

Preferencje podatkowe w Polsce

Nr 8

Stan prawny na 31 grudnia 2018 r.

Ministerstwo Finansów
Departament Systemu Podatkowego
ul. Świętokrzyska 12
00-916 Warszawa

„Państwo nie ma pełnej kontroli nad polityką podatkową lub budżetową,
jeśli nie przywiązuje wagi do wydatków podatkowych”
Surrey, McDaniel, 1980

STRESZCZENIE

INFORMACJE OGÓLNE

Polski system podatkowy, podobnie jak większość systemów podatkowych na świecie, przewiduje szereg preferencji podatkowych, których celem jest stymulowanie zachowań podatników, wsparcie określonych rodzajów działalności i wybranych sektorów gospodarki, względnie zmiana progresywności systemu podatkowego.

Preferencje podatkowe w sensie prawnym przybierają różną postać - najczęściej są to odliczenia, zwolnienia, obniżone stawki, ale też i zaniechanie poboru podatku, czy łączne opodatkowanie dochodów podatników. Ich wspólną cechą jest to, że prowadzą do obniżenia zobowiązania podatkowego i tym samym obniżenia potencjalnych wpływów budżetowych bądź dla budżetu centralnego, bądź dla budżetów jednostek samorządu terytorialnego. Oznacza to, że preferencje te mają swoją wartość. Wyraża się ona w wielkości utraconych przez budżet dochodów.

Preferencje podatkowe są *de facto* substytutem wydatków budżetowych i w pewnych warunkach stanowią alternatywę dla transferów bezpośrednich z budżetu państwa lub gminy¹. Jako forma wydatków (ang. *tax expenditures*) dokonywana „tylnymi drzwiami”, preferencje podatkowe trudno pogodzić z podstawowymi zasadami budżetowania. W istocie finansowane są poprzez system podatkowy, jednak w przeciwieństwie do wydatków budżetowych nie podlegają tak wnikliwej analizie i kontroli. Wydatki budżetowe ujęte są w jednym dokumencie, nad którym toczy się debata budżetowa, podczas gdy preferencje podatkowe rozproszone są w różnych ustawach podatkowych, są często ukryte, trudne do zauważenia i nie jest znana ich wartość. Taki stan rzeczy zaburza przejrzystość gospodarki finansowej państwa i stwarza ryzyko niewłaściwej alokacji i dystrybucji środków publicznych.

Wiedza na temat wartości preferencji podatkowych ma zatem kluczowe znaczenie dla właściwego kształtowania polityki fiskalnej każdego państwa. Rządy poszczególnych państw poszukują odpowiedzi na pytanie: „Ile kosztują nas (budżet) preferencje podatkowe?”. Posiadanie danych dotyczących wartości preferencji podatkowych ułatwia w istotny sposób dokonywanie właściwej alokacji środków publicznych. Poszerzona wiedza na temat preferencji podatkowych oraz obszarów, które one wspierają, jest niezbędna, aby przedstawić rzeczywisty rozmiar aktywności państwa w sferze gospodarki i społeczeństwa.

¹ Jednak należy zwrócić uwagę, że preferencje podatkowe mogą być rozumiane szerzej niż tylko w kontekście wydatkowym – mogą nimi być np. metoda wyboru formy opodatkowania (np. karta podatkowa), czy termin zapłaty podatku.

Preferencje podatkowe są kosztem dla budżetu państwa i budżetów lokalnych, co istotne w wielu przypadkach okazują się nieskuteczne w osiąganiu zamierzonych celów. Na przykład mogą przynosić korzyść jedynie tym podatnikom, którzy wykazują dochód i mają dodatnie zobowiązanie podatkowe, wykluczając tym samym te gospodarstwa domowe i przedsiębiorstwa, które nie mają dochodu do opodatkowania.² Dlatego, jak podkreśla Komisja Europejska, w kontekście ograniczonych środków publicznych ważne jest aby dobrze rozumieć wpływ preferencji na finanse publiczne i gospodarkę.³

Podstawowym instrumentem polityki fiskalnej, który służy realizacji powyższego celu jest sporządzanie okresowych raportów na temat preferencji podatkowych. Raporty na temat preferencji pełnią ważną rolę w zwiększaniu transparentności systemu podatkowego. Przedstawione w nich szacunki skutków preferencji mogą stanowić podstawę do rozpoczęcia debaty na temat zalet i wad reformowania systemu podatkowego⁴.

Sporządzanie raportów na temat preferencji podatkowych ma długą tradycję w krajach OECD. Pierwsze raporty powstały w latach 60-tych w Niemczech i Stanach Zjednoczonych. Obecnie jest to już praktyką w większości krajów OECD. Warto wspomnieć, iż to właśnie OECD⁵ jako pierwsza organizacja międzynarodowa podjęła się analizy zagadnienia raportowania preferencji podatkowych i przyczyniła się do upowszechnienia wiedzy na temat wykorzystania, szacowania wartości oraz ewaluacji preferencji podatkowych.

W 2004 r. grupa robocza OECD złożona z ekspertów ds. polityki budżetowej sformułowała zalecenia⁶ odnoszące się do kwestii projektowania oraz monitorowania skutków preferencji podatkowych. Wytyczne OECD przedstawione w dokumencie “Best Practice Guidelines – Off Budget and Tax Expenditures” miały nakłonić państwa członkowskie OECD do traktowania preferencji podatkowych w taki sam sposób jak wydatki budżetowe oraz zachęcić do włączenia szacunków nt. kosztów preferencji podatkowych do dokumentów budżetowych.

Pomimo zaleceń OECD oraz MFW⁷, aby raporty dotyczące preferencji podatkowych, które są *de facto* substytutem wydatków budżetowych, były elementem debaty budżetowej, przyjęte przez poszczególne kraje zwyczaje oraz metodologia tworzenia raportów są wyraźnie zróżnicowane⁸. Przykładowo władze Austrii, Belgii, Francji, Grecji, Hiszpanii, Niemiec, Słowacji i Włoch⁹ są prawnie zobowiązane do tworzenia takich raportów, podczas gdy władze innych krajów nie przyjęły takiego zobowiązania. W większości przypadków raport jest sporządzany rokrocznie, ale np. w Niemczech

² *Tax expenditures in direct taxation in EU Member States*, European Commission, Directorate- General for Economic and Financial Affairs, Occasional Papers 207, December 2014

³ Ibid.

⁴ Ibid.

⁵ W 1984 r. ukazała się publikacja OECD *Tax Expenditures: A Review of Issues and Country Practices*, w 1996 r. *Tax Expenditures: Recent Experiences*. 27 stycznia 2010 r. OECD opublikowało opracowanie *Tax Expenditures in OECD Countries*, które stanowiło podsumowanie wieloletnich prac prowadzonych w obszarze preferencji podatkowych. Prace nad istotą i raportowaniem preferencji podatkowych prowadzą obecnie również Międzynarodowy Fundusz Walutowy, Bank Światowy, Komisja Europejska oraz szereg innych organizacji, np. Urban Institute, Inter-American Development Bank, Council on Economic Policies.

⁶ *OECD Best Practice Guidelines – OFF Budget and Tax Expenditures*, GOV/PGC/SBO(2004)6, 2004

⁷ *2019 Progress Report on Tax Certainty*, IMF/OECD Report for the G20 Finance Ministers and Central Bank Governors, s. 26

⁸ A. Redonda, T. Neubig, *Assessing Tax Expenditure Reporting in G20 and OECD Economies*, CEP Discussion Note 2018/3, November 2018

⁹ Ibid.

powstaje co dwa lata, a we Włoszech przygotowuje się go sporadycznie. W Australii, Austrii, Belgii, Finlandii, Francji, Grecji, Hiszpanii, Holandii, Irlandii, Niemczech, Słowacji i na Węgrzech¹⁰ raport dotyczący preferencji podatkowych jest wprost powiązany z pracami nad budżetem państwa.

Należy dodać, iż w przypadku państw członkowskich Unii Europejskiej dyrektywa Rady 2011/85/UE z dnia 8 listopada 2011 r. w sprawie wymogów dla ram budżetowych państw członkowskich zobowiązuje państwa członkowskie do publikowania w ramach procesu budżetowego szczegółowych informacji na temat wpływu preferencji podatkowych na dochody¹¹. Z uwagi na swobodę państw do określenia sposobu osiągnięcia wskazanego w dyrektywie celu, nie wszystkie kraje członkowskie UE publikują raporty. Ponadto brak jednolitych międzynarodowych standardów odnośnie do sposobu przygotowywania raportów sprawia, że nie jest możliwe porównywanie wyników prezentowanych w raportach w zakresie wpływu preferencji na dochody.

W Polsce pierwsze opracowanie na temat preferencji funkcjonujących w polskim systemie podatkowym powstało w 2010 r. w oparciu o stan prawny i dane statystyczne dostępne za 2009 rok. Opracowana wówczas metodologia szacowania wartości preferencji oraz analizy danych była stosowana w kolejnych edycjach raportu do 2018 r., kiedy opublikowano siódmy raport pt. „Preferencje podatkowe w Polsce” według stanu prawnego na dzień 31 grudnia 2015 r.

Od czasu publikacji pierwszego raportu na temat preferencji minęło już ponad 10 lat. W tym czasie wzrosło znaczenie raportów jako narzędzi polityki fiskalnej, wykorzystywanych w procesie planowania budżetowego i reformowania systemów podatkowych. Wiele państw publikuje informacje na temat preferencji w ramach dokumentacji budżetowej, dążąc do przedstawienia rzeczywistego rozmiaru aktywności państwa w sferze gospodarki i społeczeństwa.

Naśladując dobre praktyki międzynarodowe w zakresie przygotowywania raportów na temat preferencji podatkowych oraz uwzględniając zalecenia organizacji międzynarodowych Ministerstwo Finansów rozpoczęło w 2019 r. prace analityczne zmierzające do przekształcenia raportu nt. preferencji w narzędzie polityki fiskalnej mające zastosowanie w procesie decyzyjnym odnośnie do alokacji i dystrybucji środków publicznych oraz do oceny stopnia realizacji celów polityki gospodarczej państwa.

W czerwcu 2019 r. uruchomiony został projekt pn. *Poland: Assessing the effectiveness of tax incentives*, finansowany przez Komisję Europejską z Programu Wspierania Reform Strukturalnych, w ramach którego eksperci Banku Światowego przygotowują dla Ministerstwa Finansów rekomendacje odnośnie do sposobu opracowywania raportu nt. preferencji podatkowych, benchmarków, metod szacowania wartości preferencji oraz oceny efektywności preferencji w osiąganiu zakładanych celów.

Równocześnie do projektu współpracy z Bankiem Światowym w 2019 r. w Ministerstwie Finansów prowadzono prace analityczne mające na celu oszacowanie wartości preferencji podatkowych funkcjonujących w polskim systemie podatkowym w latach 2016-18. Wyniki tych prac prezentujemy w niniejszym raporcie.

Podobnie jak w raportach z lat ubiegłych przedmiotem analizy były najistotniejsze z punktu widzenia dochodów budżetu państwa podatki: podatek od towarów i usług (VAT), podatek akcyzowy, podatek

¹⁰ Ibid.

¹¹ Dotyczy okresu od 1 stycznia 2014 r.

dochodowy od osób fizycznych (PIT), podatek dochodowy od osób prawnych (CIT) oraz istotne z punktu widzenia budżetów gmin podatki lokalne, tj. podatek od nieruchomości, podatek rolny oraz podatek leśny.

W celu przybliżenia czytelnikowi istoty zagadnień ujętych w raporcie, w publikacji zamieszczono definicje preferencji podatkowej i benchmarku (standardu) podatkowego oraz opis metodologii szacowania wartości preferencji.

Metodologia szacowania wartości preferencji, zastosowana w niniejszym opracowaniu, nie uległa, co do zasady, zmianie w stosunku do rozwiązań zastosowanych w poprzednim raporcie. Z uwagi na rozszerzenie zakresu czasowego analizy tj. objęcie analizą trzech lat, wprowadzono zmiany w sposobie prezentacji danych. Dodatkowo w związku z wprowadzonym *ustawą z dnia 9 sierpnia 2019 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw* (Dz. U. poz. 1751 z późn. zm.) nowym sposobem identyfikowania towarów i usług na potrzeby podatku VAT oraz nową matrycę stawek tego podatku odstąpiono od szczegółowej analizy preferencji funkcjonujących w podatku VAT. Obecnie trwają prace nad dostosowaniem danych GUS, wykorzystywanych do szacowania preferencji podatkowych, do nowej matrycy stawek.

W oparciu o dostępne za 2018 r. dane, wartość preferencji podatkowych uszczuplających dochody budżetu państwa i dochody jednostek samorządu terytorialnego (dalej: JST) oszacowano łącznie na **118,3 mld zł**, co stanowiło **5,6% PKB**.

W ujęciu nominalnym w 2018 r. preferencje wzrosły w stosunku do 2015 r. o ok. 27,1 mld zł (wzrost o 29,8%). Wzrost wartości preferencji w 2018 r. w stosunku do 2015 r. odnotowano prawie we wszystkich kategoriach podatków objętych badaniem, za wyjątkiem preferencji w podatkach lokalnych.

Tabela 1. Wartość preferencji podatkowych w latach 2015-18

Rok	Wartość [mln zł]	% PKB	% dochodów podatkowych
2015	91 103	5,1%	28,1%
2016	105 901	5,7%	31,3%
2017	106 126	5,3%	27,6%
2018	118 250	5,6%	27,7%

Tabela 2. Preferencje podatkowe od 2009 r.

Preferencje podatkowe [mln zł]	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
PIT	16 213	18 815	19 213	18 904	19 383	21 055	21 316	24 221	24 978	26 249
CIT	7 621	9 886	10 730	10 806	12 620	14 322	14 816	13 656	15 258	16 495
VAT	34 192	36 902	41 112	42 512	43 387	43 753	46 043	59 723	57 326	66 190
Akcyza	1 690	1 901	986	1 573	1 555	979	839	1 188	1 257	1 546
Lokalne	6 337	6 457	7 093	7 761	8 042	8 042	8 089	7 112	7 307	7 770
Razem dochody budżetu państwa	59 716	67 504	72 041	73 795	76 945	80 109	83 014	98 789	98 819	110 480
Razem dochody sektora FP	66 053	73 961	79 134	81 556	84 987	88 151	91 103	105 901	106 126	118 250

SPIS TREŚCI

STRESZCZENIE	3
Informacje ogólne	3
I. ISTOTA PREFERENCJI PODATKOWEJ	8
II. BENCHMARK PODATKOWY.....	11
1. Podatki dochodowe.....	16
2. Podatki konsumpcyjne.....	17
3. Podatki majątkowe.....	18
III. METODA SZACOWANIA PREFERENCJI PODATKOWYCH	19
IV. ANALIZA WARTOŚCI PREFERENCJI PODATKOWYCH	24
1. Podatki dochodowe	30
2. Podatki konsumpcyjne	34
3. Podatki lokalne.....	36
V. CEL I MECHANIZM PREFERENCJI PODATKOWYCH (ZAŁĄCZNIK A)	39
VI. WARTOŚĆ PREFERENCJI PODATKOWYCH (ZAŁĄCZNIK B)	101

I. ISTOTA PREFERENCJI PODATKOWEJ

Preferencje podatkowe stanowią alternatywne do bezpośrednich transferów budżetowych narzędzie polityki fiskalnej państwa dzięki któremu państwo wspiera finansowo obywateli i przedsiębiorstwa. W swej istocie preferencje są wydatkami publicznymi lecz finansowanymi nie z budżetu państwa lecz poprzez system podatkowy. Preferencje zmniejszają ciężar opodatkowania osób fizycznych i przedsiębiorstw, dlatego w porównaniu do bezpośrednich wydatków budżetu państwa, czy budżetów jednostek samorządu terytorialnego są mniej transparentnym wydatkiem publicznym. Ograniczona transparentność preferencji podatkowych stanowi ich istotną wadę – utrudnienia bowiem kształtowanie polityki podatkowej państwa, co może mieć negatywne konsekwencje dla stabilności finansów publicznych.

Jako forma wydatków dokonywana „tylnymi drzwiami”, preferencje podatkowe (podobnie jak i wydatki pozabudżetowe – vide fundusze celowe, pożyczki, gwarancje, partnerstwo publiczno-prywatne) trudno pogodzić z podstawowymi zasadami budżetowania. Preferencje podatkowe – rozumiane jako specyficzne wydatki państwa – stoją przede wszystkim w sprzeczności z zasadą jedności budżetu¹². Ponadto nie podlegają tak wnikliwej analizie i kontroli jak wydatki budżetowe. Wydatki budżetowe ujęte są w jednym dokumencie, nad którym toczy się debata budżetowa, podczas gdy preferencje podatkowe rozproszone są w różnych ustawach podatkowych, są często ukryte i trudne do zauważenia. Taki stan rzeczy zaburza przejrzystość gospodarki finansowej państwa i stwarza ryzyko niewłaściwej alokacji i dystrybucji środków publicznych.

Pojęcie „wydatkowanie” w odniesieniu do preferencji podatkowych, zdaniem niektórych ekspertów, nie jest najtrafniejszym do opisanie istoty pojęcia preferencji podatkowych, jednakże oddaje w pełni znaczenie dla budżetu.¹³

Istnieje szereg różnic pomiędzy „klasycznymi” wydatkami publicznymi a preferencjami. Podstawową różnicą jest brak, w przypadku preferencji podatkowych, przepływu środków pomiędzy podatnikiem a państwem. Redystrybucja środków następuje wyłącznie na linii państwo – podatnik, z pominięciem etapu pobierania pieniędzy przez państwo w formie podatków. Ponadto preferencje rozumiane jako przywileje fiskalne przyznane określonym grupom podatników, określonym sferom działalności lub określonym czynnościom, nie wynikają z bezpośrednich płatności z budżetu państwa lub budżetów lokalnych na rzecz beneficjentów lecz z pośredniego, fiskalnego ich wspierania przez obniżenie bądź całkowite zwolnienie z obowiązku podatkowego.

Innymi cechami pozwalającymi odróżnić preferencje od bezpośrednich transferów publicznych są z reguły łatwość dostępu dla potencjalnych beneficjentów (beneficjenci preferencji nie muszą składać

¹² *Best practice guidelines – off budget and tax expenditures*, Public Governance Committee, OECD 2004 [GOV/PGC/SBO(2004)6], s. 3-4

¹³ Wyszowski A., *Koncepcja tax expenditures w systemie podatkowym*, Gospodarka Narodowa Nr 9/2010

wniosków ani deklaracji, żeby je otrzymać, przyznanie preferencji następuje z mocy prawa) oraz niskie koszty administracyjne (organy podatkowe nie są zaangażowane w obsługę beneficjentów, ani kontrolę korzyści podatkowych uzyskanych z tytułu preferencji)¹⁴. Nie dotyczy to zwolnień realizowanych przez obniżenie lub zwrot podatku akcyzowego.

Wydatki publiczne w przeciwieństwie do preferencji cechuje większa transparentność oraz kontrola, co ma istotne znaczenie w ograniczaniu nadużyć w redystrybucji środków publicznych.

Cechą wspólną preferencji podatkowych oraz bezpośrednich wydatków publicznych jest ich wpływ na dochody publiczne. Zarówno preferencje, jak i wydatki prowadzą do uszczuplenia dochodów publicznych. Ta wspólna cecha, tak istotna w kontekście kształtowania polityki fiskalnej, przemawia za uznaniem preferencji za specyficzne wydatki – wydatki podatkowe budżetu państwa i budżetów lokalnych.

Należy jednakże podkreślić, iż nie każde rozwiązanie, które obniża zobowiązanie podatkowe jest zaliczane do preferencji podatkowych. Celem zidentyfikowania ulg, które noszą znamiona preferencji niezbędne jest przeprowadzenie dokładnej, indywidualnej analizy systemu podatkowego. Przyjęcie podejścia, iż o uznaniu rozwiązania za preferencję decyduje spełnienie jedynie wyżej wskazanego warunku byłoby zbyt dużym uproszczeniem i pozostawałoby w sprzeczności z założeniami przyjętymi przez twórców koncepcji *tax expenditures*.¹⁵ Pierwotna koncepcja preferencji opiera się na podziale przepisów prawa podatkowego na strukturalne i niestructuralne. Standardowa (strukturalna) ulga z której może skorzystać każdy podatnik, nie będzie stanowiła w myśl koncepcji *tax expenditures* instrumentu wsparcia (preferencji). Jedynie niestructuralne rozwiązania, a więc takie, których stosowanie jest ograniczone spełnieniem określonych warunków uznaje się za preferencje.

W literaturze przedmiotu za najważniejsze kryterium służące do klasyfikowania konstrukcji podatkowych do preferencji uznaje się kryterium podmiotowe¹⁶. Jeżeli ustawodawca uzależnił skorzystanie z danej ulgi od spełnienia warunku przynależności do określonej grupy podatników (np. rolników, małych podatników itp.) wówczas ulgę taką powinno zaliczyć się do preferencji.

Ponadto należy uznać, iż pod pojęciem preferencji podatkowych nie kryją się tylko konstrukcje, które zmniejszają dochody budżetowe oraz które służą subwencjonowaniu określonych grup podatników, czy określonych rodzajów aktywności gospodarczych, ale również instytucje, które pozwalają podatnikowi wybrać metodę rozliczania podatku (np. karta podatkowa), czy sposób i termin jego zapłaty¹⁷.

¹⁴ Tax Expenditure Budgets. Concepts and Challenges for Implementation, Luiz Villela, Andrea Lemgruber, Michael Jorratthe, Inter-American Development Bank, 2010, s. 12 [na podstawie: Tokman R., J. Rodriguez and C. Marshall S., Las excepciones tributarias como herramienta de política pública, In Estudios Públicos N. 102.]

¹⁵ Za autora koncepcji *tax expenditures* uznaje się Stanleya S. Surrey'a profesora prawa na Uniwersytecie Harwarda. Opracowana przez profesora Surreya koncepcja preferencji podatkowych, rozumianych jako „zdefiniowane konstrukcje prawa podatkowego mające takie same ekonomiczne skutki, jak bezpośrednie wydatki budżetowe, jednak nie tak samo identyfikowane i badane”, zapoczątkowała reformę systemu podatkowego w Stanach Zjednoczonych, której celem było ograniczenie wydatków publicznych. (zob. Surrey S.S., *Pathways to Tax Reform. The Concept of Tax Expenditures*, Harvard University Press 1973)

¹⁶ Wyszowski A., *Koncepcja tax expenditures w systemie podatkowym*, Gospodarka Narodowa Nr 9/2010

¹⁷ Bryndziak Sz., *Wady preferencji podatkowych w kontekście bezpośrednich wydatków budżetowych*, Zeszyty naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego, nr 708, Finanse, Rynki Finansowe, Ubezpieczenia Nr 52, 2012

Określenie, które rozwiązania należy uznać za preferencje podatkowe utrudnia fakt, iż w praktyce występuje bardzo dużo konstrukcji prawnych, które można zaliczyć do preferencji np.:

- zwolnienia przedmiotowe (ang. *exemptions*) – czyli wyłączenie określonej kategorii dochodów z zakresu przedmiotowego podatku;
- obniżone stawki (ang. *rate reliefs, preferential tax rate*) – polegające na redukcji stawki podatku mającej zastosowanie do określonej grupy podatników lub rodzaju działalności;
- odpisy, odliczenia (ang. *allowances*) – czyli kwoty zmniejszające dochód brutto podlegający opodatkowaniu;
- odroczenie płatności podatku (ang. *tax deferrals*) – konstrukcje polegające na odroczeniu terminu płatności podatku;
- kredyty podatkowe (ang. *tax credits*) – czyli kwoty zmniejszające wysokość zobowiązania podatkowego, przy czym w literaturze przedmiotu rozróżnia się kredyty niewypłacane (ang. *wasteable*) oraz kredyty wypłacane (ang. *non-wasteable*). W pierwszym przypadku jeżeli kwota ulgi przekracza granicę zobowiązania podatkowego różnica nie jest wypłacana podatnikowi, w drugim jeżeli ulga jest wyższa od zobowiązania dokonuje się płatności na rzecz podatnika.

Powyższy katalog nie ma charakteru zamkniętego. Ponadto nie wszystkie kraje uznają każdą z wymienionych powyżej konstrukcji prawnych za preferencję.

Warto podkreślić, iż nie wszystkie rozwiązania podatkowe, które w sensie prawnym stanowią ulgi podatkowe (zwolnienia, odliczenia, itp.) są rzeczywistą preferencją podatkową. Niektóre z nich służą bowiem racjonalizacji systemu podatkowego, obniżają koszty poboru podatku lub też wynikają ze zobowiązań międzynarodowych lub wspólnotowych i jako takie uznawane są za część strukturalnej konstrukcji podatku, czyli swego rodzaju pierwotny (naturalny) zakres opodatkowania.

W Polsce brak jest powszechnie akceptowalnej definicji preferencji podatkowej. W Ordynacji podatkowej zdefiniowano pojęcie ulgi podatkowej, jako *przewidziane w przepisach prawa podatkowego zwolnienia, odliczenia, obniżki lub zmniejszenia, których zastosowanie powoduje obniżenie podstawy opodatkowania lub wysokości podatku, z wyjątkiem obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego, w rozumieniu przepisów o podatku od towarów i usług, oraz innych odliczeń stanowiących element konstrukcji tego podatku*.¹⁸

Definicja ta, choć oddaje istotę preferencji podatkowej, nie jest wystarczającą dla potrzeb niniejszego opracowania. Z jednej strony nie każde zwolnienie, czy odliczenie podatkowe w sensie prawnym będzie stanowiło odstępstwo od zdefiniowanego benchmarku podatkowego (w efekcie stanie się ono częścią benchmarku). Z drugiej strony, również inne rozwiązania systemu podatkowego, nieobjęte wprost definicją ulgi podatkowej, mogą być postrzegane jako odstępstwo od przyjętego standardu i tym samym stanowić preferencję podatkową (np. łączne opodatkowanie dochodów małżonków, wyłączenie dochodów z działalności rolniczej z opodatkowania podatkiem dochodowym).

Na potrzeby niniejszego raportu przyjęto proponowaną przez OECD definicję preferencji podatkowej, zgodnie z którą preferencją podatkową jest transfer środków publicznych dokonywany wskutek obniżenia zobowiązania podatkowego w relacji do przyjętego benchmarku podatkowego.

Mając powyższe na względzie, kluczowym elementem procesu identyfikacji danej preferencji pozostaje precyzyjne określenie benchmarku (standardu) podatkowego.

¹⁸ Ordynacja podatkowa z dnia 29 sierpnia 1997 r. (Dz. U. z 2020, poz. 1325)

II. BENCHMARK PODATKOWY

Określenie benchmarku podatkowego stanowi punkt wyjścia do dyskusji nad tym, czy określone rozwiązanie podatkowe jest preferencją podatkową, czy też stanowi immanentną cechę systemu podatkowego. Wśród państw OECD brak jest powszechnie akceptowalnego wzorca. Każde z państw, dla potrzeb swojego opracowania określa benchmark podatkowy we własnym zakresie.

Precyzyjne określenie benchmarku podatkowego nie jest zadaniem łatwym. W dyskusji nad jego kształtem ścierać się mogą opinie ekspertów, czy w istocie dane rozwiązanie stanowi immanentną cechę opodatkowania danym podatkiem, czy też stanowi przywilej dla określonej grupy podatników, działalności, sektora gospodarki, itp. Określenie benchmarku jest więc z natury rzeczy obciążone pewnym subiektywizmem. W żadnej mierze nie dyskwalifikuje to jednak potrzeby jego zdefiniowania – jak już wyżej wskazano – jest on niezbędnym narzędziem (punktem odniesienia) w identyfikowaniu preferencji podatkowych.

Należy przy tym podkreślić, że uznanie danego rozwiązania za preferencją podatkową nie czyni go rozwiązaniem ani dobrym, ani złym *per se*. O tym, czy jest to dobre rozwiązanie powinna decydować wnikliwa analiza jego efektywności, w tym porównanie preferencji podatkowej z transferem bezpośrednim. Zdefiniowanie benchmarku podatkowego wymaga wskazania najważniejszych zasad podatkowych, jak i tych rozwiązań systemu podatkowego, które w sensie prawnym stanowią ulgę podatkową, ale w praktyce są elementem benchmarku podatkowego (nie są uznawane za preferencję podatkową).

Za wspólne dla całego systemu podatkowego należy uznać koncepcję powszechności¹⁹, zupełności i równości opodatkowania, które w praktyce nakazują każdej jednostce objętej zakresem podmiotowym danego podatku zapłacić podatek od każdego przedmiotu (zdarzenia) objętego zakresem przedmiotowym danego podatku, przy czym wszystkie podmioty charakteryzujące się daną cechą istotną powinny być traktowane równo, a więc bez zróżnicowań, zarówno dyskryminacyjnych jak i faworyzujących²⁰.

Za benchmark podatkowy należy jednak uznać przewidziane w ustawach podatkowych wyłączenia, jako stanowiące doprecyzowanie zakresu przedmiotowego i podmiotowego opodatkowania (np. wyłączenie z zakresu przedmiotowego podatku dochodowego od osób fizycznych dochodów otrzymanych w postaci spadków i darowizn, jako że podlegają one opodatkowaniu odrębnym podatkiem). Niektóre jednak wyłączenia nie będą elementem standardu podatkowego – np. wyłączenie dochodów z działalności rolniczej, z uwagi na fakt, iż nie są opodatkowane innym podatkiem dochodowym.

Za benchmark podatkowy należy również przyjąć podstawowe stawki podatkowe w poszczególnych podatkach (skalę podatkową w PIT, czy stawkę podstawową w VAT), przyjęte zasady amortyzacji

¹⁹ Por. art. 84 Konstytucji RP: „Każdy jest obowiązany do ponoszenia ciężarów i świadczeń publicznych, w tym podatków określonych w ustawie”

²⁰ Por. orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego z 11 kwietnia 1994 r. (K 10/39)

podatkowej, możliwość odliczania obowiązkowych płatności i wszelkie rozwiązania (np. zwolnienia) wynikające ze zobowiązań międzynarodowych, a także obligatoryjne w państwach członkowskich UE zasady ustanowione w prawie wspólnotowym.

Nie jest przy tym możliwe ustalenie tożsamego benchmarku podatkowego w odniesieniu do wszystkich podatków. O ile powyższe zasady można przyjąć na gruncie każdego podatku, to specyfika poszczególnych podatków implikuje konieczność przyjęcia dodatkowych założeń, choćby w odniesieniu do podatków zharmonizowanych, których konstrukcja wynika z prawodawstwa wspólnotowego i krajom członkowskim pozostawia niewielki wpływ na ich ostateczny kształt. Oznacza to, że w odniesieniu do podatków dochodowych, konsumpcyjnych, jak i majątkowych należy odrębnie zdefiniować (doprecyzować) benchmark podatkowy.

Międzynarodowy Fundusz Walutowy zaleca, aby tworzyć proste definicje benchmarków, oparte na zasadzie neutralności, skuteczności i równości opodatkowania.²¹ Benchmark powinien obejmować tylko kluczowe elementy konstrukcyjne podatków. Podstawową zasadą jaką należy kierować się przy tworzeniu benchmarku jest ta, aby elementy konstrukcyjne podatku uznane za część benchmarku nie faworyzowały czyli nie przynosiły korzyści tylko wybranym podatnikom lub określonym rodzajom działalności gospodarczej.

W ocenie organizacji międzynarodowych za część normatywnej konstrukcji podatku uznaje się²²:

- podstawową strukturę stawek opodatkowania (ang. *rate structure*), w tym progresywną skalę opodatkowania w podatkach dochodowych od osób fizycznych;
- podstawowe zasady rachunkowości (ang. *accounting conventions*);
- możliwość odliczenia obowiązkowych płatności (ang. *deductibility of compulsory payments*);
- elementy ułatwiające działalność administracji skarbowej (ang. *provisions to facilitate tax administration*);
- rozwiązania wynikające ze zobowiązań międzynarodowych (ang. *international fiscal obligations*).

W literaturze przedmiotu wyróżnia się trzy sposoby definiowania benchmarku:

- **podejście normatywne, koncektualne** (ang. *normative* lub *conceptual approach*) – zgodnie z którym benchmark jest definiowany jako abstrakcyjny system podatkowy o silnych cechach neutralności, nie przyznający szczególnych korzyści podatkowych ograniczonej liczbie osób lub określonym rodzajom działalności;
- **podejście jurydyczne** (ang. *legal approach*) – które za podstawę tworzenia benchmarku uznaje obowiązujące prawo podatkowe, z wyłączeniem tych przepisów, które są postrzegane jako uprzywilejowujące wybrane grupy osób lub przedsiębiorstw lub faworyzujące określone rodzaje działalności np. badania czy inwestycje emerytalne;
- **podejście równoważenia dotacją** (ang. *an analogous subsidy approach, an expenditure subsidy approach*) – zgodnie z którym za preferencje podatkowe uznaje się wyłącznie te rozwiązania podatkowe, które można przyrównać do bezpośrednich dotacji.

²¹ Tax Expenditure Reporting and Its Use in Fiscal Management, A guide for Developing Economies, International Monetary Fund, Note 19/01, 2019

²² Brixi Polackova H., Valenduc Ch., Swift Z. L., Tax expenditures – Shedding Light on Government Spending through the Tax System. Lessons from Developed and Transition Economies, The World Bank, 2004, s. 3

Sposób w jaki zdefiniowany jest benchmark wpływa na liczbę preferencji podatkowych oraz wartość utraconych dochodów. Zastosowanie podejścia normatywnego daje w praktyce możliwość określenia najszerzej definicji benchmarku, co skutkuje dłuższą listą i wyższymi kosztami preferencji.

W 2019 r. Międzynarodowy Fundusz Walutowy opracował **wytyczne odnośnie do sposobu definiowania benchmarków w poszczególnych podatkach**²³, które przedstawiono w poniższych ramach.

PIT

W przypadku kompleksowego podatku dochodowego według stawek progresywnych lub jednolitej stawki zryczałtowanej, benchmark powinien opierać się na obowiązującym systemie podatku dochodowego z istniejącym ustawowym harmonogramem podatkowym, ale bez innej ulgi podatkowej niż podstawowej (lub przedziałem podatkowym z zerową stawką). Zgodnie z takim PIT wszelkie odliczenia od dochodu (inne niż rzeczywiste koszty prowadzenia działalności, jeżeli dana osoba ma dochód z działalności gospodarczej), ulgi podatkowe i niższe stawki opodatkowania niektórych dochodów (np. zysków kapitałowych, odsetek, dywidend) stanowią możliwe wydatki podatkowe.

Podatki dochodowe mogą być również cedularne lub dualne. W takich przypadkach nie ma jednolitej struktury stawek PIT; każde źródło dochodu lub grupa źródeł dochodu ma swoje własne stawki i zasady - na przykład dochód z wynagrodzeń oraz wszystkie inne formy dochodu z kapitału w nordyckich systemach dualnego podatku dochodowego. W takim przypadku uzasadnione jest posiadanie referencyjnego systemu podatkowego, który oddziela podatek od wynagrodzeń od podatku od dochodów kapitałowych. Benchmark dla podatku od wynagrodzeń może odzwierciedlać standardowy PIT (jak wyżej), a benchmark dla podatków od dochodów kapitałowych może stanowić zryczałtowana stawka od wszystkich form dochodu z kapitału.

Małe (nieposiadające osobowości prawnej) przedsiębiorstwa są czasem traktowane odrębnie, z uproszczonym podatkiem dochodowym traktowanym jako hipotetyczny zwrot z obrotu lub podatek od obrotu. W takim przypadku uzasadnione jest rozważenie mniejszego obciążenia podatkowego dochodu (w stosunku do standardowego podatku PIT) jako wydatku podatkowego, ale oszacowanie dochodu podlegającego opodatkowaniu może stwarzać problemy, jeśli zostaną złagodzone wymogi sprawozdawcze.

CIT

Benchmark, zgodnie ze standardowym podatkiem CIT, powinien opierać się na obowiązującym podatku od zysków z jedną stawką podatkową (tj. stawką ogólną) oraz bez ulgi podatkowej, z wyjątkiem zwykłych wydatków biznesowych. Jeżeli jednak w niektórych sektorach stosuje się wyższą stawkę podatku dochodowego od osób prawnych (lub stawki) ze względu na rentę zależną od lokalizacji (np. wydobywanie ropy i gazu), należy tego nie uwzględniać przy identyfikowaniu najwyższej stawki w celu określenia benchmarku dla sektorów nie uzyskujących renty zależnej od lokalizacji.

²³ *Tax Expenditure Reporting and Its Use in Fiscal Management, A guide for Developing Economies*, International Monetary Fund, Note 19/01, 2019

Niektóre wydatki biznesowe stanowią wyzwanie przy określaniu benchmarku. Na przykład, czy odpisy amortyzacyjne powinny być oparte na amortyzacji ekonomicznej czy przyspieszonej (podatkowej) amortyzacji, która daje przewagę czasową? Czy koszty finansowania, takie jak wydatki odsetkowe, powinny być dozwolone bez ograniczeń, czy też limity dotyczące odliczania odsetek powinny być ujmowane jako „ujemne wydatki podatkowe”? Prawdopodobnie nie ma dobrej lub złej odpowiedzi, ale ważne jest, aby być konsekwentnym, niezależnie od poniesionych wydatków. Rozsądną i pouczającą decyzją byłoby rozważenie wszystkich kwestii związanych z czasem jako wydatków podatkowych (tj. niestanowiących benchmarku) oraz wszystkich środków przeciwdziałania unikaniu podatków lub erozji podstawy opodatkowania jako części benchmarku.

Jeśli korporacje są opodatkowane w niestandardowy sposób - na przykład podatkiem od przepływów pieniężnych lub jeśli CIT uwzględnia ulgę na kapitał własny, powyższe kwestie traktuje się odrębnie. Dla przykładu całkowite wydatki z wkładu kapitałowego stanowiłyby część benchmarku w ramach podatku od przepływów pieniężnych, a nie wydatek podatkowy dający przewagę czasową. Odliczenie od kapitału własnego w ramach odpisu odsetek od kapitału własnego stanowiłoby również część benchmarku, a nie wydatek podatkowy na finansowanie kapitału własnego.

VAT

Podatek VAT, jako jeden z najprostszych podatków z perspektywy projektowania, powinien uwzględniać jako benchmark najszerszy zakres finalnej konsumpcji (publicznej i prywatnej) według jednej stawki podatkowej. Z tego względu nie powinno się robić żadnych odstępstw w benchmarku. Niskie stawki powinny być również wyłączone z benchmarku z wyjątkiem zerowej stawki eksportowej, która ma na celu zneutralizowanie wpływu podatku VAT na eksport - jest to mechanizm, według którego VAT ma być płacony na miejscu przeznaczenia. W systemach o stawkach VAT wyższych niż stawka standardowa, które są stosowane jako substytuty podatków akcyzowych, nie powinny występować ujemne wydatki podatkowe. Należy jednak wziąć pod uwagę inne formy ujemnych wydatków podatkowych, takie jak przychody wynikające ze zwolnień lub opodatkowania nakładów.

Niektóre kraje traktują niskie stawki VAT jako benchmark ze względów społecznych - wierząc, że niskie stawki przynoszą korzyści osobom o niskich dochodach i zmniejszają regresję podatku VAT (w stosunku do dochodów). Jednak koszty takich polityk muszą być odpowiednio raportowane; w przeciwnym razie sprawozdawczość wydatków podatkowych traci sens.

Gospodarki rozwijające się często stosują zwolnienia z podatku VAT do nakładów kapitałowych i pośrednich, jako alternatywną politykę oferowania ulgi lub zwrotu podatku naliczonego. Nie należy ich traktować jako wydatki podatkowe o ile nie przyczyniają się do opodatkowania kaskadowego w ramach łańcucha wartości. Na przykład zwolnienie na importowaną maszynę wykorzystywaną bezpośrednio przez spółkę wydobywczą (która jest również importerem takich maszyn) nie powinno być traktowane jako wydatek podatkowy.

AKCYZA

Podatki te są trudniejsze z perspektywy włączenia ich do benchmarku; ich celem jest zmiana względnej ceny pojedynczego wyrobu, co oznacza, że benchmark z jedną stawką nie jest odpowiedni. Oprócz celu dotyczącego przychodów, podatki akcyzowe są zazwyczaj zaprojektowane

w celu przeciwdziałania negatywnym efektom zewnętrznym lub zniechęcania do określonych zachowań, takich jak spożywanie alkoholu lub uwalnianie dwutlenku węgla do atmosfery. Podatek referencyjny dla każdej odpowiedniej grupy wyrobów może odzwierciedlać efekt zewnętrzny (jeśli można go zmierzyć z odpowiednią dokładnością) lub obowiązującą stawkę. Na przykład benchmark dla podatku akcyzowego na różne napoje alkoholowe może być proporcjonalny do zawartości alkoholu; podobnie benchmark dla akcyzy na paliwa silnikowe może być proporcjonalny do dwutlenku węgla uwalnianego podczas ich spalania. W przypadku przyjęcia, że obowiązujące stawki podatkowe są stosowane jako benchmark, to wydatki podatkowe na te produkty objęte akcyzą powstają wówczas, gdy jeden konkretny rodzaj produktu (np. lokalnie produkowany napój alkoholowy) jest opodatkowany według niższej stawki niż inne produkty o tej samej zawartości alkoholu. Jednak w niektórych obszarach polityki akcyzowej bardzo trudno jest zdefiniować benchmark, a zatem oszacować koszt wydatków podatkowych.

UBEZPIECZENIA SPOŁECZNE

Opłaty te są często wykorzystywane do finansowania określonych programów wydatków, takich jak ubezpieczenia emerytalne, zdrowotne i pracownicze. Benchmark zależy od tego, w jaki sposób opodatkowane są składki i jakie wydatki finansują. Na przykład w ramach systemu emerytalnego EET o określonych świadczeniach (składka zwolniona, zwolnienie skumulowanego dochodu z inwestycji, opodatkowanie świadczenia emerytalnego po przejściu na emeryturę) benchmarkiem powinna być dominująca struktura stawek, a wszelkie odchylenia powinny być wydatkami podatkowymi - na przykład wyłączenie niektórych grup z odprowadzania składek na ubezpieczenie społeczne. Jednak uwzględnienie kwestii czasu jest mniej jednoznaczne. Kraje mogą wybierać raportowanie wydatków związanych z opodatkowaniem składek i skumulowanych dochodów z inwestycji w momencie przejścia na emeryturę, co komplikuje metodologię i może być nieistotne z punktu widzenia całej gospodarki, jeśli założymy system wieczystego opodatkowania (ang. *perpetual tax system*). Benchmark, który nie uwzględnia kwestii czasu będzie łatwiejszy oraz niósł więcej informacji.

PODATEK OD NIERUCHOMOŚCI

Benchmark w przypadku powtarzalnych podatków od własności nieruchomości powinien opierać się na obowiązującym systemie bez uwzględniania wyjątków. Na przykład aktualny system może być oparty na bieżącej wartości rynkowej nieruchomości lub jej wartości czynszowej lub może być uproszczonym systemem opartym na wielkości powierzchni. Chociaż w bieżącym systemie mogą obowiązywać różne stawki, jednolita stawka standardowa stanowiłaby najbardziej naturalny benchmark. Wydatki podatkowe będą wówczas odzwierciedlać szczególne odliczenia podatkowe, specjalne niższe stawki lub zwolnienia niektórych rodzajów nieruchomości lub niektórych podatników.

Kiedy polityka powtarzalnego podatku od nieruchomości jest ustalana przez rządy niecentralne, naturalne jest wyłączenie go z wydatków podatkowych rządu centralnego. Często dzieje się tak w federacjach o wysokich dochodach, takich jak Australia, Kanada i Stany Zjednoczone. W gospodarkach rozwijających się polityka powtarzalnego podatku od nieruchomości jest często ustalana (i pobierana) przez rząd centralny, ale dochody są przekazywane władzom lokalnym;

w takim przypadku wydatki podatkowe powinny obejmować podatek od nieruchomości i być raportowane centralnie.

Wybór benchmarku ma decydujące znaczenie dla ustalenia wartości utraconych dochodów. Czasami mogą być one bardzo znaczące. Na przykład Stany Zjednoczone szacują, że preferencje tylko w podatkach dochodowych wynoszą około 6 procent PKB (OECD 2010). Jednak podejmując decyzję dotyczącą doboru benchmarku nie należy kierować się wyłącznie potrzebą ustalenia łącznej wartości preferencji podatkowych. Właściwy dobór benchmarku wpływa w istotny sposób na wartość poznawczą analizy preferencji podatkowych. Ustalając benchmark należy dążyć do osiągnięcia jak największej przejrzystości w odniesieniu do kosztu każdego przepisu podatkowego, gdyż to dopiero sprawia, że szacunek preferencji podatkowych jest użyteczny i umożliwia rzetelną ocenę kosztów i korzyści z wprowadzenia danej preferencji. Zatem wysoka wartość szacunkowa wydatków podatkowych niekoniecznie powinna być źle postrzegana.

1. PODATKI DOCHODOWE

Na potrzeby raportu za benchmark (standard) podatkowy w podatkach dochodowych przyjęto system opodatkowania dochodów, który uwzględnia następujące zasady:

- powszechność opodatkowania – opodatkowanie dochodu każdego podmiotu, bez względu na sferę, zakres i formę jego działalności,
- zupełność opodatkowania – opodatkowanie każdego przychodu/dochodu bez względu na źródło dochodu, kategorię płatnika, czy przeznaczenie dochodu,
- opodatkowanie rzeczywistego dochodu – opodatkowanie dochodu, który może zostać przeznaczony na konsumpcję lub powiększenie majątku,
- opodatkowanie jednostki - opodatkowanie wyłącznie osoby/podmiotu, który osiąga przychód, bez możliwości łączenia tego dochodu z innymi podmiotami,
- roczność opodatkowania²⁴,
- opodatkowanie podmiotu wg danej stawki (PIT i CIT) lub progresywnej skali podatkowej (PIT).

Wszelkie rozwiązania podatkowe, które spełniają tak określone warunki powinny być uznane za benchmark podatkowy i stanowić punkt odniesienia dla identyfikacji preferencji podatkowych. Będzie tak m.in. w przypadku kosztów uzyskania przychodów, z uwzględnieniem jednak pewnych wyjątków dotyczących zryczałtowanych kosztów uzyskania przychodów. Standardem podatkowym są również wszelkie rozwiązania zapobiegające podwójnemu opodatkowaniu tj. zwolnienie dywidend, czy stosowanie metod wynikających z umów o unikaniu podwójnego opodatkowania. Biorąc pod uwagę, iż podstawę opodatkowania stanowi rzeczywisty dochód, standardem podatkowym są także wszelkie zwolnienia stosowane w odniesieniu do zwrotów wcześniej poniesionych wydatków, wkładów, udziałów, dopłat itp.

Za element benchmarku podatkowego na potrzeby niniejszego raportu uznaje się:

²⁴ Roczność opodatkowania łączy się m.in. z funkcjonowaniem progresywnej skali podatkowej i określonych limitów

- zwolnienia podmiotowe przewidziane dla Skarbu Państwa, jednostek budżetowych, jednostek samorządu terytorialnego, funduszy celowych i niektórych państwowych osób prawnych - z uwagi na tożsamość dokonującego transferów i beneficjenta przywilejów podatkowych,
- zwolnienie podmiotowe przewidziane dla Narodowego Banku Polskiego, ze względu na obowiązek odprowadzania części zysku do budżetu państwa,
- amortyzację środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych wg ustalonych stawek – z uwagi na potrzebę dostosowania wysokości opodatkowania do rzeczywistego czasu wykorzystywania (zużycia) tych środków,
- uproszczone formy opodatkowania (np. karta podatkowa), gdzie wysokość podatku ustalana jest w oparciu o określone wskaźniki, a nie rzeczywisty dochód - z uwagi na fakt, że te formy opodatkowania stosuje się przede wszystkim z powodu ich prostoty i niskich kosztów obsługi, co nie jest równoznaczne ze zmniejszeniem obciążeń podatkowych,
- świadczenia rzeczowe i ekwiwalenty pieniężne otrzymywane przez pracowników od pracodawcy na podstawie prawa pracy – z uwagi na fakt, iż do świadczeń tych obligują pracodawcę zapisy ustawowe, a ponadto świadczenia te służą w głównej mierze zapewnieniu pracownikowi podstawowych warunków umożliwiających świadczenie pracy (np. ubiór służbowy, ekwiwalent za wykorzystywanie w pracy własnych narzędzi).

2. PODATKI KONSUMPCYJNE

W zakresie podatku VAT oraz podatku akcyzowego za benchmark (standard) podatkowy należy uznać obligatoryjne dla państw członkowskich UE zasady ustanowione w prawie unijnym. Wszystkie rozwiązania podatkowe przyjęte na gruncie tych podatków, które są fakultatywne (państwo może, lecz nie musi ich stosować) powinny być uznane za odstępstwo od standardu podatkowego.

Dotyczy to również stawki podatku VAT. Elementem benchmarku podatkowego powinna być stawka podstawowa. Stawki obniżone w VAT traktowane są jako preferencja podatkowa, np. obniżona stawka VAT na mięso (dyrektywa daje bowiem w tym względzie możliwość niestosowania stawki podstawowej).

Za standard podatkowy powinny być jednak uznane te rozwiązania, które ze względów administracyjnych lub kontrolnych ograniczają zakres opodatkowania, np. zwolnienie od akcyzy piwa, wina i napojów fermentowanych wytworzonych domowym sposobem przez osoby fizyczne na własny użytek i nieprzeznaczone do sprzedaży, czy też zwolnienie podmiotowe w ustawie o VAT²⁵.

W podatku akcyzowym za standard podatkowy należy również uznać zwolnienia dotyczące wyrobów akcyzowych w przypadku, gdy ich opodatkowanie i tak wystąpi, tylko że na dalszym etapie obrotu tymi wyrobami (odroczenie opodatkowania), np. wyroby energetyczne pochodzące z przepadu przeznaczone do przerobu w składzie podatkowym, dla których obowiązek podatkowy powstanie z tytułu wprowadzenia tych wyrobów do składu podatkowego.

²⁵ Ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług; dalej jako: „ustawa o VAT”

3. PODATKI MAJĄTKOWE

Za normę podatkową w podatku od nieruchomości, podatku rolnym oraz podatku leśnym należy przyjąć zasadę powszechności opodatkowania. Jednocześnie jako standard podatkowy należy uznać istniejące wyłączenia w tych podatkach, jako stanowiące doprecyzowanie zakresu przedmiotowego i podmiotowego opodatkowania. Dodatkowo, za normę podatkową w podatku od nieruchomości należy uznać stawki w wysokości uchwalonej przez rady gmin, a nie górne granice tych stawek określone w ustawie.

Powyższe oznacza, że wszelkie zwolnienia i ulgi wynikające zarówno z ustaw podatkowych, jak i uchwał rad gmin, a także obniżanie cen żyta i drewna przyjmowanych do ustalenia stawek w podatku rolnym oraz w podatku leśnym, powinny być uznane za preferencje podatkowe. Za preferencje podatkowe powinny zostać również uznane odrębne stawki dla budynków lub ich części zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie obrotu kwalifikowanym materiałem siewnym oraz w zakresie udzielania świadczeń zdrowotnych, dla których górne granice stawek w podatku od nieruchomości są niższe, niż w przypadku stawki dla budynków lub ich części związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej innego rodzaju.

III. METODA SZACOWANIA PREFERENCJI PODATKOWYCH

Wiedza na temat wartości preferencji podatkowych ma kluczowe znaczenie dla właściwego kształtowania polityki fiskalnej każdego państwa. Rządy poszczególnych państw poszukują odpowiedzi na pytanie: „Ile kosztują nas (budżet) preferencje podatkowe?”. Posiadanie danych dotyczących wartości preferencji podatkowych ułatwia w istotny sposób dokonywanie właściwej alokacji środków publicznych. Poszerzona wiedza na temat preferencji podatkowych oraz obszarów, które one wspierają, jest niezbędna, aby przedstawić rzeczywisty rozmiar aktywności państwa w sferze gospodarki i społeczeństwa.

Preferencje podatkowe są kosztem dla budżetu państwa i budżetów lokalnych, co istotne w wielu przypadkach okazują się nieskuteczne w osiągnięciu zamierzonych celów.

W przeciwieństwie do transferów bezpośrednich (wydatków budżetowych i pozabudżetowych) wartość preferencji podatkowych nie jest znana *ex ante*. Możliwości ustalenia ich dokładnej wartości *ex post* (po zakończeniu roku podatkowego) są również ograniczone, bowiem na ogół preferencje podatkowe nie podlegają szczegółowej sprawozdawczości.

Poznanie wartości preferencji podatkowych wymaga zatem szacowania przy zastosowaniu określonej metodologii. Najczęściej wykorzystywaną metodą szacowania wartości preferencji podatkowych jest **metoda utraconych dochodów** (ang. *revenue-forgone method*). Sprowadza się ona do oszacowania kwot, które nie wpłynęły do budżetu na skutek funkcjonowania danej preferencji, przy założeniu braku zmian w zachowaniach podatników oraz niezmiennych wpływów z innych podatków. W przypadku kredytów podatkowych będzie to po prostu kwota udzielonych kredytów, odpowiednio dla odliczeń będzie to suma odliczeń i stawki opodatkowania (*marginal tax rate*). Metoda ta, wzorem większości państw szacujących wartość preferencji podatkowych została przyjęta dla potrzeb niniejszego opracowania.

Innymi możliwymi do zastosowania metodami są metoda pozyskanych dochodów (ang. *revenue gain method*) oraz metoda równoważenia nakładem pieniężnym (ang. *outlay equivalent method*).

Metoda uzyskanych dochodów, stosowana m.in. w Australii, sprowadza się do oszacowania kwot, które wpłynęłyby do budżetu, gdyby dana preferencja została wyeliminowana z systemu podatkowego, z uwzględnieniem jednak zmiany zachowania podatników związanej z usunięciem danej preferencji (np. podatnik, który nie mógłby już korzystać ze zwolnienia w podatku dochodowym przewidzianego dla podatników prowadzących działalność w specjalnej strefie ekonomicznej, część podatku „zaoszczędziłby”, gdyby zdecydował się skorzystać z ulgi na nabycie nowych technologii, z której obecnie nie korzysta, choć spełnia wszelkie warunki jej zastosowania). Zastosowanie tej metody wymaga dobrego rozumienia zachowań podatników oraz elastyczności.

Metoda równoważenia nakładem pieniężnym (zwana również **metodą ekwiwalentnych wydatków bezpośrednich**) sprowadza się do oszacowania wartości nakładu pieniężnego, jaki byłby niezbędny do sfinansowania danego celu poza systemem podatkowym (np. nakłady na podwyższenie świadczeń z pomocy społecznej, czy dotacje z tytułu zakupu nowych technologii).

Porównanie trzech metod szacowania preferencji podatkowych²⁶

Założmy, że dochód przed opodatkowaniem wynosi 1000 oraz możliwe są odliczenia w wysokości 200. Dochód podlegający opodatkowaniu podlega skali z dwoma stawkami krańcowymi: 20% dla dochodu do 800 oraz 30% dla dochodu powyżej tego progu. Ponadto jedyną ewentualną zmianą zachowania w przypadku zniesienia możliwości odliczenia byłaby redukcja konsumpcji podlegającej podatkowi VAT o kwotę równą najniższemu możliwemu dochodowi. Stawka VAT wynosi 10 procent. Wykorzystując **metodę utraconych dochodów** szacuje się preferencje podatkowe jako odliczenie pomnożone przez krańcowe stawki, które byłyby faktycznie naliczone od najwyższego dochodu, gdyby zniesiono ulgę podatkową, tj. $200 \times 30\% = 60$. W metodzie **uzyskanych dochodów** należy również uwzględnić prawdopodobną zmianę zachowania, zgodnie z którą wydatki gospodarstw domowych opodatkowane VAT zostaną zmniejszone o 60, co oznacza, że zmniejszy się pobór VAT o $60 / 1,1 \times 10\% = 5,5$, dając efektywny wydatek podatkowy w wysokości $60 - 5,5 = 54,5$. Wreszcie, stosując metodę **ekwiwalentnych wydatków bezpośrednich**, krańcowe stawki, które byłyby faktycznie nałożone na najwyższy dochód, gdyby zniesiono ulgę podatkową, muszą być zastosowane do kwoty odliczenia i zwiększyć kwotę podatku, która wpłynęłaby na równowartość transferu, czyli $200 \times 30\% / (1 - 30\%) = 85,7$. Należy zauważyć, że w konsekwencji transfer tej wartości wygenerowałby dochód po opodatkowaniu w wysokości 840, podobnie jak w przypadku preferencji podatkowych (wiersz 7 w tabeli).

	Z preferencjami podatkowymi	Bez preferencji podatkowych		
		Utracone dochody	Uzyskane dochody	Ekwiwalentne wydatki bezpośrednie
1. Dochód przed opodatkowaniem	1 000,0	1 000,0	1 000,0	1 000,0
2. Odliczenie	200,0	0,0	0,0	0,0
3. Ekwiwalentny wydatek bezpośredni	0,0	0,0	0,0	85,7
4. Dochód podlegający opodatkowaniu (1 – 2 + 4)	800,0	1000,0	1000,0	1085,7
5. Krańcowa stopa podatkowa	20%	30%	30%	30%
6. Podatek dochodowy	160,0	220,0	220,0	245,7
7. Dochód po opodatkowaniu (1 + 3 – 6)	840,0	780,0	780,0	840,0
8. Najwyższy podatek dochodowy		60,0	60,0	85,7

²⁶ L. Villela, A. Lemgruber, M. Jorratt, *Tax Expenditure Budgets. Concepts and Challenges for Implementation*, IDB Working Paper Series, No. IDB-WP-131.

9. Zmiana zachowania	0,0	5,5	0,0
10. Preferencja podatkowa (8 – 9)	60,0	54,5	85,7

Gdyby ekwiwalentny transfer nie podlegał opodatkowaniu lub gdyby był wydatkiem podatkowym o charakterze dotacji, wówczas metoda ekwiwalentnych wydatków bezpośrednich przyniosłaby dokładnie taki sam wynik jak metoda utraconych dochodów. Sytuację taką przedstawiono w poniższej tabeli. Ponieważ ekwiwalentny wydatek bezpośredni nie podlega podatkowi dochodowemu, jego wartość szacuje się jako odliczenie pomnożone przez krańcową stopę, która miałaby zastosowanie do podatnika w przypadku jego wyeliminowania, czyli $200 \times 30\% = 60$.

	Z preferencjami podatkowymi	Bez preferencji podatkowych		
		Utracone dochody	Uzyskane dochody	Ekwiwalentne wydatki bezpośrednie
1. Dochód przed opodatkowaniem	1 000,0	1 000,0	1 000,0	1 000,0
2. Odliczenie	200,0	0,0	0,0	0,0
3. Dochód podlegający opodatkowaniu (1 – 2)	800,0	1000,0	1000,0	1000,0
4. Krańcowa stopa podatkowa	20%	30%	30%	30%
5. Podatek dochodowy	160,0	220,0	220,0	220,0
6. Ekwiwalentny wydatek bezpośredni	0,0	0,0	0,0	60,0
7. Dochód po opodatkowaniu (1 + 3 – 6)	840,0	780,0	780,0	840,0
8. Najwyższy podatek dochodowy		60,0	60,0	60,0
9. Zmiana zachowania		0,0	5,5	0,0
10. Preferencja podatkowa (8 – 9)		60,0	54,5	60,0

Szacując wartość preferencji należy również uwzględnić koszty odroczenia płatności podatku, czyli np. szczególnych zasad amortyzacji. Niektóre państwa do oszacowania wartości tych preferencji stosują podejście oparte na wartości bieżącej (ang. *present value approach*) w całym okresie amortyzacji. Podejście takie stosuje się, ponieważ odroczenie płatności podatku jest podobne do udzielenia podatnikowi pożyczki rządowej z zerową stawką oprocentowania.

Efekty dochodowe preferencji mogą być szacowane przy użyciu modeli mikrosymulacyjnych. Jest to najlepszy sposób estymacji, w warunkach, gdy brakuje danych. Do budowy modeli wykorzystuje się

dane z deklaracji podatkowych. Modele mają tę przewagę nad innymi metodami, że pozwalają w prosty sposób oszacować prognozy wartości preferencji w latach kolejnych.

Oszacowanie wartości preferencji ma istotne znaczenie w kontekście szacowania wielkości luk podatkowych. Luka podatkowa (ang. *tax gap*) czyli hipotetyczny ubytek dochodów z podatku może być definiowana jako luka związana z polityką podatkową państwa (ang. *policy gap*) oraz jako luka związana z przestrzeganiem przez podatników prawa podatkowego (ang. *compliance gap*).

Pojęcie *policy gap*²⁷ obejmuje efekt systemowych odstępstw od standardowej zasady opodatkowania w tym z tytułu zastosowania preferencji w danym podatku. Tak więc *policy gap* to różnica pomiędzy zrealizowanymi dochodami podatkowymi a dochodami, jakie miałyby miejsce gdyby obecny system podatkowy nie zawierał żadnych odstępstw od ogólnej zasady - np. nie istniałyby obniżone stawki VAT na wybrane grupy towarów i usług. *Policy gap* kwantyfikuje wielkość straty jaka wynika z zastosowania preferencji w systemie podatkowym. Natomiast *compliance gap* można zdefiniować jako różnicę pomiędzy zrealizowanymi dochodami podatkowymi a potencjalnymi dochodami przy założeniu pełnej realizacji przez płatników zobowiązań podatkowych wynikających z aktualnego systemu podatkowego.

Prezentowane w dalszej części raportu wartości preferencji podatkowych zostały obliczone na podstawie danych rzeczywistych, wynikających ze składanych przez podatników zeznań podatkowych, bądź na podstawie danych będących w posiadaniu Ministerstwa Finansów (np. oficjalnej sprawozdawczości budżetowej jednostek samorządu terytorialnego, danych pozyskanych w badaniach ankietowych gmin, informacji zawartych w bazach podatkowych i celnych, innych resortów i instytucji (np. GUS, Polskiej Akademii Nauk²⁸)).

Liczba preferencji podatkowych, których wartość ustalono na podstawie danych rzeczywistych, jest ograniczona m.in. ze względu na ograniczoną ilość danych wykazywanych w deklaracjach podatkowych. Jest to efektem dążenia resortu finansów do upraszczania rozliczeń podatkowych i tym samym obniżania kosztów wypełniania zobowiązań podatkowych. Przykładowo, w podatkach dochodowych obfitujących w różnego rodzaju zwolnienia przedmiotowe, tylko nieliczne z nich objęte są zeznaniem podatkowym, przy czym te, które podlegają wykazaniu często nie są zindywidualizowane - dana pozycja formularza może obejmować kwoty objęte zwolnieniem z różnych tytułów. Rodzi to trudności w ich wyodrębnieniu i przypisaniu do konkretnego zwolnienia. Dążąc do oszacowania możliwie największej liczby preferencji, autorzy opracowania posłużyli się danymi będącymi w posiadaniu różnych instytucji. W nie wszystkich przypadkach było to jednak możliwe, stąd w niektórych pozycjach wskazano na brak danych.

W odniesieniu do podatków dochodowych (PIT i CIT), w których udziały posiadają jednostki samorządu terytorialnego, oszacowana wartość preferencji oznacza utratę dochodów globalnych, tj. dochodów, które nie wpłynęły zarówno do budżetu państwa, jak i do budżetów poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego (skutek dla sektora finansów publicznych).

Dążeniem autorów raportu było wskazanie wartości preferencji podatkowych, jaką miały one w danym okresie sprawozdawczym. W niektórych przypadkach - ze względu na brak aktualnych

²⁷ Raport na temat wielkości luki podatkowej w podatku VAT w Polsce w latach 2004-2017, MF Opracowania i Analizy, No 3-2019

²⁸ Dalej również jako: „PAN”

danych - wykazano wartości preferencji, jakie były dostępne w minionym okresie sprawozdawczym. Z uwagi na wyjątkową złożoność zadania i mnogość stanów faktycznych, których dotyczą poszczególne preferencje podatkowe, w wielu przypadkach przyjęto również założenia pozwalające stworzyć najbardziej reprezentatywny model dla dokonania szacunków. Przyjęte założenia, źródło oraz rok, z którego pochodzą dane przyjęte do oszacowania wartości wskazano w tabelach prezentujących wartości preferencji podatkowych.

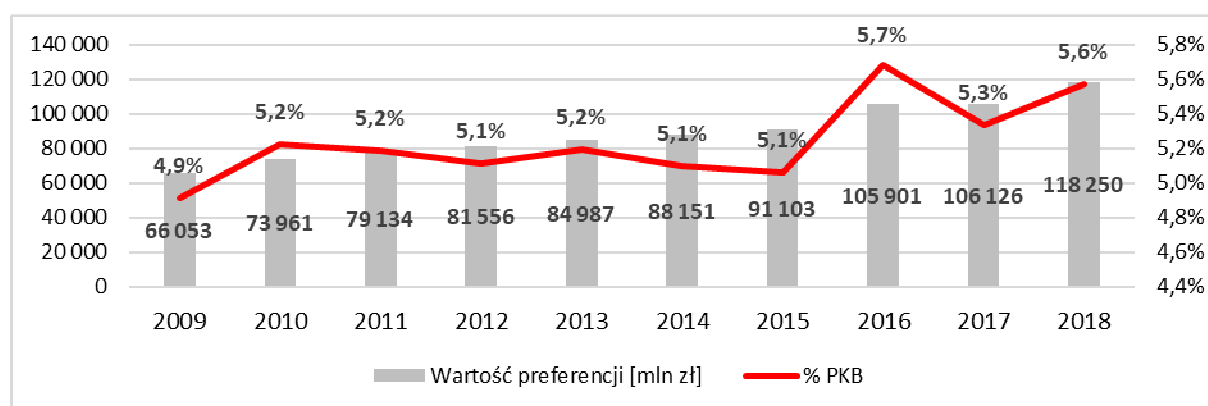
Wartości preferencji podatkowych zostały wykazane w milionach złotych. Wartość „0” oznacza, że wartość preferencji jest mniejsza niż milion złotych. Znak „x” oznacza, że preferencja nie istniała w danym roku.

Autorzy raportu dołożyli wszelkich starań, aby prezentowane wartości były rzetelne. W interpretacji wyników szacowania należy jednak zachować pewną ostrożność, choćby dlatego, że wykorzystane w badaniu dane są bardzo wrażliwe na zmieniające się parametry ekonomiczne - w praktyce na zachowanie beneficjentów preferencji podatkowych wpływa szereg czynników gospodarczych i działań regulacyjnych państwa, które zmieniają rzeczywistość, w jakiej beneficjenci się poruszają. Ponadto, jak wspomniano powyżej, z uwagi na brak danych nie udało się oszacować wartości wszystkich preferencji podatkowych funkcjonujących w polskim systemie podatkowym w danym okresie sprawozdawczym.

IV. ANALIZA WARTOŚCI PREFERENCJI PODATKOWYCH²⁹

Na podstawie dostępnych danych, kwotę preferencji podatkowych funkcjonujących w 2018 r. w podatku dochodowym od osób fizycznych (PIT), podatku dochodowym od osób prawnych (CIT), podatku od towarów i usług (VAT), podatku akcyzowym oraz w podatkach lokalnych (tj. podatku od nieruchomości, podatku rolnym, podatku leśnym) oszacowano łącznie na **118,3 mld zł**, co stanowiło **5,6 % PKB** (wykres 1).

Wykres 1. Wartość preferencji podatkowych w latach 2009-18 w mln zł oraz jako % PKB

W ujęciu nominalnym w 2018 r. preferencje wzrosły w stosunku do 2017 r. o blisko 12,1 mld zł (wzrost o 11,42%), natomiast w stosunku do 2015 r. o 27,1 mld zł (wzrost o 29,8%). Wzrost wartości preferencji w 2018 r. w stosunku do 2017 r. odnotowano we wszystkich kategoriach podatków objętych badaniem, przy czym największy wzrost nominalny nastąpił w VAT (wzrost o 8,9 mld zł).

Na przyrost wartości preferencji w podatku dochodowym od osób fizycznych w 2018 r. w stosunku do 2017 r. o 1,3 mld zł (5,1%) największy wpływ miał wzrost wartości preferencji w formie zwolnienia dochodów ze zbycia nieruchomości i praw majątkowych (wzrost r/r o 580 mln zł), łącznego opodatkowania dochodów małżonków (wzrost r/r o 389 mln zł), zwolnienia świadczeń rodzinnych i zasiłków dla opiekunów (wzrost r/r o 208 mln zł), zwolnienia dopłat dla rolnictwa (wzrost r/r o 108 mln zł).

Natomiast odnotowany w podatku dochodowym od osób prawnych wzrost kwoty preferencji o 1,2 mld zł (8,1%) związany był ze wzrostem wartości preferencji polegających na zwolnieniu z opodatkowania dotacji z budżetu państwa (wzrost r/r o 258 mln zł), możliwości odliczania strat z lat

²⁹ Analizę przeprowadzono w oparciu o dostępne dane, które zostały przedstawione w Załączniku nr 2 do Raportu. Należy podkreślić, iż z uwagi na brak danych w odniesieniu do dużej liczby preferencji nie jest możliwe oszacowanie rzeczywistej kwoty dochodów publicznych utraconych w związku z funkcjonowaniem preferencji podatkowych. Prezentowaną w niniejszym Raporcie analizę należy traktować jako próbę oszacowania wartości preferencji podatkowych na podstawie dostępnych danych.

ubiegłych (wzrost r/r o 227 mln zł), ulgi na działalność badawczo-rozwojową (wzrost r/r o 214 mln zł), obniżonej stawki CIT (wzrost r/r o 174 mln zł).

Tabela 3. Wartość preferencji w latach 2015-18 [mln zł]

	Wartość preferencji w latach 2015-18 [mln zł]				Zmiana wartości preferencji r/r		
	2015	2016	2017	2018	2016	2017	2018
PIT	21 316	24 221	24 978	26 249	13,6%	3,1%	5,1%
CIT	14 816	13 656	15 258	16 495	-7,8%	11,7%	8,1%
VAT	46 043	59 723	57 326	66 190	29,7%	-4,0%	15,5%
Akcyza	839	1 188	1 257	1 546	41,7%	5,7%	23,0%
Podatki Lokalne	8 089	7 112	7 307	7 770	-12,1%	2,7%	6,3%
Razem - preferencje stanowiące dochody budżetu państwa	83 014	98 789	98 819	110 480	19,00%	0,03%	11,80%
Razem - preferencje stanowiące dochody sektora finansów publicznych	91 103	105 901	106 126	118 250	16,24%	0,21%	11,42%

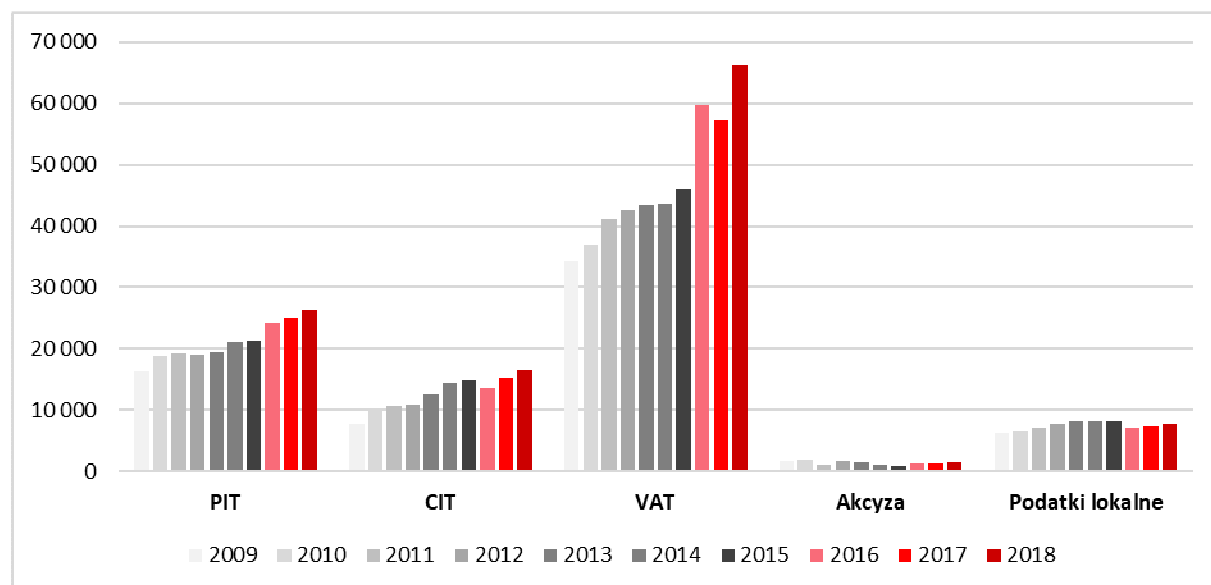
W przypadku podatku akcyzowego zaobserwowano wzrost wartości preferencji w stosunku do 2017 r. o 0,3 mln zł (23%), głównie w związku ze wzrostem wartości preferencji polegających na zwolnieniu od akcyzy olejów smarowych (wzrost r/r o 86 mln zł), zwolnieniu wyrobów akcyzowych nieprzydatnych do spożycia, dalszego przerobu lub zużycia (wzrost r/r o 81 mln zł), zwolnieniu pozostałych węglowodorów gazowych (wzrost r/r o 61 mln zł), jak również w związku z wprowadzeniem od 2018 r. zmian w zakresie wprowadzenia jednego progu wielkości produkcji dla zastosowania preferencji dotyczącej zwolnienia od akcyzy podatników produkujących piwo – po zmianie zwolnienie przysługuje podatnikom którzy w roku kalendarzowym poprzedzającym rok podatkowy wyprodukowali do 200 000 hl piwa gotowego – w wysokości 50% kwoty akcyzy obliczonej z zastosowaniem stawki 7,79 zł od 1 hektolitra za każdy stopień Plato gotowego wyrobu. Ze zwolnienia, o którym mowa powyżej, korzystać mogą także podatnicy produkujący piwo lub podatnicy posiadający zezwolenie wyprawdzenia, , którzy współpracują ze sobą na podstawie pisemnej umowy i w roku kalendarzowym łącznie wyprodukowali do 200 000 hl piwa. Wartość ww. preferencji w 2018 r. wzrosła o 57 mln zł względem roku 2017.

Analizując wartość preferencji w podatku akcyzowym należy mieć na uwadze, że wartość preferencji w tym podatku za 2015 r. została zaktualizowana tj. podwyższona z poziomu 580 mln zł do 839 mln zł, z uwagi na pozyskanie dodatkowych danych umożliwiających oszacowanie wartości większej liczby preferencji.

W podatkach lokalnych stanowiących dochody jednostek samorządu terytorialnego zaobserwowano wzrost wartości preferencji o 0,5 mld zł (wzrost o 6,3%), przy czym największy wpływ na przyrost wartości preferencji w tych podatkach miało zwolnienie z podatku od nieruchomości budowli kolejowych i zajętych pod nie gruntów (wzrost r/r o 193 mln zł), zwolnione z podatku od nieruchomości gruntów stanowiących nieużytki, z wyjątkiem zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej (wzrost r/r o 192 mln zł), oraz zwolnienie z podatku od nieruchomości budynków

gospodarczych lub ich części położonych na gruntach gospodarstw rolnych, służących wyłącznie działalności rolniczej (wzrost r/r o 69 mln zł).

Wykres 2. Preferencje podatkowe w latach 2009-18 w poszczególnych podatkach [mln zł]

Podobnie jak w latach poprzednich najwyższą wartość preferencji odnotowano w podatku VAT. łączna kwota preferencji w tym podatku w 2018 r. wyniosła blisko 66,2 mld zł, tj. 3,1% PKB. Kolejne miejsce pod względem wolumenu przyznanych ulg, zwolnień i odliczeń podatkowych zajął podatek dochodowy od osób fizycznych (PIT). W sumie wartość preferencji podatkowych w tym podatku w 2018 r. wyniosła 26,2 mld zł, tj. 1,2% PKB. W przypadku CIT wartość preferencji ukształtowała się na poziomie 16,5 mld zł, tj. 0,8% PKB. Wartość preferencji w podatku akcyzowym w 2018 r. wyniosła 1,5 mld zł, tj. 0,1% PKB, a w podatkach lokalnych 7,8 mld zł, czyli 0,4% PKB.

Analizując preferencje podatkowe ogółem w stosunku do dochodów podatkowych³⁰ należy zauważyć, że w 2018 r. stanowiły one 27,7% dochodów podatkowych sektora finansów publicznych (426,3 mld zł³¹). W porównaniu z 2015 r. wartość tego wskaźnika zmalała o 0,4 pp. Na przestrzeni analizowanych lat (2016-18) najwyższą wartość wskaźnika preferencje podatkowe/dochody podatkowe odnotowano w 2016 r. (wyniosła ona 31,3%). W oparciu o ww. wskaźnik można stwierdzić, że stosunek wartości preferencji podatkowych do dochodów podatkowych w Polsce jest istotny. Wartość wskaźnika preferencji do dochodów podatkowych jest bardzo zróżnicowana na poziomie poszczególnych podatków. Najwyższą wartość wskaźnika w 2018 r. odnotowano dla VAT i CIT. Preferencje w tych podatkach stanowiły w 2018 r. odpowiednio 37,8% i 37,2% dochodów z tych podatków (tj. z kwoty 174,9 mld zł z VAT, 44,3 mld zł z CIT). Preferencje w PIT wyniosły 23,8% dochodów (z 110,5 mld zł), a w podatkach lokalnych 31,8% dochodów (tj. z kwoty 24,4 mld zł).

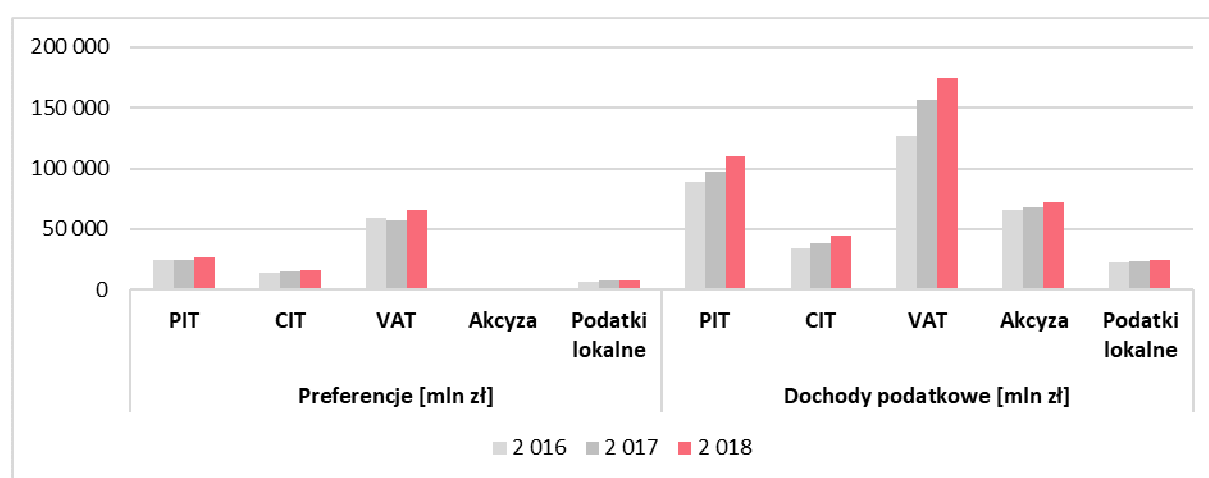
³⁰ W przypadku podatków dochodowych uwzględniono pełne dochody łącznie z udziałami JST

³¹ Wartość ta uwzględnia udziały JST w podatkach dochodowych, nie uwzględnia pozostałych dochodów i środków z UE. Ponadto jest to kwota dochodów uzyskanych z podatków dochodowych (PIT i CIT), podatków konsumpcyjnych (VAT i akcyzy) oraz podatków lokalnych (podatku od nieruchomości, podatku rolnego i leśnego).

Preferencje funkcjonujące w podatku akcyzowym stanowiły najniższy odsetek tj. 2,1% dochodów z podatku akcyzowego (72,1 mld zł).

Na przestrzeni ostatnich analizowanych lat (2016-18) wartość preferencji rosła z roku na rok w przypadku dwóch podatków (PIT i akcyzy). W CIT wartość preferencji w 2016 r. w stosunku do 2015 r. zmalała o 7,8%, po czym w latach następnych wzrastała rokrocznie. W VAT spadek wartości preferencji odnotowano w 2017 r. (spadek o 4% r/r), a w podatkach lokalnych podobnie jak w CIT w 2016 r. (spadek o 12,1%). Pomimo zaobserwowanych spadków wartości preferencji w niektórych podatkach wartość preferencji ogółem z roku na rok wzrastała, przy czym największy wzrost zanotowano pomiędzy 2015 i 2016 rokiem (16,24%). W 2017 r. wzrost wyniósł zaledwie 0,21% r/r, a w 2018 r. 11,42% r/r.

Wykres 3. Wartość preferencji i dochody podatkowe w latach 2016-18 [mln zł]

Analogicznie jak w poprzednim okresie sprawozdawczym na potrzeby raportu wyodrębniono dziewięć obszarów wsparcia, tj. 1) gospodarka, 2) rolnictwo, 3) zatrudnienie, 4) edukacja, nauka, kultura i sport, 5) organizacje pożytku publicznego, kościoły, organizacje społeczne i obywatelskie, 6) zdrowie, 7) rodzina i pomoc socjalna, 8) transport i ochrona środowiska oraz 9) pozostałe - obejmujące preferencje, których nie można przyporządkować do jednej z ośmiu grup. Z uwagi na brak możliwości dokonania szczegółowej analizy preferencji podatkowych funkcjonujących w VAT, wyniki analizy zaprezentowane w raporcie w tym zakresie nie są porównywalne z wynikami uzyskanymi w poprzednich okresach sprawozdawczych.

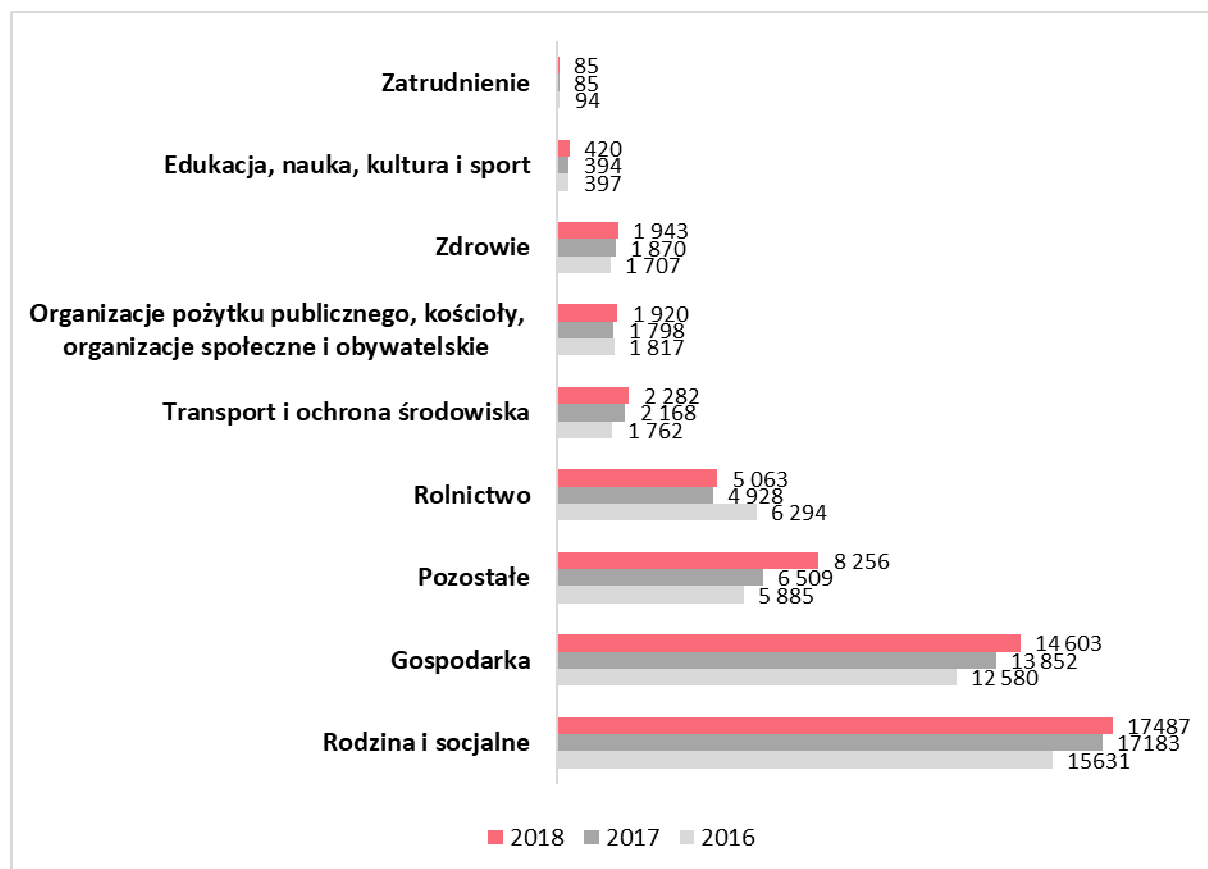
Tabela 4. Wartość wsparcia w podziale na podatki [dane dla 2018 r.]

Obszar wsparcia	PIT	CIT	Podatki lokalne	Akcyza	Razem [mln zł]
Rodzina i socjalne	17 308	0	179	-	17 487
Gospodarka	761	13 238	2	602	14 603
Rolnictwo	2 664	101	2 298	0	5 063
Transport i ochrona środowiska	-	-	1 932	350	2 282
Zdrowie	1 526	0	367	50	1 943

Organizacje pożytku publicznego, kościoły, organizacje społeczne i obywatelskie	260	1 649	11	-	1 920
Edukacja, nauka, kultura i sport	-	0	420	-	420
Zatrudnienie	38		47		85
Pozostałe	3 692	1 507	2 514	543	8 256

Analizując preferencje w PIT, CIT, akcyzie i podatkach lokalnych ustalono, że głównym obszarem wspieranym przez państwo w latach 2016-18 poprzez preferencje podatkowe była rodzina. Wydatki podatkowe państwa na wsparcie rodziny wyniosły w 2018 r. 17,5 mld zł (tj. 0,8% PKB). Drugim obszarem, który uzyskał największe wsparcie była gospodarka (14,6 mld zł), trzecim rolnictwo (5,1 mld zł), czwartym transport i ochrona środowiska (2,3 mld zł). Na kolejnych miejscach uplasowały się zdrowie (1,9 mld zł), organizacje pozarządowe (1,9 mld zł) i edukacja (0,5 mld zł). Należy podkreślić, że nie wszystkie preferencje funkcjonujące w systemie podatkowym udało się przyporządkować do ww. obszarów dlatego wyniki analizy w tym zakresie nie pokrywają się z całkowitą kwotą preferencji ustaloną dla danego okresu sprawozdawczego. Dodatkowo, jak wspomniano powyżej, analiza nie obejmowała preferencji w VAT.

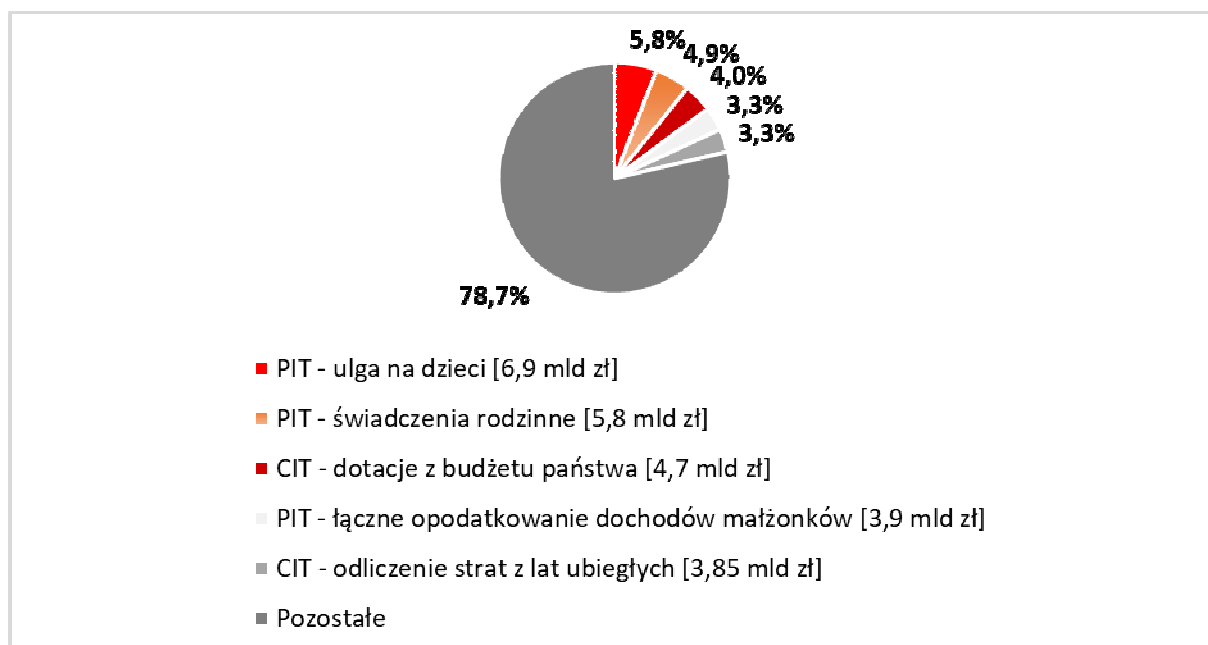
Wykres 4. Obszary wspierane przez preferencje podatkowe w latach 2016-18 [mln zł]

W podatku PIT większość preferencji ma związek z realizowaną przez państwo polityką rodzinną i socjalną (65,9% udziału w strukturze preferencji w PIT). Wartość preferencji z tego obszaru oszacowano w 2018 r. na 17,3 mld zł. W podatku CIT zdecydowanie dominują preferencje w obszarze gospodarki (80,3% udziału w strukturze preferencji w CIT), których wartość oszacowano w 2018 r. na 13,2 mld zł. W podatku akcyzowym głównym obszarem wsparcia w 2018 r. była również gospodarka - preferencje zaliczone do tego obszaru oszacowano na 0,6 mld zł, co stanowiło 39% wszystkich skwantyfikowanych preferencji funkcjonujących w podatku akcyzowym. Preferencje w podatkach lokalnych wspierały głównie rolnictwo (2,3 mld zł, czyli 29,6 % preferencji).

Analizując preferencje podatkowe funkcjonujące w podatkach dochodowych (PIT i CIT), podatku akcyzowym oraz podatkach lokalnych (czyli bez VAT) pod kątem ich wartości ustalono, że w 2018 r. preferencją, która osiągnęła najwyższą wartość była funkcjonująca w podatku dochodowym od osób fizycznych ulga na dzieci, której wartość (wraz ze zwrotem niewykorzystanej ulgi), oszacowano na 6,9 mld zł, co stanowiło 5,8% wartości preferencji funkcjonujących w systemie podatkowym w 2018 r.

Wykres 5. Preferencje o najwyższej wartości w 2018 r. (bez preferencji w VAT)

Kolejnymi najistotniejszymi preferencjami były:

- zwolnienie z podatku PIT świadczeń rodzinnych, a także zasiłków dla opiekunów (art. 21 ust. 1 pkt 8 ustawy o PIT). Wartość tej preferencji oszacowano na ok. 5,8 mld zł,
- dotacje z budżetu państwa w CIT – 4,7 mld zł (%),
- łączne opodatkowanie dochodów małżonków w podatku PIT – 3,9 mld zł (3,1%),
- odliczenie strat z lat ubiegłych w podatku CIT – 3,85 mld zł (3,0%).

Sumaryczna wartość wyżej wspomnianych preferencji wyniosła 25,2 mld zł, czyli 21,3% wartości preferencji funkcjonujących w systemie podatkowym.

Powyższa analiza nie obejmuje preferencji w VAT, których wartość została w latach 2016-18 oszacowana jedynie w podziale na stawki obniżone 5% i 8%.

Tabela 5. Wartość preferencji w podatku VAT w latach 2016-18

stawka VAT	skutek dla 2016 r. [mln zł]	skutek dla 2017 r. [mln zł]	skutek dla 2018 r. [mln zł]
5%	21 075,28	20 230,94	23 359,25
8%	38 647,90	37 095,13	42 831,15
Razem	59 723,18	57 326,06	66 190,39

1. PODATKI DOCHODOWE

Z dostępnych danych wynika, że w 2018 r. poprzez system podatkowy do podatników podatków dochodowych została skierowana pomoc w wysokości co najmniej 42,7 mld zł, tj. 2,0% PKB. W porównaniu z 2015 r. wartość preferencji podatkowych w podatkach dochodowych w 2018 r. wzrosła o blisko 6,6 mld zł (18,3%), z czego o 4,9 mld zł w podatku dochodowym od osób fizycznych (PIT), o 1,7 mld zł w podatku dochodowym od osób prawnych (CIT). Podobnie jak w 2015 r. preferencje w PIT miały wyższą wartość, niż preferencje w CIT, w 2018 r. stanowiły 61,4% wartości preferencji w podatkach dochodowych.

Podatek dochodowy od osób fizycznych (PIT)

Wartość preferencji w podatku dochodowym od osób fizycznych w 2018 r. oszacowano na 26,2 mld zł, czyli w stosunku do 2015 r. wartość preferencji w tym podatku wzrosła o 4,9 mld zł (23,1%). W ujęciu realnym preferencje w podatku PIT stanowiły w 2018 r. 1,24% PKB.

Tabela 6. Wartość preferencji w PIT w latach 2015-18

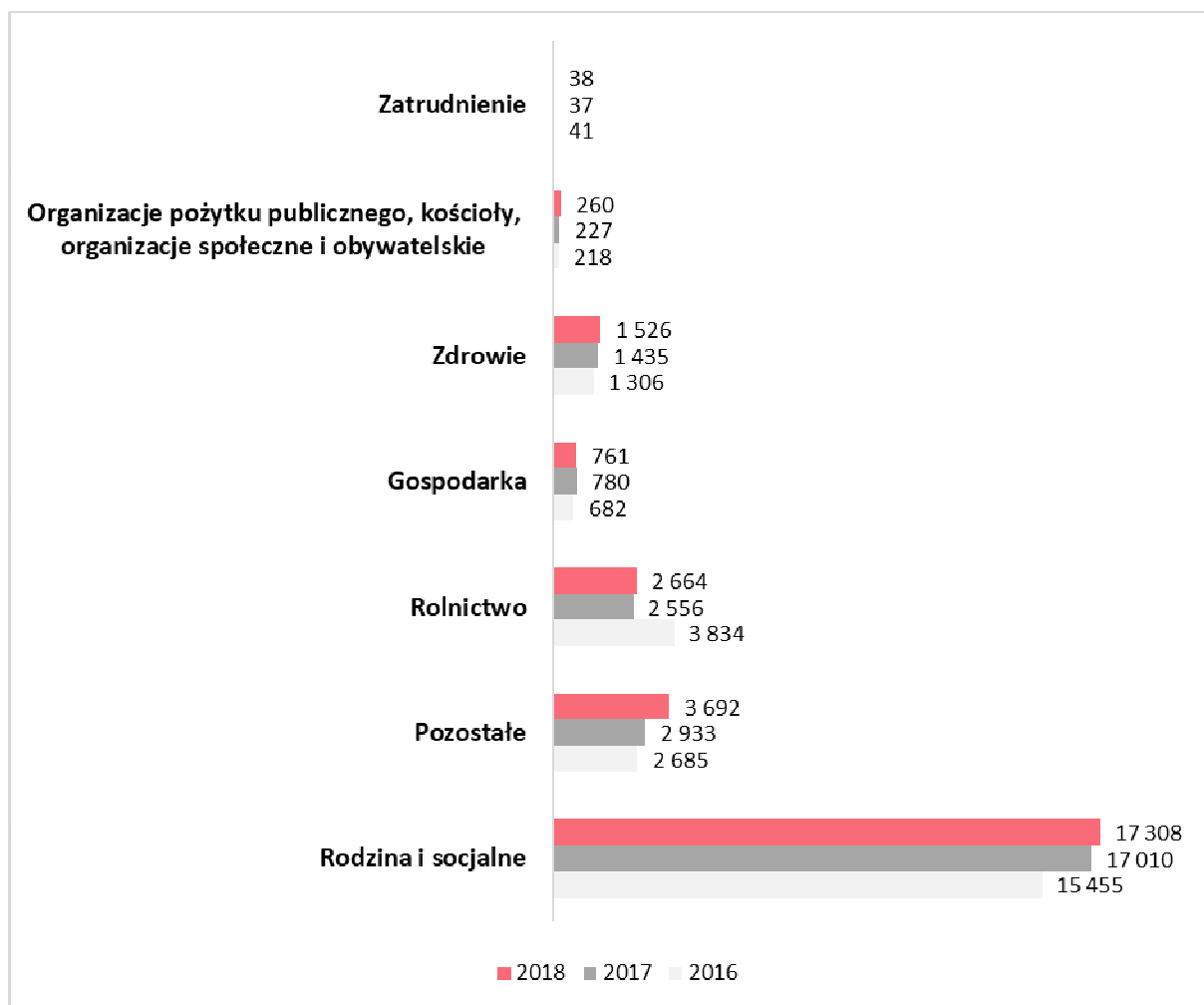
Rok	Wartość [mln zł]	% PKB	% dochodów z PIT
2015	21 316,00	1,18%	25,64%
2016	24 221,00	1,30%	27,11%
2017	24 978,00	1,26%	25,60%
2018	26 249,00	1,24%	23,76%

Na podstawie dostępnych danych można stwierdzić, iż w 2018 r. dominującym obszarem wsparcia w podatku PIT, podobnie jak w poprzednich badanych latach, był obszar związany z rodziną i pomocą społeczną. Preferencje z tego obszaru stanowiły 65,9% wszystkich preferencji funkcjonujących w podatku PIT. Wartość ulg, zwolnień, odliczeń w ww. obszarze w PIT wyniosła 17,3 mld zł. Beneficjentami połowy tej kwoty były rodziny korzystające z ulgi na dzieci, które otrzymały wsparcie w kwocie ok. 6,9 mld zł, z czego 5,6 mld zł z tytułu ulgi na dzieci oraz 1,4 mld zł z tytułu zwrotu niewykorzystanej ulgi na dzieci. Kolejnymi znaczącymi pozycjami w omawianym obszarze było zwolnienie świadczeń rodzinnych i zasiłków dla opiekunów, możliwość łącznego opodatkowania dochodów małżonków oraz preferencyjne opodatkowanie dochodów osób samotnie wychowujących

dzieci. Wartość wyżej wspomnianych preferencji wyniosła odpowiednio, 5,8 mld zł, 3,9 mld zł oraz 0,6 mld zł.

Innym znaczącym obszarem wsparcia w podatku PIT w 2018 r. było rolnictwo (2,6 mld zł) w związku ze zwolnieniem z podatku dopłat dla rolnictwa. Kolejne miejsca zajęły gospodarka (0,7 mld zł) z uwagi na możliwość rozliczenia strat z lat ubiegłych oraz zdrowie (0,6 mld zł) w związku z możliwością odliczenia od dochodu wydatków na cele rehabilitacyjne.

Wykres 6. Obszary wspierane przez preferencje w PIT w latach 2016-18 [mln zł]

Analizując strukturę preferencji w podatku PIT należy zauważyć, iż w podatku tym nie występują preferencje w obszarze transport i ochrona środowiska. Ponadto trudne do oszacowania lub posiadające marginalną wartość są preferencje związane z edukacją, nauką, kulturą, sportem i zatrudnieniem. Znaczącymi pod względem wartości preferencjami w kategorii „pozostałe” były w 2018 r. zryczałtowane koszty uzyskania przychodów (tj. koszty o których mowa w art. 22 ust. 9 pkt 3 ustawy o PIT), których wartość oszacowano na ok. 1,2 mld zł oraz zwolnienie z podatku dochodów z odpłatnego zbycia nieruchomości i praw majątkowych (zgodnie z art. 21 ust. 1 pkt 131 ustawy o PIT), którego wartość ustalono na 1,6 mld zł.

Dochody budżetu państwa i jednostek samorządu terytorialnego uzyskane w 2018 r. z podatku dochodowego od osób fizycznych wyniosły łącznie 110,5 mld zł i były wyższe o 27,3 mld zł (32,9%) od dochodów uzyskanych z tego podatku w 2015 r.

Oszacowana na podstawie dostępnych danych wartość instrumentów podatkowych, które funkcjonowały w 2018 r. w podatku dochodowym od osób fizycznych w postaci ulg, zwolnień, odliczeń itp. stanowiła 23,8% kwoty dochodów podatkowych uzyskanych z tego podatku (o 1,9 pp. mniej niż w 2015 r.).

Podatek dochodowy od osób prawnych (CIT)

W oparciu o dostępne dane ustalono, iż łączna wartość preferencji w podatku dochodowym od osób prawnych w 2018 r. wyniosła co najmniej 16,5 mld zł. W porównaniu z 2015 r. wartość udzielonych ulg, zwolnień w CIT wzrosła o 1,7 mld zł (11,3%). W relacji do PKB preferencje w CIT w 2018 r. stanowiły 0,8% produktu krajowego brutto.

Tabela 7. Wartość preferencji w CIT w latach 2015-18

Rok	Wartość [mln zł]	% PKB	% dochodów z CIT
2015	14 816	0,82%	45,05%
2016	13 656	0,73%	40,38%
2017	15 258	0,77%	40,01%
2018	16 495	0,78%	37,20%

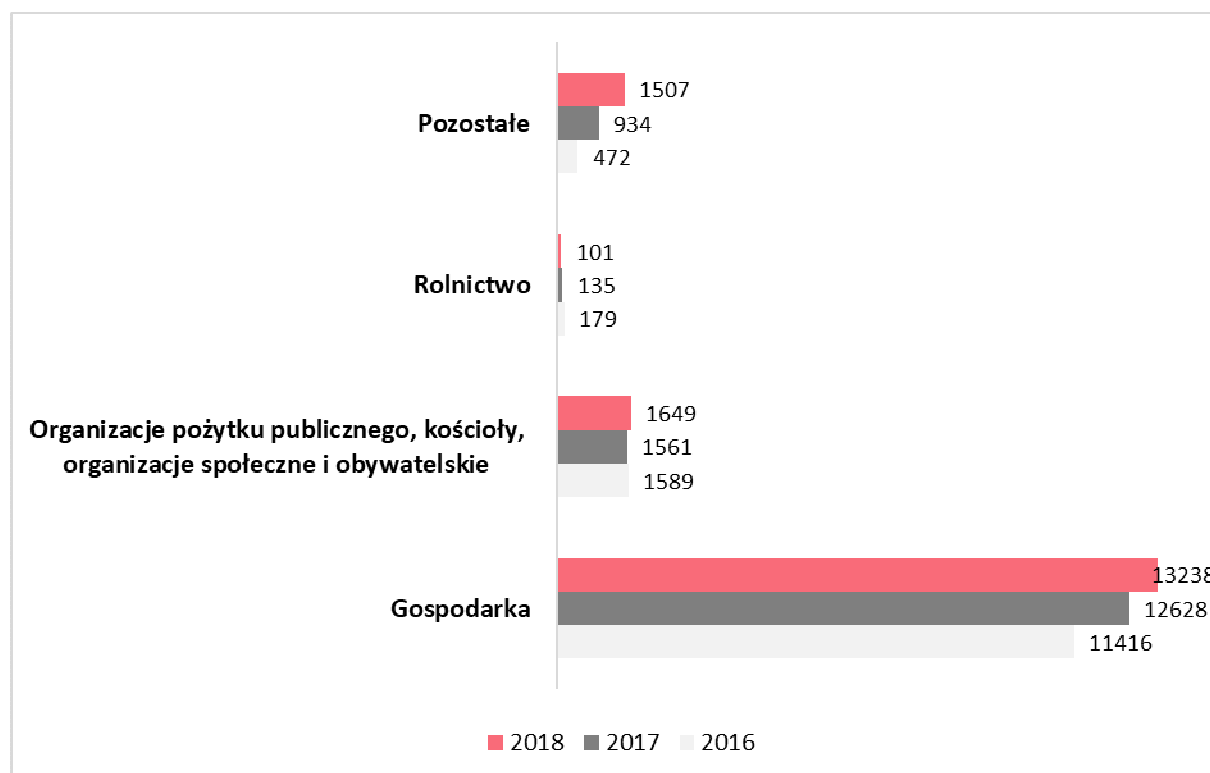
W 2018 r. struktura preferencji podatkowych w CIT według obszarów wsparcia nie uległa znaczącej zmianie względem lat wcześniejszych. W dalszym ciągu najwyższy odsetek preferencji, wynoszący 80,3% wystąpił w obszarze – gospodarka. Udział preferencji z tego obszaru w strukturze preferencji CIT utrzymał się na poziomie z roku 2015. Zmalał natomiast udział preferencji z obszaru rolnictwo (spadek o 1,26 pp.) oraz organizacje pożytku publicznego, kościoły i organizacje społeczne (spadek o 0,9 pp.).

Wysoki wolumen preferencji w obszarze gospodarka – oszacowany na 13,2 mld zł w 2018 r., wynika niewątpliwie z charakteru podatku CIT, którego podatnikami są w większości przedsiębiorstwa i instytucje finansowe oraz z celu preferencji, jakim jest wspieranie działalności gospodarczej oraz pośrednio poprawa płynności finansowej osób prawnych.

Drugą, obok przedsiębiorstw i instytucji finansowych, znaczącą grupą korzystającą z pomocy państwa poprzez preferencje podatkowe w CIT są organizacje pożytku publicznego, organizacje społeczne i kościoły.

Wartość pomocy jaką otrzymały ww. instytucje w 2018 r. poprzez system zwolnień i ulg funkcjonujących w podatku CIT oszacowano na ok. 1,6 mld zł.

Wykres 7. Obszary wspierane przez preferencje w CIT w latach 2016-18 [mln zł]

Analizując preferencje funkcjonujące w podatku CIT³² wyodrębnić można kilka pozycji dominujących w strukturze preferencji pod względem ich wartości.

W 2018 r. dominującą pozycją wśród preferencji funkcjonujących w podatku CIT było zwolnienie z podatku dotacji z budżetu państwa (4,7 mld zł, 28,3% w strukturze preferencji CIT) oraz możliwość odliczania strat z lat ubiegłych (3,8 mld zł, 23,3% w strukturze).

Udział preferencji w postaci zwolnienia dla podatników prowadzących działalność gospodarczą na terenie specjalnych stref ekonomicznych w strukturze skwantyfikowanych preferencji CIT zmalał z 17% do 16,5% pomimo wzrostu wartości tej preferencji o 204 mln zł (8%).

Dochody budżetu państwa i jednostek samorządu terytorialnego z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych wyniosły w 2018 r. 44,3 mld zł i były wyższe o 11,4 mld zł (34,8%) w stosunku do roku 2015.

Wskaźnik wartości preferencji funkcjonujących w podatku dochodowym od osób prawnych do dochodów budżetu państwa i jednostek samorządu terytorialnego uzyskanych z tego podatku ukształtował się w 2018 r. na poziomie 37,2% i był niższy o 7,8 pp. od wartości osiągniętej w 2015 roku.

³² Dotyczy preferencji dla których możliwe jest oszacowanie wartości w oparciu o dostępne dane, statystyki

2. PODATKI KONSUMPCYJNE

Łączna kwota preferencji funkcjonujących w podatkach konsumpcyjnych tj. podatku od towarów i usług oraz podatku akcyzowym w 2018 r. została oszacowana na 67,7 mld zł (3,2% PKB). Preferencje występujące w podatku od towarów i usług stanowiły 97,7% tej wartości, pozostała część, czyli zaledwie 2,3% przypadała na podatek akcyzowy.

Podatek od towarów i usług (VAT)

Na podstawie dostępnych danych łączną wartość preferencji w podatku od towarów i usług w 2018 r. oszacowano na 66,2 mld zł (3,1% PKB). Wartość preferencji VAT w 2018 r. w stosunku do 2015 r. wzrosła o ok. 20,1 mld zł (43,8%). Pomimo niższego niż w podatku CIT przyrostu wartości preferencji w podatku VAT w latach 2016-18, w dalszym ciągu wartość preferencji w VAT była najwyższa w stosunku do wszystkich analizowanych preferencji.

Tabela 8. Wartość preferencji w VAT w latach 2015-18

Rok	Wartość [mln zł]	% PKB	% dochodów z VAT
2015	46 043	2,56%	37,40%
2016	59 723	3,20%	47,18%
2017	57 326	2,88%	36,56%
2018	66 190	3,12%	37,83%

Dochody budżetu państwa osiągnięte w 2018 r. z tytułu podatku od towarów i usług wyniosły 174,9 mld zł (8,2% PKB) i były wyższe o 51,8 mld zł (42,1%) od dochodów uzyskanych z tego podatku w 2015 r. Kwota skwantyfikowanych preferencji funkcjonujących w VAT stanowiła 37,8% tych dochodów, czyli zaledwie o 0,4 pp. więcej niż w 2015 r.

Podatek akcyzowy

Wartość preferencji w podatku akcyzowym w 2018 r. oszacowano na 1,5 mld zł (0,07% PKB). W stosunku do 2015 r. wartość tych preferencji uległa zwiększeniu o 0,7 mld zł (78,8%).

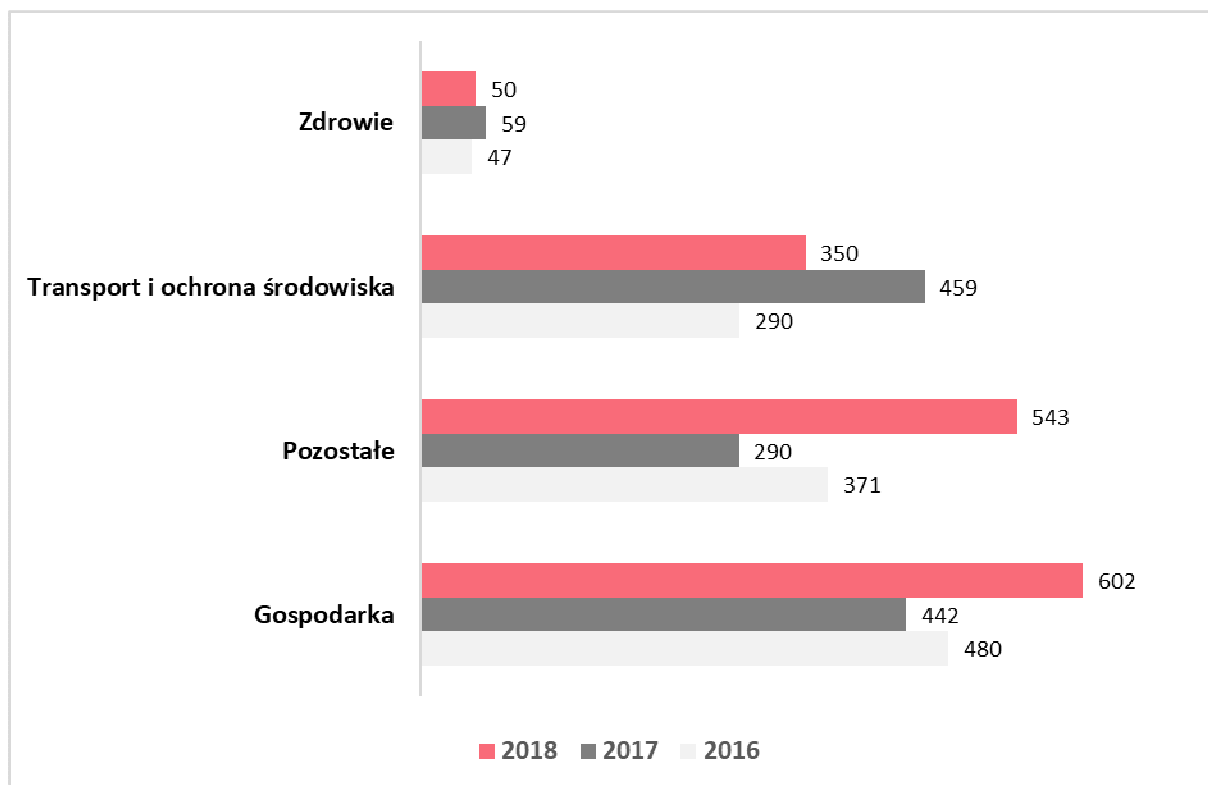
Analizując wartość preferencji w podatku akcyzowym należy mieć na uwadze, że wartość preferencji w tym podatku za 2015 r. została zaktualizowana tj. podwyższona z poziomu 580 mln zł do 839 mln zł, z uwagi na pozyskanie dodatkowych danych umożliwiających oszacowanie wartości większej liczby preferencji.

Tabela 9. Wartość preferencji w podatku akcyzowym w latach 2015-18

Rok	Wartość [mln zł]	% PKB	% dochodów z akcyzy
2015	839	0,05%	1,34%
2016	1 188	0,06%	1,81%
2017	1 257	0,06%	1,84%
2018	1 546	0,07%	2,14%

Głównym obszarem wsparcia w 2018 r. poprzez system preferencji funkcjonujących w podatku akcyzowym była gospodarka - preferencje zaliczone do tego obszaru oszacowano na 0,6 mld zł, co stanowiło 39,0% wszystkich skwantyfikowanych preferencji funkcjonujących w podatku akcyzowym. Na drugim miejscu uplasował się obszar transport i ochrona środowiska (0,4 mld zł oraz 22,7% udziału w preferencjach w akcyzie).

Wykres 8. Obszary wspierane przez preferencje w podatku akcyzowym w latach 2016-18 [mln zł]

Udział preferencji z obszaru zdrowie w strukturze skwantyfikowanych preferencji w podatku akcyzowym oszacowano na 3,2%. Łączna wartość preferencji tego obszaru wyniosła 0,05 mld zł.

Istotnymi preferencjami zaliczonymi do obszaru „pozostałe” były zwolnienie dla wyrobów akcyzowych nieprzydatnych do dalszego spożycia, dalszego przerobu lub zużycia (0,24 mld zł) oraz zwolnienie oleju smarowego (0,18 mld zł).

Analizując preferencje funkcjonujące w podatku akcyzowym³³ wyodrębnić można kilka pozycji dominujących w strukturze preferencji pod względem ich wartości.

Z analizy danych wynika, że pięć preferencji o najwyższej wartości stanowiło w 2018 r. 75,5% wszystkich skwantyfikowanych preferencji występujących w podatku akcyzowym.

Dominującymi pozycjami wśród preferencji funkcjonujących w tym podatku było w 2018 r. zwolnienie z opodatkowania energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii, którego wartość

³³ Dotyczy preferencji dla których możliwe jest oszacowanie wartości w oparciu o dostępne dane, statystyki

oszacowano na 284 mln zł, zwolnienie od akcyzy wyrobów akcyzowych nieprzydatnych do spożycia, dalszego przerobu lub zużycia (249 mln zł), zwolnienie z akcyzy pozostałych węglowodorów gazowych (231 mln zł), zwolnienie od akcyzy energii elektrycznej wykorzystywanej do celów redukcji chemicznej oraz w procesach elektrolitycznych, metalurgicznych i mineralogicznych (220 mln zł) oraz zwolnienie od akcyzy olejów smarowych (183 mln zł).

Dochody budżetu państwa osiągnięte w 2018 r. z tytułu podatku akcyzowego wyniosły 72,1 mld zł (3,4% PKB) i były wyższe o 9,3 mld zł (14,8%) od dochodów uzyskanych z tego podatku w 2015 r.

3. PODATKI LOKALNE

Wartość preferencji występujących w podatkach lokalnych, pomniejszających dochody jednostek samorządu terytorialnego, oszacowano według dostępnych za 2018 r. danych na 7,8 mld zł, co stanowiło, podobnie jak w poprzednich latach blisko 0,4% PKB. W stosunku do 2015 r. kwota preferencji w podatkach lokalnych zmalała o 0,3 mld zł tj. o 3,9%.

Tabela 10. Wartość preferencji w podatkach lokalnych³⁴ w latach 2015-18

Rok	Wartość [mln zł]	% PKB	% dochodów z podatków lokalnych
2015	8 089	0,45%	36,78%
2016	7 112	0,38%	31,49%
2017	7 307	0,37%	30,95%
2018	7 770	0,37%	31,84%

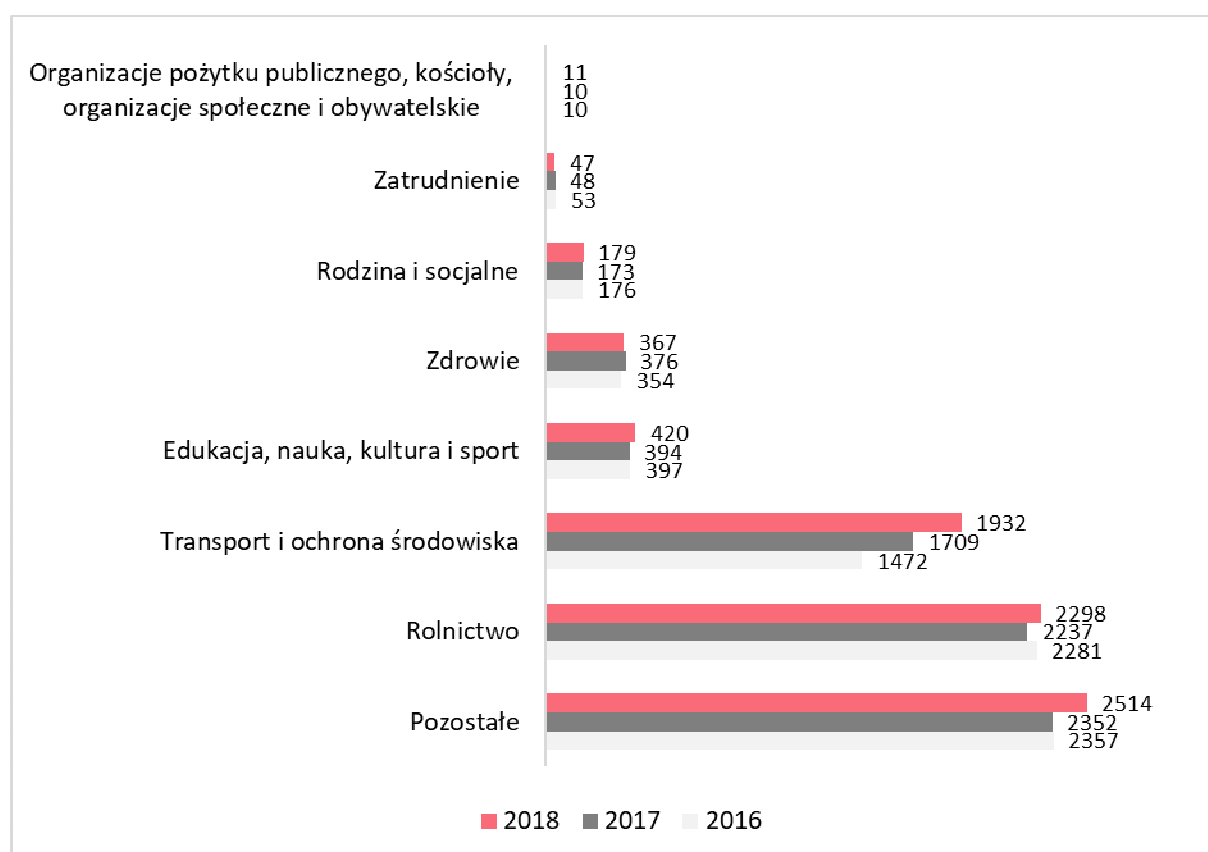
Instrumenty podatkowe w postaci ulg, zwolnień, odliczeń itp. określone na potrzeby niniejszego opracowania jako preferencje w podatkach lokalnych to zarówno instrumenty określone wprost w ustawie o podatkach i opłatach lokalnych, ustawie o podatku rolnym, ustawie o podatku leśnym, ustawie o specjalnych strefach ekonomicznych, jak również zwolnienia uchwalane przez radę gminy w drodze uchwały na podstawie przepisów ww. ustaw.

W 2018 r. głównymi obszarami wsparcia poprzez system preferencji funkcjonujących w podatkach lokalnych były, podobnie jak w latach poprzednich, rolnictwo oraz transport i ochrona środowiska. Kwotę preferencji w ww. obszarach oszacowano na 2,3 mld zł (rolnictwo) oraz 1,9 mld zł (transport i ochrona środowiska), co stanowiło łącznie 54,4% wartości skwantyfikowanych preferencji funkcjonujących w podatkach lokalnych.

W porównaniu z 2015 r. wartość preferencji w obszarze rolnictwa zmalała o 192 mln zł (7,7%), natomiast w obszarze transport i ochrona środowiska wzrosła o 328 mln zł (20,4%).

³⁴ Dotyczy wyłącznie podatku od nieruchomości, podatku rolnego i podatku leśnego. Prezentowane szacunki uwzględniają kwoty rekompensat dla gmin utraconych dochodów z tytułu zwolnień w tych podatkach.

Wykres 9. Obszary wspierane przez preferencje w podatkach lokalnych w latach 2016-18 [mln zł]

Kolejnym, pod względem wielkości wsparcia w podatkach lokalnych obszarem był obszar pod nazwą edukacja, nauka, kultura, sport. Wartość preferencji zaliczonych do tego obszaru w 2018 r. wyniosła łącznie 0,4 mld zł, z czego połowa (0,2 mld zł) dotyczyła funkcjonującego w ustawie o podatkach i opłatach lokalnych zwolnienia od podatku od nieruchomości publicznych i niepublicznych jednostek organizacyjnych objętych systemem oświaty oraz prowadzących je organów, w zakresie nieruchomości zajętych na działalność oświatową.

Oszacowana na 367 mln zł w 2018 r. wartość preferencji w obszarze zdrowie dotyczyła wsparcia udzielonego przez rady gmin w formie zastosowania obniżonych stawek w podatku od nieruchomości dla budynków lub ich części związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych w rozumieniu przepisów o działalności leczniczej, zajętych przez podmioty udzielające tych świadczeń (art. 5 ust. 1 pkt 2 lit. d ustawy o podatkach i opłatach lokalnych).

Największą pozycją wśród preferencji zaliczonych do obszaru „pozostałe”, oszacowaną na 1,4 mld zł było zwolnienie z podatku od nieruchomości gruntów stanowiących nieużytki, z wyjątkiem zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej (art. 7 ust. 1 pkt 10 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych).

Z analizy danych wynika, że trzy preferencje o najwyższej wartości stanowiły w 2018 r. 61,4% (4,8 mld zł) wszystkich skwantyfikowanych preferencji występujących w podatkach lokalnych. Wspomniane trzy preferencje dotyczyły podatku od nieruchomości i były nimi:

- zwolnienie z podatku od nieruchomości budynków gospodarczych lub ich części położonych na gruntach gospodarstw rolnych, służących wyłącznie działalności rolniczej (art. 7 ust.1 pkt 4 lit. b ustawy o podatkach i opłatach lokalnych) o wartości 1 897 mln zł,
- zwolnione z podatku od nieruchomości gruntów stanowiących nieużytki, z wyjątkiem zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej (art. 7 ust. 1 pkt 10 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych) o wartości 1 442 mln zł,
- zwolnienie z podatku od nieruchomości budowli kolejowych i zajętych pod nie gruntów (art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych) o wartości 1 433 mln zł.

Dochody osiągnięte w 2018 r. z tytułu podatków lokalnych objętych analizą tj. podatku od nieruchomości, podatku rolnego i podatku leśnego wyniosły 24,4 mld zł (1,2% PKB). Kwota skwantyfikowanych preferencji funkcjonujących w ww. podatkach lokalnych oszacowana na 7,8 mld zł stanowiła 31,8% tych dochodów.

V. CEL i MECHANIZM PREFERENCJI PODATKOWYCH (ZAŁĄCZNIK A)

I. Preferencje podatkowe w PIT

1. GOSPODARKA

Specjalne strefy ekonomiczne

CEL: WSPARCIE NOWYCH INWESTYCJI REALIZUJĄCYCH POLITYKĘ ROZWOJU GOSPODARCZEGO ORAZ ZWIĘKSZAJĄCYCH ZATRUDNIENIE.

Wolne od opodatkowania są dochody podatników uzyskane z działalności gospodarczej prowadzonej na terenie specjalnych stref ekonomicznych. Wielkość udzielonej pomocy publicznej jest limitowana i może być różna dla poszczególnych stref ekonomicznych.

Specjalne Strefy Ekonomiczne obejmowały 14 wydzielonych administracyjnie obszarów i tylko na ich terenie można było otrzymać preferencyjne warunki dla swojej inwestycji. Dotychczasowe zezwolenia na prowadzenie działalności gospodarczej na terenie specjalnych stref ekonomicznych (SSE) pozostają w mocy do końca 2026 roku.

Polska strefa inwestycji

CEL: WSPARCIE NOWYCH INWESTYCJI REALIZUJĄCYCH POLITYKĘ ROZWOJU GOSPODARCZEGO ORAZ ZWIĘKSZAJĄCYCH ZATRUDNIENIE.

Wolne od opodatkowania są dochody podatników uzyskane z działalności gospodarczej określonej w decyzji o wsparciu. Wielkość udzielonej pomocy publicznej jest limitowana i może być różna dla obszarów kwalifikujących się do uzyskania pomocy w największej wysokości.

Polska Strefa Inwestycji umożliwia skorzystanie ze zwolnienia z podatku na obszarze całej Polski, przez firmy realizujące nowe inwestycje, niezależnie od wielkości firmy. Wsparcie przyznawane jest firmom z sektora przemysłu oraz nowoczesnych usług. Ulga podatkowa stanowi regionalną pomoc inwestycyjną.

Preferencja obowiązuje od dnia 30 czerwca 2018 r.

Jednorazowa amortyzacja

CEL: WSPARCIE DZIAŁAŃ INWESTYCYJNYCH PODEJMOWANYCH PRZEZ MAŁYCH I ROZPOCZYNAJĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZĄ PODATNIKÓW.

Z przyspieszonej amortyzacji mogą skorzystać w pierwszym roku podatkowym, w którym środki trwałe (dalej jako: „ŚT”) i wartości niematerialne i prawne (dalej jako: „WNiP”) zostały wprowadzone do ewidencji ŚT i WNiP, mali podatnicy (wartość przychodu ze sprzedaży – wraz z kwotą należnego podatku od towarów i usług – w poprzednim roku podatkowym nie przekroczyła 1 200 000 euro) oraz podatnicy rozpoczynający działalność gospodarczą.

Przyspieszona amortyzacja dotyczy zakupu ŚT zaliczanych do grupy 3–8 Klasyfikacji ŚT, z wyłączeniem samochodów osobowych. Limit dokonywanych odpisów nie może przekroczyć w ciągu roku podatkowego 50 000 euro.³⁵

Podatnicy mogą dokonywać jednorazowo odpisów amortyzacyjnych od wartości początkowej nabytych fabrycznie nowych środków trwałych zaliczonych do grupy 3-6 i 8 klasyfikacji ŚT do wysokości nie przekraczającej w roku podatkowym 100 000 zł.

Wydatki na nabycie nowych technologii (ulga obowiązywała do 31 grudnia 2015 r.)

CEL: WSPARCIE DZIAŁALNOŚCI INNOWACYJNEJ.

Są to wydatki ponoszone przez podatnika uzyskującego przychody z pozarolniczej działalności gospodarczej na nabycie nowych technologii (z wyłączeniem podatnika prowadzącego działalność na terenie specjalnej strefy ekonomicznej) tj. wiedzę technologiczną w postaci wartości niematerialnych i prawnych, w szczególności wyniki badań i prac rozwojowych, która umożliwia wytwarzanie nowych lub udoskonalonych wyrobów lub usług i która nie jest stosowana na świecie przez okres dłuższy niż ostatnich 5 lat, co potwierdza opinia niezależnej od podatnika jednostki naukowej.

Od 1 stycznia 2016 r. istnieje możliwość odliczenia od podstawy obliczenia podatku kosztów uzyskania przychodów poniesionych na działalność badawczo-rozwojową (koszty kwalifikowane) tzw. ulga B+R

Ulga na działalność badawczo-rozwojową

CEL: WSPARCIE DZIAŁALNOŚCI INNOWACYJNEJ.

Istotą ulgi na działalność badawczo-rozwojową jest możliwość dodatkowego odliczenia od podstawy opodatkowania podatkiem dochodowym określonej kwoty kosztów uzyskania przychodów (tzw. kosztów kwalifikowanych wymienionych w ustawach o podatkach dochodowych) poniesionych przez przedsiębiorcę na działalność badawczo-rozwojową (dwukrotne odliczenie). Po raz pierwszy podatnik ujmuje poniesione wydatki w kosztach uzyskania przychodów na zasadach ogólnych,

³⁵ W latach 2009 – 2010 limit ten podwyższono do 100 000 euro.

natomiast po raz drugi odlicza od podstawy opodatkowania koszty kwalifikowane w wysokości 100% oraz 150% w przypadku centrum badawczo-rozwojowego (CBR) (po zakończeniu roku podatkowego, w zeznaniu podatkowym). W przypadku poniesionych wydatków z tytułu uzyskania i utrzymania patentu, CBR może odliczyć tylko 100% tych kosztów kwalifikowanych. W efekcie podatnik może odliczyć 200% lub 250% (w przypadku CBR) wydatków poniesionych na działalność B+R. Katalog kosztów kwalifikowanych określony w ustawie jest katalogiem zamkniętym (art. 26e ust. 2 ustawy o PIT).

Komercjalizowana własność intelektualna

CEL: PROMOWANIE ROZWIĄZAŃ INNOWACYJNYCH

Preferencja polega na odroczeniu w czasie opodatkowania dochodu z tytułu wniesienia przez osoby fizyczne (twórców innowacyjnych) do spółki wkładu niepieniężnego w postaci komercjalizowanej własności intelektualnej (np. patentu, praw autorskich, know-how) na okres 5 lat od dnia objęcia w ten sposób udziałów (akcji) w spółce.

Możliwość rozliczenia straty z lat ubiegłych

CEL: POMOC W ZACHOWANIU PŁYNNOŚCI FINANSOWEJ PODATNIKÓW. POPRAWA ELASTYCZNOŚCI PODEJMOWANIA DECYZJI INWESTYCYJNYCH.

O wysokość straty ze źródła przychodów, poniesionej w roku podatkowym można obniżyć dochód uzyskany z tego źródła w najbliższych kolejno po sobie następujących pięciu latach podatkowych, z tym że wysokość obniżenia w którymkolwiek z tych lat nie może przekroczyć 50% kwoty tej straty.

Dotacje

CEL: ZACHĘTA PODATNIKÓW DO REALIZACJI ZADAŃ FINANSOWANYCH Z BUDŻETU PAŃSTWA LUB BUDŻETÓW SAMORZĄDOWYCH.

Zwolnione z opodatkowania są dotacje w rozumieniu przepisów o finansach publicznych, otrzymane z budżetu państwa lub budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

Kredyt podatkowy

CEL: POBUDZENIE PRZEDSIĘBIORCZOŚCI.

Podatnicy, którzy po raz pierwszy rozpoczęli działalność gospodarczą, po złożeniu odpowiedniego oświadczenia i spełnieniu warunków przewidzianych w ustawie o PIT (m.in. utrzymanie określonego poziomu zatrudnienia), zyskują prawo do rocznego zwolnienia od obowiązku zapłaty zaliczek na podatek dochodowy.

Zwolnienie to przysługuje w roku następującym po roku, w którym podatnicy rozpoczęli działalność, jeżeli w roku rozpoczęcia tej działalności była ona prowadzona przez co najmniej 10 pełnych miesięcy. w przeciwnym wypadku zwolnienie przysługuje w roku podatkowym następującym 2 lata po roku rozpoczęcia działalności gospodarczej.

Wskazać należy, iż kredytem podatkowym objęty jest dochód uzyskany przez podatnika z pozarolniczej działalności gospodarczej, a nie podatek. Ponadto, jednym z warunków skorzystania z kredytu w PIT jest konieczność rozliczania dochodów (przychodów) w roku korzystania z kredytu podatkowego według skali podatkowej lub w formie ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych.

2. ROLNICTWO

Wyłączenie spod zakresu zastosowania ustawy o PIT przychodów z działalności rolniczej z wyłączeniem przychodów z działów specjalnych produkcji rolnej

CEL: PREFERENCJE ZWIĄZANE Z POLITYKĄ PAŃSTWA W ZAKRESIE ROLNICTWA.

Do przychodów z działalności rolniczej wyłączonej spod opodatkowania podatkiem dochodowym, zastosowanie mają przepisy ustawy o podatku rolnym. Konstrukcja podatku rolnego nie przyjmuje za podstawę opodatkowania dochodu uzyskanego przez podatnika. Podstawą opodatkowania w podatku rolnym jest liczba hektarów przeliczeniowych. Oznacza to, że niezależnie od tego, w jakiej wysokości podatnik podatku rolnego osiąga dochód z działalności rolniczej, wysokość podatku rolnego jaki płaci jest jednakowa.

Przychody uzyskane ze sprzedaży gospodarstwa rolnego

CEL: ZACHĘTA DO OBROTU NIERUCHOMOŚCIAMI ROLNYMI.

Zwolnione z opodatkowania są przychody uzyskane ze sprzedaży całości lub części nieruchomości wchodzących w skład gospodarstwa rolnego. Zwolnienie nie dotyczy przychodu uzyskanego ze sprzedaży gruntów, które w związku z tą sprzedażą utraciły charakter rolne.

Dochody z agroturystyki

CEL: WSPARCIE ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH.

Zwolnione z opodatkowania PIT są dochody uzyskane z tytułu wynajmu pokoi gościnnych, w budynkach mieszkalnych położonych na terenach wiejskich w gospodarstwie rolnym, osobom przebywającym na wypoczynku oraz dochody uzyskane z tytułu wyżywienia tych osób, jeżeli liczba wynajmowanych pokoi nie przekracza pięciu.

Dotacje z budżetu państwa i dopłaty do rolnictwa

CEL: WSPARCIE DZIAŁAŃ OKREŚLONYCH W EUROPEJSKIEJ POLITYCE ROLNEJ.

Zwolnione z opodatkowania są dotacje z budżetu państwa otrzymane na dofinansowanie przedsięwzięć realizowanych w ramach Specjalnego Przedakcesyjnego Programu na Rzecz Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich (SAPARD).

Realizacja programu SAPARD przypadała na lata 2002 – 2006, stąd zwolnienie dotyczące środków uzyskanych w ramach programu SAPARD ma obecnie charakter historyczny.

Zwolnieniu podlegają natomiast dopłaty bezpośrednie stosowane w ramach Wspólnej Polityki Rolnej Unii Europejskiej.

Dochody ze sprzedaży przerobionych produktów rolnych

CEL: WSPARCIE PRODUKCJI TOWARÓW PRZETWORZONYCH POCHODZĄCYCH Z WŁASNYCH UPRAW LUB HODOWLI.

Działalność rolnicza, w rozumieniu ustawy o PIT, która polega na wytwarzaniu produktów roślinnych lub zwierzęcych w stanie nieprzetworzonym z własnych upraw albo hodowli lub chowu, za wyjątkiem działów specjalnych produkcji rolnej, jest wyłączona z opodatkowania PIT.

Dochody ze sprzedaży produktów roślinnych i zwierzęcych pochodzących z własnej uprawy lub hodowli, niestanowiących działów specjalnych produkcji rolnej przerobione sposobem przemysłowym, jeżeli przerób polega na:

- kischeniu produktów roślinnych,
- przetwórstwie mleka,
- uboju zwierząt rzeźnych i obróbce poubojowej tych zwierząt, w tym również na rozbiorze, podziale i klasyfikacji mięsa

zwolnione są z opodatkowania PIT.

Wynagrodzenie za użytkowanie wniesionego wkładu gruntowego

CEL: ZACHĘTA DO UTRZYMYWANIA I WNIOSZENIA GRUNTÓW DO SPÓŁDZIELNI.

Zwolnione z opodatkowania PIT są wynagrodzenia otrzymywane przez członków rolniczych spółdzielni produkcyjnych z tytułu użytkowania przez spółdzielnie wniesionych wkładów gruntowych.

Zasiłki chorobowe dla rolników

CEL: PREFERENCJE ZWIĄZANE Z POLITYKĄ PAŃSTWA W ZAKRESIE ROLNICTWA.

Zwolnione z opodatkowania są wypłacane rolnikom zasiłki chorobowe. Kwota zwolniona z opodatkowania ograniczona jest do części zasiłku odpowiadającej udziałowi dochodu z tytułu działalności rolniczej.

Umorzone należności i wierzytelności

CEL: PREFERENCJE ZWIĄZANE Z POLITYKĄ ROLNĄ W ZAKRESIE ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH.

Zwolnione z opodatkowania są umorzone należności i wierzytelności przypadające agencjom płatniczym w ramach Wspólnej Polityki Rolnej, a także należności z tytułu nienależnie pobranych płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego oraz w ramach wspierania rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków pochodzących z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz rozwoju Obszarów Wiejskich, od ustalenia których odstąpiono.

3. ZATRUDNIENIE

Diety i inne należności

CEL: REKOMPENSATA DODATKOWYCH KOSZTÓW PRACOWNIKA ZWIĄZANYCH Z PODRÓŻAMI ORAZ CZASOWYM POBYTEM POZA STAŁYM MIEJSCEM PRACY.

Zwolnione od podatku są wszelkie świadczenia należne w związku z podróżami służbowymi pracownika bądź osób niebędących pracownikami (np. członków organów spółki, osoby zatrudnione na podstawie umowy zlecenia) w wysokości odpowiadającej kwotom należnych diet.

Z opodatkowania zwolniona jest również część dochodów osób przebywających czasowo za granicą i uzyskujących dochody ze stosunku służbowego, stosunku pracy, pracy nakładczej oraz spółdzielczego stosunku pracy, za każdy dzień pobytu za granicą, w wysokości odpowiadającej równowartości 30% należnych diet.

Świadczenia związane z przeniesieniem pracownika

CEL: ŁAGODZENIE SKUTKÓW ZATRUDNIENIA POZA MIEJSCEM ZAMIESZKANIA.

Wolne od podatku są kwoty otrzymane przez pracowników z tytułu zwrotu kosztów przeniesienia służbowego oraz zasiłków na zagospodarowanie i osiedlenie w związku z przeniesieniem służbowym, do wysokości 200% wynagrodzenia należnego za miesiąc, w którym nastąpiło przeniesienie.

Zwalnia się z opodatkowania świadczenia ponoszone przez pracodawców na rzecz pracowników z tytułu zakwaterowania pracowników do limitu 500 zł miesięcznie.

Z opodatkowania zwolniony jest również dodatek za rozłąkę, wypłacany pracownikom czasowo przeniesionym, do wysokości diet za czas podróży służbowej na obszarze kraju.

Świadczenia o charakterze mieszkaniowym dla funkcjonariuszy

CEL: PRZYWILEJ WYNIKAJĄCY Z ZASADY ZAPEWNIENIA KWATER FUNKCJONARIUSZOM.

Przywilejami o charakterze mieszkaniowym mającymi równocześnie związek z pełnieniem służby są zwolnienia z opodatkowania:

- kwot wypłacanych żołnierzom z tytułu odprawy mieszkaniowej,
- świadczeń mieszkaniowych otrzymanych przez żołnierzy zawodowych,
- ekwiwalentów pieniężnych w zamian za rezygnację z lokalu wypłacanych pracownikom Służby Ochrony Państwa oraz
- równoważników pieniężnych do limitu 2 280 zł za brak kwatery wypłacanych pracownikom Policji i Służby Więziennej, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu, Straży Granicznej, Służby Ochrony Państwa oraz strażakom Państwowej Straży Pożarnej.

Świadczenia z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych

CEL: REALIZACJA CELÓW POLITYKI SPOŁECZNEJ.

Zwalnia się z opodatkowania wartość świadczeń:

- rzeczowych i pieniężnych otrzymanych przez pracownika, sfinansowanych w całości ze środków zakładowego funduszu świadczeń socjalnych lub funduszy związków zawodowych – do wysokości nieprzekraczającej w roku podatkowym kwoty 380 zł,
- dopłaty do: wypoczynku zorganizowanego przez podmioty prowadzące działalność w tym zakresie, w formie wczasów, kolonii, obozów i zimowisk, w tym również połączonego z nauką, pobytu na leczeniu sanatoryjnym, w placówkach leczniczo-sanatoryjnych, rehabilitacyjno-szkoleniowych i leczniczo-opiekuńczych, oraz przejazdów związanych z tym wypoczynkiem i pobytem na leczeniu ze środków zakładowego funduszu świadczeń socjalnych – dzieci i młodzieży do lat 18,
- związanych z pobytem dzieci osób uprawnionych do tych świadczeń w żłobkach lub klubach dziecięcych, otrzymanych z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych.

Przychody w służbie kandydackiej

CEL: ZACHĘTA DO PODEJMOWANIA SŁUŻBY KANDYDACKIEJ.

Zwolnione z podatku dochodowego są wszelkie przychody ze stosunku służbowego otrzymywane w służbie kandydackiej przez funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej. Służba kandydacka dotyczy osób skierowanych za ich zgodą do wyżej wymienionych służb w czasie i na okres równy okresowi zasadniczej służby wojskowej.

Świadczenia członków służby zagranicznej

CEL: UWZGLĘDNIENIE SPECYFIKI WYKONYWANYCH ZADAŃ ZWIĄZANYCH Z REPREZENTOWANIEM PAŃSTWA NA ARENIE MIĘDZYNARODOWEJ.

Zwolniona z opodatkowania jest wartość świadczeń przysługujących członkowi służby zagranicznej wykonującemu obowiązki służbowe w placówce zagranicznej oraz wartość świadczeń przysługujących pracownikom polskich jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami RP, z wyjątkiem wynagrodzeń za pracę, ekwiwalentu pieniężnego za urlop wypoczynkowy, dodatku zagranicznego (należności zagranicznej) oraz zasiłków chorobowych i macierzyńskich.

Dojazd do pracy

CEL: ZACHĘTA DO PODEJMOWANIA PRACY W PRZYPADKU ŚWIADCZENIA PRACY POZA MIEJSCEM STAŁEGO ZAMIESZKANIA.

Zwalnia się z opodatkowania:

- zwrot kosztów dojazdu pracownika do zakładu pracy, jeżeli obowiązek ponoszenia tych kosztów przez zakład pracy wynika z przepisów innych ustaw,
- wartość świadczenia otrzymanego przez pracownika z tytułu organizowanego przez pracodawcę dowozu pracowników autobusem, w rozumieniu ustawy – Prawo o ruchu drogowym.

Ulga na wykształcenie uczniów

CEL: AKTYWIZACJA ZAWODOWA.

Na zasadzie praw nabytych, podatnicy mają prawo kontynuować odliczenie z tytułu wykształcenia ucznia pod warunkiem, że przed 1 stycznia 2004 r.:

- podpisali z uczniami lub szkołami właściwe umowy i rozpoczęli praktyczną naukę zawodu lub szkolenie w celu przygotowania zawodowego nie później niż w roku szkolnym 2003 - 2004,
- nabyli prawo do obniżki podatku dochodowego o kwotę ulgi uczniowskiej, a odliczenia te nie znalazły pokrycia w podatku dochodowym obliczonym za lata poprzedzające rok 2004.

Odliczenia dokonuje się od podatku. Obecnie kwota ulgi uczniowskiej nie podlega waloryzacji. z ulgi uczniowskiej mogą korzystać podatnicy, którym ulga ta została przyznana na podstawie decyzji wydanej przez organ podatkowy.

Ulga dla osób zatrudniających gosposie

CEL: AKTYWIZACJA ZAWODOWA OSÓB BEZROBOTNYCH.

Na zasadzie praw nabytych, odliczenie od podatku przysługuje osobie prowadzącej gospodarstwo domowe, która zgodnie z przepisami o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy zawarła umowę aktywizacyjną z osobą bezrobotną w celu wykonywania pracy zarobkowej w gospodarstwie domowym i poniosła z tego tytułu wydatki z własnych środków na opłacenie składek na ubezpieczenia społeczne. Odliczenie przysługuje po każdym okresie 12 miesięcy nieprzerwanego trwania tej umowy pod warunkiem, że:

- zawarta umowa aktywizacyjna została zarejestrowana w powiatowym urzędzie pracy, a fakt jej zawarcia został potwierdzony zaświadczeniem,
- poniesione wydatki zostały udokumentowane dowodami stwierdzającymi ich poniesienie.

Odliczeniu podlegają wydatki poniesione przez osobę prowadzącą gospodarstwo domowe z tytułu opłacenia z własnych środków składek na ubezpieczenia społeczne osoby zatrudnionej w ramach umowy aktywizacyjnej.

Odliczenia dokonuje się w zeznaniu podatkowym, składanym za rok podatkowy, w którym upłynął okres 12 miesięcy nieprzerwanego trwania umowy aktywizacyjnej.

Odliczenie będzie przysługiwać do końca obowiązywania umowy zawartej przed 1 stycznia 2007 r., z wyjątkiem gdy wydatki ponoszone są w związku z przedłużeniem umowy dokonany po dniu 31 grudnia 2006 r.

4. EDUKACJA, NAUKA, KULTURA, SPORT

Dochody z prowadzenia szkół

CEL: WSPARCIE ROZWOJU PRYWATNEGO SEKTORA ZWIĄZANEGO Z OŚWIATĄ.

Z opodatkowania zwolnione są dochody z tytułu prowadzenia szkół w rozumieniu przepisów o systemie oświaty, w części wydatkowanej na cele szkoły.

Stypendia i inne świadczenia związane z nauką

CEL: WSPARCIE PAŃSTWA W ZAKRESIE INWESTYCJI W WYKSZTAŁCENIE I NAUKĘ DZIECI, MŁODZIEŻY I DOROSŁYCH, M.IN. POPRZEC WSPIERANIE SYSTEMU INDYWIDUALNEJ POMOCY FINANSOWEJ DLA UCZNIÓW I STUDENTÓW. UŁATWIENIE OBYWATELOM ZDOBYWANIA WYKSZTAŁCENIA OGÓLNEGO I ZAWODOWEGO ORAZ WSZECHSTRONNEGO ROZWOJU OSOBOWOŚCI.

Z opodatkowania zwolniono:

- stypendia i pomoc materialną dla uczniów i studentów w postaci m.in. stypendiów za wyniki w nauce, stypendiów socjalnych, dofinansowania miejsc w internatach i akademikach, świadczeń stanowiących zwrot kosztów transportu dzieci do szkół środkami komunikacji publicznej,
- wygrane i nagrody otrzymane przez uczniów za udział w konkursach, turniejach i olimpiadach organizowanych na podstawie przepisów o systemie oświaty,
- świadczenia otrzymywane przez pracownika od pracodawcy na podnoszenie kwalifikacji zawodowych,
- wartość świadczeń otrzymanych przez studentów od uczelni, w związku ze skierowaniem przez uczelnię na studenckie praktyki zawodowe, a także z umorzeniem kredytów studenckich,
- ryczałty na koszty utrzymania i zakwaterowania wypłacane z budżetu państwa w związku ze skierowaniem do pracy dydaktycznej w szkołach i ośrodkach akademickich za granicą, przyznanych na podstawie odrębnych przepisów,
- nagrody za wybitne osiągnięcia z dziedziny nauki, kultury i sztuki, a także z tytułu działalności na rzecz praw człowieka w części w jakiej osoba otrzymująca nagrodę przekazuje ją na cele działalności pożytku publicznego,
- stypendia przyznawane na podstawie decyzji Dyrektora Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej wydanej na podstawie przepisów ustawy z dnia 7 lipca 2017 r. o Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej³⁶.

³⁶ Dz.U. poz. 1530

Nagrody dla olimpijczyków i paraolimpijczyków

CEL: UPOWSZECHNIANIE IDEI WSPÓŁZAWODNICTWA SPORTOWEGO ORAZ PROMOWANIE SPORTOWCÓW OSIĄGAJĄCYCH WYNIKI NA POZIOMIE ŚWIATOWYM.

Zwalnia się od opodatkowania nagrody za osiągnięcia sportowe związane ze zdobyciem najważniejszego trofeum sportowego jakim jest medal olimpijski i paraolimpijski, wypłacane przez Polski Komitet Olimpijski i Polski Komitet Paraolimpijski.

Opodatkowaniu nie podlega także wartość otrzymanego przez członka polskiej reprezentacji olimpijskiej i paraolimpijskiej ubioru reprezentacyjnego.

Z opodatkowania zwolniono także świadczenie pieniężne ze środków budżetu państwa, przysługujące na podstawie art. 36 ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie.³⁷

5. ORGANIZACJE POŻYTKU PUBLICZNEGO, KOŚCIOŁY, ORGANIZACJE SPOŁECZNE I OBYWATELSKIE

Działalność pożytku publicznego i krwiodawstwo

CEL: WSPARCIE DZIAŁALNOŚCI POŻYTKU PUBLICZNEGO, PROPAGOWANIE FILANTROPII WŚRÓD OBYWATELI, IDEI WOLONTARIATU, A TAKŻE HONOROWEGO KRWIODAWSTWA.

Od dochodu podatnik ma prawo odliczyć darowizny dokonywane na cele:

- określone w art. 4 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (np. ochrona i promocja zdrowia, działania na rzecz osób niepełnosprawnych, ochrona dóbr kultury),
- krwiodawstwa.

Ulga limitowana jest do wysokości dokonanej darowizny, nie więcej jednak niż 6% dochodu (limit ten dotyczy łącznie wszystkich przekazanych darowizn).

Natomiast z opodatkowania zwolniono:

- świadczenia otrzymywane przez wolontariuszy na podstawie ustawy o działalności pożytku publicznego,
- przychody uzyskane przez krwiodawców ze sprzedaży pobranej od nich krwi lub osocza.

Dochody z organizacji loterii i gry bingo fantowe

CEL: WSPARCIE DZIAŁAŃ UKIERUNKOWANYCH NA CELE SZLACHETNE.

Jeżeli dochód uzyskany z tytułu urządzenia przez uprawniony podmiot loterii fantowych i gry bingo fantowe przeznaczony został na realizację określonych celów społecznie użytecznych, dochód taki zwolniony jest z opodatkowania.

³⁷ Dz. U. z 2018 r. poz. 1263

Darowizny na cele kultu religijnego

CEL: WSPARCIE KOŚCIOŁÓW I ORGANIZACJI RELIGIJNYCH.

Od dochodu podatnik ma prawo odliczyć darowizny dokonywane na cele kultu religijnego. Nie ma znaczenia, czy darowizna została dokonana na rzecz kościoła czy organizacji religijnej. Ważne jest, by przekazana została na cele kultu religijnego i udowodniona dowodem wpłaty na rachunek bankowy obdarowanego, a w przypadku darowizny innej niż pieniężna - dokumentem, z którego wynika wartość tej darowizny oraz oświadczeniem obdarowanego o jej przyjęciu.

Powyższa ulga limitowana jest do wysokości dokonanej darowizny, nie więcej jednak niż 6% dochodu (limit ten dotyczy łącznie wszystkich przekazanych darowizn).

Darowizny na działalność charytatywno – opiekuńczą dla kościelnych osób prawnych

CEL: WSPARCIE KOŚCIELNEJ DZIAŁALNOŚCI CHARYTATYWNO – OPIEKUŃCZEJ.

W odróżnieniu od darowizn na cele kultu religijnego, w przypadku darowizn na kościelną działalność charytatywno–opiekuńczą (np. realizowaną przez parafie) możliwe jest odliczenie od dochodu dokonanej darowizny bez limitu tj. do wysokości uzyskanego przez podatnika w roku podatkowym dochodu.

Przychody osób pełniących funkcje społeczne i obywatelskie

CEL: PROMOWANIE POSTAW OBYWATELSKICH I SPOŁECZNYCH.

Wolne od opodatkowania są:

- diety oraz kwoty stanowiące zwrot kosztów, otrzymywane przez osoby wykonujące czynności związane z pełnieniem obowiązków społecznych i obywatelskich – do wysokości nie przekraczającej miesięcznie kwoty 3 000 zł,
- świadczenia otrzymane przez posłów lub senatorów w związku z wykonywaniem mandatu parlamentarnego (np. ryczałt na pokrycie kosztów związanych z funkcjonowaniem biur, wartość bezpłatnych przejazdów środkami transportu publicznego oraz przelotów w krajowym przewozie lotniczym, wartość świadczeń otrzymanych na zapewnienie bezpłatnego dostępu do opracowań specjalistycznych, literatury i ekspertyz),
- przychody posłów wybranych w RP do Parlamentu Europejskiego otrzymywane na podstawie regulacji wewnętrznych Parlamentu Europejskiego, na pokrycie kosztów związanych z wykonywaniem przez nich mandatu posła.

Za pełnienie obowiązków obywatelskich i społecznych uważa się m.in. działalność posłów i senatorów, radnych, składów komisji wyborczych czy ławników sądów powszechnych.

6. ZDROWIE

Wydatki na cele rehabilitacyjne

CEL: WSPARCIE OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH LUB MAJĄCYCH NA UTRZYMANIU TAKIE OSOBY. ULGA ZWIĄZANA JEST Z PONOSZENIEM PRZEZ TE OSOBY WIĘKSZYCH WYDATKÓW UKIERUNKOWANYCH NA PRZYWRÓCENIE PEŁNEJ LUB MOŻLIWEJ DO OSIĄGNIĘCIA SPRAWNOŚCI FIZYCZNEJ I PSYCHICZNEJ, ZDOLNOŚCI DO PRACY I ZAROBKOWANIA ORAZ ZDOLNOŚCI DO BRANIA CZYNNEGO UDZIAŁU W ŻYCIU SPOŁECZNYM.

Ulga na cele rehabilitacyjne przysługuje osobom niepełnosprawnym, bądź podatnikom mającym na utrzymaniu osoby niepełnosprawne, których dochód nie przekroczył w roku podatkowym kwoty odpowiadającej dwunastokrotności renty socjalnej, w wysokości obowiązującej w grudniu roku podatkowego. Do dochodów tych nie zalicza się alimentów na rzecz dzieci, o których mowa w art. 6 ust. 4, oraz zasiłku pielęgnacyjnego. Ulga obejmuje m.in. wydatki na zakup leków, opłacenie przewodników osób niewidomych, utrzymanie przez osoby niewidome psa asystującego itp.

Generalną zasadą jest możliwość odliczenia w pełnej wysokości poniesionego wydatku pod warunkiem posiadania dokumentów stwierdzających jego wysokość (brak limitowania), z pewnymi wyjątkami, gdzie wprowadzono limit odliczenia. W przypadkach gdy istnieje limit odliczenia, np. na opłacenie przewodnika (limit roczny 2 280 zł), podatnik nie jest obowiązany posiadać dokumentów stwierdzających wysokość poniesionych wydatków, jednakże powinien posiadać dowody niezbędne do ustalenia prawa do odliczenia (np. wskazać z imienia i nazwiska osoby, które opłacono w związku z pełnieniem przez nie funkcji przewodnika).

Świadczenia rehabilitacyjne

CEL: PREFERENCJA DLA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH UKIERUNKOWANA NA PRZYWRÓCENIE PEŁNEJ LUB MOŻLIWEJ DO OSIĄGNIĘCIA SPRAWNOŚCI FIZYCZNEJ I PSYCHICZNEJ, ZDOLNOŚCI DO PRACY I ZAROBKOWANIA ORAZ ZDOLNOŚCI DO BRANIA CZYNNEGO UDZIAŁU W ŻYCIU SPOŁECZNYM.

Zwolnione z opodatkowania są:

- świadczenia otrzymywane na rehabilitację zawodową, społeczną i leczniczą osób niepełnosprawnych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, z zakładowych funduszy rehabilitacji osób niepełnosprawnych lub zakładowych funduszy aktywności,
- nagrody wypłacane na podstawie przepisów w sprawie organizacji zajęć rehabilitacyjnych w szpitalach psychiatrycznych i nagradzania uczestników tych zajęć.

7. RODZINA I SOCJALNE

Ulga na dzieci

CEL: WSPARCIE RODZIN WYCHOWUJĄCYCH DZIECI.

Ulga przysługuje na każde małoletnie dziecko, w stosunku do którego w roku podatkowym podatnik:

- wykonywał władzę rodzicielską,

- pełnił funkcję opiekuna prawnego mieszkającego z dzieckiem,
- sprawował funkcje rodziny zastępczej.

Ulga przysługuje także podatnikowi, który w związku z wykonywaniem ciężącego na nim obowiązku alimentacyjnego oraz w związku ze sprawowaniem funkcji rodziny zastępczej utrzymywał w roku podatkowym pełnoletnie dziecko:

- które otrzymywało zasiłek (dodatek) pielęgnacyjny lub rentę socjalną,
- uczące się, które nie ukończyło 25 roku życia, jeżeli w roku podatkowym nie uzyskało dochodów podlegających opodatkowaniu według skali podatkowej lub z kapitałów pieniężnych opodatkowanych 19% podatkiem dochodowym w łącznej wysokości przekraczającej kwotę stanowiącą iloraz kwoty zmniejszającej podatek oraz stawki podatku, określonych w pierwszym przedziale skali podatkowej, z wyjątkiem renty rodzinnej.

Wysokość ulgi jest zróżnicowana w zależności od liczby dzieci i wynosi na:

- dziecko – 92,67 zł miesięcznie (rocznie 1 112,04 zł),
- dziecko – 92,67 zł miesięcznie (rocznie 1 112,04 zł),
- dziecko – 166,67 zł miesięcznie (rocznie 2 000,04 zł),
- 4 i każde kolejne dziecko – 225 zł miesięcznie (rocznie 2 700 zł).

Podatnik posiadający jedno dziecko skorzysta z odliczenia pod warunkiem spełnienia kryterium dochodowego.

Wynosi ono rocznie:

- 112 000 zł dla osób samotnie wychowujących dzieci oraz dla małżeństw,
- 56 000 zł dla pozostałych osób.

Przy ustalaniu kryterium dochodowego odlicza się składki na ubezpieczenia społeczne (krajowe i zagraniczne).

Podatnicy, którym zabrakło podatku do odliczenia pełnej kwoty przysługującej ulgi mają prawo do otrzymania kwoty niewykorzystanej ulgi, jednakże kwota ta nie może przekroczyć łącznej kwoty zapłaconych przez podatnika składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne, które podlegają odliczeniu.

Jeżeli ulga na dzieci przysługuje obojgu rodzicom, opiekunom prawnym dziecka lub rodzicom zastępczym, którzy pozostawali w związku małżeńskim przez cały rok podatkowy, zwrot kwoty niewykorzystanej ulgi jest limitowany ich łączną kwotą składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne, które podlegają odliczeniu.

Dodatkowo kwota otrzymanego zwrotu została zwolniona z podatku dochodowego.

Łączne opodatkowanie dochodów małżonków

CEL: OBNIŻENIE PROGRESJI PODATKOWEJ MAŁŻONKÓW OSIĄGAJĄCYCH ZRÓŻNICOWANE DOCHODY.

Z wnioskiem o łączne opodatkowanie dochodów mogą wystąpić małżonkowie: podlegający nieograniczonemu obowiązkowi podatkowemu, pozostający w związku małżeńskim przez cały rok podatkowy, między którymi istnieje przez cały rok podatkowy wspólność majątkowa.

Zatem po spełnieniu określonych warunków małżonkowie obliczają podatek w podwójnej wysokości podatku obliczonego od połowy ich łącznych dochodów, co oznacza możliwość skorzystania z dwóch kwot zmniejszających podatek oraz ewentualne obniżenie stawki podatku, w przypadku gdy jeden z małżonków osiąga niskie dochody.

Preferencyjne opodatkowanie dochodów osób samotnie wychowujących dzieci

CEL: WSPARCIE OSÓB SAMOTNIE WYCHOWUJĄCYCH DZIECI POPRZEC OBNIŻENIE OBCIĄŻEŃ PODATKOWYCH.

Sposób opodatkowania dochodów podobny jak w przypadku wspólnego opodatkowania dochodów małżonków. Osoba samotnie wychowująca dzieci uprawniona jest do obliczenia podatku w podwójnej wysokości podatku obliczonego od połowy swoich dochodów, co oznacza możliwość skorzystania z dwóch kwot zmniejszających podatek oraz ewentualne obniżenie stawki podatku.

Świadczenia o charakterze rodzinnym i opiekuńczym

CEL: REALIZACJA SZEROKO ROZUMIANEJ POLITYKI PRORODZINNEJ.

Realizacja polityki prorodzinnej państwa przejawia się zwolnieniem z opodatkowania:

- świadczeń rodzinnych, dodatków rodzinnych i pielęgnacyjnych, zasiłków dla opiekunów otrzymanych na podstawie ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, świadczeń pieniężnych w związku z bezskuteczną egzekucją alimentów, zasiłków porodowych, zasiłków macierzyńskich, świadczeń wychowawczych otrzymanych na podstawie przepisów o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, a także podwyżek (zwiększeń) mających charakter dodatków rodzinnych przy emeryturach i rentach zagranicznych,
- jednorazowych zasiłków z tytułu urodzenia dziecka, wypłacanych z funduszy związków zawodowych,
- świadczeń, dodatków i innych kwot oraz wartości nieodpłatnych świadczeń lub świadczeń częściowo odpłatnych z tytułu szkolenia³⁸ oraz środków finansowych na utrzymanie lokalu w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego³⁹, w części przysługującej na umieszczone w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka dzieci i osób, które osiągnęły pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej,
- zwrotu kosztów z tytułu opieki nad dzieckiem lub osobą zależną,
- świadczeń przyznanych członkom rodzin zmarłych pracowników oraz zmarłych emerytów i rencistów - do wysokości nie przekraczającej w roku podatkowym kwoty 3 000 zł,
- dopłat do: wypoczynku zorganizowanego przez podmioty prowadzące działalność w tym zakresie, w formie wczasów, kolonii, obozów i zimowisk, pobytu na leczeniu sanatoryjnym, w placówkach leczniczo - sanatoryjnych, rehabilitacyjno-szkoleniowych i leczniczo-

³⁸ Art. 31, art. 44 ust. 1, art. 80 ust. 1, art. 81, art. 83 ust. 1 i 4, art. 84 pkt 2 i 3, art. 140 ust. 1 pkt 1 i art. 156 ust. 4 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

³⁹ Art. 83 ust. 2 i art. 84 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

- opiekuńczych, oraz przejazdów związanych z tym wypoczynkiem i pobytem na leczeniu - dzieci i młodzieży do lat 18, z innych źródeł niż z funduszu socjalnego do wysokości 2 000 zł,
- jednorazowe świadczenie otrzymane na podstawie ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”⁴⁰,
 - świadczenia, które nie są finansowane z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych, otrzymane od pracodawcy z tytułu objęcia dziecka pracownika opieką sprawowaną przez dziennego opiekuna lub uczęszczania dziecka pracownika do żłobka, klubu dziecięcego lub przedszkola, do wysokości nieprzekraczającej miesięcznie kwoty 1000 zł, na każde dziecko,
 - kwoty podwyższenia uposażenia oraz podwyższenia zasiłku macierzyńskiego do wysokości świadczenia rodzicielskiego,
 - wynagrodzeń za sprawowanie opieki przyznane przez sąd,
 - alimentów na rzecz dzieci (do ukończenia 25 roku życia oraz dzieci bez względu na wiek, które otrzymują zasiłek /dodatek/ pielęgnacyjny lub rentę socjalną), oraz do kwoty 700 zł miesięcznie na rzecz innych osób,
 - opłaty za wydanie duplikatu Karty Dużej Rodziny członkowi rodziny wielodzietnej na podstawie ustawy o Karcie Dużej Rodziny.

Świadczenia związane z zaistnieniem zdarzeń losowych

CEL: WSPARCIE OSÓB ZNAJDUJĄCYCH SIĘ W TRUDNEJ SYTUACJI ZE WZGLĘDU NA NIEPRZEWIDZIANE OKOLICZNOŚCI.

Od podatku zwolnione są zapomogi otrzymane w przypadku indywidualnych zdarzeń losowych, klęsk żywiołowych, długotrwałej choroby lub śmierci:

- a) z funduszu socjalnego, zakładowego funduszu świadczeń socjalnych, z funduszy związków zawodowych lub zgodnie z odrębnymi przepisami wydanymi przez właściwego ministra – niezależnie od ich wysokości,
- b) z innych źródeł – do wysokości nieprzekraczającej w roku podatkowym kwoty 6000 zł.

Na podstawie ustawy z dnia 24 czerwca 2010 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi z maja i czerwca 2010 r. (Dz. U. poz. 835) zwolniono z opodatkowania świadczenia otrzymane na usuwanie skutków powodzi.

Bez limitu zwolnione są jednorazowe świadczenia otrzymane z budżetu państwa lub budżetów JST w związku z zaistniałym zdarzeniem losowym.

Zwolniona z opodatkowania jest również odprawa pośmiertna – wypłacana przez pracodawcę rodzinie pracownika zmarłego w czasie trwania stosunku pracy lub w czasie pobierania po jego rozwiązaniu zasiłku z tytułu niezdolności do pracy wskutek choroby, a także zasiłek pogrzebowy – wypłacany przez Fundusz Ubezpieczeń Społecznych osobie, która poniosła koszty pogrzebu.

⁴⁰ Dz. U. z 2020 r. poz. 1329.

Na podstawie ustawy z dnia 24 czerwca 2010 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi z maja i czerwca 2010 r. (Dz. U. poz. 835) zwolniono z opodatkowania świadczenia otrzymane na usuwanie skutków powodzi.

Zwolnienie dotyczy wszelkiego rodzaju nieodpłatnych lub częściowo odpłatnych świadczeń otrzymanych na usuwanie skutków powodzi jak również darowizn otrzymanych na ten cel przez osoby fizyczne i prawne, do których nie mają zastosowania przepisy ustawy o podatku od spadków i darowizn.

W związku z powodzią zwolnione są również:

- środki z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych przeznaczone na rzecz pracowników pracodawcy oraz na rzecz pracowników innego pracodawcy, niż ten który tworzy fundusz,
- środki otrzymane z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- środki otrzymane z zakładowego funduszu rehabilitacji osób niepełnosprawnych,
- umorzone pożyczki np. z PFRON i refundacje przyznane na podstawie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Zwolnienie z opodatkowania kwot umorzonych pożyczek przyznanych przedsiębiorcom, którzy ponieśli szkodę w wyniku powodzi w 2010 r. oraz dotacji otrzymanych przez fundusze pożyczkowe – ustawa z dnia 12 sierpnia 2010 r. o wspieraniu przedsiębiorców dotkniętych skutkami powodzi z 2010 r. (Dz. U. poz. 992).

Świadczenia otrzymywane przez emerytów i rencistów

CEL: REALIZACJA CELÓW POLITYKI PROSPOŁECZNEJ POPRZEC WSPARCIE EMERYTÓW I RENCISTÓW.

Zwolnione od podatku są świadczenia otrzymywane przez emerytów i rencistów od zakładów pracy w związku z łączącym ich poprzednio z zakładami pracy stosunkiem służbowym, stosunkiem pracy lub spółdzielczym stosunkiem pracy oraz od związków zawodowych – do wysokości nieprzekraczającej w ciągu roku podatkowego kwoty 3 000 zł.

Zwolnione z opodatkowania są również:

- wypłacone, za pośrednictwem płatnika, przy emeryturach i rentach zagranicznych podwyżki (zwiększenia) mające charakter dodatków rodzinnych,
- świadczenia w postaci pokrycia całości lub części kosztów abonamentowych opłat telewizyjnych i radiowych.

Świadczenia o charakterze pomocy społecznej

CEL: POMOC W ZABEZPIECZANIU EGZYSTENCJI, PRZYSPOSOBIENIU DO PRACY ORAZ ZDOLNOŚCI DO BRANIA CZYNNEGO UDZIAŁU W ŻYCIU SPOŁECZNYM.

Zwolnione z opodatkowania są świadczenia o charakterze pomocy społecznej. Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny, w tym uchodźców w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka.

W ramach tej pomocy zwolnione z opodatkowania są m.in. następujące świadczenia:

- zasiłki celowe oraz okresowe,
- pomoc rzeczowa (np. ubranie, posiłek),
- interwencja kryzysowa,
- dodatki mieszkaniowe i ryczałt na zakup opału,
- dodatek energetyczny, otrzymany przez odbiorcę wrażliwego energii elektrycznej w rozumieniu przepisów ustawy – Prawo energetyczne,
- pomoc pieniężna i wartość innych świadczeń finansowanych ze środków budżetowych przyznawanych osobom, które ubiegają się o status uchodźcy.

Świadczenia dla bezrobotnych lub poszukujących pracy związane z aktywizacją zawodową

CEL: POMOC W PRZYSPOBIENIU DO PRACY (PRZECIWDZIAŁANIE BEZROBOCIU) ORAZ ZDOLNOŚCI DO BRANIA CZYNNEGO UDZIAŁU W ŻYCIU SPOŁECZNYM.

Od podatku zwolnione są niektóre świadczenia przyznane bezrobotnym lub poszukującym pracy podstawie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy⁴¹.

Zgodnie z powyżej wskazaną ustawą bezrobotny lub poszukujący pracy ma możliwość otrzymania jednorazowego dofinansowania ze środków Funduszu Pracy na podjęcie działalności gospodarczej lub założenie spółdzielni socjalnej. Przyznane dofinansowanie zwolnione jest z opodatkowania.

Od podatku zwalnia się również:

- nieodpłatne świadczenia w postaci opłat za: studia podyplomowe, szkolenia i przygotowania zawodowe dorosłych, egzaminy lub licencje, badania lekarskie lub psychologiczne, a także ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków,
- kwoty otrzymywane m.in. na: przejazd na badania lekarskie lub psychologiczne, przejazd do miejsca wykonywania prac społecznie użytecznych, zakwaterowanie w miejscu odbywania stażu, szkolenia lub przygotowania zawodowego dorosłych,
- świadczenia za wykonanie prac społecznie użytecznych, tj. prac organizowanych przez gminę w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, organizacjach statutowo zajmujących się pomocą charytatywną lub na rzecz społeczności lokalnej. Do prac takich kierowane są głównie osoby bezrobotne, bez prawa do zasiłku, które korzystają ze świadczeń pomocy społecznej,
- zwrot kosztów otrzymany przez bezrobotnego w związku z przejazdem na egzamin.

Wartość ulgowych lub bezpłatnych przejazdów środkami komunikacji publicznej

CEL: RACJONALIZACJA POBORU PODATKÓW ZWIĄZANA Z MINIMALIZOWANIEM KOSZTÓW ADMINISTRACYJNYCH.

Zgodnie z odrębnymi przepisami określonym grupom społecznym przysługują uprawnienia do ulgowych przejazdów środkami transportu publicznego. Ulgi te ustalone są w różnych wysokościach i dotyczą m.in. dzieci do lat 4, studentów, nauczycieli, posłów, senatorów, emerytów czy rencistów. Wartość świadczeń z tytułu uprawnień do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego kolejowego i autobusowego, jak również wartość świadczeń z tytułu realizacji

⁴¹ Ustawa z 20 kwietnia 2004 r. (Dz. U. z 2015 r. poz. 149, z późn. zm.).

uprawnień do ulgowych lub bezpłatnych przejazdów środkami komunikacji miejskiej, zwolniona jest z opodatkowania.

8. INNE

Świadczenia dla kombatantów osób poszkodowanych w wyniku działań wojennych a także ofiar zbiorowych wystąpień wolnościowych

CEL: OTOCZENIE SPECJALNĄ OPIEKĄ WETERANÓW WALK O NIEPODLEGŁOŚĆ, ZWŁASZCZA INWALIDÓW WOJENNYCH ORAZ OSÓB POSZKODOWANYCH W WYNIKU DZIAŁAŃ WOJENNYCH I REPRESJI OKRESU POWOJENNEGO.

W dowód uznania dla weteranów walk o niepodległość, zwłaszcza tych, którzy ponieśli ofiary stając się inwalidami wojennymi, państwo przyznaje im specjalną opiekę, również poprzez system podatkowy, wprowadzając zwolnienia podatkowe. Państwo wspiera również w ten sposób osoby cywilne poszkodowane w wyniku działań wojennych, a także ofiary zbiorowych wystąpień wolnościowych po okresie II wojny światowej. Dotyczy to:

- rent inwalidów wojennych i wojskowych oraz świadczeń przez nich otrzymanych z tytułu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów samochodowych,
- rent wypłaconych osobom represjonowanym i członkom ich rodzin,
- kwot zaopatrzenia przyznanym za granicą ofiarom wojny oraz członkom ich rodzin,
- doraźnej lub okresowej pomocy pieniężnej dla kombatantów oraz pozostałych po nich członków rodzin,
- dodatku kombatanckiego oraz dodatku za tajne nauczanie,
- ryczałtu energetycznego dla kombatantów,
- kwot jednorazowej pomocy finansowej wypłaconej ofiarom prześladowań hitlerowskich przez Fundację Polsko – Niemieckie Pojednanie,
- świadczeń pieniężnych przysługujących osobom deportowanym do pracy przymusowej oraz osadzonym w obozach pracy przez III Rzeszę i ZSRR,
- świadczeń pieniężnych oraz ryczałtu energetycznego przyznanych żołnierzom zastępczej służby wojskowej, przymusowo zatrudnianym w kopalniach węgla, kamieniołomach, zakładach wydobywania rud uranu i batalionach budowlanych,
- świadczeń pieniężnych przysługujących cywilnym niewidomym ofiarom działań wojennych,
- zagranicznych rent wypadkowych otrzymanych w związku z przymusowym pobytem na robotach w III Rzeszy Niemieckiej w latach 1939 – 1945,
- świadczeń pieniężnych przysługujących rodzinom ofiar zbiorowych wystąpień wolnościowych w latach 1956 – 1989,
- świadczeń otrzymanych przez weteranów działań wojennych poza granicami państwa (np. w postaci darmowego munduru galowego, szkoleń itp.),
- świadczeń pieniężnych lub pomocy pieniężnej przyznanych na podstawie przepisów ustawy o działaczach opozycji antykomunistycznej oraz osobach represjonowanych z powodów politycznych.

Pomoc prawna

CEL: ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI BEZPŁATNYCH PORAD PRAWNYCH DLA OSÓB NIEZAMOŻNYCH

Z uwagi na ograniczenia finansowe osób będących w trudnej sytuacji materialnej, które nie mają możliwości uzyskania fachowej pomocy prawnej zwolniono z opodatkowania wartość nieodpłatnego świadczenia z tytułu pomocy prawnej udzielonej osobie uprawnionej i pobierającej świadczenie z pomocy społecznej lub zasiłek rodzinny, przyznane w formie decyzji administracyjnej na zasadach określonych odpowiednio w przepisach o pomocy społecznej oraz w przepisach o świadczeniach rodzinnych.

Odszkodowania

CEL: ZACHOWANIE NEUTRALNOŚCI PODATKOWEJ. ODSZKODOWANIE JEST ŚWIADCZENIEM ZWIĄZANYM Z NAPRAWIENIEM UPRZEDNIO WYRZĄDZONEJ SZKODY.

Zwolnione z opodatkowania są odszkodowania przyznane na podstawie:

- przepisów prawa (ustaw lub rozporządzeń), jeżeli ich wysokość lub zasady ustalania wynikają wprost z tych przepisów, np. odszkodowanie otrzymane na podstawie przepisów o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu państwa polskiego,
- ugody sądowej lub wyroku sądowego, do wysokości określonej w tej ugodzie lub wyroku,
- postanowień układów zbiorowych pracy, innych opartych na ustawie porozumień zbiorowych, regulaminów lub statutów, o których mowa w art. 9 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, jeżeli ich wysokość lub zasady ustalania wynikają wprost z tych regulacji.

Zwolnione z opodatkowania są również:

- renty wyrównawcze, przyznane na podstawie Kodeksu cywilnego,
- odszkodowania otrzymane na podstawie rezolucji Rady Bezpieczeństwa Narodów Zjednoczonych wypłacane osobom poszkodowanym na skutek działań wojennych w Kuwejcie,
- rekompensaty (w tym odsetki od tych rekompensat) wypłacone osobom, które wniosły przedpłaty na zakup samochodów osobowych marki Fiat 126p lub FSO 1500 i dotychczas samochodu nie odebrały,
- odszkodowania majątkowe i osobowe,
- odsetki z tytułu nieterminowej wypłaty wynagrodzeń, emerytur i rent,
- odszkodowania wypłacone posiadaczom gruntów wchodzących w skład gospodarstwa rolnego, z tytułu ustanowienia służebności gruntowej, rekultywacji gruntów, szkód powstałych w uprawach rolnych i drzewostanie, w wyniku prowadzenia na tych gruntach inwestycji (np. budowa infrastruktury technicznej),
- przychody uzyskane z tytułu wywłaszczenia bądź przymusowej sprzedaży nieruchomości (np. w związku z budową autostrady, czy w związku z zagrożeniem życia w wyniku osunięcia ziemi),
- przychody uzyskane z tytułu sprzedaży prawa wieczystego użytkowania oraz nieruchomości nabytych w zamian za mienie pozostawione za granicą, a także przychody uzyskane z tytułu

realizacji prawa do rekompensaty z tytułu pozostawienia nieruchomości poza obecnymi granicami Polski,

- przychody uzyskane z tytułu odszkodowania wypłacanego stosownie do przepisów ustawy z dnia 11 sierpnia 2001 r. o szczególnych zasadach odbudowy, remontów i rozbiórek obiektów budowlanych zniszczonych lub uszkodzonych w wyniku działania żywiołu⁴²; nie dotyczy to przypadków, gdy właściciel nieruchomości, o której mowa w zdaniu pierwszym, nabył jej własność w okresie 2 lat przed wszczęciem postępowania wywłaszczeniowego za cenę niższą o co najmniej 50% od wysokości uzyskanego odszkodowania, przychody uzyskane z tytułu odpłatnego zbycia nieruchomości lub jej części na podstawie przepisów ustawy z dnia 11 sierpnia 2001 r. o szczególnych zasadach odbudowy, remontów i rozbiórek obiektów budowlanych zniszczonych lub uszkodzonych w wyniku działania żywiołu,
- przychody uzyskane z tytułu odstąpienia od obowiązku wniesienia dopłaty, o którym mowa w art. 13h ust. 4 ustawy z dnia 11 sierpnia 2001 r. o szczególnych zasadach odbudowy, remontów i rozbiórek obiektów budowlanych zniszczonych lub uszkodzonych w wyniku działania żywiołu,
- sumy pieniężne otrzymane z tytułu naruszenia prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki,
- wynagrodzenia otrzymane za ustanowienie służebności przesyłu w rozumieniu przepisów prawa cywilnego.

Dochody z tytułu oszczędzania na indywidualnym koncie emerytalnym

CEL: ZACHĘTA DO DODATKOWEGO OSZCZĘDZANIA NA PRZYSZŁĄ EMERYTURĘ.

Zwolnione od podatku są dochody z tytułu oszczędzania na indywidualnym koncie emerytalnym (IKE) uzyskane w związku z gromadzeniem (pod warunkiem gromadzenia oszczędności na jednym IKE) i wypłatą środków przez oszczędzającego, wypłatą środków dokonaną na rzecz osób uprawnionych do tych środków po śmierci oszczędzającego oraz wypłatą transferową (tj. przy przenoszeniu środków zgromadzonych na jednym IKE do innego IKE bądź do innego rodzaju programu emerytalnego).

Ulga dla oszczędzających w IKZE

CEL: ZACHĘTA DO DODATKOWEGO OSZCZĘDZANIA NA PRZYSZŁĄ EMERYTURĘ.

Wpłaty na indywidualne konto zabezpieczenia emerytalnego (IKZE) dokonane przez podatnika w roku podatkowym, do wysokości określonej w przepisach o indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego, podlegają odliczeniu od dochodu stanowiącego podstawę obliczenia podatku dochodowego opodatkowanego według skali podatkowej lub według jednolitej 19% stawki podatku obowiązującej przy opodatkowaniu przychodów z pozarolniczej działalności gospodarczej i działów specjalnych produkcji rolnej, a także od przychodu opodatkowanego ryczałtem ewidencjonowanym.

⁴² Dz. U. poz. 906 oraz z 2010 r. poz. 996.

Zwolnieniu podlegają również wypłaty transferowe środków zgromadzonych przez oszczędzającego na IKZE:

- pomiędzy instytucjami finansowymi prowadzącymi IKZE;
- na IKZE osoby uprawnionej, po śmierci oszczędzającego;
- w postępowaniu likwidacyjnym lub upadłościowym na IKZE oszczędzającego (art. 21 ust. 1 pkt 58b ustawy o PIT).

Dochód z tytułu zbycia akcji otrzymanych w drodze darowizny

CEL: CZĘŚCIOWA KOMPENSATA BRAKU MOŻLIWOŚCI ODLICZENIA KOSZTU NABYCIA AKCJI PRZEZ OBDAROWANEGO.

Zwalnia się od podatku dochód uzyskany ze zbycia akcji (udziałów) otrzymanych w drodze darowizny – w części odpowiadającej kwocie zapłaconego podatku od spadków i darowizn.

Dochody uzyskiwane przez nierezydentów z tytułu odsetek i dyskonta od obligacji emitowanych przez skarby państwa

CEL: ZAPEWNIENIE ATRAKCYJNOŚCI POLSKICH PAPIERÓW DŁUŻNYCH NA ZAGRANICZNYCH RYNKACH KAPITAŁOWYCH.

Zwalnia się z opodatkowania odsetki lub dyskonto od obligacji emitowanych przez Skarb Państwa i oferowanych na rynkach zagranicznych oraz dochody z odpłatnego zbycia tych obligacji uzyskiwane przez osoby fizyczne podlegające w Polsce ograniczonemu obowiązkowi podatkowemu.

Dochody uzyskane z tytułu zakupu mieszkań zakładowych

CEL: REKOMPENSATA PONOSZONYCH W LATACH WCZEŚNIEJSZYCH NAKŁADÓW ZWIĄZANYCH Z ZACHOWANIEM SUBSTANCJI MIESZKANIOWEJ.

Zwalnia się od podatku dochód uzyskany z tytułu zakupu zakładowych budynków mieszkalnych lub lokali mieszkalnych przez dotychczasowych najemców w postaci różnicy między ceną rynkową tych budynków lub lokali, a ceną zakupu.

Dochody z odpłatnego zbycia nieruchomości i praw majątkowych

CEL: POLITYKA PAŃSTWA W ZAKRESIE ZASPOKOJENIA POTRZEB MIESZKANIOWYCH LUDNOŚCI.

Wolne od opodatkowania są dochody z odpłatnego zbycia nieruchomości i praw majątkowych w wysokości, która odpowiada iloczynowi tego dochodu i udziału wydatków poniesionych na własne cele mieszkaniowe w przychodzie z odpłatnego zbycia nieruchomości i praw majątkowych, jeżeli począwszy od dnia odpłatnego zbycia, nie później niż w okresie 2 lat, licząc od końca roku podatkowego, w którym nastąpiło odpłatne zbycie, przychód uzyskany ze zbycia tej nieruchomości lub tego prawa majątkowego został wydatkowany na własne cele mieszkaniowe. Udokumentowane wydatki poniesione na te cele uwzględnia się do wysokości przychodu z odpłatnego zbycia nieruchomości i praw majątkowych.

Dochody uzyskane z tytułu zaciągniętego kredytu

CEL: POMOC PAŃSTWA ZWIĄZANA Z NABYCIEM PRZEZ MŁODYCH LUDZI PIERWSZEGO MIESZKANIA.

Zwalnia się z opodatkowania kwoty finansowego wsparcia udzielanego na podstawie ustawy o pomocy państwa w nabyciu pierwszego mieszkania przez młodych ludzi.

Zwrot wydatków mieszkaniowych

CEL: POMOC PAŃSTWA ZWIĄZANA ZE ZWROTEM CZĘŚCI WYDATKÓW PONIESIONYCH NA ZAKUP MATERIAŁÓW BUDOWLANYCH PRZEZ MŁODYCH LUDZI W ZWIĄZKU Z BUDOWĄ PIERWSZEGO MIESZKANIA.

Zwalnia się od podatku kwoty zwrotu wydatków poniesionych od 1 stycznia 2014 r. przez młodych ludzi na zakup materiałów budowlanych, które do dnia 30 kwietnia 2004 r. były opodatkowane stawką podatku od towarów i usług w wysokości 7%, a obecnie są opodatkowane 23% stawką, otrzymane na podstawie ustawy o pomocy państwa w nabyciu pierwszego mieszkania przez młodych ludzi.

Zwrot wydatków mieszkaniowych

CEL: REKOMPENSATA WZROSTU CEN NA MATERIAŁY BUDOWLANE W ZWIĄZKU Z PODNIESIENIEM STAWKI VAT DO 22%, A NASTĘPNIE DO 23%.

Osoby fizyczne realizujące określone inwestycje mieszkaniowe mogą ubiegać się o zwrot części wydatków poniesionych na materiały budowlane na podstawie ustawy o zwrocie osobom fizycznym niektórych wydatków związanych z budownictwem mieszkaniowym. Zwrot obejmuje kwotę o jaką wzrosły ceny brutto materiałów budowlanych po 1 maja 2004 r., kiedy to 7% stawkę VAT zastąpiono stawką 22% (podwyższoną z kolei od 1 stycznia 2011 r. do 23%). Od dnia 1 stycznia 2014 r. prawo do ubiegania się o zwrot części wydatków z tego tytułu przysługuje w stosunku do wydatków poniesionych przed tym dniem. Przedmiotowa ustawa została bowiem uchylona przez ustawę o pomocy państwa w nabyciu pierwszego mieszkania przez młodych ludzi (która wprowadziła zbliżoną preferencję). Otrzymana kwota zwrotu zwolniona jest z opodatkowania PIT.

Dopłaty do oprocentowania kredytów

CEL: POMOC PAŃSTWA W UZYSKANIU WŁASNEGO MIESZKANIA ORAZ WSPARCIE BUDOWNICTWA MIESZKANIOWEGO.

Zwalnia się z opodatkowania PIT dopłaty do oprocentowania kredytów preferencyjnych stosowane na podstawie ustawy o finansowym wsparciu rodzin w nabywaniu własnego mieszkania.

Ulga odsetkowa

CEL: PROMOWANIE DZIAŁAŃ EKONOMICZNYCH PODATNIKÓW ZWIĄZANYCH Z UZYSKANIEM WŁASNEGO MIESZKANIA, A TAKŻE WSPARCIE SEKTORA MIESZKANIOWEGO.

Na zasadzie praw nabytych, odliczeniu od dochodu podlegają wydatki związane ze spłatą odsetek od kredytu zaciągniętego na sfinansowanie inwestycji mającej na celu zaspokojenie własnych potrzeb mieszkaniowych. Podstawowym warunkiem skorzystania z tej ulgi było udzielenie kredytu (pożyczki) do końca 2006 r. Odliczeniu podlegają odsetki od tej części kredytu, która nie przekracza kwoty stanowiącej iloczyn 70 m² powierzchni użytkowej i wskaźnika przeliczeniowego 1 m² powierzchni

użytkowej budynku mieszkalnego, ustalonego dla celów obliczenia premii gwarancyjnej od wkładów na oszczędnościowych książeczkach mieszkaniowych za III kwartał roku poprzedzającego rok podatkowy, określonej na rok zakończenia inwestycji. w 2018 r. kwota ta wynosiła 325.990 zł. Prawo do odliczenia wydatków na spłatę odsetek od kredytu (pożyczki) przysługuje do upływu terminu spłaty określonego w umowie o kredyt (pożyczkę) zawartej przed dniem 1 stycznia 2007 r., nie dłużej jednak niż do dnia 31 grudnia 2027 r.

W ramach ulgi odsetkowej odliczeniu podlegają zarówno faktycznie spłacone odsetki od kredytu (pożyczki) mieszkaniowej, jak i od kredytu (pożyczki) zaciągniętego na spłatę kredytu (pożyczki) mieszkaniowego oraz od każdego kolejnego kredytu (pożyczki) zaciągniętego na spłatę ww. zobowiązań.

Oszczędności w kasach mieszkaniowych

CEL: PROPAGOWANIE DZIAŁAŃ PODATNIKÓW ZWIĄZANYCH Z UZYSKANIEM WŁASNEGO MIESZKANIA, A TAKŻE WSPARCIE SEKTORA MIESZKANIOWEGO.

Na zasadzie praw nabytych, odliczeniu od podatku podlegają wydatki związane z systematycznym oszczędzaniem w kasie mieszkaniowej. Limit roczny tego odliczenia wynosi 30% poniesionych wydatków nie więcej niż 11 340 zł. Dokonując odliczenia należy sprawdzić, czy odliczana kwota mieści się w kwocie limitu odliczeń przysługującego w roku podatkowym, obliczonej jako różnica limitu odliczeń określonego na lata obowiązywania przepisów ustawy (tj. od 1992 r.), a limitu odliczeń wykorzystanego w latach ubiegłych. Odliczenie przysługuje podatnikom, którzy przed dniem 1 stycznia 2002 r. nabyli prawo do odliczeń z tego tytułu i po tym dniu dokonują dalszych wpłat na kontynuację systematycznego gromadzenia oszczędności wyłącznie na tym samym rachunku i w tym samym banku prowadzącym kasę mieszkaniową.

Premie

CEL: POMOC PAŃSTWA DLA INICJATYW ZWIĄZANYCH Z OCHRONĄ ZASOBÓW MIESZKANIOWYCH, W TYM ZWIĄZANYCH Z OGRANICZENIEM ZUŻYCIA ENERGII (OCHRONA ŚRODOWISKA), A TAKŻE WSPARCIE SEKTORA BUDOWNICTWA MIESZKANIOWEGO.

Zwolnione od podatku zostały premia termomodernizacyjna, remontowa i kompensacyjna przyznane na podstawie ustawy o wspieraniu termomodernizacji i remontów.

Umorzenie

CEL: POMOC PAŃSTWA DLA OSÓB MAJĄCYCH PROBLEMY W SPŁACANIU ZOBOWIĄZAŃ CZYNszOWYCH

Zwolniono z opodatkowania należności z tytułu:

- a) zaległej opłaty z tytułu czynszu najmu lokalu mieszkalnego,
- b) zaległej opłaty za dostawę do lokalu mieszkalnego energii, gazu, wody oraz za odbiór ścieków, odpadów i nieczystości ciekłych,
- c) odszkodowania za bezumowne korzystanie z lokalu mieszkalnego,
- d) odsetek od należności, o których mowa w lit. a–c,

- e) nieuregulowanych kosztów dochodzenia i egzekucji należności, o których mowa w lit. a–d, w tym zasądzonych prawomocnym tytułem wykonawczym wraz z kosztami postępowania sądowego i egzekucyjnego
- umorzonych na podstawie art. 59 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 oraz z 2018 r. poz. 62, 1000 i 1366) lub uchwały, o której mowa w art. 59 ust. 3 tej ustawy.

Ulga abolicyjna

CEL: WYRÓWNANIE RÓŻNIC POMIĘDZY METODAMI UNIKANIA PODWÓJNEGO OPODATKOWANIA TJ. METODĄ PROPORCJONALNEGO ODLICZENIA A METODĄ WYŁĄCZENIA Z PROGRESJĄ.

Ulga abolicyjna przysługuje podatnikom o nieograniczonym obowiązku podatkowym w Polsce, którzy uzyskali określone dochody (w tym z pracy, z umów cywilnoprawnych, z niektórych praw majątkowych czy z działalności gospodarczej) w kraju, z którym zawarta umowa o unikaniu podwójnego opodatkowania, przewiduje jako metodę unikania podwójnego opodatkowania – metodę proporcjonalnego odliczenia m.in. Holandia i Stany Zjednoczone lub w kraju, z którym Polska nie ma zawartej umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania (z wyjątkiem tzw. rajów podatkowych). Metoda proporcjonalnego odliczenia oznacza, że dochód osiągniany za granicą jest opodatkowany w Polsce, ale od należnego podatku odlicza się podatek zapłacony za granicą. Kwota odliczenia (podatku zapłaconego za granicą) nie może jednak przekroczyć kwoty podatku obliczonego przed dokonaniem odliczenia przypadającej proporcjonalnie na dochód uzyskany poza Polską.

Ulga abolicyjna pozwala natomiast podatnikowi rozliczającemu dochody uzyskane za granicą, zgodnie z metodą proporcjonalnego odliczenia na odliczenie od podatku dochodowego kwoty stanowiącej różnicę między podatkiem obliczonym zgodnie z metodą proporcjonalnego odliczenia a kwotą podatku obliczonego od wspomnianych dochodów przy zastosowaniu metody wyłączenia z progresją. w praktyce oznacza to, że niezależnie od tego, jaką metodę unikania podwójnego opodatkowania dochodu przewiduje umowa podatkowa zawarta przez Polskę, ostateczne obciążenie podatkowe danego podatnika będzie takie, jak przy zastosowaniu metody wyłączenia z progresją. Zgodnie natomiast z tą metodą, dochody uzyskane przez polskiego podatnika za granicą są wyłączone z opodatkowania w Polsce. Dochody te brane są jedynie pod uwagę w celu ustalenia stawki właściwej dla dochodów tego podatnika podlegających opodatkowaniu w Polsce.

Zryczałtowane koszty uzyskania przychodów

CEL: UŁATWIENIE USTALENIA DOCHODU PRZEZ PODATNIKA.

Ustawa o PIT przewiduje kategorie przychodów, co do których koszty ich uzyskania ustalone zostały w formie ryczałtu w wysokości 20% lub 50% przychodów.

Koszty uzyskania przychodów w wysokości 20% znajdują zastosowanie do przychodów:

- uzyskiwanych z szeroko rozumianej działalności artystycznej,
- z działalności polskich arbitrów uczestniczących w procesach arbitrażowych z partnerami zagranicznymi,

- osób, którym organ władzy lub administracji państwowej albo samorządowej, sąd lub prokurator, na podstawie właściwych przepisów, zlecił wykonanie określonych czynności (np. biegli czy członkowie komisji powoływani przez wyżej wskazane organy),
- uzyskiwanych z tytułu wykonywania usług, na podstawie umowy zlecenia lub umowy o dzieło, z uwzględnieniem wyjątków wskazanych w ustawie o PIT.

Koszty uzyskania przychodów w wysokości 50% znajdują zastosowanie do przychodów z następujących tytułów:

- z tytułu zapłaty twórcy za przeniesienie praw własności przemysłowej,
- z tytułu opłaty licencyjnej za przeniesienie prawa stosowania wynalazku, topografii układu scalonego, wzoru użytkowego, wzoru przemysłowego, znaku towarowego lub wzoru zdobniczego, otrzymanej w pierwszym roku trwania licencji od pierwszej jednostki, z którą zawarto umowę licencyjną,
- z tytułu korzystania przez niektórych twórców z praw autorskich oraz artystów i wykonawców z praw pokrewnych lub rozporządzenia przez nich tymi prawami.

Ustawa o PIT wskazuje, iż w sytuacji gdy podatnik udowodni, iż koszty uzyskania przychodów były wyższe, niż wynikające z zastosowania kosztów zryczałtowanych, to koszty uzyskania przychodów przyjmuje się w wysokości kosztów faktycznie poniesionych.

50% koszty uzyskania przychodów z w/w tytułów stosuje się do momentu, w którym nie zostanie przekroczony ich roczny limit wynoszący kwotę odpowiadającą górnej granicy pierwszego przedziału skali podatkowej, tj. 82 528 zł.

Jeżeli zryczałtowane 50% koszty uzyskania przychodów okażą się za niskie w stosunku do poniesionych nakładów, podatnik ma prawo do odliczenia kosztów faktycznie poniesionych. Do kosztów tych zalicza się także koszty poniesione w latach poprzedzających rok podatkowy, w którym został uzyskany odpowiadający im przychód oraz koszty poniesione w roku złożenia zeznania, nie później jednak niż do upływu terminu określonego do złożenia tego zeznania.

Wyżej wymienione zryczałtowane koszty uzyskania przychodu nie mają zastosowania do przychodów z pozarolniczej działalności gospodarczej.

Podatek zryczałtowany od niektórych przychodów (dochodów)

CEL: ZMINIMALIZOWANIE KOSZTÓW ADMINISTRACYJNYCH USTALENIA WYSOKOŚCI I POBORU PODATKU (OPTIMALIZACJA OPODATKOWANIA).

Opodatkowaniu zryczałtowanym podatkiem dochodowym w wysokości 10% podlegają przychody z tytułu:

- wygranych w konkursach, grach i zakładach wzajemnych lub nagród związanych ze sprzedażą premiową, uzyskanych w państwach członkowskich UE lub innym państwie należącym do EOG;
- świadczeń otrzymanych przez emerytów i rencistów, w związku z łączącym ich uprzednio z zakładem pracy, stosunkiem służbowym, stosunkiem pracy, pracy nakładczej lub spółdzielczym stosunkiem pracy.

Wydatki na Internet

CEL: ZACHĘTA DO ZAKUPU USŁUGI ORAZ ROZWÓJ SPOŁECZEŃSTWA INFORMATYCZNEGO.

Są to wydatki ponoszone z tytułu użytkowania sieci Internet. Wysokość wydatków podlegających odliczeniu jest limitowana i wynosi 760 zł rocznie. Jednakże odliczenie to przysługuje podatnikowi wyłącznie w kolejno po sobie następujących dwóch latach podatkowych, jeżeli w okresie poprzedzającym te lata nie korzystał z tego odliczenia.

Wydatki muszą być udokumentowane dowodem potwierdzającym wysokość poniesionego wydatku, np. fakturą w rozumieniu przepisów ustawy o VAT, przelewem bankowym ze wskazaniem wysokości kwoty opłaty za Internet.

Środki pomocowe

CEL: WSPARCIE PAŃSTWA DOTYCZĄCE REALIZACJI CELÓW SPOŁECZNO - GOSPODARCZYCH FINANSOWANYCH ZE ŚRODKÓW PUBLICZNYCH.

Zwolnione z opodatkowania są:

- dochody pochodzące od rządów państw obcych, organizacji międzynarodowych lub międzynarodowych instytucji finansowych ze środków bezzwrotnej pomocy, w tym ze środków programów ramowych badań, rozwoju technicznego i prezentacji Unii Europejskiej i z programów NATO, przyznanych na podstawie jednostronnej deklaracji lub umów zawartych z tymi państwami, organizacjami lub instytucjami przez Radę Ministrów, właściwego ministra, agencje rządowe lub agencje wykonawcze pod warunkiem, że podatnik bezpośrednio realizuje cel programu finansowanego z bezzwrotnej pomocy,
- nieodpłatne lub częściowo odpłatne świadczenia oraz świadczenia rzeczowe (w naturze) finansowane lub współfinansowane ze środków budżetu państwa, jednostek samorządu terytorialnego, ze środków agencji rządowych, agencji wykonawczych lub ze środków pochodzących od rządów państw obcych, organizacji międzynarodowych lub międzynarodowych instytucji finansowych, w ramach rządowych programów,
- płatności na realizację projektów w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich, otrzymane z Banku Gospodarstwa Krajowego, z wyłączeniem płatności otrzymanych przez wykonawców,
- środki finansowe otrzymane przez uczestnika projektu jako pomoc udzielona w ramach programu finansowanego z udziałem środków europejskich, o których mowa w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Odsetki od nadpłat podatkowych

CEL: ZACHOWANIE ZASADY NEUTRALNOŚCI PODATKOWEJ.

Zwolnione od podatku dochodowego są odsetki otrzymane w związku ze zwrotem nadpłaconych zobowiązań podatkowych i innych należności budżetowych, a także oprocentowanie zwrotu różnicy podatku VAT.

Umorzone zaległości

CEL: KONSEKWENCJA ROZWIĄZAŃ PRZEWIDZIANYCH W USTAWIE ABOLICYJNEJ.

Zwalnia się od podatku dochodowego kwoty umorzenia zaległości oraz zwrotu wynikające z ustawy o szczególnych rozwiązaniach dla podatników uzyskujących niektóre przychody poza terytorium RP.

Dochody z kapitałów pieniężnych

CEL: ZACHOWANIE ZWOLNIENIA DLA PODATNIKÓW, KTÓRZY INWESTOWALI W SYTUACJI BRAKU PODATKU.

Zwalnia się od podatku dochodowego:

- dochody z tytułu odsetek i dyskonta od papierów wartościowych wyemitowanych przez Skarb Państwa oraz obligacji wyemitowanych przez JST – nabytych przez podatnika przed dniem 1 grudnia 2001 r.;
- dochody (przychody) od odsetek bankowych, jeżeli są wypłacane albo stawiane do dyspozycji podatnika od środków pieniężnych zgromadzonych przez podatnika przed dniem 1 grudnia 2001 r., na podstawie umów zawartych na czas oznaczony przed tym dniem;
- dochody z tytułu udziału w funduszach kapitałowych, jeżeli dochody te są wypłacane podatnikowi na podstawie umów zawartych lub zapisów dokonanych przez podatnika przed dniem 1 grudnia 2001 r.;
- odsetki i premie gwarancyjne od wkładów zgromadzonych na książeczkach mieszkaniowych.

Powyższe zwolnienie przysługuje na zasadzie praw nabytych.

Wygrane w grach i konkursach

CEL: ZMINIMALIZOWANIE KOSZTÓW ADMINISTRACYJNYCH USTALENIA WYSOKOŚCI I POBORU PODATKU (OPTYMALIZACJA OPODATKOWANIA).

Zwolnione z opodatkowania są:

- wygrane w grach na automatach, grach w karty, grach w kości, grach cylindrycznych, grach bingo pieniężne i grach bingo fantowe urządzanych i prowadzone przez uprawniony podmiot,
- wygrane w grach liczbowych, loteriach pieniężnych, grze telebingo, zakładach wzajemnych, loteriach promocyjnych, loteriach audiotekstowych i loteriach fantowych, jeżeli jednorazowa wartość tych wygranych nie przekracza 2 280 zł,
- wygrane w konkursach i grach organizowanych i emitowanych (ogłaszanych) przez środki masowego przekazu (prasa, radio i telewizja) oraz konkursach z dziedziny nauki, kultury, sztuki, dziennikarstwa i sportu, a także nagród związanych ze sprzedażą premii towarów lub usług - jeżeli jednorazowa wartość tych wygranych lub nagród nie przekracza kwoty 2 000 zł (zwolnienie nie dotyczy nagród otrzymanych w związku z prowadzoną przez podatnika pozarolniczą działalnością gospodarczą, stanowiących przychód z tej działalności).

Drobne produkty reklamowe

CEL: ZMINIMALIZOWANIE KOSZTÓW ADMINISTRACYJNYCH USTALENIA WYSOKOŚCI I POBORU PODATKU (OPTIMALIZACJA OPODATKOWANIA).

Zwolniona z opodatkowania została wartość otrzymanych gadżetów reklamowych i promocyjnych jeżeli ich wartość nie przekracza 200 zł.

Diety i kieszonkowe dla gości zagranicznych

CEL: ZMINIMALIZOWANIE KOSZTÓW ADMINISTRACYJNYCH USTALENIA WYSOKOŚCI I POBORU PODATKU (OPTIMALIZACJA OPODATKOWANIA).

Zwolnione z opodatkowania są kwoty diet i kieszonkowego dla gości zagranicznych przybywających do Polski w ramach programów i umów oraz wartość wyżywienia dla tłumaczy towarzyszących tym gościom, z wyjątkiem ekwiwalentów za to wyżywienie.

Dochody ze sprzedaży runa leśnego

CEL: ZMINIMALIZOWANIE KOSZTÓW ADMINISTRACYJNYCH USTALENIA WYSOKOŚCI I POBORU PODATKU (OPTIMALIZACJA OPODATKOWANIA).

Zwolniona z opodatkowania jest sprzedaż surowców roślin zielarskich i ziół dziko rosnących leśnych, jagód, owoców leśnych i grzybów leśnych zbieranych osobiście lub przy pomocy członków najbliższej rodziny.

Pomoc organom ścigania

CEL: WYNAGRODZENIE I OCHRONA OSÓB POMAGAJĄCYCH W ZWALCZANIU PRZESTĘPCZOŚCI.

Zwolniono od podatku:

- wynagrodzenia za udzielanie pomocy służbom państwowym lub Biuru Nadzoru Wewnętrznego wypłacane z funduszu operacyjnego, o którym mowa w odrębnych ustawach,
- świadczenia z tytułu pomocy przyznanej na podstawie art. 14 ustawy z dnia 25 czerwca 1997 r. o świadku koronnym⁴³,
- świadczenia z tytułu pomocy przyznanej udzielonej na podstawie art. 7 ustawy z dnia 28 listopada 2014 r. o ochronie i pomocy dla pokrzywdzonego i świadka⁴⁴,
- inne świadczenia o podobnym charakterze otrzymane w związku z ujawnieniem wobec organu powołanego do ścigania przestępstw informacji dotyczących osób uczestniczących w popełnieniu przestępstwa oraz istotnych okoliczności jego popełnienia.

⁴³ Dz. U. z 2016 r. poz. 1197

⁴⁴ Dz. U. z 2015 r. poz. 21

Zaniechanie ustalania i poboru podatku

CEL: WAŻNY INTERES PUBLICZNY.

Minister Finansów może w drodze rozporządzenia, w przypadkach uzasadnionych interesem publicznym lub ważnym interesem podatników:

- zaniechać w całości lub w części poboru podatków, określając rodzaj podatku, okres, w którym następuje zaniechanie, i grupy podatników, których dotyczy zaniechanie,
- zwolnić niektóre grupy płatników z obowiązku pobierania podatków lub zaliczek na podatki oraz określić termin wpłacania podatku i wynikające z tego zwolnienia obowiązki informacyjne podatników, chyba że podatnik jest obowiązany do dokonania rocznego lub innego okresowego rozliczenia tego podatku.

II. Preferencje podatkowe w CIT

1. GOSPODARKA

Specjalne strefy ekonomiczne

CEL: WSPARCIE NOWYCH INWESTYCJI REALIZUJĄCYCH POLITYKĘ ROZWOJU GOSPODARCZEGO ORAZ ZWIĘKSZAJĄCYCH ZATRUDNIENIE.

Wolne od opodatkowania są dochody podatników uzyskane z działalności gospodarczej prowadzonej na terenie specjalnej strefy ekonomicznej na podstawie zezwolenia na prowadzenie tej działalności. Wielkość udzielonej pomocy publicznej jest limitowana.

Specjalne Strefy Ekonomiczne obejmowały 14 wydzielonych administracyjnie obszarów i tylko na ich terenie można było otrzymać preferencyjne warunki dla swojej inwestycji. Dotychczasowe zezwolenia na prowadzenie działalności gospodarczej na terenie specjalnych stref ekonomicznych (SSE) pozostają w mocy do końca 2026 roku.

Polska Strefa Inwestycji

CEL: WSPARCIE NOWYCH INWESTYCJI REALIZUJĄCYCH POLITYKĘ ROZWOJU GOSPODARCZEGO ORAZ ZWIĘKSZAJĄCYCH ZATRUDNIENIE.

Wolne od opodatkowania są dochody podatników uzyskane z działalności gospodarczej określonej w decyzji o wsparciu. Wielkość udzielonej pomocy publicznej jest limitowana i może być różna dla obszarów kwalifikujących się do uzyskania pomocy w największej wysokości.

Polska Strefa Inwestycji umożliwia skorzystanie ze zwolnienia z podatku na obszarze całej Polski, przez firmy realizujące nowe inwestycje, niezależnie od wielkości firmy. Wsparcie przyznawane jest firmom z sektora przemysłu oraz nowoczesnych usług. Ulga podatkowa stanowi regionalną pomoc inwestycyjną.

Preferencja obowiązuje od 30 czerwca 2018 r.

Jednorazowa amortyzacja

CEL: STWORZENIE ISTOTNEGO BODŹCA INWESTYCYJNEGO DLA PODATNIKÓW ROZPOCZYNAJĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZĄ ORAZ MAŁYCH PODATNIKÓW, PRZY ZACHOWANIU ELASTYCZNYCH ZASAD ROZLICZENIA AMORTYZACJI.

Na analogicznych zasadach jak w PIT podatnicy CIT mogą dokonać jednorazowego odpisu amortyzacyjnego do limitu 50 000 euro⁴⁵.

Podatnicy mogą dokonywać jednorazowo odpisów amortyzacyjnych od wartości początkowej nabytych fabrycznie nowych środków trwałych zaliczonych do grupy 3-6 i 8 klasyfikacji ŚT do wysokości nie przekraczającej w roku podatkowym 100 000 zł.

⁴⁵ W latach 2009-2010 limit ten podwyższono do 100 000 euro.

Wydatki na nabycie nowych technologii (ulga obowiązywała do 31 grudnia 2015 r.)

CEL: WSPIERANIE DZIAŁALNOŚCI INNOWACYJNEJ.

Odliczenie od podstawy opodatkowania wydatków poniesionych na nabycie nowych technologii dokonuje się analogicznie jak w PIT.

Ulga na działalność badawczo-rozwojową

CEL: WSPARCIE DZIAŁALNOŚCI INNOWACYJNEJ.

Istotą ulgi na działalność badawczo-rozwojową jest możliwość dodatkowego odliczenia od podstawy opodatkowania podatkiem dochodowym określonej kwoty kosztów uzyskania przychodów (tzw. kosztów kwalifikowanych wymienionych w ustawach o podatkach dochodowych) poniesionych przez przedsiębiorcę na działalność badawczo-rozwojową (dwukrotne odliczenie). Po raz pierwszy podatnik ujmuje poniesione wydatki w kosztach uzyskania przychodów na zasadach ogólnych, natomiast po raz drugi odlicza od podstawy opodatkowania koszty kwalifikowane w wysokości 100% oraz 150% w przypadku centrum badawczo-rozwojowego (CBR) (po zakończeniu roku podatkowego, w zeznaniu podatkowym). W przypadku poniesionych wydatków z tytułu uzyskania i utrzymania patentu, CBR może odliczyć tylko 100% tych kosztów kwalifikowanych. W efekcie podatnik może odliczyć 200% lub 250% (w przypadku CBR) wydatków poniesionych na działalność B+R. Katalog kosztów kwalifikowanych określony w ustawie jest katalogiem zamkniętym (art. 18d ust. 2 ustawy o CIT).

Komercjalizowana własność intelektualna

CEL: PROMOWANIE ROZWIĄZAŃ INNOWACYJNYCH.

Preferencja polega na odroczeniu w czasie opodatkowania dochodu z tytułu wniesienia przez osoby fizyczne (twórców innowacyjnych) do spółki wkładu niepieniężnego w postaci komercjalizowanej własności intelektualnej (np. patentu, praw autorskich, know-how) na okres 5 lat od dnia objęcia w ten sposób udziałów (akcji) w spółce.

Odliczenie straty z lat ubiegłych

CEL: POMOC W ZACHOWANIU PŁYNNOŚCI FINANSOWEJ PRZEDSIĘBIORCÓW. POPRAWA ELASTYCZNOŚCI PODEJMOWANIA DECYZJI INWESTYCYJNYCH.

O wysokość straty poniesionej w roku podatkowym przedsiębiorca ma możliwość obniżyć dochód w najbliższych kolejno po sobie następujących pięciu latach podatkowych. Wysokość obniżenia w którymkolwiek z tych lat nie może przekroczyć 50% kwoty tej straty.

Dotacje z budżetu państwa

CEL: ZACHĘCENIE PODATNIKA DO REALIZACJI ZADAŃ FINANSOWANYCH Z BUDŻETU PAŃSTWA LUB BUDŻETÓW SAMORZĄDOWYCH.

Podobnie jak w PIT ustawodawca zwolnił z opodatkowania CIT dotacje w rozumieniu przepisów o finansach publicznych, otrzymane z budżetu państwa lub budżetów jednostek samorządu terytorialnego. Zwolnieniu nie podlegają dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych określonych w odrębnych ustawach.

Dopłaty otrzymane od agencji rządowych lub agencji wykonawczych

CEL: NIEOPODATKOWANIE ŚRODKÓW BUDŻETOWYCH PRZEZNACZONYCH NA REALIZACJĘ KONKRETNÝCH ZADAŃ.

Zwolnienie z opodatkowania dotacji z budżetu państwa wskazane powyżej, nie obejmuje swym zakresem pieniędzy pochodzących z budżetu państwa, a dystrybuowanych przez agencje rządowe czy wykonawcze. w związku z powyższym, aby zapewnić efektywność wydatkowania środków budżetowych przekazywanych na wsparcie określonych przedsięwzięć, wprowadzono zwolnienie, które pozwala na osiągnięcie tego założenia również w przypadku wsparcia pośredniego przez agencje rządowe lub agencje wykonawcze. Przedmiotowemu zwolnieniu nie podlegają jednak dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych przekazywanych – w tym przypadku przez te agencje – bankom.

Dotacje, subwencje, dopłaty i inne nieodpłatne świadczenia

CEL: WSPARCIE ROZWOJU PRZEDSIĘBIORCZOŚCI. POPRAWA WARUNKÓW PRACY SPOŁECZEŃSTWA.

Wolne od podatku dochodowego są środki (dotacje, subwencje, dopłaty i inne nieodpłatne świadczenia) otrzymane przez podatnika nieodpłatnie na sfinansowanie nabycia lub wytworzenia środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych. Warunkiem skorzystania ze zwolnienia jest nabycie lub wytworzenie takich składników majątkowych, od których dokonuje się odpisów amortyzacyjnych zgodnie z CIT.

Podatkowa grupa kapitałowa

CEL: UMOŻLIWIENIE SPÓŁKOM POWIĄZANYM KAPITAŁOWO USTALANIA WSPÓLNEJ PODSTAWY OPODATKOWANIA.

Podatkową grupę kapitałową mogą tworzyć wyłącznie spółki akcyjne i spółki z ograniczoną odpowiedzialnością mające siedzibę na terytorium RP, które spełnią warunki przewidziane w ustawie o CIT.

Przez utworzenie podatkowej grupy kapitałowej uzyskuje ona status samodzielnego podatnika podatku dochodowego od osób prawnych, a spółki wchodzące w jej skład tracą prawo do samodzielnej zapłaty podatku.

Korzyści wynikające z zawiązania podatkowej grupy kapitałowej wynikają z faktu ustalania dla spółek stanowiących grupę kapitałową wspólnej podstawy opodatkowania. Przedmiotem opodatkowania podatkowej grupy kapitałowej jest osiągnięty w roku podatkowym dochód stanowiący nadwyżkę sumy dochodów wszystkich spółek tworzących grupę, nad sumą ich strat.

Oznacza to m.in.:

- możliwość rozliczenia przez spółki osiągające dochód strat poniesionych przez inne spółki i to już w roku poniesienia straty;
- możliwość czynnego wpływania na kształtowanie poziomu przychodów i kosztów w poszczególnych spółkach grupy poprzez stosowanie cen transferowych, jako że do spółek wchodzących do podatkowej grupy kapitałowej nie mają zastosowania przepisy o szacowaniu przez organy podatkowe dochodów podmiotów powiązanych kapitałowo, majątkowo lub przez wzajemne relacje personalne;
- możliwość obciążania nakładami inwestycyjnymi dowolnej spółki, podczas gdy z odliczeń tych wydatków dla celów podatkowych korzysta cała podatkowa grupa kapitałowa.

Odliczenie nadwyżki kosztów wytworzenia biokomponentów

CEL: OKRESOWA POMOC PAŃSTWA DLA PRODUCENTÓW BIOKOMPONENTÓW. REKOMPENSOWANIE CZĘŚCI KOSZTÓW PRODUKCJI BIOKOMPONENTÓW Z UWAGI NA WYŻSZE KOSZTY PRODUKCJI BIOPALIW W PORÓWNIANIU Z KOSZTAMI PRODUKCJI PALIW TRADYCYJNYCH.

Podatnik, który uzyskał zezwolenie na prowadzenie składu podatkowego i który wytwarzał w tym składzie biokomponenty, wykorzystując w tym celu surowce pochodzące z własnej produkcji lub nabyte, w tym pochodzące z importu lub nabycia wewnątrzwspólnotowego, mógł w okresie 2007 – do 30 kwietnia 2011 r. skorzystać z ulgi podatkowej⁴⁶.

Ulga polegała na odliczeniu od podatku kwoty stanowiącej 19 % nadwyżki kosztów wytworzenia biokomponentów nad kosztami wytworzenia paliw ciekłych o takiej samej wartości opałowej, z tym że odliczenie to nie mogło być wyższe niż 19 % nadwyżki wartości wytworzonych biokomponentów nad wartością wytworzonych paliw ciekłych, obliczonych według średnich cen biokomponentów i paliw ciekłych, o takiej samej wartości opałowej. Jeżeli podatnik nie wytwarzał paliw ciekłych, do obliczenia kwoty nadwyżki stosowało się średnie ceny tych ciekłych paliw.

Zwolnienie dochodów na podstawie przepisów o restrukturyzacji finansowej przedsiębiorstw i banków

CEL: FINANSOWE WZMOCNIENIE BANKÓW ZA POMOCĄ ŚRODKÓW BUDŻETOWYCH W SYTUACJI ZAGROŻENIA ICH KONDYCJI FINANSOWEJ Z UWAGI NA NIESPŁACONE KREDYTY W OKRESIE TRANSFORMACJI GOSPODARCZEJ.

Ustawa CIT zwalnia z opodatkowania dochody w wysokości nominalnej wartości obligacji skarbowych lub środków pieniężnych otrzymanych na zwiększenie funduszy własnych i rezerw bankowych na podstawie przepisów o restrukturyzacji finansowej przedsiębiorstw i banków dla zwiększenia funduszy własnych i rezerw. Przepisy, do których odsyła powyższe zwolnienie, to

⁴⁶ Decyzja Komisji Europejskiej z dnia 18.09.2009 Nr 57/08 (Dz. Urz. UE nr C 247 z dn. 15 października 2009 r.) wskazała, że omawiany środek pomocy może obowiązywać do dnia 30 kwietnia 2011 r. Utrzymanie ulgi podatkowej po tej dacie oznaczałoby możliwość stosowania niedozwolonego środka pomocowego; z uwagi na powyższe ustawą z dnia 25 listopada 2010 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (Dz. U. Nr 226, poz. 1478) z dniem 1 maja 2011 r. uchylono przepis art. 19a ustawy CIT zawierający przedmiotową ulgę. Dalsze jej rozliczenie dopuszczono wyłącznie na zasadach praw nabytych.

ustawa z 3 lutego 1993 r. o restrukturyzacji finansowej przedsiębiorstw i banków oraz zmianie niektórych ustaw⁴⁷. Ustawa ta dopuszcza dokapitalizowanie banków państwowych oraz banków z większościovym udziałem Skarbu Państwa w związku z ich trudną sytuacją spowodowaną niespłaceniem kredytów w okresie transformacji.

Wsparcie przybrało formę przekazywanych obligacji skarbowych oraz środków pieniężnych, które zostały zwolnione z opodatkowania.

Powyższe zwolnienie ma obecnie charakter bardziej historyczny, gdyż obligacje te w większości zostały już wykupione.

Umorzone kredyty (pożyczki)

CEL: PREMIOWANIE UDZIAŁU BANKÓW W PROCESACH RESTRUKTURYZACYJNYCH.

Banki uprawnione są do odliczenia 20% kwoty umorzonych kredytów lub pożyczek, które udzielone zostały podmiotom objętym następnie programem restrukturyzacji i w związku z objęciem programem restrukturyzacji udzielone kredyty (pożyczki) umorzono, zaklasyfikowano do straconych i zaliczono do kosztów uzyskania przychodów.

Odliczenia z tytułu wydatków inwestycyjnych

CEL: WSPIERANIE PRZEDSIĘBIORCÓW PONOSZĄCYCH WYDATKI INWESTYCYJNE.

Zgodnie z zasadą ochrony praw nabytych przedsiębiorca ma prawo do kontynuowania odliczeń inwestycyjnych (na zakup maszyn i urządzeń służących do przetwórstwa rolno-spożywczego) rozpoczętych przed 1 stycznia 1992 r. aż do wyczerpania puli tych odliczeń.

Majątek likwidowanej spółdzielni

CEL: WSPARCIE PROCESÓW TRANSFORMACJI GOSPODARKI.

W okresie trwania likwidacji spółdzielni oraz w okresie postępowania związanego z podziałem spółdzielni, przeniesienie własności rzeczy i innych praw majątkowych jest wolne od podatków, opłat skarbowych oraz opłat sądowych i notarialnych z wyłączeniem opłat kancelaryjnych.

Powyższe zwolnienie funkcjonuje w CIT na zasadzie praw nabytych.

Spółki z udziałem kapitału zagranicznego

CEL: PRZYCIĄGNIĘCIE DO POLSKI INWESTORÓW ZAGRANICZNYCH, DOKONANIE POSTĘPU W ZAKRESIE TECHNOLOGII WYKORZYSTYWANYCH W GOSPODARCE NARODOWEJ ORAZ AKTYWIZACJA REGIONÓW DOTKNIĘTYCH SZCZEGÓLNIE WYSOKIM BEZROBOCIEM STRUKTURALNYM.

Zgodnie z przepisami nieobowiązującej już ustawy z 14 czerwca 1991 r. o spółkach z udziałem zagranicznym⁴⁸, Minister Finansów zobowiązany był przyznać zwolnienie podatkowe w podatku

⁴⁷ Dz.U.1993.18.82 ze zm.

⁴⁸ Dz.U.1997.26.143 ze zm.

dochodowym podmiotom krajowym (spółkom kapitałowym), w których do 31 grudnia 1993 r. zostały objęte lub nabyte przez podmioty zagraniczne udziały bądź akcje za kwotę minimum 2 000 000 ECU (obecnie euro).

O zwolnienie na podstawie przedmiotowej ustawy mogły ubiegać się spółki produkcyjne, prowadzące działalność w rejonach o szczególnym zagrożeniu wysokim bezrobociem strukturalnym lub zapewniające wdrożenie nowych niestosowanych wcześniej w Polsce rozwiązań technologicznych lub zapewniające sprzedaż towarów i usług na eksport w wysokości co najmniej w 20% ogólnej wartości sprzedaży.

W związku z tym, iż powyższe zwolnienia określone były kwotowo (do wysokości objętych przez wspólników zagranicznych do 31 grudnia 1993 r. udziałów lub akcji w spółkach krajowych), niektóre z tych spółek nadal korzystają z przyznanego im mocą tych decyzji zwolnienia z CIT.

Uprawnienie banków do pomniejszania zobowiązania podatkowego (od 2010 r. ulga nie obowiązuje)

CEL: REKOMPENSATA DLA BANKÓW ZA PRZEKAZANIE CZĘŚCI OPROCENTOWANIA REZERW OBOWIĄZKOWYCH NA FUNDUSZ PORĘCZEŃ UNIJNYCH.

Przedmiotowe zwolnienie dla banków zostało dodane do ustawy o CIT w związku z utworzeniem Funduszu Poręczeń Unijnych⁴⁹. Zadaniem Funduszu było udzielanie gwarancji i poręczeń spłaty kredytów lub wykonania zobowiązań wynikających z obligacji, jeżeli kredyty lub środki z emisji obligacji były przeznaczone na realizację przedsięwzięć współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej. Głównym źródłem dofinansowania Funduszu była część oprocentowania rezerw obowiązkowych, które banki miały obowiązek odprowadzić do NBP. Jako rekompensatę dla banków za utratę części oprocentowania rezerw obowiązkowych przekazanego na rzecz Funduszu Poręczeń Unijnych, wprowadzono poniższą ulgę podatkową.

W myśl tej ulgi, w latach 2007 – 2009 banki były uprawnione do pomniejszenia zobowiązania podatkowego (kwoty podatku) o kwotę równą odpowiednio:

- za 2007 r. - 20%,
- za 2008 r. - 40%,
- za 2009 r. - 40%

- kwoty 8% łącznej wartości utworzonych i niezaliczonych na 31 grudnia 2002 r. do kosztu uzyskania przychodów, rezerw celowych na pokrycie wierzytelności z tytułu kredytów (pożyczek) zakwalifikowanych przez banki do kategorii stracone i wątpliwe oraz należności z tytułu udzielonych przez bank po dniu 1 stycznia 1997 r. gwarancji (poręczeń) spłaty kredytów i pożyczek zakwalifikowanych do kategorii stracone i wątpliwe. Pomniejszenie nie dotyczy rezerw rozwiązanych lub zmniejszonych albo zaliczonych do kosztów uzyskania przychodów w 2003 r.

⁴⁹ Utworzony na mocy ustawy z 16 kwietnia 2004 r. o Funduszu Poręczeń Unijnych (Dz. U. 2004.121.1262); zlikwidowany na mocy ustawy z 2 kwietnia 2009 r. o zmianie ustawy o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne, ustawy o Banku Gospodarstwa Krajowego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 09.65.545).

łączna kwota pomniejszenia zobowiązania podatkowego banków (kwota podatku), nie może być wyższa od łącznej kwoty środków pieniężnych przekazanych na zasilenie Funduszu Poręczeń Unijnych z tytułu oprocentowania rezerwy obowiązkowej w latach 2004 – 2006.

Zwolnienie z opodatkowania kolejnej transakcji wymiany udziałów

CEL: ZACHĘTA DO INWESTYCJI W POLSCE.

Zgodnie z ustawą CIT transakcja wniesienia aportu w postaci udziałów, powoduje powstanie przychodu po stronie wnoszącego⁵⁰.

Jednak aport udziałów w ramach transakcji wymiany udziałów⁵¹, przy spełnieniu określonych warunków (m.in. uzyskania bezwzględnej większości głosów przez spółkę nabywającą udziały w spółce, której udziały są zbywane) został wyłączony z opodatkowania.

Powyższe zwolnienie wynika z przepisów implementowanej do polskiego porządku prawnego Dyrektywy 2009/133/WE (w tym zakresie zwolnienie należy traktować jako standard podatkowy). Polski ustawodawca poszedł jednak dalej, a mianowicie zwolnił z opodatkowania CIT także szereg kolejnych transakcji wymiany udziałów. Wskazać więc należy, iż zapis pozwalający na zwolnienie z opodatkowania transakcji wymiany udziałów, gdy przedmiotem wymiany są udziały (akcje) objęte uprzednio zwolnieniem podatkowym (tj. udziały (akcje) uczestniczące uprzednio w transakcji wymiany udziałów lub udziały spółki przejmującej lub nowo zawiązanej, przydzielonej uprzednio w wyniku połączenia lub podziału spółki), należy uznać za preferencję podatkową.

Zwolnienie z opodatkowania dochodów z udziału w zyskach osób prawnych

CEL: ZRÓWNANIE ZASAD OPODATKOWANIA WSZYSTKICH KATEGORII DOCHODÓW Z UDZIAŁU W ZYSKACH OSÓB PRAWNYCH.

W myśl ustawy o CIT zwolnione z opodatkowania są dochody (przychody) otrzymywane jak również wypłacane z tytułu dywidend oraz innych przychodów z tytułu udziału w zyskach osób prawnych. Powyższe zwolnienie może mieć miejsce przy spełnieniu dodatkowych warunków odnoszących się m.in. do ilości udziałów oraz okresu posiadania tych udziałów przez spółkę, która otrzymuje dywidendę bądź inne przychody z tytułu udziału w zyskach osób prawnych.

Powyższe zwolnienie należy traktować jako standard podatkowy, w części w jakiej stanowi implementację Dyrektywy 90/435/EWG, której postanowienia stosuje się do wszelkiego rodzaju „podziału zysków” w spółkach (obecnie Dyrektywa Rady 2011/96/UE z dnia 30 listopada 2011 r. w sprawie wspólnego systemu opodatkowania mającego zastosowanie w przypadku spółek dominujących i spółek zależnych różnych państw członkowskich (wersja przekształcona)).

Za „podział zysków” w spółkach, na gruncie polskich przepisów podatkowych mając na uwadze regulacje ustawy Kodeks spółek handlowych⁵², należy rozumieć: wypłatę dywidend, niepodzielone

⁵⁰ Art. 12 ust. 1 pkt 7 ustawy o CIT.

⁵¹ Transakcja wymiany udziałów polega na wniesieniu aportu w postaci udziałów jednej spółki zależnej (spółki A) do drugiej spółki (spółki B) w ten sposób, że po transakcji kontrola wnoszącego (W) nad udziałami wniesionymi staje się pośrednia.

zyski z lat ubiegłych oraz kwoty kapitału zakładowego powstałe z przeniesienia z utworzonych z zysku innych kapitałów.

Zwolnienie przez ustawę o CIT dochodów pochodzących z: przymusowego umorzenia udziałów (akcji), otrzymania majątku w związku z likwidacją osoby prawnej, otrzymania dopłat i zapłaty w gotówce oraz dochodów powstałych przy podziale spółek, należy uznać za preferencje podatkową.⁵³

Kredyt podatkowy

CEL: POPRAWA PŁYNNOŚCI FINANSOWEJ W SEKTORZE MAŁYCH PRZEDSIĘBIORSTW.

Kredyt podatkowy polega na tym, iż podatnicy będący małymi przedsiębiorcami mogą w początkowym okresie swojej działalności skorzystać ze zwolnienia polegającego na braku obowiązku wpłacania zaliczek miesięcznych, zaś po zakończeniu tego okresu, w którym skorzystali z kredytu podatkowego składają zeznania podatkowe, a podatek uiszczają w pięciu kolejnych latach po 20% należnego podatku w terminach określonych dla złożenia zeznań podatkowych.

2. ROLNICTWO

Wyłączenie spod zakresu zastosowania ustawy o CIT przychodów z działalności rolniczej, z wyłączeniem przychodów z działów specjalnych produkcji rolnej

CEL: PREFERENCJE ZWIĄZANE Z POLITYKĄ PAŃSTWA W ZAKRESIE ROLNICTWA.

Analogicznie jak w PIT, wyłączone z opodatkowania CIT są przychody z działalności rolniczej, z wyłączeniem przychodów z działów specjalnych produkcji rolnej. Do przychodów tych, tj. z działalności rolniczej zastosowanie mają przepisy ustawy o podatku rolnym.

Zwolnienie dochodów ze sprzedaży nieruchomości wchodzącej w skład gospodarstwa rolnego

CEL: PREFERENCJE ZWIĄZANE Z POLITYKĄ PAŃSTWA W ZAKRESIE ROLNICTWA.

Zwolnione z opodatkowania CIT są dochody ze sprzedaży nieruchomości wchodzących w skład gospodarstwa rolnego. Zwolnienie nie ma zastosowania jeżeli sprzedaż ta następuje przed upływem pięciu lat licząc od końca roku kalendarzowego, w którym nastąpiło nabycie całości lub części zbywanej nieruchomości.

⁵² Art. 191 § 1 oraz 192 ustawy z 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych (Dz.U.00.94.1037 ze zm.).

⁵³ Art. 10 ust. 1 pkt 1, 2, 3, 5, 6, 7 ustawy o CIT.

Zwolnienie dochodów z działalności pozarolniczej przeznaczonych na działalność rolniczą

CEL: PREFERENCJE ZWIĄZANE Z POLITYKĄ PAŃSTWA W ZAKRESIE ROLNICTWA. ZACHĘCANIE OSÓB PROWADZĄCYCH ZARÓWNO DZIAŁALNOŚĆ ROLNICZĄ JAK I POZAROLNICZĄ DO INWESTOWANIA ŚRODKÓW Z DZIAŁALNOŚCI POZAROLNICZEJ W DZIAŁALNOŚĆ ROLNICZĄ.

Ustawodawca zwolnił od podatku dochody z działalności pozarolniczej w części przeznaczonej na działalność rolniczą. Aby skorzystać ze zwolnienia, podatnik musi wykazać w ogólnych przychodach (zarówno z działalności rolniczej jak również z działalności pozarolniczej) co najmniej 60 % przychodów z działalności rolniczej. Powyższe zwolnienie związane jest z faktem, iż podatnik inwestując w działalność pozarolniczą ma możliwość wliczenia sobie poczynionych wydatków w koszty, czego nie może zrobić inwestując w działalność rolniczą. Zwolnienie to stanowi więc swoistą zachętę do rozszerzania prowadzonej działalności rolniczej kosztem działalności pozarolniczej.

Zwolnienie dochodów Funduszu Składkowego Ubezpieczenia Społecznego Rolników

CEL: PREFERENCJE ZWIĄZANE Z POLITYKĄ PAŃSTWA W ZAKRESIE ROLNICTWA.

Z opodatkowania zwolnione są dochody Funduszu Składkowego Ubezpieczenia Społecznego Rolników w części przeznaczonej na cele statutowe, z wyłączeniem działalności gospodarczej.

Dotacje z budżetu państwa

CEL: PREFERENCJE ZWIĄZANE Z POLITYKĄ PAŃSTWA W ZAKRESIE ROLNICTWA. EFEKTYWNE UDZIELANIE POMOCY NA ZAKŁADANYM POZIOMIE.

Podobnie jak w PIT, wszystkie podmioty opodatkowane CIT, korzystające z dotacji z budżetu państwa otrzymanych na dofinansowanie przedsięwzięć realizowanych w ramach programu SAPARD korzystają ze zwolnienia swoich przychodów w części pochodzącej z tych dotacji.

Realizacja programu SAPARD przypadała na lata 2002 – 2006. w związku z powyższym, przedmiotowe zwolnienie ma obecnie charakter historyczny.

Dopłaty na rolnictwo

CEL: WYŁĄCZENIE MOŻLIWOŚCI ZASILANIA BUDŻETU PAŃSTWA POPRZEC OPODATKOWANIE ŚRODKÓW ZA POMOCĄ KTÓRYCH UNIA EUROPEJSKA REALIZUJE WSPÓLNĄ POLITYKĘ ROLNĄ.

Zwalnia się z opodatkowania dopłaty bezpośrednie stosowane w ramach Wspólnej Polityki Rolnej Unii Europejskiej.

Zwolnienie dochodów z działalności pozarolniczej przeznaczonych na wynagrodzenia za pracę

CEL: ZWOLNIENIE ZWIĄZANE JEST Z FAKTEM, IŻ CZŁONKOWIE SPÓŁDZIELNI, A TAKŻE DOMOWNICY WYNAGRAĐZANI SĄ ZA PRACĘ W FORMIE UDZIAŁU W DOCHODZIE PODZIELNYM. OZNACZA TO, IŻ WYNAGROĐZENIE CZŁONKÓW SPÓŁDZIELNI ORAZ DOMOWNIKÓW NIE STANOWI KOSZTU TEJ SPÓŁDZIELNI.

Zwolnione z opodatkowania są dochody z działalności pozarolniczej i działów specjalnych produkcji rolnej przeznaczone na wynagrodzenia za pracę członków rolniczych spółdzielni produkcyjnych

i innych spółdzielni zajmujących się produkcją rolną, a także ich domowników – jeżeli wynagrodzenia te związane są z działalnością rolną.

Zwolnienia dochodów grupy producentów rolnych

CEL: PREFERENCJE ZWIĄZANE Z POLITYKĄ PAŃSTWA W ZAKRESIE ROLNICTWA. ZACHĘCANIE PRODUCENTÓW ROLNYCH DO TWORZENIA GRUP PRODUCENTÓW ROLNYCH W CELU ZWIĘKSZENIA EFEKTYWNOŚCI I KONKURENCYJNOŚCI CZŁONKÓW GRUPY NA RYNKU ROLNYM PRZEZ WSPÓLNIE REALIZOWANE INWESTYCJE I PRZEDSIĘWZIĘCIA.

Grupy producentów rolnych mogą być tworzone przez podmioty (osoby fizyczne, osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej) prowadzące gospodarstwo rolne albo działalność rolniczą w zakresie działów specjalnych produkcji rolnej⁵⁴.

Dochody takiej grupy podatkowej korzystają ze zwolnienia jeśli spełnione zostaną następujące warunki:

- grupa zostanie wpisana do rejestru grup,
- rejestr taki prowadzony jest przez właściwego marszałka województwa,
- dochody pochodzą ze sprzedaży produktów lub grup produktów, dla których grupa została utworzona,
- produkty wytworzone zostały w gospodarstwach członków tej grupy.

Zwolnienie ograniczone jest do dochodów z podstawowej działalności grupy i tylko w części przekazanej (wydatkowanej) na rzecz członków grupy.

Umorzone należności i wierzytelności

CEL: PREFERENCJE ZWIĄZANE Z POLITYKĄ ROLNĄ W ZAKRESIE ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH.

Zwolnione z opodatkowania są umorzone należności i wierzytelności przypadające agencjom płatniczym w ramach Wspólnej Polityki Rolnej, a także należności z tytułu nienależnie lub nadmiernie pobranych płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego oraz w ramach wspierania rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków pochodzących z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz rozwoju Obszarów Wiejskich, od ustalenia których odstąpiono.

3. EDUKACJA NAUKA KULTURA SPORT

Dochody z prowadzenia szkół

CEL: WSPARCIE PRZEZ PAŃSTWO ROZWOJU PRYWATNEGO SEKTORA ZWIĄZANEGO Z OŚWIATĄ, A TYM SAMYM PODNOSZENIE JAKOŚCI KSZTAŁCENIA ORAZ UJEDNOLICENIE ZASAD OPODATKOWANIA SZKÓŁ PUBLICZNYCH I NIEPUBLICZNYCH.

Z opodatkowania zwolnione są dochody z tytułu prowadzenia szkół w rozumieniu przepisów o systemie oświaty, w części wydatkowanej na cele szkoły.

⁵⁴ Art. 2 ustawy z 15 września 2000 r. o grupach producentów rolnych i ich związkach oraz o zmianie innych ustaw (Dz. U. 00.88.983).

Dochody klubów sportowych

CEL: WSPARCIE DZIAŁALNOŚCI SPORTOWEJ I ROZWOJU FIZYCZNEGO DZIECI I MŁODZIEŻY.

Zwolnione z opodatkowania są dochody klubów sportowych, przeznaczone i wydatkowane w roku podatkowym lub w roku po nim następującym na szkolenie i współzawodnictwo sportowe dzieci i młodzieży do 23 roku życia w części niezliczonej do kosztów uzyskania przychodów.

4. ORGANIZACJE POŻYTKU PUBLICZNEGO, KOŚCIOŁY, ORGANIZACJE SPOŁECZNE I OBYWATELSKIE

Zwolnienie dochodów organizacji non profit a także spółek których jedynymi udziałowcami są stowarzyszenia

CEL: INSTRUMENT UZUPEŁNIAJĄCY REALIZACJE ZADAŃ PUBLICZNYCH NAŁOŻONYCH NA PAŃSTWO KONSTYTUCJĄ.

W ramach zwolnień w podatku CIT wprowadzonych w celu wspierania zadań publicznych ustawodawca wprowadził zwolnienie dla dochodów organizacji non profit, a także spółek, których udziałowcami (akcjonariuszami) są wyłącznie stowarzyszenia, których celem statutowym jest:

- działalność naukowa,
- działalności naukowo - techniczna,
- działalność oświatowa, w tym również polegająca na kształceniu studentów,
- działalność kulturalna,
- działalność w zakresie kultury fizycznej i sportu,
- ochrona środowiska,
- wspieranie inicjatyw społecznych na rzecz budowy dróg i sieci telekomunikacyjnej na wsi oraz zaopatrzenie wsi w wodę,
- działalność dobroczynna,
- ochrona zdrowia i pomoc społeczna,
- rehabilitacja zawodowa i społeczna inwalidów,
- ochrona kultu religijnego.

Zwolnienie obejmuje jedynie dochody takich organizacji i spółek w części przeznaczonej na powyższe cele.

Zwolnione z CIT są również dochody organizacji non profit w części przeznaczonej na inne cele niż powyższe, stanowiące jednak działalność statutową tych organizacji, z wyłączeniem działalności gospodarczej.

Darowizny na rzecz organizacji pożytku publicznego

CEL: WSPARCIE DZIAŁALNOŚCI POŻYTKU PUBLICZNEGO, PROPAGOWANIE FILANTROPII WŚRÓD OBYWATELI.

Podatnik ma prawo odliczyć od dochodu darowizny dokonywane na cele określone w art. 4 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (np. ochrona i promocja zdrowia, działania

na rzecz osób niepełnosprawnych, ochrona dóbr kultury). Ulga limitowana jest do wysokości dokonanej darowizny, nie więcej jednak niż 10% dochodu.

Darowizny na cele kultu religijnego

CEL: WSPARCIE KOŚCIOŁÓW I ORGANIZACJI RELIGIJNYCH.

Od dochodu podatnik ma prawo odliczyć darowizny dokonywane na cele kultu religijnego. Nie ma znaczenia, czy darowizna została dokonana na rzecz kościoła, organizacji religijnej czy podobnego obdarowanego. Ważne jest, by przekazana została na cele kultu religijnego i udowodniona dowodem wpłaty na rachunek bankowy obdarowanego, a w przypadku darowizny innej niż pieniężna – dokumentem, z którego wynika wartość tej darowizny oraz oświadczeniem obdarowanego o jej przyjęciu.

Powyższa ulga limitowana jest do wysokości dokonanej darowizny, nie więcej jednak niż 10% dochodu.

Darowizny na działalność charytatywno – opiekuńczą dla kościelnych osób prawnych

CEL: WSPARCIE KOŚCIELNEJ DZIAŁALNOŚCI CHARYTATYWNO-OPIEKUŃCZEJ.

W odróżnieniu od darowizn na cele kultu religijnego, w przypadku darowizn na kościelną działalność charytatywno-opiekuńczą (np. realizowaną przez parafie) możliwe jest odliczenie od dochodu dokonanej darowizny bez limitu tj. do wysokości uzyskanego przez podatnika w roku podatkowym dochodu. Powyższe zwolnienie obejmujące podatników CIT zawarte jest w ustawach regulującym stosunek Państwa Polskiego z Kościołem Katolickim oraz z Polskim Autokefalicznym Kościołem Prawosławnym.

Zwolnienie dochodów kościelnych osób prawnych oraz spółek w których jedynymi udziałowcami są kościelne osoby prawne

CEL: WSPARCIE KOŚCIELNYCH OSÓB PRAWNYCH PRZEZNACZAJĄCYCH DOCHODY M.IN. NA CELE KULTU RELIGIJNEGO.

Zwolnione z opodatkowania są dochody kościelnych osób prawnych tj. Kościoła Katolickiego, Kościoła Zielonoświątkowego, Kościoła Starokatolickiego Mariawitów, Kościoła Katolickiego Mariawitów, gmin wyznaniowych żydowskich, Kościoła Polskokatolickiego, Kościoła Adwentystów Dnia Siódmego, Kościoła Chrześcijan Baptystów, Kościoła Ewangelicko – Metodystycznego, Kościoła Ewangelicko-Reformowanego, Kościoła Ewangelicko – Augsburskiego, Polskiego Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego.

Dochody te zwolnione są w całości od podatku, jeżeli pochodzą z niegospodarczej działalności statutowej kościelnych osób prawnych, tj. głównie z działalności religijnej (np. dochody z ofiar, darowizn, ze ślubów, chrztów, pogrzebów itp.). Działalnością statutową kościelnych osób prawnych może być również działalność dobroczynna, kulturalna, ochrona zabytków i inna związana z działalnością religijną. Nie płacąc podatku dochodowego, kościelna osoba prawna nie musi też prowadzić dokumentacji wymaganej przez przepisy ustawy Ordynacja podatkowa. w przypadku prowadzenia przez kościelne osoby prawne pozostałej działalności zarobkowej (np. prowadzenie

browaru), dochody z takiej działalności zwolnione są w części w jakiej przeznaczone są na cele kultu religijnego, oświatowo – wychowawcze, naukowe, kulturalne, charytatywno – opiekuńcze oraz na konserwację zabytków, prowadzenie punktów katechetycznych, inwestycje sakralne w zakresie budowy, rozbudowy i odbudowy kościołów oraz kaplic, adaptacje innych budynków na cele sakralne, a także innych inwestycji przeznaczonych na punkty katechetyczne i zakłady charytatywno – opiekuńcze. w tym przypadku wymagane jest prowadzenie dokumentacji podatkowej.

Zwolnione z opodatkowania są również dochody spółek, których jedynymi udziałowcami są kościelne osoby, w części przeznaczonej na cele kultu religijnego, oświatowo – wychowawcze, naukowe, kulturalne itp.

Zwolnienie dochodów organizacji społecznych zawodowych i politycznych

CEL: PROMOWANIE DZIAŁALNOŚCI ZWIĄZKOWEJ I SPOŁECZNEJ. BRAK OPODATKOWANIA ŚWIADCZEŃ ZWIĄZANYCH Z POSTAWAMI OBYWATELSKIMI I SPOŁECZNYMI.

Zwalnia się z opodatkowania CIT dochody:

- związków zawodowych,
- społeczno - zawodowych organizacji rolników,
- izb rolniczych,
- izb gospodarczych,
- organizacji samorządu gospodarczego rzemiosła,
- spółdzielczych związków rewizyjnych,
- organizacji pracodawców,
- partii politycznych,

w części przeznaczonej na cele statutowe. Cele statutowe powyższych organizacji powinny być zgodne z przepisami ustaw na podstawie których są tworzone oraz innymi przepisami bezwzględnie obowiązującymi.

Zwolnienie dochodów pochodzących ze składek członkowskich organizacji politycznych społecznych i zawodowych

CEL: PROMOWANIE DZIAŁALNOŚCI ZWIĄZKOWEJ I SPOŁECZNEJ. BRAK OPODATKOWANIA ŚWIADCZEŃ ZWIĄZANYCH Z POSTAWAMI OBYWATELSKIMI I SPOŁECZNYMI.

Zwolnione z opodatkowania są składki członkowskie członków organizacji politycznych, społecznych i zawodowych – w części nieprzeznaczonej na działalność gospodarczą.

5. SOCJALNE

Ogrody działkowe

CEL: WSPARCIE AKTYWIZACJI OSÓB NIEAKTYWNYCH ZAWODOWO ORAZ OSÓB O NAJNIŻSZYCH DOCHODACH, A TAKŻE POPRAWA SYTUACJI SOCJALNO - BYTOWEJ SPOŁECZEŃSTWA.

Od podatków i opłat z tytułu prowadzenia statutowej działalności zwolniony jest Polski Związek Działkowców, a także jego członkowie.

Dochody spółdzielni socjalnej

CEL: ROZWÓJ SPÓŁDZIELCZOŚCI SOCJALNEJ, A PRZEZ TO WSPOMAGANIE CZŁONKÓW SPÓŁDZIELNI, KTÓRYMI SĄ PRZYNAJMNIEJ W 50% OSOBY ZAGROŻONE WYKLUCZENIEM ZE SPOŁECZEŃSTWA W POWROCIE DO UREGULOWANEGO ŻYCIA SPOŁECZNEGO I AKTYWNOŚCI NA RYNKU PRACY.

Zwolnione z opodatkowania są dochody spółdzielni socjalnej przeznaczone na rzecz społecznej i zawodowej reintegracji jej członków, nie wykonywane w ramach prowadzonej działalności gospodarczej, w części niezliczonej do kosztów uzyskania przychodów.

6. INNE

Zwolnienie dochodów Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego, Rzecznika Ubezpieczonych oraz Polskiego Biura Ubezpieczeń Komunikacyjnych

CEL: STWORZENIE GWARANCJI BEZPIECZNEGO FUNKCJONOWANIA SYSTEMU UBEZPIECZEŃ.

Zwolnione z opodatkowania są dochody z działalności Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego. Do podstawowych zadań takiego funduszu należy wypłata odszkodowań poszkodowanym, w sytuacji gdy nie można ustalić osoby odpowiedzialnej za zdarzenie objęte ubezpieczeniem obowiązkowym albo gdy nie zawarto ubezpieczenia obowiązkowego.

Dochody Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego stanowią między innymi wpłaty zakładów ubezpieczeń, dochody z lokat, wpływy z opłat sankcyjnych, stanowiących konsekwencje niedopełnienia obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia obowiązkowego, jak również wpłaty zakładów ubezpieczeń prowadzących ubezpieczenia na życie w przypadku ogłoszenia upadłości zakładu ubezpieczeń prowadzącego działalność w tym zakresie⁵⁵.

Zwolnione z opodatkowania są także dochody Biura Ubezpieczeń Komunikacyjnych, które zrzesza zakłady ubezpieczeń, prowadzące działalność w zakresie ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów, w razie objęcia zakresem tego ubezpieczenia obszarów poza granicami krajów. Dochód Biura Ubezpieczeń Komunikacyjnych stanowią wpłaty (składki) takich zakładów ubezpieczeń.

Zwolnione z opodatkowania były również dochody Rzecznika Ubezpieczonych, do którego zadań należała reprezentacja interesów ubezpieczonych lub uprawnionych z umów ubezpieczenia, członków funduszy emerytalnych, uczestników pracowniczych programów emerytalnych, a także osób otrzymujących emeryturę kapitałową lub osób przez nie uposażonych⁵⁶.

Działalność Rzecznika Ubezpieczonych, finansowana była z wpłat zakładów ubezpieczeń oraz powszechnych towarzystw emerytalnych.

⁵⁵ Art. 117 ust. 2 ustawy z 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym oraz Polskim Biurze Ubezpieczeń Komunikacyjnych (Dz. U. 03.124.1152 ze zm.).

⁵⁶ Art. 5 ust. 1 ustawy z 22 maja 2003 r. o nadzorze ubezpieczeniowym i emerytalnym oraz Rzeczniku Ubezpieczonych (Dz. U. 03.123.1153 ze zm.).

Dochody jednostek organizacyjnych Ochotniczej Straży Pożarnej

CEL: WSPARCIE IDEI OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ.

Część dochodów jednostek organizacyjnych Ochotniczej Straży Pożarnej, która jest przeznaczona na cele statutowe jest wolna od podatku. Ponadto w zakresie zwolnienia od podatku jednostki te nie mają obowiązku prowadzenia dokumentacji.

Zwolnienie Dochodów Funduszu Gwarancyjnego w systemie funduszy emerytalnych

CEL: OCHRONA WYSOKOŚCI ŚRODKÓW FUNDUSZU GWARANCYJNEGO PRZEWIDZIANYCH NA WYKONANIE ZADAŃ PUBLICZNYCH W RAMACH SYSTEMU EMERYTALNEGO.

Zwolnione z opodatkowania są dochody Funduszu Gwarancyjnego. Dochody te pochodzą z wpłat dokonywanych przez powszechne towarzystwa emerytalne oraz z lokowania zgromadzonych środków.

Dochody spółek wodnych

CEL: WSPIERANIE DZIAŁALNOŚCI POLEGAJĄCEJ NA ZAPEWNIENIU WODY DLA LUDNOŚCI, OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ, MELIORACJI WODNYCH, UTRZYMYWANIA WÓD.

Z opodatkowania CIT zwolnione są dochody spółek wodnych i związków przeznaczonych na cele statutowe. Celem działalności spółek wodnych nie może być osiąganie zysku, aczkolwiek mogą one prowadzić działalność zmierzającą do jego osiągnięcia.

Celem spółki wodnej może być m.in. utrzymywanie i eksploatacja urządzeń służących do: zapewnienia wody dla ludności, ochrony wód przed zanieczyszczeniem, melioracji, ochrony przed powodzią, zapewnienia wody dla celów przeciwpożarowych, utrzymania wód.

Dochody z tytułu prowadzenia loterii fantowych i gry bingo fantowe

CEL: WSPIERANIE DZIAŁALNOŚCI SŁUŻĄCEJ GROMADZENIU ŚRODKÓW NA CELE CHARYTATYWNE.

Zwolnione z opodatkowania CIT są dochody z tytułu prowadzenia loterii fantowych i gry w bingo, przeznaczone w całości na realizację określonych w zezwoleniu i regulaminie gry celów społecznie użytecznych, w szczególności dobroczynnych.

Dochody banku prowadzącego kasę mieszkaniową

CEL: STYMULOWANIE ROZWOJU BUDOWNICTWA MIESZKANIOWEGO W ZAKRESIE OBEJMUJĄCYM SYSTEM KAS MIESZKANIOWYCH.

Zwolnione z podatku są dochody banku prowadzącego kasę mieszkaniową. Zwolnienie to zależne jest od przeznaczenia dochodów wyodrębnionej w banku działalności w postaci kasy mieszkaniowej w całości na kredyty kontraktowe i utrzymanie bieżącej płynności płatniczej w zakresie związanym z działalnością kasy. Oznacza to, iż bank prowadzący kasę nie ma możliwości innego rozdysponowania dochodu uzyskanego z prowadzenia kasy mieszkaniowej niż w zakresie związanym z działalnością kasy.

Zwolnienie dochodów spółdzielni mieszkaniowych, wspólnot mieszkaniowych towarzystw budownictwa społecznego oraz samorządowych jednostek organizacyjnych prowadzących działalność w zakresie gospodarki mieszkaniowej

CEL: WSPARCIE DZIAŁALNOŚCI W ZAKRESIE GOSPODARKI MIESZKANIOWEJ.

Z CIT zwolnione są dochody spółdzielni mieszkaniowych, wspólnot mieszkaniowych, towarzystw budownictwa społecznego oraz samorządowych jednostek organizacyjnych prowadzących działalność w zakresie gospodarki mieszkaniowej uzyskanych z gospodarki zasobami mieszkaniowymi – w części przeznaczonej na cele związane z utrzymaniem tych zasobów, z wyłączeniem dochodów z innej działalności gospodarczej niż gospodarka zasobami mieszkaniowymi.

Odsetki lub dyskonto od obligacji emitowanych przez Skarb Państwa

CEL: ZACHĘCANIE DO ZAKUPU POLSKICH OBLIGACJI OFEROWANYCH PRZEZ SKARB PAŃSTWA.

Zwolnione z CIT są odsetki lub dyskonto od obligacji emitowanych przez Skarb Państwa i oferowanych na rynkach zagranicznych oraz dochody z odpłatnego zbycia tych obligacji uzyskane przez podatników mających ograniczony obowiązek podatkowy w Polsce.

Dochody związków jednostek samorządu terytorialnego

CEL: DBAŁOŚĆ PAŃSTWA O ROZWÓJ GMIN I POWIATÓW.

Ustawodawca zwolnił z opodatkowania dochody związków JST w części, która jest przekazywana (dystrybuowana) na rzecz jednostek tworzących związek. Pozostałe dochody związków – nieprzeznaczone dla członków związków tj. gmin i powiatów podlegają opodatkowaniu.

Dochody podmiotów zarządzających portami i przystaniami morskimi

CEL: WSPARCIE ROZWOJU INFRASTRUKTURY PORTOWEJ.

Zwalnia się z opodatkowania CIT tę część dochodów podmiotów zarządzających portami lub przystaniami morskimi, która zostanie przeznaczona na budowę, rozbudowę i modernizację infrastruktury portowej oraz na prognozowanie, programowanie i planowanie rozwoju portu, a także pozyskiwanie gruntów na potrzeby rozwoju portu.

Podmiotami zarządzającymi, których dotyczy zwolnienie są spółki akcyjne, zawiązane przez Skarb Państwa i właściwe gminy, posiadające status podmiotów zarządzających w portach o podstawowym znaczeniu dla gospodarki narodowej. Ponadto zwolnienie obejmuje także podmioty zarządzające portami i przystaniami niemającymi takiego znaczenia, jeżeli nieruchomości gruntowe, na których jest położony port lub przystań morska, stanowią mienie komunalne.

Zaniechanie ustalania i poboru podatku

CEL: WAŻNY INTERES PUBLICZNY.

Minister Finansów, w drodze rozporządzenia, w przypadkach uzasadnionych interesem publicznym lub ważnym interesem podatników może:

- zaniechać w całości lub w części poboru podatków, określając rodzaj podatku, okres, w którym następuje zaniechanie, i grupy podatników, których dotyczy zaniechanie,
- zwolnić niektóre grupy płatników z obowiązku pobierania podatków lub zaliczek na podatki oraz określić termin wpłacania podatku i wynikające z tego zwolnienia obowiązki informacyjne podatników, chyba że podatnik jest obowiązany do dokonania rocznego lub innego okresowego rozliczenia tego podatku.

Środki europejskie

CEL: NIEOPODATKOWANIE ŚRODKÓW POCHODZĄCYCH Z FUNDUSZY STRUKTURALNYCH UNII EUROPEJSKIEJ.

Zwolnienie z podatku dochodowego dotyczy płatności otrzymanych z Banku Gospodarstwa Krajowego na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich, z wyłączeniem płatności otrzymanych przez wykonawców. Zwolnienie dotyczy także uczestników projektów, jeżeli otrzymane przez nich środki finansowe stanowią pomoc udzieloną w ramach programu finansowanego z udziałem środków europejskich.

Odszkodowania

CEL: POMOC OFIAROM KLĘSK ŻYWIOŁOWYCH.

Wolne od podatku dochodowego są m.in. przychody uzyskane z tytułu wypłaconego zgodnie z przepisami ustawy o szczególnych zasadach odbudowy, remontów i rozbiórek obiektów budowlanych zniszczonych w wyniku działania żywiołu, w tym z tytułu wywłaszczenia nieruchomości.

III. Preferencje podatkowe w podatku akcyzowym

1. GOSPODARKA

Małe browary

CEL: WYRÓWNANIE KONKURENCJI Z UWAGI NA ZWIĘKSZONE KOSZTY JEDNOSTKOWE PRODUKCJI W PRZYPADKU MAŁYCH BROWARÓW W PORÓWNANIU Z DUŻYMI PODMIOTAMI.

Do 2017 r. zwalnia się od akcyzy podatników produkujących piwo, którzy w roku kalendarzowym poprzedzającym rok podatkowy sprzedali:

- do 20 000 hl piwa - w wysokości 30,00 zł/hl,
- do 70 000 hl piwa - w wysokości 15,00 zł/hl,
- do 150 000 hl piwa - w wysokości 12,00 zł/hl,
- do 200 000 hl piwa - w wysokości 9,00 zł/hl

- nie więcej jednak niż 50% kwoty akcyzy obliczonej z zastosowaniem stawki 7,79 zł od 1 hektolitra za każdy stopień Plato gotowego wyrobu.

Od 1 stycznia 2018 r. zwalnia się od akcyzy podatników produkujących piwo, którzy w roku kalendarzowym wyprodukowali do 200 000 hl piwa - w wysokości 50% kwoty akcyzy obliczonej z zastosowaniem stawki akcyzy 7,79 zł od 1 hektolitra za każdy stopień Plato gotowego wyrobu. Ze zwolnienia korzystać mogą także podatnicy produkujący piwo lub podatnicy posiadający zezwolenie wyprawdzenia, którzy współpracują ze sobą na podstawie pisemnej umowy i w roku kalendarzowym łącznie wyprodukowali do 200 000 hl piwa.

Powyższe zwolnienie ma zastosowanie do podatników:

- prawnie i ekonomicznie niezależnych od innych przedsiębiorców wytwarzających piwo,
- posiadających miejsce prowadzenia działalności gospodarczej w odrębnym miejscu niż inni przedsiębiorcy zajmujący się produkcją piwa,
- niewytwarzających piwa na podstawie licencji uzyskanych od innych przedsiębiorców.

Wyroby węglowe

CEL: ZMNIEJSZENIE KOSZTÓW ZUŻYCIA PODSTAWOWEGO SUROWCA ENERGETYCZNEGO KRAJU.

Zwalnia się od akcyzy ze względu na przeznaczenie wyroby węglowe zużywane:

- przez gospodarstwa domowe, organy administracji publicznej, jednostki Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, szkoły, przedszkola i inne podmioty systemu oświaty, żłobki i kluby dziecięce, szpitale, przychodnie i inne podmioty lecznicze, jednostki organizacyjne pomocy społecznej, organizacje pożytku publicznego,
- do łącznego wytwarzania ciepła i energii elektrycznej,
- w procesach mineralogicznych, elektrolitycznych i metalurgicznych oraz do redukcji chemicznej

- przez zakłady energochłonne do celów opałowych; od 1 lipca 2017 r. przez zakład energochłonny, w którym wprowadzony został w życie system prowadzący do osiągnięcia celów dotyczących ochrony środowiska lub do podwyższenia efektywności energetycznej.

Wyroby gazowe

CEL: ZMNIEJSZENIE KOSZTÓW ZUŻYCIA PODSTAWOWEGO SUROWCA ENERGETYCZNEGO KRAJU.

Zwalnia się od akcyzy ze względu na przeznaczenie wyroby gazowe zużywane:

- przez gospodarstwa domowe, organy administracji publicznej, jednostki Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, szkoły, przedszkola i inne podmioty systemu oświaty, żłobki i kluby dziecięce, szpitale, przychodnie i inne podmioty lecznicze, jednostki organizacyjne pomocy społecznej, organizacje pożytku publicznego
- do łącznego wytwarzania ciepła i energii elektrycznej,
- w procesach mineralogicznych, elektrolitycznych i metalurgicznych oraz do redukcji chemicznej,
- przez zakłady energochłonne do celów opałowych.

2. ROLNICTWO

Wyroby węglowe

CEL: ZMNIEJSZENIE KOSZTÓW ZUŻYCIA PODSTAWOWEGO SUROWCA ENERGETYCZNEGO KRAJU.

Zwalnia się od akcyzy ze względu na przeznaczenie wyroby węglowe zużywane w pracach rolniczych, ogrodniczych, w hodowli ryb, oraz w leśnictwie.

Wyroby gazowe

CEL: ZMNIEJSZENIE KOSZTÓW ZUŻYCIA PODSTAWOWEGO SUROWCA ENERGETYCZNEGO KRAJU.

Zwalnia się od akcyzy ze względu na przeznaczenie wyroby gazowe zużywane w pracach rolniczych, ogrodniczych, w hodowli ryb, oraz w leśnictwie.

3. ZDROWIE

Napoje alkoholowe nieprzeznaczone do konsumpcji

CEL: NIEOPODATKOWANIE NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH, KTÓRE NIE SĄ PRZEZNACZONE DO KONSUMPCJI.

Od akcyzy zwalnia się alkohol etylowy:

- używany do celów medycznych w szpitalach, aptekach i zakładach opieki zdrowotnej, przy czynnościach leczniczych lub do zabiegów dezynfekcyjnych powierzchni i przedmiotów mających bezpośredni kontakt z pacjentem czy do wytwarzania leków recepturowych w aptekach,

- pochodzący z przepadku, z chwilą jego sprzedaży przez uprawnione organy szpitalom, aptekom i zakładom opieki zdrowotnej.

Zwalnia się również napoje alkoholowe używane:

- jako próbki do analiz, niezbędnych prób produkcyjnych lub celów naukowych,
- do badań naukowych,
- do procesów produkcyjnych, pod warunkiem że produkt końcowy nie zawiera alkoholu.

Wyroby tytoniowe nieprzeznaczone do konsumpcji

CEL: NIEOPODATKOWANIE WYROBÓW TYTONIOWYCH, KTÓRE NIE SĄ PRZEZNACZONE DO KONSUMPCJI.

Zwalnia się od akcyzy wyroby tytoniowe, z chwilą ich przeznaczenia do badań naukowych oraz badań związanych z jakością produktu.

4. TRANSPORT I OCHRONA ŚRODOWISKA

Wyroby węglowe

CEL: ZMNIJSZENIE KOSZTÓW ZUŻYCIA PODSTAWOWEGO SUROWCA ENERGETYCZNEGO KRAJU.

Zwalnia się od akcyzy ze względu na przeznaczenie wyroby węglowe zużywane:

- do przewozu towarów i pasażerów koleją,
- przez podmioty gospodarcze, w których wprowadzone zostały w życie systemy prowadzące do osiągnięcia celów dotyczących ochrony środowiska lub do podwyższenia efektywności energetycznej; od 1 lipca 2017 r. przez zakład energochłonny, w którym wprowadzony został w życie system prowadzący do osiągnięcia celów dotyczących ochrony środowiska lub do podwyższenia efektywności energetycznej

Wyroby gazowe

CEL: ZMNIJSZENIE KOSZTÓW ZUŻYCIA PODSTAWOWEGO SUROWCA ENERGETYCZNEGO KRAJU.

Zwalnia się od akcyzy ze względu na przeznaczenie wyroby gazowe zużywane do przewozu towarów i pasażerów koleją.

Energia elektryczna

CEL: WSPARCIE ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII ORAZ KOGENERACJI.

Zwalnia się z opodatkowania energię elektryczną wytwarzaną z odnawialnych źródeł energii. W myśl ustawy prawo energetyczne⁵⁷, za odnawialne źródło energii uznać należy źródło wykorzystujące w procesie przetwarzania energię wiatru, promieniowania słonecznego, geotermalną, fal, prądów

⁵⁷ Ustawa z 10 kwietnia 1997 r. prawo energetyczne (Dz.U.06.89.625 j.t.).

i pływów morskich, spadku rzek oraz energię pozyskiwaną z biomasy, biogazu wysypiskowego, a także biogazu powstałego w procesach odprowadzania lub oczyszczania ścieków albo rozkładu składowanych szczątków roślinnych i zwierzęcych.

W konsekwencji wykorzystanie tylko wyżej wymienionych odnawialnych źródeł przy wytwarzaniu energii elektrycznej będzie powodować, że wytworzona energia elektryczna tak wytwarzana może korzystać ze zwolnienia od akcyzy.

Warunkiem realizacji przedmiotowego zwolnienia jest posiadanie dokumentu potwierdzającego umorzenie świadectwa pochodzenia energii elektrycznej. Zwolnieniu od akcyzy podlega również energia elektryczna używana w procesie produkcji energii elektrycznej i ciepła w skojarzeniu.

Olej opałowy

CEL: WSPARCIE ROZWOJU TRANSPORTU MORSKIEGO I PROEKOLOGICZNYCH ROZWIĄZAŃ W TRANSPORCIE MORSKIM.

Zwalnia się od akcyzy olej opałowy, niepodlegający znakowaniu i barwieniu, wykorzystywany do prowadzenia prób zdawczych u producentów silników dla morskich jednostek pływających.

5. INNE

Zwolnienie dla oleju smarowego

CEL: NIEOPODATKOWANIE PRODUKTU, KTÓRY NIE MOŻE ZOSTAĆ ZUŻYTY DO CELÓW NAPĘDOWYCH.

Zwolnienie od akcyzy oleju smarowego, przeznaczonego do wykorzystania do celów innych niż napędowe lub opałowe albo jako dodatki lub domieszki do paliw silnikowych albo jako oleje smarowe do silników albo do produkcji paliw silnikowych, olejów opałowych, dodatków lub domieszek do paliw silnikowych lub olejów smarowych do silników.

Zwolnienie w podróży

CEL: ZAPEWNIENIE RÓWNEJ KONKURENCJI.

Zwalnia się z podatku akcyzowego napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe ze względu na ich przeznaczenie do konsumpcji przez podróżnych lub załogę podczas trwania podróży w rejsach międzynarodowych na pokładach samolotów, statków oraz promów morskich.

Wyroby akcyzowe poddane zniszczeniu

CEL: NIEOPODATKOWANIE WYROBÓW AKCYZOWYCH, KTÓRE NIE SĄ PRZEZNACZONE DO KONSUMPCJI.

Zwalnia się od akcyzy wyroby akcyzowe objęte procedurą zawieszenia poboru akcyzy nieprzydatne do spożycia, dalszego przerobu lub zużycia:

- w składzie podatkowym albo
- w innym miejscu spełniającym warunki niszczenia wyrobów na podstawie przepisów odrębnych, w obecności przedstawiciela organu podatkowego.

IV. Preferencje podatkowe w podatkach lokalnych

1. GOSPODARKA

Specjalne strefy ekonomiczne

CEL: WSPARCIE ROZWOJU PRZEDSIĘBIORCZOŚCI NA WYZNACZONYM OBSZARZE.

Zwolnione z opodatkowania podatkiem od nieruchomości są grunty, budowle i budynki, które są zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej na terenie specjalnej strefy ekonomicznej.⁵⁸ Zakres zwolnienia ograniczony jest wyłącznie do przedsiębiorców, którzy funkcjonowali na terenie danej strefy ekonomicznej przed 1 stycznia 2001 r. i w 2003 r. nie posiadali statusu małego lub średniego przedsiębiorcy.

2. ROLNICTWO

Zwolnienie dla budynków gospodarczych lub ich części położonych na gruntach gospodarstw rolnych służących wyłącznie działalności rolniczej

CEL: WSPARCIE DZIAŁALNOŚCI ROLNICZEJ.

Zwolnione z opodatkowania podatkiem od nieruchomości są budynki gospodarcze lub ich części położone na gruntach gospodarstw rolnych, służące wyłącznie działalności rolniczej oraz zajęte na prowadzenie działów specjalnych produkcji rolnej.

Zwolnienie dla budynków i budowli zajętych przez grupę producentów rolnych

CEL: WSPARCIE DLA POWSTAWANIA GRUP PRODUCENTÓW ROLNYCH JAKO FORMY GOSPODARKI ROLNEJ.

Zwolnione z opodatkowania podatkiem od nieruchomości są budynki i budowle zajęte przez zarejestrowaną grupę producentów rolnych, wykorzystywane wyłącznie na prowadzenie działalności w zakresie sprzedaży produktów lub grup produktów wytworzonych w gospodarstwach członków

⁵⁸ Ustawa z 2 października 2003 o zmianie ustawy o specjalnych strefach ekonomicznych i niektórych ustaw (Dz.U.03.188.1840 ze zm.).

grupy lub dla innych potrzeb wynikających z aktu założycielskiego grupy dotyczących m.in. przechowywania produktów wytwarzanych przez grupę.

Obniżona stawka dla budynków lub ich części zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie obrotu kwalifikowanym materiałem siewnym

CEL: ZWIĘKSZENIE I POPRAWA JAKOŚCI PRODUKCJI ROLNEJ.

Ustawowa górna granica stawki podatku od nieruchomości dla budynków lub ich części zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie obrotu kwalifikowanym materiałem siewnym stanowi mniej niż 50% górnej granicy stawki dla budynków lub ich części związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej.

Zwolnienie dla użytków rolnych klasy V, VI i VIz oraz gruntów zadrzewionych i zakrzewionych

CEL: NISKA PRODUKTYWNOŚĆ GRUNTÓW.

Zwolnione z opodatkowania podatkiem rolnym są użytki rolne klasy V, VI i VIz (tj. gleby orne słabe, gleby orne najłabsze, gleby pod zalesienia) oraz grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych.

Zwolnienie dla gruntów objętych melioracją

CEL: WSPARCIE ROBÓT MELIORACYJNYCH - POPRAWA ZDOLNOŚCI PRODUKCYJNEJ GLEB.

Zwolnione z opodatkowania podatkiem rolnym zostały te części gruntów ornych, łąk i pastwisk, których objęcie melioracją doprowadziło do zniszczeń upraw na skutek robót drenarskich. Zwolnienie obejmuje rok podatkowy, w którym wystąpiły zniszczenia upraw.

Zwolnienie dla gruntów przeznaczonych na utworzenie nowego gospodarstwa rolnego lub powiększenie już istniejącego do powierzchni 100 ha

CEL: WSPARCIE POPRAWY STRUKTURY POWIERZCHNIOWEJ GOSPODARSTW ROLNYCH.

Pięcioletnie zwolnienie z opodatkowania podatkiem rolnym gruntów przeznaczonych na utworzenie nowego gospodarstwa rolnego lub powiększenie już istniejącego do powierzchni nieprzekraczającej 100 ha:

- będące przedmiotem prawa własności lub prawa użytkowania wieczystego, nabyte w drodze umowy sprzedaży,
- będące przedmiotem umowy o oddanie gruntów w użytkowanie wieczyste,
- wchodzące w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa, objęte w trwałe zagospodarowanie.

Zwolnienie dla gruntów powstałych z zagospodarowania nieużytków

CEL: WSPARCIE PEŁNEGO ZAGOSPODAROWANIA GRUNTÓW.

Zwolnione z opodatkowania podatkiem rolnym są grunty gospodarstw rolnych powstałe z zagospodarowania nieużytków. Zwolnienie obejmuje okres 5 lat i przysługuje od roku następnego po zakończeniu zagospodarowania nieużytków.

Zwolnienie dla gruntów rolnych otrzymanych w drodze wymiany lub scalenia

CEL: WSPARCIE POPRAWY STRUKTURY POWIERZCHNIOWEJ GOSPODARSTW ROLNYCH.

Zwolnione z opodatkowania podatkiem rolnym są grunty gospodarstw rolnych otrzymane w drodze wymiany lub scalenia w pierwszym roku następującym po roku, w którym dokonano wymiany lub scalenia gruntów.

Zwolnienie dla użytków rolnych na których zaprzestano produkcji rolnej

CEL: ZWOLNIENIE GRUNTÓW CZASOWO WYŁĄCZONYCH Z PRODUKCJI ROLNEJ (ODŁOGOWANE).

Zwolnione z opodatkowania podatkiem rolnym są grunty gospodarstw rolnych, na których zaprzestano produkcji rolnej. Zwolnienie może dotyczyć nie więcej niż 20% powierzchni użytków rolnych gospodarstwa, lecz nie więcej niż 10 ha powierzchni. Okres zwolnienia nie może przekroczyć 3 lat w stosunku do tych samych gruntów.

Ulga inwestycyjna

CEL: WSPARCIE DLA NIEKTÓRYCH INWESTYCJI, GŁÓWNIEMO CHARAKTERZE EKOLOGICZNYM.

Ulga inwestycyjna przysługuje podatnikom podatku rolnego na budowę lub modernizację budynków inwentarskich służących do chowu, hodowli i utrzymania zwierząt gospodarskich oraz obiektów służących ochronie środowiska. z ulgi inwestycyjnej mogą również skorzystać podatnicy podatku rolnego dokonujący zakupu i zainstalowania deszczowni, urządzeń melioracyjnych i urządzeń zaopatrzenia gospodarstwa w wodę, urządzeń do wykorzystywania na cele produkcyjne naturalnych źródeł energii (wiatru, biogazu, słońca, spadku wód). Warunkiem przyznania ulgi inwestycyjnej jest brak finansowania poniesionych wydatków w całości lub w części ze środków publicznych.

Ulga inwestycyjna przyznawana jest po zakończeniu inwestycji i polega na odliczeniu od należnego podatku rolnego od gruntów położonych na terenie gminy, na której została dokonana inwestycja – w wysokości 25% udokumentowanych rachunkami nakładów inwestycyjnych. Ulga z tytułu tej samej inwestycji nie może być stosowana dłużej niż przez 15 lat.

Ulga żołnierska⁵⁹

CEL: UMOŻLIWIENIE DODATKOWEGO ZATRUDNIENIA ZE WZGLĘDU NA ZMNIEJSZENIE SIŁY ROBOCZEJ W GOSPODARSTWIE ROLNYM.

Ulge w podatku rolnym wynoszącą 60 % stosuje się przy opodatkowaniu gospodarstw rolnych do podatników podatku rolnego prowadzących te gospodarstwa, którzy odbywają zasadniczą służbę wojskową lub długotrwałe przeszkolenie wojskowe, a także spełniają zastępczo obowiązek służby wojskowej w formie skoszarowanej.

Ulge w podatku rolnym wynoszącą 40% stosuje się przy opodatkowaniu gospodarstw rolnych członków rodzin osób spełniających ww. warunki, jeżeli bezpośrednio przed powołaniem do służby osoby te pracowały w tych gospodarstwach, zamieszkiwały tam i nie osiągały przychodów z innych źródeł.

Ulgi dla gruntów położonych na terenach podgórskich i górskich

CEL: WSPARCIE DLA GOSPODARSTW O TRUDNYCH WARUNKACH UPRAWY.

Ulge w podatku rolnym wynoszącą 30% stosuje się dla gruntów położonych na terenach podgórskich i górskich klas I, II, IIa, III i IIIb, a wynoszącą 60% dla gruntów klas IVa, IV, IVb. Za miejscowości położone na terenach podgórskich i górskich uważa się miejscowości, w których co najmniej 50% użytków rolnych jest położonych powyżej 350 m n.p.m.

Ulga związania z wystąpieniem klęski żywiołowej

CEL: WSPARCIE OSÓB DOTKNIĘTYCH KLĘSKAMI ŻYWIOŁOWYMI, KTÓRYCH ZDOLNOŚĆ PŁATNICZA ZE WZGLĘDU NA PONIESIONE STRATY JEST OGRANICZONA.

Ulga z tytułu wystąpienia klęski żywiołowej, polega na zaniechaniu ustalania podatku rolnego lub zaniechaniu jego poboru w całości lub części w zależności od rozmiarów strat spowodowanych klęską w gospodarstwie rolnym.. Ulge przyznaje się za rok podatkowy, w którym klęska miała miejsce, a w przypadku gdy klęska wystąpiła po zapłaceniu podatku za dany rok, ulge stosuje się w następnym roku podatkowym.

Ulgi stanowiące kontynuację niektórych zwolnień z podatku rolnego

CEL: CEL ZGODNY Z CELAMI POSZCZEGÓLNYCH ZWOLNIEŃ.

Po upływie okresów zwolnienia: gruntów na nabycie lub powiększenie istniejącego gospodarstwa rolnego do 100 ha (5 lat), gruntów powstałych z zagospodarowania nieużytków (5 lat) oraz gruntów po wymianie lub scaleniu (1 rok) - stosuje się ulge w podatku rolnym, polegającą na obniżeniu podatku w pierwszym roku o 75% i w drugim roku o 50%.

⁵⁹ Ulga uchylona z dniem 1 stycznia 2016 r. ustawą z dnia 25 czerwca 2015 r. o zmianie ustawy o samorządzie gminnym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 poz. 1045).

Uprawnienie rad gmin do obniżania ceny skupu żyta stanowiącej podstawę obliczania stawek podatku rolnego

CEL: WSPARCIE ROLNICTWA. ZAPEWNIENIE GMINOM NARZĘDZI DO PROWADZENIA AUTONOMICZNEJ POLITYKI PODATKOWEJ.

Rady gmin posiadają uprawnienia do obniżania średniej ceny skupu żyta stanowiącej podstawę obliczenia stawek podatku rolnego.

3. ZATRUDNIENIE

Zwolnienie dla prowadzących zakłady pracy chronionej oraz zakłady aktywności zawodowej

CEL: AKTYWIZACJA ZAWODOWA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH.

Ze zwolnienia korzystają prowadzący zakłady pracy chronionej oraz zakłady aktywności zawodowej. Zwolnienie dotyczy przedmiotów opodatkowania zajętych na prowadzenie tego zakładu objętych podatkiem od nieruchomości, podatkiem rolnym i leśnym.

4. EDUKACJA NAUKA KULTURA SPORT

Zwolnienie dla nieruchomości lub ich części zajętych na potrzeby oświaty wychowania nauki techniki kultury fizycznej i sportu

CEL: WSPARCIE DZIAŁALNOŚCI PROWADZONEJ WŚRÓD DZIECI I MŁODZIEŻY.

Zwalnia się z opodatkowania podatkiem od nieruchomości, nieruchomości lub ich części zajęte na potrzeby prowadzenia przez stowarzyszenia statutowej działalności wśród dzieci i młodzieży w zakresie oświaty, wychowania, nauki i techniki, kultury fizycznej i sportu, z wyjątkiem wykorzystywanych do prowadzenia działalności gospodarczej, jak również grunty zajęte trwale na obozowiska i bazy wypoczynkowe dla dzieci i młodzieży.

Zwolnienie uczelni, federacji podmiotów systemu szkolnictwa wyższego oraz instytutów naukowych i pomocniczych jednostek naukowych PAN

CEL: WSPARCIE DLA ROZWOJU NAUKI ORAZ SZKOLNICTWA WYŻSZEGO.

Zwolnione z opodatkowania podatkiem od nieruchomości, a także z opodatkowania podatkiem rolnym są uczelnie, federacje podmiotów systemu szkolnictwa wyższego i nauki, a także instytuty naukowe i pomocnicze jednostki naukowe Polskiej Akademii Nauk, w odniesieniu do przedmiotów opodatkowania, które są niezbędne do realizacji zadań Akademii. Zwolnienie nie dotyczy przedmiotów opodatkowania zajętych na działalność gospodarczą. Podmioty te są również zwolnione z podatku rolnego i leśnego.

Zwolnienie dla szkół

CEL: WSPARCIE DLA SYSTEMU OŚWIATY.

Z podatku od nieruchomości, a także z podatku rolnego i leśnego zwolnione są publiczne i niepubliczne jednostki organizacyjne objęte systemem oświaty oraz prowadzące je organy, w zakresie nieruchomości zajętych na działalność oświatową (w szczególności są to szkoły publiczne i niepubliczne).

Zwolnienia dla gruntów i budynków wpisanych do rejestru zabytków oraz muzeów

CEL: WSPARCIE OCHRONY ZABYTKÓW ORAZ NAWAŻNIEJSZYCH MUZEÓW DLA KULTURY POLSKIEJ.

Zwolnione z opodatkowania podatkiem od nieruchomości, a także z opodatkowania podatkiem rolnym zostały grunty i budynki wpisane indywidualnie do rejestru zabytków, pod warunkiem ich zagospodarowania, utrzymania i konserwacji, zgodnie z przepisami o ochronie zabytków, z wyjątkiem części zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej.

Zwolnione z opodatkowania podatkiem od nieruchomości są również grunty i budynki we władaniu muzeów rejestrowanych.

Instytuty badawcze i centra badawczo-rozwojowe

CEL: WSPARCIE DLA ROZWOJU NAUKI.

Z opodatkowania podatkiem od nieruchomości, jak również z opodatkowania podatkiem rolnym i leśnym zwolnione są instytuty badawczo rozwojowe z wyjątkiem przedmiotów opodatkowania zajętych na działalność gospodarczą, a także przedsiębiorcy mający status centrum badawczo-rozwojowego, przyznanego na zasadach określonych w przepisach o niektórych formach wspierania działalności innowacyjnej w odniesieniu do przedmiotów opodatkowania zajętych na cele prowadzonych badań i prac rozwojowych.

5. ORGANIZACJE POŻYTKU PUBLICZNEGO, KOŚCIOŁY, ORGANIZACJE SPOŁECZNE I OBYWATELSKIE

Nieruchomości należące do kościołów i związków wyznaniowych

CEL: WYNIKA Z KONSTYTUCYJNEJ GWARANCJI WOLNOŚCI RELIGII, Z KTÓRĄ ZWIĄZANE JEST PRAWO DO POSIADANIA ŚWIĄTYŃ I INNYCH MIEJSC KULTU.

Zwolnione z opodatkowania podatkiem od nieruchomości zostały nieruchomości lub ich części przeznaczone na cele niemieszkalne, z wyjątkiem nieruchomości zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej należące do kościołów i związków wyznaniowych działających w Polsce na podstawie ustawy o gwarancjach wolności sumienia i wyznania, a także na podstawie odrębnych ustaw o stosunku Państwa do kościołów i związków wyznaniowych.

Zwolnienie dla nieruchomości zajętych przez organizacje pożytku publicznego

CEL: WSPARCIE DZIAŁALNOŚCI ORGANIZACJI POŻYTKU PUBLICZNEGO.

Zwolnienie z opodatkowania podatkiem od nieruchomości są nieruchomości lub ich części zajęte na prowadzenie nieodpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizacje pożytku publicznego.

6. ZDROWIE

Obniżona stawka na budynki lub ich części związane z udzielaniem świadczeń zdrowotnych

CEL: WSPARCIE DZIAŁALNOŚCI MAJĄCEJ NA CELU OCHRONĘ ZDROWIA OBYWATELI.

Ustawowa górna granica stawki podatku od nieruchomości dla budynków lub ich części związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych w rozumieniu przepisów o działalności leczniczej, zajętych przez podmioty udzielające tych świadczeń stanowi ok. 20% górnej granicy stawki dla budynków lub ich części związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej.

7. SOCJALNE

Zwolnienie dla działek przyzagrodowych

CEL: WSPARCIE O CHARAKTERZE SOCJALNYM.

Zwolnione z opodatkowania podatkiem od nieruchomości oraz podatkiem rolnym są grunty stanowiące działki przyzagrodowe członków rolniczych spółdzielni produkcyjnych, którzy spełniają jeden z warunków:

- osiągnęli wiek emerytalny,
- są inwalidami zaliczonymi do I albo II grupy,
- są niepełnosprawnymi o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności,
- są osobami całkowicie niezdolnymi do pracy w gospodarstwie rolnym albo niezdolnymi do samodzielnej egzystencji.

Zwolnienie gruntów i budynków położonych na terenie rodzinnych ogrodów działkowych

CEL: WSPARCIE O CHARAKTERZE SOCJALNYM DLA WYPOCZYNKU I REKREACJI PRACOWNIKÓW NAJEMNYCH, RENCISTÓW I EMERYTÓW.

Z opodatkowania podatkiem od nieruchomości zwolnione są położone na terenie rodzinnych ogrodów działkowych: grunty, altany działkowe i obiekty gospodarcze o powierzchni zabudowy do 35 m² oraz budynki stanowiące infrastrukturę ogrodową, w rozumieniu ustawy z dnia 13 grudnia 2013 r. o rodzinnych ogrodach działkowych, z wyjątkiem zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej.

Grunty położone na terenie rodzinnych ogrodów działkowych zwolnione są również z podatku rolnego.

Zwolnienie żłobków i klubów dziecięcych oraz prowadzących ich podmiotów

CEL: WSPARCIE RODZINY W WYCHOWANIU DZIECI.

Zwolnienie z podatku od nieruchomości żłobków i klubów dziecięcych oraz prowadzących je podmiotów, w zakresie nieruchomości zajętych na prowadzenie żłobka lub klubu dziecięcego.

8. TRANSPORT I OCHRONA ŚRODOWISKA

Zwolnienie budowli kolejowych i zajętych pod nie gruntów

CEL: WSPARCIE INFRASTRUKTURY TRANSPORTU PUBLICZNEGO.

Zwolnieniu od podatku od nieruchomości podlegają: grunty, budynki i budowle wchodzące w skład infrastruktury kolejowej w rozumieniu przepisów o transporcie kolejowym, która:

- jest udostępniania przewoźnikom kolejowym lub
- jest wykorzystywana do przewozu osób lub
- tworzy linie kolejowe o szerokości torów większej.

Czasowe zwolnienie gruntów budynków i budowli pozostałych po likwidacji linii kolejowych

CEL: WSPARCIE TRANSPORTU PUBLICZNEGO.

Zwolnione z podatku od nieruchomości są grunty, budynki i budowle pozostałe po likwidacji linii kolejowych lub ich odcinków do czasu przeniesienia ich własności lub prawa użytkowania wieczystego. Zwolnienie to ma charakter czasowy (maksymalnie 3 lata) i nie dotyczy nieruchomości zajętych na działalność inną niż działalność, o której mowa w przepisach o transporcie kolejowym.

Zwolnienie budowli infrastruktury portowej i zajętych pod nie gruntów

CEL: WSPARCIE GOSPODARKI MORSKIEJ ORAZ JEJ KONKURENCYJNOŚCI NA RYNKU MIĘDZYNARODOWYM.

Zwalnia się z podatku od nieruchomości budowle infrastruktury portowej, budowle infrastruktury zapewniającej dostęp do portów i przystani morskich oraz zajętych pod nie gruntów.

Zwalnia się również z opodatkowania grunty, które znajdują się w posiadaniu podmiotu zarządzającego portem lub przystanią morską, pozyskane na potrzeby rozwoju portu lub przystani morskiej, położone w granicach portów i przystani morskich. Zwolnienie to nie może trwać dłużej niż 5 lat.

Zwolnienie budynków budowli i gruntów na obszarze części lotniczych lotnisk użytku publicznego

CEL: WSPARCIE TRANSPORTU PUBLICZNEGO.

Zwalnia się z opodatkowania budynki, budowle i zajęte pod nie grunty na obszarze części lotniczych lotnisk użytku publicznego. Część lotnicza lotniska to obszar lotniska stale przeznaczony do startów i lądowań statków powietrznych oraz do związanego z tym ruchu statków powietrznych, wraz z urządzeniami przeznaczonymi do obsługi tego ruchu, do którego dostęp jest kontrolowany.

Zwolnienie dla inwestycji drogowych

CEL: WSPARCIE DLA PUBLICZNYCH INWESTYCJI DROGOWYCH.

Zwolnione z opodatkowania są grunty i budynki wchodzące w skład nieruchomości przeznaczonych na budowę dróg publicznych.⁶⁰

Zwolnienie dla nieruchomości w parkach i rezerwach przyrody

CEL: WSPARCIE OCHRONY ŚRODOWISKA NATURALNEGO. ZWOLNIENIE REKOMPENSOWANE GMINOM Z BUDŻETU PAŃSTWA.

Zwolnione z opodatkowania podatkiem od nieruchomości zostały grunty położone na obszarach objętych ochroną ścisłą, czynną lub krajobrazową, a także budynki i budowle trwale związane z gruntem, służące bezpośrednio osiągnięciu celów z zakresu ochrony przyrody – w parkach narodowych oraz w rezerwach przyrody.

Zwolnienie użytków ekologicznych

CEL: OCHRONA OBIEKTÓW CENNYCH POD WZGLĘDEM PRZYRODNICZYM.

Zwolnione z opodatkowania podatkiem od nieruchomości, a także podatkiem rolnym i leśnym są użytki ekologiczne. Zwolnienie z podatku od nieruchomości nie dotyczy użytków ekologicznych zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej.

Zwolnienie dla lasów z drzewostanem w wieku do lat 40, zwolnienie dla lasów wpisanych indywidualnie do rejestru zabytków oraz obniżona stawka dla lasów wchodzących w skład rezerwatów i parków narodowych

CEL: WSPARCIE OCHRONY PRZYRODY, POPRAWA STRUKTURY WIEKOWEJ LASÓW.

Zwolnione od podatku leśnego są lasy z drzewostanem do 40 lat. Zwolnieniu od podatku leśnego podlegają również lasy wpisane do rejestru zabytków.

Stawka podatku leśnego za rok podatkowy dla lasów wchodzących w skład rezerwatów przyrody i parków narodowych ulega obniżeniu o 50%.

⁶⁰ Ustawa z 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 2031).

Uprawnienie rad gmin do obniżania ceny sprzedaży drewna

CEL: ZAPEWNIENIE GMINOM NARZĘDZI DO PROWADZENIA AUTONOMICZNEJ POLITYKI PODATKOWEJ.

Rada gminy może obniżyć średnią cenę sprzedaży drewna stanowiącą podstawę obliczania stawki podatku leśnego.

9. INNE

Grunty pod jeziorami i sztucznymi zbiornikami

CEL: ZMNIJSZENIE OBCIĄŻEŃ PODATKOWYCH JEDNOSTEK ADMINISTRUJĄCYCH WODAMI I URZĄDZENIAMI WODNYMI FINANSOWANYCH Z BUDŻETU PAŃSTWA. ZWOLNIENIE REKOMPENSOWANE Z WOJEWÓDZKICH FUNDUSZY OCHRONY ŚRODOWISKA.

Zwolnione z opodatkowania podatkiem od nieruchomości zostały będące własnością Skarbu Państwa grunty pokryte wodami płynącymi jezior oraz grunty zajęte pod sztuczne zbiorniki wodne z wyjątkiem gruntów przekazanych w posiadanie zależne innym podmiotom niż urzędy morskie, regionalne zarządy gospodarki wodnej oraz parki narodowe.

Wały ochronne i zajęte pod nie grunty

CEL: OCHRONA PRZED POWODZIĄ. OGRANICZONY ZAKRES WYKORZYSTANIA TYCH GRUNTÓW DO DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ.

Zwolnione z opodatkowania podatkiem od nieruchomości są budowle wałów ochronnych.

Z opodatkowania podatkiem od nieruchomości, a także podatkiem rolnym zwolnione są również grunty pod wałami ochronnymi i położone w międzywałach, z wyjątkiem zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej przez inne podmioty niż spółki wodne, ich związki oraz związki wałowe.

Zwolnienie dla gruntów zajętych przez zbiorniki wody służące do zaopatrzenia ludności w wodę

CEL: ZAPEWNIENIE ZAOPATRZENIA W WODĘ.

Zwolnione z opodatkowania podatkiem rolnym są grunty zajęte przez zbiorniki wody służące do zaopatrzenia ludności w wodę.

Grunty położone w pasie drogi granicznej

CEL: OGRANICZONA MOŻLIWOŚĆ PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI OGRODNICZEJ.

Zwolnione z opodatkowania podatkiem rolnym są grunty położone w pasie drogi granicznej (granica państwa).

Zwolnienie dla nieużytków, zwolnienie dla gruntów zadrzewionych oraz gruntów zakrzewionych

CEL: NISKA PRZYDATNOŚĆ GRUNTÓW DO GOSPODARCZEGO WYKORZYSTANIA, EWENTUALNE ZAGOSPODAROWANIE WYMAGA WYSOKICH NAKŁADÓW (NIEUŻYTKI, GRUNTY ZADRZEWIONE, ZAKRZEWIONE).

Zwolnione z opodatkowania podatkiem od nieruchomości zostały grunty stanowiące nieużytki, grunty zadrzewione i zakrzewione, z wyjątkiem zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej.

Zwolnienie budynków gospodarczych lub ich części służących działalności leśnej lub rybackiej

CEL: WSPARCIE DZIAŁALNOŚCI LEŚNEJ I RYBACKIEJ.

Zwalnia się z opodatkowania podatkiem od nieruchomości budynki gospodarcze lub ich części służące działalności leśnej lub rybackiej.

Zwolnienie nieruchomości stanowiących własność gmin

CEL: POPRAWA PRZEJRZYSTOŚCI FINANSÓW PUBLICZNYCH

Zwolnienie z podatku od nieruchomości gruntów i budynków lub ich części, stanowiących własność gminy, z wyjątkiem zajętych na działalność gospodarczą lub będących w posiadaniu innych niż gmina jednostek sektora finansów publicznych oraz pozostałych podmiotów.

Zwolnienia uchwalane przez rady gmin

CEL: ZAPEWNIENIE GMINOM NARZĘDZI DO PROWADZENIA AUTONOMICZNEJ POLITYKI PODATKOWEJ.

Rada gminy w drodze uchwały może wprowadzić inne zwolnienia przedmiotowe niż wskazane w ustawach, a w przypadku podatku rolnego może również wprowadzać dodatkowe ulgi w tym podatku.

VI. Wartość preferencji podatkowych (Załącznik B)

I. Preferencje podatkowe w PIT

Preferencje podatkowe w PIT											
Nr	Opis	Wartość preferencji ⁶¹									
		(mln zł)									
		2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
1. GOSPODARKA											
1.	Specjalne strefy ekonomiczne (art. 21 ust. 1 pkt 63a oraz ustawa o SSE)	50	70	47	37	39	40	46	49	58	65
2.	Jednorazowa amortyzacja (art. 22k ust. 7 i ust. 14)	258	258 ⁶²	150	150	150	150	150 ⁶³	150	150	150
3.	Wydatki na nabycie nowych technologii (art. 26c) ⁶⁴	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.	Komercjalizowana własność intelektualna (art. 17 ust. 1a pkt 5)	x	x	x	x	x	x	BD	BD	x	x
5.	Możliwość rozliczenia straty z lat ubiegłych (art. 9 ust. 3)	294	383	406	404	529	507	483	482	564	511
6.	Dotacje (art. 21 ust. 1 pkt 129)	75 ⁶⁵	75 ⁶⁶	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD

⁶¹ Wartości preferencji podatkowych w większości pozycji została oszacowana na podstawie zeznań rocznych PIT.

⁶² Szacunek zgodnie z uzasadnieniem do projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz o zmianie niektórych innych ustaw, z uwzględnieniem skutku podwyższenia limitu jednorazowego odpisu amortyzacji z 50 tys. euro do 100 tys. euro na lata 2009 – 2010.

⁶³ Szacunek zgodnie z uzasadnieniem do projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz o zmianie niektórych innych ustaw.

⁶⁴ Preferencja obowiązywała do 31 grudnia 2015 r.

⁶⁵ Szacunek na podstawie sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r. Przyjęto kwoty dotacji przedmiotowych, podmiotowych dla jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych. Podziału na PIT i CIT dokonano na podstawie struktury przychodów podatników prowadzących działalność.

⁶⁶ z powodu niedostępności danych przyjęto wartość z 2009 r.

7.	Kredyt podatkowy (art. 44 ust. 7a - 7j)	-	-	⁶⁷	0	0	0	0	0	0	0
8.	Dochody uzyskane z działalności gospodarczej określonej w decyzji o wsparciu (art. 21 ust. 1 pkt 63b i ustawa o wspieraniu nowych inwestycji) - obowiązuje od 30.06.2018 r.	x	x	x	x	x	x	x	x	x	1
9.	Możliwość odliczania od podstawy opodatkowania tzw. kosztów kwalifikowanych ponoszonych przez podatników na działalność badawczo-rozwojową (art.26e)	x	x	x	x	x	x	x	1	8	34
10.	Brak przychodu z tytułu objęcia udziałów (akcji) w spółce kapitałowej w zamian za wkład niepieniężny w postaci komercjalizowanej własności intelektualnej, wniesiony przez podmiot komercjalizujący, jeżeli wkład został wniesiony w 2016 r. albo w 2017 r.	x	x	x	x	x	x	x	BD	BD	BD
11.	Umożliwienie zaliczenia do kosztów uzyskania przychodów w ramach limitów ustawowych wydatków z tytułu utworzenie i prowadzenie zakładowych żłobków, klubów dziecięcych i przedszkoli, dofinansowanie korzystania przez pracowników z różnych form opieki nad ich dziećmi (art. 22 ust. 1p) - obowiązuje od 2016 r.	x	x	x	x	x	x	x	BD	BD	BD
2. ROLNICTWO											
12.	Wyłączenie spod zakresu zastosowania ustawy o PIT przychodów z działalności rolniczej, z wyłączeniem przychodów z działów specjalnych produkcji rolnej (art. 2 ust. 1 pkt 1)	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD
13.	Przychody uzyskane ze sprzedaży gospodarstwa rolnego (art. 21 ust. 1 pkt 28)	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD
14.	Dochody z agroturystyki (art. 21 ust. 1 pkt 43)	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD
15.	Dotacje z budżetu państwa i dopłaty do rolnictwa:										
a.	Dotacje z budżetu państwa (art. 21 ust. 1 pkt 47a)	-	-	-	-	-	-	-	BD	BD	BD

⁶⁷ w 2009 r., 2010 r. i 2011 r. nie wystąpiły przypadki korzystania z kredytu podatkowego.

b.	Dopłaty do rolnictwa (art. 21 ust. 1 pkt 116)	1 947	2 008	2 334	1 715	2 445	2 348	2 388 ⁶⁸	3 834	2 556	2 664
16.	Dochody ze sprzedaży przerobionych produktów rolnych (art. 21 ust. 1 pkt 71)	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD
17.	Wynagrodzenie za użytkowanie wniesionego wkładu gruntowego (art. 21 ust. 1 pkt 94)	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD
18.	Zasiłki chorobowe dla rolników (art. 21 ust. 1 pkt 65)	65	71	71	72	74	73	71 ⁶⁹	BD	BD	BD
19.	Umorzone należności i wierzytelności m.in. w ramach Wspólnej Polityki Rolnej (art. 21 ust. 1 pkt 116a)	x	x	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD
3. ZATRUDNIENIE											
20.	Diety i inne należności:										
a.	Diety i inne należności za czas podróży służbowej pracownika bądź osoby niebędącej pracownikiem (art. 21 ust. 1 pkt 16)	5	5	5	5	5	6	4 ⁷⁰	4	4	4
b.	Część przychodów osób (30% diety) przebywających czasowo za granicą (art. 21 ust. 1 pkt 20)	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD
21.	Świadczenia związane z przeniesieniem pracownika:										
a.	Zwrot kosztów przeniesienia służbowego (art. 21 ust. 1 pkt 14)	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD
b.	Wartość świadczeń ponoszonych przez pracodawcę z tytułu zakwaterowania pracowników (art. 21 ust. 1 pkt 19)	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD
c.	Dodatek za rozłąkę (art. 21 ust. 1 pkt 18)	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD
22.	Świadczenia o charakterze mieszkaniowym dla funkcjonariuszy:										

⁶⁸ Szacunek na podstawie danych MRiRW i zastosowania stawki PIT z i przedziału skali podatkowej. Różnica w stosunku do 2011 r. jest wynikiem przesunięcia terminu realizacji płatności.

⁶⁹ Szacunek na podstawie danych KRUS i zastosowania stawki PIT z i przedziału skali podatkowej.

⁷⁰ Szacunek na podstawie analizy PIT-R – podana wartość dotyczy wyłącznie osób, które nie są pracownikami pełniącymi obowiązki społeczne i obywatelskie. w przypadku pozostałych osób brak danych.

a.	Kwoty wypłacone żołnierzom z tytułu odprawy mieszkaniowej (art. 21 ust. 1 pkt 49 lit. a)	5	19 ⁷¹	19 ⁷²	69	26	16	21 ⁷³	BD	BD	BD
b.	Świadczenia mieszkaniowe dla żołnierzy zawodowych (art. 21 ust. 1 pkt 49 lit. b)	x	x	x	x	x	BD	BD	BD	BD	BD
c.	Ekwiwalent pieniężny w zamian za rezygnację z lokalu, wypłacany na podstawie przepisów o Służbie Ochrony Państwa (art. 21 ust.1 pkt 49a)	BD	0	0	0	0	2	3 ⁷⁴	BD	BD	BD
d.	Równoważniki pieniężne za brak kwatery (art. 21 ust. 1 pkt 77)	4	4	3	4	3	3 ⁷⁵	3 ⁷⁶	BD	BD	BD
23.	Świadczenia z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych (art. 21 ust. 1 pkt 67)	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD
24.	Świadczenia otrzymane z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych, związane z pobytem dzieci osób uprawnionych do tych świadczeń w żłobkach lub klubach dziecięcych (art. 21 ust. 1 pkt 67a)	x	x	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD
25.	Przychody w służbie kandydackiej (art. 21 ust. 1 pkt 80)	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD
26.	Świadczenia członków służby zagranicznej (art. 21 ust. 1 pkt 110)	31	48	51	53	51	51	54 ⁷⁷	BD	BD	BD
27.	Zwrot kosztów dojazdu (art. 21 ust. 1 pkt 112)	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD
28.	Świadczenia otrzymane z tytułu dowozu pracowników autobusem (art. 21 ust. 1 pkt 14a)	x	x	x	x	x	x	BD	BD	BD	BD
29.	Ulga na wykształcenie uczniów (na zasadzie praw nabytych)	77	71	25	28	11	53	38	36	32	33
30.	Ulga dla osób zatrudniających gosposie (art. 27e) (na zasadzie praw nabytych)	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1
4. EDUKACJA NAUKA KULTURA SPORT											

⁷¹ Szacunek na podstawie danych MON i zastosowania stawki PIT z i przedziału skali podatkowej.

⁷² z powodu niedostępności danych przyjęto wartość z 2010 r.

⁷³ Szacunek na podstawie danych MON i zastosowania stawki PIT z i przedziału skali podatkowej.

⁷⁴ Szacunek na podstawie danych MSW i zastosowania stawki PIT z i przedziału skali podatkowej.

⁷⁵ Szacunek na podstawie danych MS i zastosowania stawki PIT z i przedziału skali podatkowej.

⁷⁶ z powodu niedostępności danych przyjęto wartość z 2014 r.

⁷⁷ Szacunek na podstawie danych MSZ, MR i zastosowania stawki PIT z i przedziału skali podatkowej.

31.	Dochody z prowadzenia szkół prywatnych (art. 21 ust. 1 pkt 36)	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD
32.	Stypendia i inne świadczenia związane z nauką:										
a.	Stypendia otrzymywane na podstawie przepisów o stopniach naukowych (art. 21 ust. 1 pkt 39)	BD	23	24	24	40	44	46 ⁷⁸	BD	BD	BD
	Stypendia przyznawane na podstawie decyzji Dyrektora Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej (art. 21 ust. 1 pkt 39a)	x	x	x	x	x	x	x	x	x	BD
b.	Stypendia dla uczniów i studentów (art. 21 ust. 1 pkt 40b)	2	2	12	15	17	19	18 ⁷⁹	BD	BD	BD
c.	Umorzone kredyty i pożyczki studenckie (art. 21 ust. 1 pkt 61)	BD	1	1	1	1	1	0 ⁸⁰	BD	BD	BD
d.	Świadczenia pomocy materialnej (art. 21 ust. 1 pkt 40)	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD
e.	Wygrane i nagrody otrzymane przez uczniów za udział w konkursach (art. 21 ust. 1 pkt 115)	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD
f.	Świadczenia na dokształcanie pracowników (art. 21 ust. 1 pkt 90)	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD
g.	Świadczenia otrzymywane w związku z odbywaniem studenckich praktyk zawodowych (art. 21 ust. 1 pkt 89)	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD
h.	Świadczenia związane ze skierowaniem do pracy dydaktycznej za granicą (art. 21 ust. 1 pkt 23a)	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD
i.	Nagrody za wybitne osiągnięcia (art. 21 ust. 1 pkt 132)	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD
33.	Nagrody dla olimpijczyków i paraolimpijczyków ⁸¹ :										
a.	Nagrody wypłacane przez Polski Komitet Olimpijski i Polski Komitet Paraolimpijski (art. 21 ust. 1 pkt 40a)	0	0	0	0	0	0	0	BD	BD	BD
b.	Wartość otrzymanego przez członka polskiej reprezentacji olimpijskiej i paraolimpijskiej ubioru reprezentacyjnego (art. 21	0	0	0	1	0	0	0	BD	BD	BD

⁷⁸ Szacunek na podstawie danych MNiSW i zastosowania stawki PIT z i przedziału skali podatkowej.

⁷⁹ Szacunek na podstawie PIT-8S/PIT-8C.

⁸⁰ Szacunek na podstawie danych MNiSW i zastosowania stawki PIT z i przedziału skali podatkowej.

⁸¹ Preferencje dotyczą lat, w których odbywają się Igrzyska Olimpijskie (co dwa lata).

	ust. 1 pkt 10a)										
c.	Świadczenie pieniężne ze środków budżetu państwa, przysługujące na podstawie art. 36 ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (art. 21 ust. 1 pkt 40e)	x	x	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD
5. ORGANIZACJE POŻYTKU PUBLICZNEGO, KOŚCIOŁY, ORGANIZACJE SPOŁECZNE I OBYWATELSKIE											
34.	Działalność pożytku publicznego i krwiodawstwo (art. 26 ust. 1 pkt 9 lit. a i c, art. 21 ust. 1 pkt. 101 i 113)	BD	4	3	4	4	4	5 ⁸²	35	41	50
35.	Dochody z organizacji loterii i gry bingo fantowe (art. 21 ust. 1 pkt 37)	BD	0	0	0	0	0	0 ⁸³	BD	BD	BD
36.	Darowizny na cele kultu religijnego (art. 26 ust. 1 pkt 9 lit. b) ⁸⁴	48	33	49	60	58	62	68	37	39	41
37.	Darowizny na działalność charytatywno-opiekuńczą dla kościelnych osób prawnych przyznawane na podstawie odrębnych ustaw o stosunku Państwa do kościołów i związków wyznaniowych działających w RP tj.: Kościoła Katolickiego, Kościoła Zielonoświątkowego, Kościoła Starokatolickiego Mariawitów, Kościoła Katolickiego Mariawitów, gmin wyznaniowych żydowskich, Kościoła Polskokatolickiego, Kościoła Adwentystów Dnia Siódmego, Kościoła Chrześcijan Baptystów, Kościoła Ewangelicko-Methodystycznego, Kościoła Ewangelicko-Reformowanego, Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego, Polskiego Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego.	35	10	19	26	16	19	19	17	17	16
38.	Przychody osób pełniących funkcje społeczne i obywatelskie:										
a.	Diety osób pełniących funkcje społeczne i obywatelskie (art. 21 ust. 1 pkt 17)	78	80	84	90	106	132	139 ⁸⁵	125	126	149

⁸² Szacunek na podstawie danych MZ i zastosowania stawki PIT z i przedziału skali podatkowej w zakresie przychodów uzyskanych przez krwiodawców ze sprzedaży pobranych od nich krwi lub osocza.

⁸³ Szacunek na podstawie danych MF i zastosowania stawki PIT z i przedziału skali podatkowej.

⁸⁴ W latach 2009 -2015 łączny skutek dla preferencji wymienionych w art. 26 ust. 1 pkt 9 lit. a, b, c.

⁸⁵ Szacunek na podstawie danych PIT-R.

b.	Świadczenia rzeczowe otrzymywane przez posłów i senatorów (art. 21 ust. 1 pkt 104)	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD
c.	Przychody posłów Parlamentu Europejskiego (art. 21 ust. 1 pkt 46b)	3	4	4	4	4	4	4 ⁸⁶	4	4	4
6. ZDROWIE											
39.	Wydatki na cele rehabilitacyjne (art. 26 ust. 1 pkt 6)	432	466	460	412	402	457	459	456	535	602
40.	Świadczenia rehabilitacyjne (art. 21 ust. 1 pkt 27 i pkt 107)	BD	735	767	871	877	857	828 ⁸⁷	850	900	924
7. RODZINA I SOCJALNE											
41.	Ulga na dzieci (art. 27f)	5 633	5 684	5 740	5 699	5 530	5 589	5 617	5 625	5 556	5 551
42.	Zwrot niewykorzystanej kwoty ulgi na dzieci	x	x	x	x	x	1 338	1365	1 307	1 323	1 366
43.	Łączne opodatkowanie dochodów małżonków (art. 6 ust. 2)	2 693	2 880	2 979	3 067	3 174	3 143	3 210	3 275	3 513	3 902
44.	Preferencyjne opodatkowanie dochodów osób samotnie wychowujących dzieci (art. 6 ust. 4)	385	334	335	397	397	426	449	459	560	643
45.	Świadczenia o charakterze rodzinnym i opiekuńczym:										
a.	Świadczenia rodzinne, zasiłki dla opiekunów otrzymane na podstawie ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów a także świadczenia wychowawcze otrzymane na podstawie przepisów o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (art. 21 ust. 1 pkt 8)	1 478	1 557	1 625	1 582	1 540	1 458	1562 ⁸⁸	4 734	6 004	5 796
	Zasiłki macierzyńskie (art. 21 ust. 1 pkt 8a)	x	x	x	x	x	x	x	BD	BD	BD
b.	Dodatki do rent rodzinnych dla sierot zupełnych (art. 21 ust. 1 pkt 64)	0	1	1	1	1	1	1 ⁸⁹	BD	BD	BD
c.	Jednorazowe zasiłki z tyt. urodzenia dziecka (art. 21 ust. 1 pkt 9)	BD	74	72	67	49	50	50 ⁹⁰	55	54	50

⁸⁶ Szacunku dokonano przyjmując wynagrodzenie posła Parlamentu Europejskiego zgodnie z jednolitym statutem Parlamentu Europejskiego, który wszedł w życie w lipcu 2009 r.

⁸⁷ Szacunek na podstawie danych MF, MZ i zastosowania stawki PIT z i przedziału skali podatkowej.

⁸⁸ Szacunek na podstawie danych MRPiPS i zastosowania stawki PIT z i przedziału skali podatkowej.

⁸⁹ Szacunek na podstawie danych ZUS i zastosowania stawki PIT z i przedziału skali podatkowej.

⁹⁰ Szacunek na podstawie danych MRPiPS i zastosowania stawki PIT z i przedziału skali podatkowej.

d.	Pomoc pieniężna dla rodzin zastępczych oraz jednorazowa pomoc pieniężna na zagospodarowanie (art. 21 ust. 1 pkt 24)	88	88	88	103	102	101	105 ⁹¹	BD	BD	BD
e.	Wynagrodzenie za sprawowanie opieki (art. 21 ust. 1 pkt 79a)	4 ⁹²	0	1	1	1	2	2 ⁹³	BD	BD	BD
f.	Świadczenia przyznane członkom rodzin zmarłych pracowników oraz zmarłych emerytów i rencistów (art. 21 ust. 1 pkt 92)	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD
g.	Dopłaty do wypoczynku dzieci i młodzieży (art. 21 ust. 1 pkt 78)	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD
h.	Opłaty za wydanie duplikatu Karty Dużej Rodziny (art. 21 ust. 1 pkt 141)	x	x	x	x	x	x	BD	BD	BD	BD
i.	Zwrot kosztów z tytułu opieki nad dzieckiem lub osobą zależną (art. 21 ust. 1 pkt. 26b)	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD
j.	Alimenty (art. 21 ust. 1 pkt 127)	BD	BD	BD	BD	10	2 ⁹⁴	2 ⁹⁵	BD	BD	BD
k.	Świadczenia otrzymane z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych, związane z pobytem dzieci osób uprawnionych do tych świadczeń w żłobkach, klubach dziecięcych lub przedszkolach (art. 21 ust. 1 pkt 67a)	x	x	x	x	x	x	x	BD	BD	BD
l.	Świadczenia, które nie są finansowane z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych, otrzymane od pracodawcy (art. 21 ust. 1 pkt 67b) z tytułu objęcia dziecka pracownika opieką sprawowaną przez dziennego opiekuna lub uczęszczania dziecka pracownika do żłobka, klubu dziecięcego lub przedszkola, do wysokości nieprzekraczającej miesięcznie kwoty 1000 zł na każde dziecko - obowiązuje od 2016 r. (do końca 2017 r. limit wynosił 200 zł miesięcznie na dziecko)	x	x	x	x	x	x	x	x	BD	BD
ł.	Kwoty podwyższenia uposażenia oraz podwyższenia zasiłku macierzyńskiego do wysokości świadczenia rodzicielskiego (art.	x	x	x	x	x	x	x	BD	BD	BD

⁹¹ Szacunek na podstawie danych MRPiPS i zastosowania stawki PIT z i przedziału skali podatkowej.

⁹² Szacunek zgodnie z uzasadnieniem do projektu ustawy o zmianie ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw - dane dotyczą 2008 r.

⁹³ Szacunek na podstawie danych MRPiPS i zastosowania stawki PIT z i przedziału skali podatkowej.

⁹⁴ Szacunek na podstawie danych MS i zastosowania stawki PIT z i przedziału skali podatkowej.

⁹⁵ Z powodu niedostępności danych przyjęto wartość z 2014 r.

[illegible]

46.	Świadczenia związane z zaistnieniem zdarzeń losowych:										
a.	Zapomogi otrzymane w przypadku indywidualnych zdarzeń losowych, klęsk żywiołowych, długotrwałe choroby lub śmierci (art. 21 ust. 1 pkt 26)	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD
b.	Jednorazowe świadczenia otrzymane z budżetu państwa lub budżetów jednostek samorządu terytorialnego w związku z zaistniałym zdarzeniem losowym (art. 21 ust. 1 pkt 26a)	4 ⁹⁶	4 ⁹⁷	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD
c.	Odprawa pośmiertna (art. 21 ust 1 pkt 7)	7	7	5	4	4	4	4 ⁹⁸	BD	BD	BD
47.	Świadczenia otrzymywane przez emerytów i rencistów (art. 21 ust. 1 pkt 38, 91 i pkt 87)	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD
48.	Świadczenia o charakterze pomocy społecznej (art. 21 ust. 1 pkt 79, 97, 97a i pkt 108)	BD	820	813	727	821	819	808 ⁹⁹	BD	BD	BD
49.	Nieodpłatne/częściowo odpłatne świadczenia otrzymane na usuwanie skutków powodzi, darowizny otrzymane na ten cel przez osoby fizyczne i prawne na podstawie ustawy z dnia 24 czerwca 2010 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi z maja i czerwca 2010 r. (Dz. U. poz. 835).	x	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD
50.	Zwolnienie z opodatkowania kwot umorzonych pożyczek przyznanych przedsiębiorcom, którzy ponieśli szkodę w wyniku powodzi w 2010 r. oraz dotacji otrzymanych przez fundusze pożyczkowe - ustawa z dnia 12 sierpnia 2010 r. o wspieraniu przedsiębiorców dotkniętych skutkami powodzi z 2010 r. (Dz. U. poz. 992).	x	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD
51.	Świadczenia dla bezrobotnych związane z aktywizacją zawodową:										

⁹⁶ Szacunek na podstawie sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r.

⁹⁷ Szacunek na podstawie danych z 2009 r.

⁹⁸ Szacunek na podstawie danych ZUS i zastosowania stawki PIT z i przedziału skali podatkowej.

⁹⁹ Szacunek na podstawie danych MF, MRPiPS, Urzędu ds. Cudzoziemców i zastosowania stawki PIT z i przedziału skali podatkowej.

a.	Jednorazowe środki przyznane na rozpoczęcie działalności (art. 21 ust. 1 pkt 121)	23 ¹⁰⁰	250	80	123	158	177	164 ¹⁰¹	BD	BD	BD
b.	Nieodpłatne świadczenia (art. 21 ust. 1 pkt 118)	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD
c.	Zwrot kosztów otrzymany przez bezrobotnego (art. 21 ust. 1 pkt 102) ¹⁰²	11	12	3	2	4	2	4 ¹⁰³	BD	BD	BD
d.	Świadczenia wypłacane za wykonywanie prac społecznie użytecznych (art. 21 ust. 1 pkt 128)	7	7	5	5	7	7	7 ¹⁰⁴	BD	BD	BD
52.	Wartość ulgowych lub bezpłatnych przejazdów środkami komunikacji publicznej (art. 21 ust.1 pkt 84 i 85)	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD
8. INNE											
53.	Świadczenia dla osób poszkodowanych w wyniku działań wojennych oraz kombatantów ¹⁰⁵ :										
a.	Renty przyznane na podstawie odrębnych przepisów o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin (art. 21 ust. 1 pkt 2)	128	125	120	116	111	105	98	BD	BD	BD
b.	Renty wypłacone osobom represjonowanym i członkom ich rodzin, przyznane na zasadach określonych w przepisach o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin (art. 21 ust. 1 pkt 75)	196	195	192	189	184	176	168	BD	BD	BD
c.	Wypłacane z zagranicy renty inwalidzkie i wypadkowe, a także kwoty zaopatrzenia przyznane ofiarom wojny oraz członkom ich rodzin (art. 21 ust. 1 pkt 74)	7	12	7	5	5	4	3	BD	BD	BD
d.	Kwoty refundacji z tytułu opłaconej składki na obowiązkowe ubezpieczenie OC posiadaczy pojazdów samochodowych lub na dobrowolne ubezpieczenie casco (art. 21 ust. 1 pkt 98a)	0	0	0	0	0	0	0	BD	BD	BD

¹⁰⁰ Szacunek zgodnie z uzasadnieniem do projektu ustawy o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz o zmianie niektórych innych ustaw. Szacunek przedstawiony przez projektodawcę MPiPS - kwota dla 2005 r.

¹⁰¹ Szacunek na podstawie danych MRPiPS i zastosowania stawki PIT z i przedziału skali podatkowej.

¹⁰² Od 2011 r. dodano podpunkt f) zwalniający z podatku zwrot kosztów otrzymany przez bezrobotnego w związku z przejazdem na egzamin.

¹⁰³ Szacunek na podstawie danych MF i zastosowania stawki PIT z i przedziału skali podatkowej.

¹⁰⁴ Szacunek na podstawie danych MRPiPS i zastosowania stawki PIT z i przedziału skali podatkowej.

¹⁰⁵ Wartość preferencji w większości pozycji została oszacowana na podstawie danych ZUS i zastosowania stawki PIT z i przedziału skali podatkowej.

e.	Zwrot kwoty zniżki z tytułu opłacenia przez inwalidę wojennego i wojskowego składki na obowiązkowe ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej lub składki na dobrowolne ubezpieczenie casco, otrzymanej od organu rentowego (art. 21 ust. 1 pkt 98b)	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD
f.	Otrzymywane świadczenia ze środków Państwowego Funduszu Kombatanatów (art. 21 ust. 1 pkt 27)	2 ¹⁰⁶	2	2	2	2	2	2 ¹⁰⁷	BD	BD	BD
g.	Dodatek kombatancki oraz dodatek za tajne nauczanie przyznawane na podstawie odrębnych przepisów (art. 21 ust. 1 pkt 98)	54	52	49	47	44	41	37	BD	BD	BD
h.	Dodatek kompensacyjny przyznany na podstawie ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (art. 21 ust. 1 pkt 25a)	17	17	16	16	15	14	13	BD	BD	BD
i.	Ryczałt energetyczny dla kombatanatów (art. 21 ust. 1 pkt 25)	99	100	98	98	96	90	83	BD	BD	BD
j.	Kwoty jednorazowej pomocy finansowej wypłacone ofiarom prześladowań hitlerowskich przez Fundację Polsko-Niemieckie Pojednanie (art. 21 ust. 1 pkt 73)	2	1	1	0	0	0	0 ¹⁰⁸	BD	BD	BD
k.	Świadczenie pieniężne przyznane osobom deportowanym do pracy przymusowej oraz osadzonym w obozach pracy przez III Rzeszę i ZSRR (art. 21 ust. 1 pkt 45)	38	38	36	34	33	30	27	BD	BD	BD
l.	Świadczenie pieniężne oraz ryczałt energetyczny przyznane żołnierzom zastępczej służby wojskowej przymusowo zatrudnianym w kopalniach węgla, kamieniołomach, zakładach wydobywania rud uranu i batalionach budowlanych (art. 21 ust. 1 pkt 63)	10	10	9	9	9	8	7	BD	BD	BD
m.	Świadczenia pieniężne dla cywilnych niewidomych ofiar działań wojennych (art. 21 ust. 1 pkt 100)	0	0	0	0	0	0	0	BD	BD	BD

¹⁰⁶ Szacunek na podstawie informacji o wynikach kontroli wykonania budżetu państwa w 2009 r. (część 54, Urząd do Spraw Kombatanatów i Osób Represjonowanych).

¹⁰⁷ Szacunek na podstawie danych MF i zastosowania stawki PIT z i przedziału skali podatkowej.

¹⁰⁸ Szacunek na podstawie danych Fundacji Polsko-Niemieckie Pojednanie i zastosowania stawki PIT z i przedziału skali podatkowej.

n.	Świadczenia pieniężne dla osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu państwa polskiego (art. 21 ust. 1 pkt 3a)	BD	0 ¹⁰⁹	0	0	0 ¹¹⁰	0	0 ¹¹¹	BD	BD	BD
o.	Świadczenia pieniężne lub pomoc pieniężna przyznana na podstawie przepisów ustawy o działaczach opozycji antykomunistycznej oraz osobach represjonowanych z powodów politycznych (art. 21 ust. 1 pkt 25c)	x	x	x	x	x	x	BD	BD	BD	BD
p.	Świadczenia otrzymane przez weteranów działań poza granicami państwa (o których mowa w art. 19 ust. 2, art. 26-28 i art. 36 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o weteranach działań poza granicami państwa, art. 21 ust. 1 pkt 90a)	x	x	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD
r.	Wynagrodzenia za udzielanie pomocy służbom państwowym lub Biuru Nadzoru Wewnętrzny wypłacane z funduszu operacyjnego, o którym mowa w odrębnych ustawach (art. 21 ust. 1 pkt 83b) - obowiązuje od 2018 r.	x	x	x	x	x	x	x	x	x	BD
s.	Świadczenia z tytułu pomocy przyznanej na podstawie ustawy o świadczeniu koronnym oraz udzielonej na podstawie ustawy o ochronie i pomocy dla pokrzywdzonego i, a także inne świadczenia o podobnym charakterze (art. 21 ust. 1 pkt 83c) - obowiązuje od 2018 r.	x	x	x	x	x	x	x	x	x	BD
54.	Pomoc prawna udzielana osobie uprawnionej i pobierającej świadczenie z pomocy społecznej lub zasiłek rodzinny (art. 21 ust. 1 pkt 117a)	x	x	x	x	x	BD	BD	BD	BD	BD
55.	Świadczenia uzyskane w związku z uczestnictwem w nieodpłatnych szkoleniach z zakresu opieki paliatywnej lub hospicyjnej organizowanych przez organizacje pozarządowe (art. 21 ust. 1 pkt 90b) - obowiązuje od 2018 r.	x	x	x	x	x	x	x	x	x	BD
56.	Wartość wyżywienia i zakwaterowania zapewnionego	x	x	x	x	x	x	x	x	x	BD

¹⁰⁹ Szacunek na podstawie danych MON i zastosowania stawki PIT z i przedziału skali podatkowej.

¹¹⁰ z powodu niedostępności danych przyjęto wartość z 2010 r.

¹¹¹ Szacunek na podstawie danych MON i zastosowania stawki PIT z i przedziału skali podatkowej.

	nieodpłatnie przez rolnika pomocnikowi rolnika w rozumieniu ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników (art. 21 ust. 1 pkt 144) - obowiązuje od 2018 r.										
57.	Odszkodowania (art. 21 ust. 1 pkt 3, 3b, 3c, 3e, 4, 29, 29a, 30, 52, 95, 106, 120, 120a) ¹¹²	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD
58.	Dochody z tytułu sprzedaży akcji Narodowego Funduszu Inwestycyjnego - zwolnienie ma zastosowanie do dochodów ze sprzedaży akcji, nabytych przed dniem 1 stycznia 2013 r., osiągniętych do dnia 31 grudnia 2013r. (art. 21 ust. 1 pkt 42)	BD	BD	BD	BD	BD	x	x	x	x	x
59.	Dochody z tytułu oszczędzania na indywidualnym koncie emerytalnym (IKE) (art. 21 ust. 1 pkt 58a)	6	8	10	13 ¹¹³	11	11	11 ¹¹⁴	11	11	11
60.	Wpłaty na indywidualne konto zabezpieczenia emerytalnego (IKZE) (art. 26 ust. 1 pkt 2b)	x	x	x	8	11	40	71	94	126	159
61.	Dochód z tytułu zbycia akcji otrzymanych w drodze spadku (do dnia 31 grudnia 2013 r.) albo darowizny (art. 21 ust. 1 pkt 105)	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD
62.	Dochody uzyskiwane przez nierezydentów z tytułu odsetek i dyskonta od obligacji emitowanych przez Skarb Państwa (art. 21 ust. 1 pkt 130)	0	0	0	0	1	1	0	0	0	6
63.	Przychody uzyskiwane przez nierezydentów z tytułu odsetek i dyskonta od listów zastawnych (art. 21 ust. 1 pkt 130a) - obowiązuje od 2016 r.	x	x	x	x	x	x	x	BD	BD	BD
64.	Uzyskiwane przez nierezydentów przychody z tytułu odsetek i dyskonta od obligacji emitowanych przez BGK oferowanych na rynkach zagranicznych, przeznaczone na finansowanie ustawowych celów działalności BGK, oraz dochody z odpłatnego zbycia tych obligacji (art. 21 ust. 1 pkt 130b) - obowiązuje od 2016 r.	x	x	x	x	x	x	x	BD	BD	BD

¹¹² Art. 21 ust. 1 pkt 29a dodany ustawą z dnia 6 sierpnia 2010 r. (Dz. U. poz. 996), która weszła w życie 16 sierpnia 2010 r.

¹¹³ Szacunek na podstawie danych MPiPS i zastosowania stawki PIT z i przedziału skali podatkowej.

¹¹⁴ Szacunek zgodnie z uzasadnieniem do ustawy o indywidualnych kontach emerytalnych.

65.	Kwoty umorzonych zobowiązań niezwiązanych z pozarolniczą działalnością gospodarczą, jeżeli umorzenie związane jest z postępowaniem upadłościowym (art. 21 ust. 1 pkt 142) - obowiązuje od 2016 r.	x	x	x	x	x	x	x	BD	BD	BD
66.	Przychody ze sprzedaży przetworzonych produktów roślinnych i zwierzęcych, stanowiące przychody z innych źródeł do kwoty 20000 zł rocznie, jeżeli sprzedaż produktów nie przekroczy ilości, która może być zbywana w ramach rolniczego handlu detalicznego (art. 21ust. 1pkt 71a) - obowiązuje od 2016 r.	x	x	x	x	x	x	x	BD	BD	BD
67.	Dochody uzyskane z tytułu zaciągniętego kredytu (kwoty finansowego wsparcia udzielonego na podstawie ustawy o pomocy państwa w nabyciu pierwszego mieszkania przez młodych ludzi)	x	x	x	x	0	37	94 ¹¹⁵	BD	BD	BD
68.	Zwrot wydatków mieszkaniowych (kwoty zwrotu wydatków poniesionych od 1 stycznia 2014 r. przez młodych ludzi na zakup materiałów budowlanych)	x	x	x	x	x	0	0 ¹¹⁶	1	1	2
69.	Kwoty umorzenia zadłużenia związanego z zaciągniętym kredytem mieszkaniowym dokonane przez bank na podstawie ustawy o pomocy państwa w spłacie niektórych kredytów mieszkaniowych, udzielaniu premii gwarancyjnych oraz refundacji bankom wypłaconych premii gwarancyjnych (art. 52i) - obowiązuje od 2018 r.	x	x	x	x	x	x	x	x	x	BD
70.	Dochody uzyskane z tytułu zakupu mieszkań zakładowych (art. 21 ust 1 pkt 93)	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD
71.	Dochody z odpłatnego zbycia nieruchomości i praw majątkowych (art. 21 ust 1 pkt 131)	129	398	590	566	678	836	890	967	1 050	1 630
72.	Zwrot wydatków mieszkaniowych (art. 21 ust. 1 pkt 123) - kwoty zwrotu wydatków poniesionych do 31 stycznia 2013 r. przez	180	184	192	187	187	241	27 ¹¹⁷	8	5	3

¹¹⁵ Szacunek na podstawie informacji MF.

¹¹⁶ Szacunek na podstawie informacji dotyczącej zwrotu osobom fizycznym części wydatków poniesionych na zakup materiałów budowlanych.

¹¹⁷ Szacunek na podstawie informacji dotyczącej zwrotu osobom fizycznym części wydatków poniesionych na zakup materiałów budowlanych.

	podatników na zakup materiałów budowlanych										
73.	Dopłaty do oprocentowania kredytów (art. 21 ust. 1 pkt 124)	68 ¹¹⁸	38	79	129	130	106	85 ¹¹⁹	BD	BD	BD
74.	Ulga odsetkowa (art. 26b)	107	78	83	78	42	49	34	29	25	21
75.	Oszczędności w kasach mieszkaniowych (art. 4 ust. 3 nowelizacji ustawy z dnia 21 listopada 2001 r.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
76.	Premie (art. 21 ust. 1 pkt 133)	2	2 ¹²⁰	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD
77.	Ulga abolicyjna (art. 27g)	41	40	53	63	70	101	179	224	230	261
78.	Zryczałtowane koszty uzyskania przychodów:										
a.	Koszty uzyskania przychodu z umowy zlecenie lub o dzieło podatnika (KUP - 20% przychodu) (art. 22 ust. 9 pkt 4)	172	180	197	208	220	227	240	239	262	285
b.	Koszty uzyskania przychodu z praw autorskich lub z praw pokrewnych (KUP - 50% przychodu) (art. 22 ust. 9 pkt 3)	628	719	664	783	740	839	920	977	1 071	1 157
79.	Podatek zryczałtowany - 10% od niektórych przychodów (dochodów) art. 30 ust. 1 pkt 2 i 4	98	99	88	91	81	89 ¹²¹	96	107	126	128
80.	Wydatki na Internet (art. 26 ust. 1 pkt 6a)	393	424	446	439	57	41	34	28	26	29
80.	Środki pomocowe (art. 21 ust. 1 pkt 114)	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD
81.	Odsetki od nadpłat podatkowych (art. 21 ust. 1 pkt 111)	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD

¹¹⁸ Szacunek na podstawie danych z uzasadnienia do projektu ustawy o finansowym wsparciu rodzin w nabywaniu własnego mieszkania.

¹¹⁹ Szacunek na podstawie danych MliB i zastosowania stawki PIT z i przedziału skali podatkowej.

¹²⁰ Szacunek na podstawie danych z 2009 r. z uzasadnienia do projektu ustawy o wspieraniu termomodernizacji i remontów.

¹²¹ Szacunek na podstawie danych z deklaracji PIT-8 AR

82.	Umorzone kwoty zaległości i zwrotu (art. 52e)	89 ¹²²	x	x	x	x	x	x	x	x	x
83.	Dochody z kapitałów pieniężnych (art. 52a)	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD
84.	Wygrane w grach i konkursach (art. 21 ust. 1 pkt 6, 6a i 68)	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD
85.	Drobne produkty reklamowe (art. 21 ust. 1 pkt 68a)	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD
86.	Kwoty diet i kieszonkowego dla gości zagranicznych (art. 21 ust. 1 pkt 76)	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD
87.	Dochody ze sprzedaży runa leśnego (art. 21 ust. 1 pkt 72)	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD
88.	Zaniechanie ustalania i poboru podatku:										
a.	Zaniechanie poboru podatku dochodowego od osób fizycznych od niektórych dochodów (przychodów) podatników podatku dochodowego od osób fizycznych, zaniechano poboru podatku dochodowego od osób fizycznych od świadczeń mieszkaniowych wypłaconych żołnierzom zawodowym na podstawie art. 21 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 22 czerwca 1995 r. o zakwaterowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2010 r. Nr 206, poz. 1367, z 2011 r. Nr 22, poz. 114 i Nr 185, poz. 1092 oraz z 2012 r. poz. 908) ¹²³	x	x	x	-	- ¹²⁴	x	x	x	x	x

¹²² Szacunek na podstawie informacji dotyczącej realizacji ustawy o szczególnych rozwiązaniach dla podatników uzyskujących niektóre przychody poza terytorium RP.

¹²³ Rozporządzenie ma zastosowanie do dochodów (przychodów) uzyskanych od dnia 1 stycznia 2012 r. do dnia 31 grudnia 2013 r. (Dz. U. poz. 399).

¹²⁴ Zgodnie z uzasadnieniem do projektu rozporządzenia skutek finansowy w 2012 r. wyniesie 66 mln zł, a w 2013 r. – 68,5 mln zł.

b.	Zaniechanie poboru podatku dochodowego od dochodów (przychodów): 1) osób fizycznych niemających miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, 2) osób prawnych, jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej i spółek nieposiadających osobowości prawnej, niemających siedziby ani zarządu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli zgodnie z przepisami prawa podatkowego państwa, na terytorium którego mają siedzibę lub zarząd, są traktowane jak osoby prawne i podlegają w tym państwie opodatkowaniu podatkiem dochodowym od całości swoich dochodów, niezależnie od miejsca ich osiągnięcia - uzyskanych z tytułu odsetek lub dyskonta od obligacji wyemitowanych na rynkach zagranicznych w latach 2011-2015 przez Bank Gospodarstwa Krajowego, a także z odpłatnego zbycia tych obligacji. Zaniechanie to ma zastosowanie do dochodów (przychodów) uzyskanych do dnia 31 grudnia 2023 r. ¹²⁵ .	x	x	-	-	-	-	- ¹²⁶	-	-	-
----	---	---	---	---	---	---	---	------------------	---	---	---

¹²⁵ Rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od niektórych rodzajów dochodów (przychodów) podatników podatku dochodowego od osób fizycznych i podatku dochodowego od osób prawnych z dnia 4 listopada 2011 r. (Dz.U.11.246.1469 z późn. zm.). Zaniechanie ma zastosowanie do dochodów (przychodów) uzyskanych do dnia 31 grudnia 2030 r.

¹²⁶ Zgodnie z uzasadnieniem do projektu rozporządzenia łączny skutek dla PIT i CIT kształtuje się w wysokości: 2012 r. - 12 mln zł, 2013 r. - 22 mln zł, 2014 r. - 27 mln zł, 2015 r. - 29 mln zł, 2016 r. - 27 mln zł, 2017 r. - 23 mln zł, 2018 r. - 21 mln zł, 2019 r. - 20 mln zł, 2020 r. - 18 mln zł, 2021 r. - 18 mln zł, 2022 r. - 8 mln zł, 2023 r. - 3 mln zł.

c.	Zaniechanie poboru podatku dochodowego od dochodów (przychodów): 1) osób fizycznych niemających miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, 2) osób prawnych, jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej i spółek nieposiadających osobowości prawnej, niemających siedziby ani zarządu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli zgodnie z przepisami prawa podatkowego państwa, na terytorium którego mają siedzibę lub zarząd, są traktowane jak osoby prawne i podlegają w tym państwie opodatkowaniu od całości swoich dochodów, niezależnie od miejsca ich osiągnięcia – uzyskanych z tytułu odsetek lub dyskonta od obligacji wyemitowanych na rynkach zagranicznych w 2011r. przez miasto stołeczne Warszawę, a także z odpłatnego zbycia tych obligacji. Zaniechanie to ma zastosowanie do dochodów (przychodów) uzyskanych do dnia 31 grudnia 2021r. ¹²⁷ .	x	x	-	-	_128	BD	BD	BD	BD	BD
d.	Zaniechanie poboru podatku dochodowego od osób fizycznych i podatku dochodowego od osób prawnych od dochodów uzyskanych przez podatników mających miejsce zamieszkania, siedzibę lub zarząd na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z tytułu nieodpłatnego nabycia: 1) środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych, w tym uzyskanych informacji w dziedzinie przemysłowej, handlowej lub naukowej (know-how), 2) prawa do używania środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych, w tym uzyskanych informacji	x	x	_130	x	x	x	x	x	x	x

¹²⁷ Rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od niektórych rodzajów dochodów (przychodów) podatników podatku dochodowego od osób fizycznych i podatku dochodowego od osób prawnych z dnia 5 października 2011 r. (Dz.U.11.226.1357).

¹²⁸ Zgodnie z uzasadnieniem do projektu rozporządzenia skutek trudny do oszacowania z uwagi na brak możliwości na etapie wdrażania rozporządzenia oceny stopnia zainteresowania ewentualnych nabywców emitowanymi obligacjami.

¹³⁰ Zgodnie z uzasadnieniem do projektu rozporządzenia łączny skutek dla PIT i CIT szacuje się na 7,86 mln zł.

	w dziedzinie przemysłowej, handlowej lub naukowej (know-how), na podstawie umowy użyczenia lub umowy o podobnym charakterze, 3) usług szkoleniowych – w następstwie wykonywania umowy offsetowej z dnia 11 lutego 2011 r. zawartej pomiędzy Skarbem Państwa Rzeczypospolitej Polskiej a Honeywell Regelsysteme GmbH związanej z dostawą systemu nawigacji lądowej INS do kołowego transportera opancerzonego w związku z dostawą kołowych transporterów opancerzonych dla Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej. Zaniechanie to ma zastosowanie do dochodów uzyskanych od dnia 11 lutego 2011 r. do dnia 31 grudnia 2011 r. ¹²⁹										
e.	Zaniechanie poboru podatku dochodowego od osób fizycznych od świadczeń uzyskiwanych przez podatników w związku z uczestnictwem w nieodpłatnych szkoleniach z zakresu opieki paliatywnej lub hospicyjnej organizowanych przez organizacje pozarządowe lub przez organy samorządu zawodowego lekarzy oraz pielęgniarek i położnych, mające siedzibę i działające w państwie członkowskim Unii Europejskiej lub innym państwie należącym do Europejskiego Obszaru Gospodarczego albo w Konfederacji Szwajcarskiej ¹³¹ .	x	0	0	0 ¹³²	x	x	x	x	x	x
f.	Zaniechanie poboru podatku dochodowego od osób fizycznych od dochodów (przychodów) uzyskanych: 1) przez osoby fizyczne niemające miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bezpośrednio przed przybyciem na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w celu	x	_134	BD	BD	x	x	x	x	x	x

¹²⁹ Rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od niektórych dochodów podatników podatku dochodowego od osób fizycznych i podatku dochodowego od osób prawnych z dnia 7 września 2011 r. (Dz.U.11.201.1186).

¹³¹ Na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 kwietnia 2011 r. (Dz.U.11.90.521). Rozporządzenie ma zastosowanie do dochodów (przychodów) uzyskanych od dnia 1 stycznia 2010 r. do dnia 31 grudnia 2012 r.

¹³² Z powodu braku dostępności danych przyjęto wartość z 2010 r.

¹³⁴ Zgodnie z uzasadnieniem do projektu rozporządzenia brak skutków z uwagi na incydentalny charakter wydarzenia.

	organizacji turnieju UEFA EURO 2012 albo w celu wykonywania pracy lub świadczenia usług w związku z tym turniejem: a) delegowane przez podmioty, o których mowa w pkt 1, w celu organizacji turnieju UEFA EURO 2012 - wyłącznie od dochodów uzyskanych z wykonywania czynności związanych z organizacją tego turnieju, albo b) akredytowane przez UEFA - wyłącznie od dochodów uzyskanych z wykonywania pracy lub świadczenia usług w związku z turniejem UEFA EURO 2012 ¹³³ .										
g.	Zaniechanie poboru podatku dochodowego od osób fizycznych od dochodów uzyskanych przez podatników mających miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z tytułu nieodpłatnego nabycia: 1) środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych, w tym uzyskanych informacji w dziedzinie przemysłowej, handlowej lub naukowej (know-how), 2) prawa do używania środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych, w tym uzyskanych informacji w dziedzinie przemysłowej, handlowej lub naukowej (know-how), na podstawie umowy użyczenia lub umowy o podobnym charakterze, 3) usług szkoleniowych - w następstwie wykonania określonych umów offsetowych ¹³⁵ .	x	¹³⁶	BD	x	x	x	x	x	x	x

¹³³ Na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lutego 2011 r. (Dz.U.11.52.267), pkt 1 lit. a, ma zastosowanie do dochodów (przychodów) uzyskanych od dnia 1 stycznia 2010 r. do dnia 31 grudnia 2012 r., pkt 1 lit. b, ma zastosowanie do dochodów (przychodów) uzyskanych od dnia 1 stycznia 2012 r. do dnia 31 grudnia 2012 r.

¹³⁵ Na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 marca 2010 r. (Dz.U.10.57.363). Rozporządzenie ma zastosowanie do dochodów uzyskanych do dnia 31 grudnia 2011 r.

¹³⁶ Zgodnie z uzasadnieniem do projektu rozporządzenia łączny skutek dla PIT i CIT za okres 2 lat szacuje się na 80,3 mln zł.

h.	Zaniechanie poboru podatku dochodowego od osób fizycznych od dochodów (przychodów) podatników niemających miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zatrudnionych przez przedsiębiorstwa mające siedzibę na terytorium Stanów Zjednoczonych Ameryki, uzyskanych z tytułu realizacji na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zadań wsparcia wdrożenia systemów uzbrojenia w ramach umowy z dnia 18 kwietnia 2003 r. na dostawę samolotów wielozadaniowych F-16 (PL-D-SAC), zawartej pomiędzy Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki ¹³⁷ .	x	_138	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD
i.	Zaniechanie poboru podatku dochodowego od dochodów (przychodów) uzyskanych z tytułu odsetek lub dyskonta od obligacji wyemitowanych na rynkach zagranicznych w 2010 r. przez miasto stołeczne Warszawę, a także z odpłatnego zbycia tych obligacji ¹³⁹ . Zaniechanie ma zastosowanie do dochodów (przychodów) uzyskanych do dnia 31 grudnia 2020 r.	x	_140	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD
j.	Zaniechania poboru podatku dochodowego od osób fizycznych od pomocy materialnej otrzymanej od zakładu pracy przez osoby poszkodowane na skutek katastrofy naturalnej ¹⁴¹ .	5	5 ¹⁴²	x	x	x	x	x	x	x	x

¹³⁷ Na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 marca 2010 r. (Dz.U.10.57.362).

¹³⁸ Zgodnie z uzasadnieniem do projektu rozporządzenia brak skutków finansowych.

¹³⁹ § 1 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 31 grudnia 2009 r. w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od niektórych rodzajów dochodów (przychodów) podatników podatku dochodowego od osób fizycznych i podatku dochodowego od osób prawnych (Dz.U.10.7.49).

¹⁴⁰ Zgodnie z uzasadnieniem do projektu rozporządzenia, łączny skutek dla PIT i CIT w latach 2010-2020 ukształtowałby się na poziomie ok. 7,9-9,5 mln zł rocznie.

¹⁴¹ Na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2009 r. (Dz.U.09.226.1819). Zaniechanie ma zastosowanie do dochodów uzyskanych od dnia 1 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2010 r.

¹⁴² Kwota z uzasadnienia do projektu rozporządzenia.

k.	Zaniechanie poboru podatku dochodowego od nierezydentów uzyskanego z tytułu odsetek od obligacji wyemitowanych na rynkach zagranicznych w 2009 r. przez województwo mazowieckie, a także z odpłatnego zbycia tych obligacji ¹⁴³ .	-	_144	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD
l.	Zaniechanie poboru podatku dochodowego od nierezydentów uzyskanego z tytułu odsetek lub dyskonta od obligacji wyemitowanych na rynkach zagranicznych w 2009r. przez miasto stołeczne Warszawę, a także z odpłatnego zbycia tych obligacji ¹⁴⁵ .	-	_146	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD
m.	Zaniechanie poboru podatku dochodowego od dochodów nierezydentów uzyskanych z tytułu odsetek od obligacji wyemitowanych w 2008 r. zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z 26 czerwca 2006 r. w sprawie warunków emitowania obligacji skarbowych oferowanych na rynkach zagranicznych (Dz.U.06.113.773) oraz z tytułu sprzedaży, zamiany lub innej czynności prawnej mającej za przedmiot rozporządzanie tymi obligacjami, na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z 11 grudnia 2007 r. (Dz.U.07.236.1738).	-	_147	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD
n.	Zaniechanie poboru podatku dochodowego od dochodów nierezydentów uzyskanych z tytułu odsetek od obligacji wyemitowanych w 2007 r. zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z 26 czerwca 2006 r. w sprawie warunków emitowania obligacji skarbowych oferowanych na rynkach zagranicznych (Dz.U.06.113.773) oraz z tytułu sprzedaży, zamiany lub innej czynności prawnej mającej za przedmiot	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD

¹⁴³ Na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z 29 czerwca 2009r. (Dz.U.09.108.900). Rozporządzenie ma zastosowanie do dochodów uzyskanych do dnia 31 grudnia 2019 r.

¹⁴⁴ Zgodnie z uzasadnieniem do projektu rozporządzenia, łączny maksymalny skutek dla PIT i CIT w latach 2009-2019 kształtowałby się w przedziale od ok. 6,5 mln zł do ok. 72 mln zł.

¹⁴⁵ Na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z 27 listopada 2008 r. (Dz.U.08.218.1395).

¹⁴⁶ Zgodnie z uzasadnieniem do projektu rozporządzenia, łączny skutek dla PIT i CIT za okres 10 lat szacuje się na 0,1 mld zł.

¹⁴⁷ Zgodnie z uzasadnieniem do projektu rozporządzenia brak przedmiotowych regulacji spowodowałby konieczność ubruttowienia odsetek, czyli powiększenia odsetek o równowartość obciążeń podatkowych. Ubruttowienie odsetek pociągnęłoby za sobą zwiększenie wydatków o 35-40 mln euro rocznie. Część z tych kwot stanowiłaby dochody z opodatkowania obligacji, które podlegałyby zwrotowi z uwagi na umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania.

[illegible]

r.	Zaniechanie poboru podatku dochodowego od niektórych dochodów podatników podatku dochodowego od osób fizycznych i podatku dochodowego od osób prawnych Minister Finansów zaniechał poboru podatku dochodowego od osób fizycznych i podatku dochodowego od osób prawnych od dochodów uzyskanych przez podatników mających miejsce zamieszkania, siedzibę lub zarząd na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z tytułu nieodpłatnego nabycia: - środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych, w tym uzyskanych informacji w dziedzinie przemysłowej, handlowej lub naukowej (know-how), - prawa do używania środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych, w tym uzyskanych informacji w dziedzinie przemysłowej, handlowej lub naukowej (know-how), na podstawie umowy użyczenia lub umowy o podobnym charakterze, - usług szkoleniowych - w następstwie wykonywania: umowy offsetowej z dnia 18 kwietnia 2003 r. zawartej pomiędzy Skarbem Państwa Rzeczypospolitej Polskiej a Lockheed Martin Corporation związanej z dostawą samolotów wielozadaniowych dla Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej; umowy offsetowej z dnia 1 lipca 2003 r. zawartej pomiędzy Skarbem Państwa Rzeczypospolitej Polskiej a Patria Land Services Oy związanej z dostawą dla Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej kołowych transporterów opancerzonych; umowy offsetowej z dnia 1 lipca 2003 r. zawartej pomiędzy Skarbem Państwa Rzeczypospolitej Polskiej a OTO Melara S.p.A związanej z dostawą dla Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej kołowych transporterów	x	x	x	-	¹⁴⁹	¹⁵⁰	BD	BD	BD	BD
----	--	---	---	---	---	----------------	----------------	----	----	----	----

¹⁴⁹ Zgodnie z uzasadnieniem do projektu rozporządzenia łączny skutek dla PIT i CIT w latach 2012-2013 szacuje się na 132 mln zł.

¹⁵⁰ Zgodnie z Oceną Skutków Regulacji do projektu rozporządzenia łączny skutek dla PIT i CIT w 2014 r. szacuje się na 98 mln zł.

[illegible]

	z dostawą samolotów M28 Bryza dla Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej; umowy offsetowej z dnia 10 grudnia 2008 r. zawartej pomiędzy Skarbem Państwa Rzeczypospolitej Polskiej a Pratt & Whitney Canada Corp. związanej z dostawą silników do samolotów M28 Bryza w związku z dostawą samolotów M28 Bryza dla Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej; umowy offsetowej z dnia 30 grudnia 2008 r. zawartej pomiędzy Skarbem Państwa Rzeczypospolitej Polskiej a Kongsberg Defence & Aerospace AS związanej z dostawą uzbrojenia i sprzętu wojskowego dla Nadbrzeżnego Dywizjonu Rakietowego Marynarki Wojennej Rzeczypospolitej Polskiej; umowy offsetowej z dnia 27 października 2009 r. zawartej pomiędzy Skarbem Państwa Rzeczypospolitej Polskiej a Thales Communications & Security S.A. Francja związanej z dostawami komponentów dla Taktycznych Radiostacji Pola Walki w związku z dostawą radiostacji RRC 9210 i RRC 9310AP dla Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej; umowy offsetowej z dnia 11 lutego 2011 r. zawartej pomiędzy Skarbem Państwa Rzeczypospolitej Polskiej a Honeywell Regelsysteme GmbH związanej z dostawą systemu nawigacji lądowej INS do kołowego transportera opancerzonego w związku z dostawą kołowych transporterów opancerzonych dla Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej ¹⁴⁸ .										
s.	Zaniechanie poboru podatku dochodowego od osób fizycznych od świadczeń z tytułu specyficznych elementów wspierających zatrudnienie otrzymanych w ramach programów specjalnych, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 27b ustawy z dnia 20	x	x	x	x	_152	x	x	x	x	x

¹⁴⁸ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 marca 2012 r. w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od niektórych dochodów podatników podatku dochodowego od osób fizycznych i podatku dochodowego od osób prawnych (Dz. U. poz. 268). Zaniechanie to ma zastosowanie do dochodów uzyskanych od dnia 1 stycznia 2012 r. do dnia 31 grudnia 2013 r. Kontynuacja przedmiotowego zaniechania - Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od niektórych dochodów podatnika podatku dochodowego od osób fizycznych i podatku dochodowego od osób prawnych (Dz.U. poz. 994). Zaniechanie ma zastosowanie do dochodów uzyskanych od dnia 1 stycznia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2015 r.

	kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, przez osoby bezrobotne i poszukujące pracy ¹⁵¹ .										
t.	Zaniechanie poboru podatku dochodowego od osób fizycznych od świadczeń uzyskiwanych przez podatników w związku z uczestnictwem w nieodpłatnych szkoleniach z zakresu opieki paliatywnej lub hospicyjnej organizowanych przez organizacje pozarządowe lub przez organy samorządu zawodowego lekarzy oraz pielęgniarek i położnych, mające siedzibę i działające w państwie członkowskim Unii Europejskiej lub innym państwie należącym do Europejskiego Obszaru Gospodarczego albo w Konfederacji Szwajcarskiej ¹⁵³ .	x	x	x	x	¹⁵⁴	BD	BD	BD	BD	BD
u.	Zaniechanie poboru podatku dochodowego od osób fizycznych od dodatku energetycznego otrzymanego przez odbiorcę wrażliwego energii elektrycznej w rozumieniu przepisów ustawy - Prawo energetyczne ¹⁵⁵ .	x	x	x	x	x	¹⁵⁶	-	-	-	-

¹⁵² Zgodnie z uzasadnieniem do projektu rozporządzenia łączny skutek dla PIT w 2013 r. szacuje się w wysokości 12 mln zł. w dłuższym okresie czasu ubytek dochodów winien zostać zrekomensowany wzrostem wpływów z podatku dochodowego od wynagrodzeń osób korzystających z programów wspierających zatrudnienie.

¹⁵¹ Na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 12 września 2013 r. (Dz. U. poz. 1123). Zaniechanie ma zastosowanie do dochodów (przychodów) uzyskanych od dnia 1 stycznia 2013 r. do dnia 31 grudnia 2013 r.

¹⁵³ Na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 kwietnia 2014 r. (Dz. U. poz. 553). Zaniechanie ma zastosowanie do dochodów (przychodów) uzyskanych od dnia 1 stycznia 2013 r. do dnia 31 grudnia 2014 r.

¹⁵⁴ Zgodnie z uzasadnieniem do projektu rozporządzenia brak jest skutku dla PIT (przedłużenie rozporządzenia obowiązującego w latach ubiegłych).

¹⁵⁵ Na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 21 marca 2014 r. (Dz. U. poz. 401). Zaniechanie ma zastosowanie do dochodów (przychodów) uzyskanych od dnia 1 stycznia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2014 r.

¹⁵⁶ Zgodnie z Oceną Skutków Regulacji do projektu rozporządzenia przepisy proponowanego aktu normatywnego wpływać jedynie będą na stronę dochodową jednostek sektora finansów publicznych.

v.	Zaniechanie poboru podatku dochodowego od osób fizycznych od świadczeń z tytułu specyficznych elementów wspierających zatrudnienie otrzymanych w ramach programów specjalnych, jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej otrzymanych przez absolwentów centrum integracji społecznej oraz absolwentów klubów integracji społecznej, ryczałtów na przejazdy na szkolenia oraz ryczałtów na zakwaterowanie, ryczałtów na koszty przejazdu do i z miejsca odbywania stażu otrzymanego w ramach bonu stażowego oraz od świadczeń otrzymanych w ramach bonu na zasiedlenie przyznanych na podstawie ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy ¹⁵⁷ .	x	x	x	x	x	_158	BD	BD	BD	BD
w.	Zaniechanie poboru podatku dochodowego od osób fizycznych oraz podatku dochodowego od osób prawnych od niektórych dochodów (przychodów) podatników podatku dochodowego od osób fizycznych oraz podatników podatku dochodowego od osób prawnych, w związku z kredytami mieszkaniowymi zaciągniętymi przed dniem 15 stycznia 2015 r. ¹⁵⁹	x	x	x	x	x	x	_160	-	-	-

¹⁵⁷ Na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 grudnia 2014 r. (Dz. U. poz.1931). Zaniechanie ma zastosowanie do dochodów (przychodów) uzyskanych od dnia 1 stycznia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2015 r.

¹⁵⁸ Zgodnie z Oceną Skutków Regulacji do projektu rozporządzenia jego wydanie nie wpłynie na dochody sektora finansów publicznych, gdyż stanowi kontynuację zaniechania poboru podatku dochodowego obejmującego lata 2010-2012.

¹⁵⁹ Na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 maja 2015 r. (Dz. U. poz. 766). Zaniechanie ma zastosowanie do dochodów (przychodów) uzyskanych od dnia 1 stycznia 2015 r. do dnia 31 grudnia 2016 r.

¹⁶⁰ Zgodnie z Oceną Skutków Regulacji do projektu rozporządzenia łączny skutek dla PIT i CIT kształtuje się w wysokości 7,6 mln zł.

y.	Zaniechanie poboru podatku dochodowego od osób fizycznych z tytułu stypendiów na wyjazdy zagraniczne otrzymywanych w ramach programu „Erasmus+” ¹⁶¹	x	x	x	x	x	x	_162	-	x	x
z.	Zaniechanie poboru podatku dochodowego od osób fizycznych oraz podatku dochodowego od osób prawnych od nagród otrzymanych w „Loterii Paragonowej”. ¹⁶³	x	x	x	x	x	x	_164	-	-	x
aa.	Zaniechanie poboru podatku dochodowego od osób fizycznych od świadczeń uzyskiwanych przez podatników w związku z uczestnictwem w nieodpłatnych szkoleniach z zakresu opieki paliatywnej lub hospicyjnej organizowanych przez organizacje pozarządowe lub przez organy samorządu zawodowego lekarzy oraz pielęgniarek i położnych, mające siedzibę i działające w państwie członkowskim Unii Europejskiej lub innym państwie należącym do Europejskiego Obszaru Gospodarczego albo w Konfederacji Szwajcarskiej ¹⁶⁵ .	x	x	x	x	x	x	- 166	-	x	x

¹⁶¹ Na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 sierpnia 2015 r. (Dz. U. poz. 1176). Zaniechanie ma zastosowanie do dochodów (przychodów) uzyskanych od dnia 1 stycznia 2015 r. do dnia 31 grudnia 2016 r.

¹⁶² Zgodnie z Oceną Skutków Regulacji do projektu rozporządzenia skutek dla PIT kształtuje się w wysokości: 2015 r. – 1,9 mln zł, 2016 r. – 1,9 mln zł.

¹⁶³ Na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29 października 2015 r. (Dz. U. poz. 1773). Zaniechanie ma zastosowanie do dochodów (przychodów) uzyskanych od dnia 1 listopada 2015 r. do dnia 31 stycznia 2017 r.

¹⁶⁴ Zgodnie z Oceną Skutków Regulacji do projektu rozporządzenia łączny skutek dla PIT i CIT kształtuje się w wysokości 0,2 mln zł.

¹⁶⁵ Na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 26 listopada 2015 r. (Dz. U. poz. 2061). Zaniechanie ma zastosowanie do dochodów (przychodów) uzyskanych od dnia 1 stycznia 2015 r. do dnia 31 grudnia 2016 r.

¹⁶⁶ Zgodnie z uzasadnieniem do projektu rozporządzenia brak jest skutku dla PIT (przedłużenie rozporządzenia obowiązującego w latach ubiegłych).

ab.	Zaniechanie poboru podatku dochodowego od niektórych rodzajów dochodów (przychodów) podatników podatku dochodowego od osób prawnych i podatku dochodowego od osób fizycznych uzyskanych przez Unię Europejskich Związków Piłkarskich (Union des Associations Européennes de Football), zwanej dalej „UEFA”, oraz podmioty utworzone zgodnie z prawem Konfederacji Szwajcarskiej, których UEFA jest jedynym udziałowcem albo akcjonariuszem, w związku z organizacją Finału Ligi Europy UEFA 2015 ¹⁶⁷	x	x	x	x	x	x	- ¹⁶⁸	x	x	x
ac	Zaniechanie poboru podatku dochodowego od osób fizycznych i podatku dochodowego od osób prawnych od dochodów uzyskanych przez podatników mających miejsce zamieszkania, siedzibę lub zarząd na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z tytułu nieodpłatnego nabycia: 1) środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych, w tym uzyskanych informacji w dziedzinie przemysłowej, handlowej lub naukowej (know-how), 2) prawa do używania środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych, w tym uzyskanych informacji w dziedzinie przemysłowej, handlowej lub naukowej (know-how), na podstawie umowy użyczenia lub umowy o podobnym charakterze,	x	x	x	x	x	-	- ¹⁷⁰	x	x	x

¹⁶⁷ Na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 marca 2015 r. w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od niektórych rodzajów dochodów (przychodów) podatników podatku dochodowego od osób prawnych i podatku dochodowego od osób fizycznych (Dz. U. poz. 327) zaniechanie ma zastosowanie do dochodów uzyskanych od dnia 1 stycznia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. przez UEFA oraz podmioty utworzone zgodnie z prawem Konfederacji Szwajcarskiej, których UEFA jest jedynym udziałowcem albo akcjonariuszem, w związku z organizacją Finału Ligi Europy UEFA 2015 oraz osoby fizyczne niemające miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bezpośrednio przed przybyciem na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w celu organizacji Finału albo w celu wykonania pracy lub świadczenia usług w związku z tym Finałem; ponadto zaniechanie ma zastosowanie do dochodów uzyskanych od dnia 1 stycznia 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. dla osób akredytowanych przez UEFA – wyłącznie od dochodów (przychodów) uzyskanych z wykonania pracy lub świadczenia usług w związku z Finałem.

¹⁶⁸ Zgodnie z Oceną Skutków Regulacji do projektu rozporządzenia, z uwagi na incydentalny charakter wydarzenia, którego dotyczy projektowane rozporządzenie, nie jest możliwe oszacowanie ubytku dochodów sektora finansów publicznych związanych z jego wydaniem.

	3) usług szkoleniowych – w następstwie wykonywania umowy offsetowej z dnia 30 czerwca 2014 r. zawartej pomiędzy Skarbem Państwa Rzeczypospolitej Polskiej a Oto Melara S.p.A, związanej z dostawą elementów do produkcji wież HITFISTR30 mm do kołowego transportera opancerzonego Rosomak dla Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej ¹⁶⁹										
ad.	Zaniechanie poboru podatku dochodowego od nagród przyznanych żołnierzom Powstania Warszawskiego przez Radę m.st. Warszawy ¹⁷¹	x	x	x	x	x	x	x	x	x	_ ¹⁷²

¹⁷⁰ Zgodnie z Oceną Skutków Regulacji do projektu rozporządzenia łączny skutek dla PIT i CIT kształtuje się w wysokości 14,5 mln zł.

¹⁶⁹ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 31 grudnia 2014 r. w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od niektórych dochodów podatników podatku dochodowego od osób fizycznych i podatku dochodowego od osób prawnych (Dz. U. z 2015 r. poz. 57). Rozporządzenie ma zastosowanie do dochodów uzyskanych od dnia 19 sierpnia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2015 r.

¹⁷¹ Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 12 września 2018 r. w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od osób fizycznych od nagród otrzymanych przez żołnierzy Powstania Warszawskiego (Dz. U. poz. 1781). Rozporządzenie ma zastosowanie do dochodów uzyskanych od dnia 1 marca 2018 r. do 31 grudnia 2018 r.

¹⁷² Zgodnie z OSR skutek podatkowy wyniesie 1,7 mln zł (dla BP – 0,9 mln zł, dla jst 0,8 mln zł).

ae.	Zaniechanie poboru podatku dochodowego od osób fizycznych od przychodów (dochodów) otrzymanych na łagodzenie zagrożenia bezpieczeństwa publicznego, w tym zagrożenia pożarowego, w zdewastowanych lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa ¹⁷³	x	x	x	x	x	x	x	x	- ¹⁷⁴	-
af.	Zaniechania poboru podatku dochodowego od niektórych dochodów (przychodów) związanych z kredytem hipotecznym udzielonym na cele mieszkaniowe ¹⁷⁵	x	x	x	x	x	x	x	x	-	-

¹⁷³ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 30 listopada 2018 r. w sprawie zmiany rozporządzenia w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od osób fizycznych od niektórych przychodów (dochodów) otrzymanych na łagodzenie zagrożenia bezpieczeństwa publicznego, w tym zagrożenia pożarowego, w zdewastowanych lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa (Dz. U. poz. 2283). Rozporządzenie dotyczy dochodów uzyskanych od dnia 24 sierpnia 2017 r. do dnia 31 grudnia 2021 r.

¹⁷⁴ Oszacowany skutek wydania Rozporządzenia z dnia 8 lutego 2018 r. wskazywał na całkowity ubytek dochodów dla sektora finansów publicznych w wysokości 6,3 mln zł (w tym dla jednostek samorządu terytorialnego ubytek ten oszacowano na poziomie -3,1 mln zł). Stąd zmiana tego rozporządzenia nie powoduje zwiększenia wysokości szacowanych skutków, lecz jedynie inne ich rozłożenie w czasie, a wpływ tej regulacji na sektor finansów publicznych został już uwzględniony w Ocenie Skutków Regulacji Rozporządzenia z lutego 2018 r.

¹⁷⁵ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 21 listopada 2017 r. w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od niektórych dochodów (przychodów) związanych z kredytem hipotecznym udzielonym na cele mieszkaniowe (Dz. U. poz. 2167). Rozporządzenie ma zastosowanie do dochodów uzyskanych od dnia 1 stycznia 2017 r. do dnia 31 grudnia 2018 r.

II. Preferencje podatkowe w CIT

Preferencje podatkowe w CIT											
Nr	Opis	Wartość preferencji ¹⁷⁶									
		(mln zł)									
		2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
1. GOSPODARKA ¹⁷⁷											
1.	Specjalne strefy ekonomiczne (art. 17 ust. 1 pkt 34 i ustawa o SSE)	1 172	1 448	1 783	1 596	2 250	2 512	2 515	2 679	2 604	2 719
2	Dochody uzyskane z działalności gospodarczej określonej w decyzji o wsparciu - obowiązuje od 30.06.2018 r. (art. 17 ust. 1 pkt 34a i ustawa o wspieraniu nowych inwestycji)	x	x	x	x	x	x	x	x	x	BD
2.	Jednorazowa amortyzacja (art. 16k ust. 7-11)	148	148 ¹⁷⁸	50	50	50	50	50 ¹⁷⁹	50	50	50
3.	Wydatki na nabycie nowych technologii (art. 18b) ¹⁸⁰	4	6	51	83	58	54	74	9	3	2
4.	Komercjalizowana własność intelektualna (art. 17 ust. 1a pkt 5)	x	x	x	x	x	x	x	x	x	X
5.	Odliczenie straty z lat ubiegłych (art. 7 ust. 5)	1 232	2 143	2 752	2 576	3 026	2 966	2 604	2743	3623	3850
6.	Dotacje z budżetu państwa (art. 17 ust. 1 pkt 47)	3 152	4 159	3 843	4 116	4 391	5 087	5 216	3839	4481	4739
7.	Dopłaty otrzymane od agencji rządowych lub agencji wykonawczych (art. 17 ust. 1 pkt 48)								134	168	211
8.	Dotacje, subwencje, dopłaty i inne nieodpłatne świadczenia (art. 17 ust. 1 pkt 21)								1175	964	998
9.	Zwolnienie dochodów na podstawie przepisów								BD	BD	BD

¹⁷⁶ Wartości preferencji podatkowych w większości pozycji zostały oszacowane na podstawie zeznań rocznych CIT.

¹⁷⁷ Obszar wsparcia nie obejmuje danych dochodów wolnych lub zwolnionych od podatku podatników prowadzących działalność sklasyfikowaną w sekcji P PKD oraz sekcji Q PKD.

¹⁷⁸ Szacunek zgodnie z uzasadnieniem do projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz o zmianie niektórych innych ustaw, z uwzględnieniem skutku podwyższenia limitu jednorazowego odpisu amortyzacji z 50 tys. euro do 100 tys. euro na lata 2009-2010.

¹⁷⁹ Szacunek zgodnie z uzasadnieniem do projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych.

¹⁸⁰ Preferencja obowiązywała do 31 grudnia 2015 r.

	o restrukturyzacji finansowej przedsiębiorstw i banków (art. 17 ust. 1 pkt 19)										
10.	Podatkowa grupa kapitałowa (art. 1a)	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD
11.	Odliczenie nadwyżki kosztów wytworzenia biokomponentów (art. 19a). Ulga obowiązuje do dnia 30.04.2011 r.	1	3	12	10	21	4 ¹⁸¹	0	x	x	x
12.	Umorzone kredyty (pożyczki) (art. 18 ust. 1 pkt 6)	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD
13.	Odliczenia z tytułu wydatków inwestycyjnych (art. 39 ust. 4)	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
14.	Majątek likwidowanej spółdzielni (art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 20 stycznia 1990 r. o zmianach w organizacji i działalności spółdzielczości)	2	1	0	0	0	5	7	5	6	5
15.	Spółki z udziałem kapitału zagranicznego (ustawa z dnia 14 czerwca 1991 r. o spółkach z udziałem zagranicznym)	168	13	28	42	35	3	23	6	6	8
16.	Uprawnienie banków do pomniejszania zobowiązania podatkowego (art. 38a) ¹⁸²	BD	x	x	x	x	x	x	x	x	X
17.	Zwolnienie z opodatkowania kolejnej transakcji wymiany udziałów (art. 12 ust. 4d)	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD
18.	Zwolnienie z opodatkowania dochodów z udziału w zyskach osób prawnych (art. 20 ust 3 oraz 22 ust. 4)	BD	BD	BD	BD	BD	650	1382	737	606	338
19.	Kredyt podatkowy (art. 25 ust. 11-16)	-	0	⁻¹⁸³	0	0	0	0	0	0	0
20.	Zwolnienie z podatku wpłat uczestników systemu ochrony na fundusz pomocowy (art. 17 ust. 1 pkt 55)	x	x	x	x	x	x	0	1	13	0
21.	Możliwość odliczenia od podstawy opodatkowania tzw. kosztów kwalifikowanych ponoszonych przez podatników na działalność badawczo-rozwojową (art.18d)	x	x	x	x	x	x	x	38	103	317
22.	Zwolnienie od podatku dochodów (przychodów) funduszy	x	x	x	x	x	x	x	x	-	⁻¹⁸⁴

¹⁸¹ Szacunek na podstawie Informacji dotyczącej podatników podatku dochodowego od osób prawnych, którzy korzystali z odliczeń od podatku na podstawie art. 19a.

¹⁸² Preferencja funkcjonowała w latach 2007-2009, częściowo może być jednak rozliczana w latach następnych.

¹⁸³ W 2009 r. i 2011 r. nie wystąpiły przypadki korzystania z kredytu podatkowego.

¹⁸⁴ Fundusze inwestycyjne do 2016 r. były zwolnione podmiotowo z podatku CIT, a od 2017 r. zwolnione są *podmiotowo albo przedmiotowo (w zależności od rodzaju funduszu inwestycyjnego)*. Szacowany skutek - 18,6 mld zł.

	inwestycyjnych zamkniętych lub specjalistycznych funduszy inwestycyjnych otwartych stosujących zasady i ograniczenia inwestycyjne określone dla funduszy inwestycyjnych zamkniętych, utworzonych na podstawie ustawy o funduszach inwestycyjnych (art. 17 ust. 1 pkt 57 ustawy).										
23.	Wolne od podatku są dochody (przychody) instytucji wspólnego inwestowania posiadających siedzibę w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej lub w innym państwie należącym do Europejskiego Obszaru Gospodarczego, o których mowa w art. 6 ust. 4, spełniających warunki, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 10a lit. a i d-f, z wyłączeniem dochodów funduszy inwestycyjnych zamkniętych, funduszy inwestycyjnych otwartych w tym odsetek, darowizn od tych podmiotów (art. 17 ust. 1 pkt 58)	x	x	x	x	x	x	x	x	-	_185
2. ROLNICTWO											
24.	Wyłącznie spod zakresu zastosowania ustawy o CIT przychodów z działalności rolniczej, z wyłączeniem przychodów z działów specjalnych produkcji rolnej (art. 2 ust. 1 pkt 2)	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD
25.	Zwolnienie dochodów ze sprzedaży nieruchomości wchodzącej w skład gospodarstwa rolnego (art. 17 ust. 1 pkt 1)	49	67	38	45	64	62	193	122	98	100
26.	Dopłaty na rolnictwo (art. 17 ust. 1 pkt 36)										
27.	Zwolnienie dochodów z działalności pozarolniczej przeznaczonych na wynagrodzenia za pracę (art. 17 ust. 1 pkt 15)										
28.	Zwolnienie dochodów grupy producentów rolnych (art. 17 ust. 1 pkt 49)										
29.	Zwolnienie dochodów z działalności pozarolniczej przeznaczonych na działalność rolniczą (art.17ust.1 pkt 4e)	47	59	66	93	84	70	77	56	37	x

¹⁸⁵ J.w. Szacowany skutek - 2 mln zł.

30.	Zwolnienie dochodów Funduszu Składowego Ubezpieczenia Społecznego Rolników (art. 17 ust. 1 pkt 4u)	0	0	9	10	7	5	3	BD	BD	BD
31.	Dotacje z budżetu państwa (art. 17 ust. 1 pkt 14a)	-	-	-	-	-	-	-	x	x	x
32.	Umorzone należności i wierzytelności m.in. w ramach Wspólnej Polityki Rolnej (art. 17 ust. 1 pkt 36a)	x	x	BD	BD	BD	BD	3	1	0	1
3. EDUKACJA NAUKA KULTURA SPORT											
33.	Dochody z prowadzenia szkół (art. 17 ust. 1 pkt 45)	140	159	162	161	174	300	110	BD	BD	BD
34.	Dochody klubów sportowych (art.17 ust.1 pkt 5a)	10	16	18	15	17	17	15	BD	BD	BD
4. ORGANIZACJE POŻYTKU PUBLICZNEGO, KOŚCIOŁY, ORGANIZACJE SPOŁECZNE I OBYWATELSKIE											
35.	Zwolnienie dochodów organizacji non profit, a także spółek, których jedynymi udziałowcami są stowarzyszenia:										
a.	Zwolnienie dochodów organizacji non profit (art. 17 ust. 1 pkt 4)	849	924	845	938	1 133	1 059	1 280	1261	1226	1223
b.	Zwolnienie dochodów organizacji pożytku publicznego (art. 17 ust. 1 pkt 6c)	90	94	112	120	153	154	231	153	151	199
c.	Zwolnienie dochodów spółek, których jedynymi udziałowcami są stowarzyszenia (art. 17 ust. 1 pkt 5)	363	427	415	505	552	557	48	79	77	106
36.	Zwolnienie dochodów pochodzących ze składek członkowskich organizacji politycznych, społecznych i zawodowych (art. 17 ust. 1 pkt 40)										
37.	Zwolnienie dochodów organizacji społecznych, zawodowych i politycznych (art. 17 ust. 1 pkt 39)										
38.	Darowizny na rzecz organizacji pożytku publicznego (art. 18 ust. 1 pkt 1)	48	53	47	56	49	51	52	52	67	84
39.	Darowizny na cele kultu religijnego (art. 18 ust. 1 pkt 7)	12	6	5	4	4	5	5	6	5	5
40.	Darowizny na działalność charytatywno-opiekuńczą dla kościelnych osób prawnych (na podstawie odrębnych ustaw o stosunku państwa do Kościołów działających w RP tj. Kościoła Katolickiego i Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego).	0	1	1	0	1	2	1	1	1	1
41.	Zwolnienie dochodów kościelnych osób prawnych i spółek, w których jedynymi udziałowcami są kościelne osoby (art. 17 ust. 1 pkt 4a, 4b)	22	18	22	21	24	25	39	37	34	31

5. RODZINA I SOCJALNE											
42.	Ogrody działkowe (art. 16 ustawy z dnia 8 lipca 2005 r. o rodzinnych ogrodach działkowych)	0	0	0	0	0	0	0	BD	BD	BD
43.	Dochody spółdzielni socjalnej (art. 17 ust. 1 pkt 43)	0	0	0	1	1	2	1	BD	BD	BD
6. INNE											
44.	Zwolnienie dochodów Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego, Rzecznika Ubezpieczonych oraz Polskiego Biura Ubezpieczeń Komunikacyjnych (art. 17 ust. 1 pkt 22)	⁻¹⁸⁶	0	4	2	15	10	0	BD	BD	BD
45.	Dochody jednostek organizacyjnych Ochotniczej Straży Pożarnej (art. 17 ust. 1 pkt 4d)	9	12	12	12	14	16	15	BD	BD	BD
46.	Zwolnienie dochodów Funduszu Gwarancyjnego w systemie funduszy emerytalnych (art. 17 ust. 1 pkt 30)	6	15	7	9	7	36	0	BD	BD	BD
47.	Dochody spółek wodnych (art. 17 ust. 1 pkt 46)	5	2	2	5	10	2	2	BD	BD	BD
48.	Dochody z tytułu prowadzenia loterii fantowych i gry bingo fantowe (art. 17 ust. 1 pkt 16)	88	110	443	330	475	620	233 ¹⁸⁷	BD	BD	BD
49.	Dochody banku prowadzącego kasę mieszkaniową (art. 17 ust. 1 pkt 4k)								BD	BD	BD
50.	Odsetki lub dyskonto od obligacji emitowanych przez Skarb Państwa (art. 17 ust. 1 pkt 50)								BD	BD	BD
51.	Dochody związków JST (art.17 ust. 1 pkt 4g)								BD	BD	BD
52.	Dochody podmiotów zarządzających portami i przystaniami morskimi (art. 17 ust. 1 pkt 26)								BD	BD	BD
53.	Zwolnienie dochodów spółdzielni mieszkaniowych, wspólnot mieszkaniowych, товариств будownицтва społecznego oraz samorządowych jednostek organizacyjnych prowadzących działalność w zakresie gospodarki mieszkaniowej (art. 17 ust. 1 pkt 44)	3	2	3	6	5	2	224	286	296	417

¹⁸⁶ W zeznaniach rocznych za 2009 rok - nie wykazano dochodów wolnych.

¹⁸⁷ Z uwagi na brak danych kwota ta obejmuje dochody wolne lub zwolnione od podatku podmiotów prowadzących działalność sklasyfikowaną w sekcji S PKD.

[illegible]

58.	Zaniechanie ustalania i poboru podatku w drodze rozporządzeń wydanych przez Ministra Finansów na podstawie delegacji art. 22 ustawy Ordynacja podatkowa										
a.	Zaniechanie poboru podatku dochodowego od dochodów (przychodów): 1) osób fizycznych niemających miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, 2) osób prawnych, jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej i spółek nieposiadających osobowości prawnej, niemających siedziby ani zarządu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli zgodnie z przepisami prawa podatkowego państwa, na terytorium którego mają siedzibę lub zarząd, są traktowane jak osoby prawne i podlegają w tym państwie opodatkowaniu podatkiem dochodowym od całości swoich dochodów, niezależnie od miejsca ich osiągnięcia - uzyskanych z tytułu odsetek lub dyskonta od obligacji wyemitowanych na rynkach zagranicznych w latach 2011-2015 przez Bank Gospodarstwa Krajowego, a także z odpłatnego zbycia tych obligacji. Zaniechanie to ma zastosowanie do dochodów (przychodów) uzyskanych do dnia 31 grudnia 2023 r. ¹⁸⁸ .	x	x	-	-	-	-	- ¹⁸⁹	-	-	-
b.	Zaniechanie poboru podatku dochodowego od dochodów (przychodów): 1) osób fizycznych niemających miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,	x	x	-	-	-	-	- ¹⁹¹	-	-	-

¹⁸⁸ Rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od niektórych rodzajów dochodów (przychodów) podatników podatku dochodowego od osób fizycznych i podatku dochodowego od osób prawnych z dnia 4 listopada 2011 r. (Dz.U.11.246.1469 z późn. zm.). Zaniechanie ma zastosowanie do dochodów (przychodów) uzyskanych do dnia 31 grudnia 2030 r.

¹⁸⁹ Zgodnie z uzasadnieniem do projektu rozporządzenia łączny skutek dla PIT i CIT kształtuje się w wysokości: 2012 r. - 12 mln zł, 2013 r. - 22 mln zł, 2014 r. - 27 mln zł, 2015 r. - 29 mln zł, 2016 r. - 27 mln zł, 2017 r. - 23 mln zł, 2018 r. - 21 mln zł, 2019 r. - 20 mln zł, 2020 r. - 18 mln zł, 2021 r. - 18 mln zł, 2022 r. - 8 mln zł, 2023 r. - 3 mln zł.

¹⁹¹ Zgodnie z uzasadnieniem do projektu rozporządzenia skutek trudny do oszacowania z uwagi na brak możliwości na etapie wdrażania rozporządzenia oceny stopnia zainteresowania ewentualnych nabywców emitowanymi obligacjami.

	2) osób prawnych, jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej i spółek nieposiadających osobowości prawnej, niemających siedziby ani zarządu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli zgodnie z przepisami prawa podatkowego państwa, na terytorium którego mają siedzibę lub zarząd, są traktowane jak osoby prawne i podlegają w tym państwie opodatkowaniu od całości swoich dochodów, niezależnie od miejsca ich osiągnięcia – uzyskanych z tytułu odsetek lub dyskonta od obligacji wyemitowanych na rynkach zagranicznych w 2011 r. przez miasto stołeczne Warszawę, a także z odpłatnego zbycia tych obligacji. Zaniechanie to ma zastosowanie do dochodów (przychodów) uzyskanych do dnia 31 grudnia 2021 r. ¹⁹⁰									
c.	Zaniechanie poboru podatku dochodowego od osób fizycznych i podatku dochodowego od osób prawnych od dochodów uzyskanych przez podatników mających miejsce zamieszkania, siedzibę lub zarząd na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z tytułu nieodpłatnego nabycia: 1) środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych, w tym uzyskanych informacji w dziedzinie przemysłowej, handlowej lub naukowej (know-how), 2) prawa do używania środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych, w tym uzyskanych informacji w dziedzinie przemysłowej, handlowej lub naukowej (know-how), na podstawie umowy użyczenia lub umowy o podobnym charakterze, 3) usług szkoleniowych – w następstwie wykonywania umowy offsetowej z dnia 11 lutego 2011 r. zawartej pomiędzy Skarbem Państwa Rzeczypospolitej Polskiej a Honeywell Regelsysteme	x	x	¹⁹³	x	x	x	x	x	x

¹⁹⁰ Rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od niektórych rodzajów dochodów (przychodów) podatników podatku dochodowego od osób fizycznych i podatku dochodowego od osób prawnych z dnia 5 października 2011 r. (Dz.U.11.226.1357).

¹⁹³ Zgodnie z uzasadnieniem do projektu rozporządzenia łączny skutek dla PIT i CIT szacuje się na 7,86 mln zł.

	GmbH związanej z dostawą systemu nawigacji lądowej INS do kołowego transportera opancerzonego w związku z dostawą kołowych transporterów opancerzonych dla Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej. Zaniechanie to ma zastosowanie do dochodów uzyskanych od dnia 11 lutego 2011 r. do dnia 31 grudnia 2011 r. ¹⁹² .										
d.	Zaniechanie poboru podatku dochodowego od osób prawnych od dochodów (przychodów) uzyskanych przez Unię Europejskich Związków Piłkarskich (Union des Associations Européennes de Football), zwanej dalej „UEFA”, oraz podmioty utworzone zgodnie z prawem Konfederacji Szwajcarskiej, których UEFA jest jedynym udziałowcem albo akcjonariuszem, w związku z organizacją turnieju finałowego Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA EURO 2012, zwanego dalej „turniejem UEFA EURO 2012” ¹⁹⁴ .	x	¹⁹⁵	BD	BD	x	x	x	x	x	x
e.	Zaniechanie poboru podatku dochodowego od osób prawnych od dochodów uzyskanych przez podatników mających siedzibę lub zarząd na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z tytułu nieodpłatnego nabycia: 1) środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych, w tym uzyskanych informacji w dziedzinie przemysłowej, handlowej lub naukowej (know-how), 2) prawa do używania środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych, w tym uzyskanych informacji w dziedzinie przemysłowej, handlowej lub naukowej (know-how), na podstawie umowy użyczenia lub umowy o podobnym charakterze,	x	¹⁹⁷	BD	X	x	x	x	x	x	x

¹⁹² Rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od niektórych dochodów podatników podatku dochodowego od osób fizycznych i podatku dochodowego od osób prawnych z dnia 7 września 2011 r. (Dz.U.11.201.1186)

¹⁹⁴ Na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lutego 2011 r. (Dz.U.11.52.267). Zwolnienie ma zastosowanie do dochodów (przychodów) uzyskanych od dnia 1 stycznia 2010 r. do dnia 31 grudnia 2012 r.

¹⁹⁵ Zgodnie z uzasadnieniem do projektu rozporządzenia brak skutków z uwagi na incydentalny charakter wydarzenia.

	3) usług szkoleniowych, - w następstwie wykonania określonych umów offsetowych ¹⁹⁶ .										
f.	Zaniechanie poboru podatku dochodowego od dochodów (przychodów) uzyskanych z tytułu odsetek lub dyskonta od obligacji wyemitowanych na rynkach zagranicznych w 2010 r. przez miasto stołeczne Warszawę, a także z odpłatnego zbycia tych obligacji ¹⁹⁸ .	x	- ¹⁹⁹	-	-	-	-	-	-	-	-
g.	Zaniechanie poboru podatku od dochodów (przychodów) uzyskanych z tytułu odsetek od obligacji wyemitowanych na rynkach zagranicznych w 2009 r. przez województwo mazowieckie, a także z odpłatnego zbycia tych obligacji ²⁰⁰ .	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD

¹⁹⁷ Zgodnie z uzasadnieniem do projektu rozporządzenia, łączny skutek dla PIT i CIT za okres 2 lat szacuje się na 80,3 mln zł.

¹⁹⁶ Na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 marca 2010 r. (Dz.U.10.57.363). Zaniechanie ma zastosowanie do dochodów (przychodów) uzyskanych od dnia 1 stycznia 2010 r. do dnia 31 grudnia 2011 r.

¹⁹⁸ § 1 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 31 grudnia 2009 r. w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od niektórych rodzajów dochodów (przychodów) podatników podatku dochodowego od osób fizycznych i podatku dochodowego od osób prawnych (Dz.U.10.7.49). Zaniechanie ma zastosowanie do dochodów (przychodów) uzyskanych do dnia 31 grudnia 2020 r.

¹⁹⁹ Zgodnie z uzasadnieniem do projektu rozporządzenia łączny skutek dla PIT i CIT w latach 2010-2020 ukształtowałby się na poziomie ok. 7,9-9,5 mln zł rocznie.

²⁰⁰ § 1 Rozporządzenia MF z 29 czerwca 2009 r. w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od niektórych rodzajów dochodów (przychodów) podatników podatku dochodowego od osób fizycznych i podatku dochodowego od osób prawnych (Dz.U.09.108.900). Rozporządzenie ma zastosowanie do dochodów (przychodów) uzyskanych do dnia 31 grudnia 2019 r.

h.	Zaniechanie poboru podatku dochodowego od dochodów uzyskanych z tytułu odsetek lub dyskonta od obligacji wyemitowanych na rynkach zagranicznych w 2009 r. przez miasto stołeczne Warszawę, a także z odpłatnego zbycia obligacji ²⁰¹ .	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD
i.	Zaniechanie poboru podatku dochodowego od niektórych dochodów podatników podatku dochodowego od osób fizycznych i podatku dochodowego od osób prawnych Minister Finansów zaniechał poboru podatku dochodowego od osób fizycznych i podatku dochodowego od osób prawnych od dochodów uzyskanych przez podatników mających miejsce zamieszkania, siedzibę lub zarząd na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z tytułu nieodpłatnego nabycia: - środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych, w tym uzyskanych informacji w dziedzinie przemysłowej, handlowej lub naukowej (know-how), - prawa do używania środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych, w tym uzyskanych informacji w dziedzinie przemysłowej, handlowej lub naukowej (know-how), na podstawie umowy użyczenia lub umowy o podobnym charakterze, - usług szkoleniowych – następstwie wykonywania: umowy offsetowej z dnia 18 kwietnia 2003 r. zawartej pomiędzy Skarbem Państwa Rzeczypospolitej Polskiej a Lockheed Martin Corporation związanej z dostawą samolotów wielozadaniowych	x	x	x	-	_203	_204	-	x	x	x

²⁰¹ § 1 Rozporządzenia MF z 27 listopada 2008 r. w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od niektórych rodzajów dochodów (przychodów) podatników podatku dochodowego od osób fizycznych i podatku dochodowego od osób prawnych (Dz.U.08.218.1395). Rozporządzenie ma zastosowanie do dochodów (przychodów) uzyskanych do dnia 31 grudnia 2019 r.

²⁰³ Zgodnie z uzasadnieniem do projektu rozporządzenia łączny skutek dla PIT i CIT w latach 2012-2013 szacuje się na 132 mln zł.

²⁰⁴ Zgodnie z Oceną Skutków Regulacji do projektu rozporządzenia łączny skutek dla PIT i CIT w 2014 r. szacuje się na 98 mln zł.

[illegible]

	opancerzonego w związku z dostawą kołowych transporterów opancerzonych dla Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej ²⁰² .										
j.	Zaniechanie poboru podatku dochodowego od osób prawnych od dochodów uzyskanych przez: 1) banki krajowe w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe (Dz.U. z 2012 r. poz. 1376, z późn. zm.[2]) oraz spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe w rozumieniu ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (Dz.U. z 2013 r. poz. 1450), z tytułu: a) wypłaconej przez Bankowy Fundusz Gwarancyjny gwarancji, o której mowa w art. 20g ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 14 grudnia 1994 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym (Dz.U. z 2009 r. Nr 84, poz. 711, z późn. zm.), b) udzielonej przez Bankowy Fundusz Gwarancyjny dotacji, o której mowa w art. 20g ust. 2 pkt 4 ustawy wymienionej w lit. a; 2) spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe z tytułu udzielonej przez Krajową Spółdzielczą Kasę Oszczędnościowo-Kredytową bezzwrotnej pomocy finansowej ze środków funduszu stabilizacyjnego, o którym mowa w art. 42 ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych. Zaniechanie ma zastosowanie do dochodów uzyskanych: 1) pkt 1 lit. a – od dnia 1 stycznia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2018r., 2) pkt 1 lit. b – od dnia 1 stycznia 2014 r. do dnia 31 grudnia	x	x	x	x	_206	-	-	-	-	

²⁰² Zaniechanie to ma zastosowanie do dochodów uzyskanych od dnia 1 stycznia 2012 r. do dnia 31 grudnia 2013 r - Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 marca 2012 r. w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od niektórych dochodów podatników podatku dochodowego od osób fizycznych i podatku dochodowego od osób prawnych (Dz.U. poz. 268). Zaniechanie to ma zastosowanie do dochodów uzyskanych od dnia 1 stycznia 2012 r. do dnia 31 grudnia 2013 r. Kontynuacja przedmiotowego zaniechania - rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od niektórych dochodów podatnika podatku dochodowego od osób fizycznych i podatku dochodowego od osób prawnych (Dz.U. poz. 994). Zaniechanie ma zastosowanie do dochodów uzyskanych od dnia 1 stycznia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2015 r.

	2016r., 3) pkt 2 – od dnia 1 sierpnia 2013 r. do dnia 31 grudnia 2016r. ²⁰⁵ .										
k.	Zaniechanie poboru podatku dochodowego od osób prawnych od wartości środków trwałych, której nie mogą amortyzować spółki prawa handlowego powstałe w wyniku przekształcenia samodzielnych, publicznych zakładów opieki zdrowotnej (SP ZOZ). Rozporządzenie dotyczy podatników powstałych z przekształcenia samodzielnych, będących w dniu przekształcenia spółkami z wyłącznym udziałem Skarbu Państwa lub jednostkami samorządu terytorialnego. Zaniechanie ma zastosowanie do dochodów osiągniętych między 1 stycznia 2014 r. a 31 grudnia 2016 r. ²⁰⁷ .	x	x	x	x	x	-	- ²⁰⁸	-	x	x

²⁰⁶ Zgodnie z Oceną Skutków Regulacji do projektu rozporządzenia łączny skutek dla okresu objętego zaniechaniem szacuje się na 113,51 mln zł.

²⁰⁵ Rozporządzenia MF z dnia 26 marca 2014 r. w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od niektórych podatników podatku dochodowego od osób prawnych (Dz.U.404), weszło w życie 28 marca 2014 r.

²⁰⁷ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 20 marca 2015 r. w sprawie zaniechania w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od niektórych dochodów podatników podatku dochodowego od osób prawnych (Dz. U. poz. 416) weszło w życie 25 marca 2015 r.

²⁰⁸ Zgodnie z uzasadnieniem do projektu rozporządzenia skutek finansowy wyniesie w 2014 r. – 1,73 mln zł, w 2015 r. – 1,69 mln zł, a w 2016 r. – 1,55 mln zł.

l.	Zaniechanie poboru podatku dochodowego od osób fizycznych oraz podatku dochodowego od osób prawnych od niektórych dochodów (przychodów) podatników podatku dochodowego od osób fizycznych oraz podatników podatku dochodowego od osób prawnych, w związku z kredytami mieszkaniowymi zaciągniętymi przed dniem 15 stycznia 2015 r.²⁰⁹	x	x	x	x	x	x	_210	-	x	x
ł.	Zaniechanie poboru podatku dochodowego od osób fizycznych oraz podatku dochodowego od osób prawnych od nagród otrzymanych w „Loterii Paragonowej”.²¹¹	x	x	x	x	x	x	_212	-	-	x
m	Zaniechanie poboru podatku dochodowego od niektórych rodzajów dochodów (przychodów) podatników podatku dochodowego od osób prawnych i podatku dochodowego od osób fizycznych uzyskanych przez Unię Europejskich Związków Piłkarskich (Union des Associations Européennes de Football), zwanej dalej „UEFA”, oraz podmioty utworzone zgodnie z prawem Konfederacji Szwajcarskiej, których UEFA jest	x	x	x	x	x	X	_214	x	x	x

²⁰⁹ Na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 maja 2015 r. (Dz. U. poz. 766). Zaniechanie ma zastosowanie do dochodów (przychodów) uzyskanych od dnia 1 stycznia 2015 r. do dnia 31 grudnia 2016 r.

²¹⁰ Zgodnie z Oceną Skutków Regulacji do projektu rozporządzenia łączny skutek dla PIT i CIT kształtuje się w wysokości 7,6 mln zł.

²¹¹ Na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29 października 2015 r. (Dz. U. poz. 1773). Zaniechanie ma zastosowanie do dochodów (przychodów) uzyskanych od dnia 1 listopada 2015 r. do dnia 31 stycznia 2017 r.

²¹² Zgodnie z Oceną Skutków Regulacji do projektu rozporządzenia łączny skutek dla PIT i CIT kształtuje się w wysokości 0,2 mln zł.

	jedynym udziałowcem albo akcjonariuszem, w związku z organizacją Finału Ligi Europy UEFA 2015 ²¹³										
n	Zaniechanie poboru podatku dochodowego od osób fizycznych i podatku dochodowego od osób prawnych od dochodów uzyskanych przez podatników mających miejsce zamieszkania, siedzibę lub zarząd na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z tytułu nieodpłatnego nabycia: 1) środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych, w tym uzyskanych informacji w dziedzinie przemysłowej, handlowej lub naukowej (know-how), 2) prawa do używania środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych, w tym uzyskanych informacji w dziedzinie przemysłowej, handlowej lub naukowej (know-how), na podstawie umowy użyczenia lub umowy o podobnym charakterze, 3) usług szkoleniowych – w następstwie wykonywania umowy offsetowej z dnia 30 czerwca 2014 r. zawartej pomiędzy Skarbem Państwa Rzeczypospolitej Polskiej a Oto Melara S.p.A, związanej z dostawą elementów do produkcji wież HITFISTR30 mm do kołowego transportera opancerzonego Rosomak dla Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej ²¹⁵	x	x	x	x	x	-	²¹⁶	x	x	x

²¹⁴ Zgodnie z Oceną Skutków Regulacji do projektu rozporządzenia, z uwagi na incydentalny charakter wydarzenia, którego dotyczy projektowane rozporządzenie, nie jest możliwe oszacowanie ubytku dochodów sektora finansów publicznych związanych z jego wydaniem.

²¹³ Na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 marca 2015 r. w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od niektórych rodzajów dochodów (przychodów) podatników podatku dochodowego od osób prawnych i podatku dochodowego od osób fizycznych (Dz. U. poz. 327) zaniechanie ma zastosowanie do dochodów uzyskanych od dnia 1 stycznia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. przez UEFA oraz podmioty utworzone zgodnie z prawem Konfederacji Szwajcarskiej, których UEFA jest jedynym udziałowcem albo akcjonariuszem, w związku z organizacją Finału Ligi Europy UEFA 2015 oraz osoby fizyczne niemające miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bezpośrednio przed przybyciem na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w celu organizacji Finału albo w celu wykonania pracy lub świadczenia usług w związku z tym Finałem; ponadto zaniechanie ma zastosowanie do dochodów uzyskanych od dnia 1 stycznia 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. dla osób akredytowanych przez UEFA – wyłącznie od dochodów (przychodów) uzyskanych z wykonania pracy lub świadczenia usług w związku z Finałem.

²¹⁵ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 31 grudnia 2014 r. w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od niektórych dochodów podatników podatku dochodowego od osób fizycznych i podatku dochodowego od osób prawnych (Dz. U. z 2015 r. poz. 57). Rozporządzenie ma zastosowanie do dochodów uzyskanych od dnia 19 sierpnia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2015 r.

O	Zaniechanie poboru podatku dochodowego od dochodów (przychodów) jednoosobowych spółek Skarbu Państwa w likwidacji, uzyskanych w wyniku przekazania przez te spółki na rzecz Skarbu Państwa nieruchomości lub prawa użytkowania wieczystego gruntu, w wykonaniu uchwały o podziale majątku w procesie likwidacji, oraz zaniechanie poboru wpłat z zysku od zysku osiągniętego przez jednoosobowe spółki Skarbu Państwa w likwidacji, w wyniku przekazania przez nie na rzecz Skarbu Państwa nieruchomości lub prawa użytkowania wieczystego gruntu, w wykonaniu uchwały o podziale majątku w procesie likwidacji. ²¹⁷	X	X	X	X	X	X	_218	-	X	X
---	---	---	---	---	---	---	---	------	---	---	---

²¹⁶ Zgodnie z Oceną Skutków Regulacji do projektu rozporządzenia łączny skutek dla PIT i CIT kształtuje się w wysokości 14,5 mln zł.

²¹⁷ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 12 marca 2015 r. w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od niektórych dochodów (przychodów) podatników podatku dochodowego od osób prawnych oraz częściowego zaniechania poboru wpłat z zysku (Dz. U. poz. 399). Zaniechanie stosuje się do dochodów (przychodów) oraz zysku uzyskanych do dnia 31 grudnia 2016 r.

²¹⁸ Zgodnie z Oceną Skutków Regulacji do projektu rozporządzenia łączny skutek dla CIT kształtuje się w wysokości 32 mln zł.

III. Preferencje podatkowe w podatku akcyzowym

Preferencje podatkowe w podatku akcyzowym											
Nr	Opis	Wartość preferencji ²¹⁹									
		(mln zł)									
		2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
1. GOSPODARKA											
1.	Małe i średnie browary	15	16	19	16	26	17	18	19	20	77
2.	Zwolnienie od akcyzy pozostałych węglowodorów gazowych w stanie skroplonym, rozlewanych do butli gazowych	153	367	241	271	246	243	278	260	170	231
3.	Zwalnia się od akcyzy energię elektryczną wykorzystywaną do celów redukcji chemicznej oraz w procesach elektrolitycznych, metalurgicznych i mineralogicznych	x	x	x	x	x	x	x	201	210	220
4.	Zwalnia się od akcyzy energię elektryczną wykorzystywaną przez zakład energochłonny	x	x	x	x	x	x	x	0,1	42	74
5.	Zwalnia się od akcyzy olej opałowy, niepodlegający znakowaniu i barwieniu, wykorzystywany do prowadzenia prób zdawczych u producentów silników dla morskich jednostek pływających.	x	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD
6.	Zwalnia się od akcyzy olej opałowy wykorzystywany do produkcji energii elektrycznej i ciepła w skojarzeniu, w pracach rolnych, ogrodniczych, szklarniowych oraz leśnych	43	11	5	4	3	7	1	0,6	7	0,3
7.	Wyroby węglowe ²²⁰ zużywane:										

²¹⁹ Wartość preferencji została oszacowana na podstawie informacji z Izby Celnych lub Izby Administracji Skarbowej.

²²⁰ Dane za 2012 r. i 2013 r. stanowią wartości szacunkowe.

a.	przez gospodarstwa domowe, organy administracji publicznej, jednostki Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, szkoły, przedszkola i inne podmioty systemu oświaty, żłobki i kluby dziecięce, szpitale, przychodnie i inne podmioty lecznicze, jednostki organizacyjne pomocy społecznej, organizacje pożytku publicznego	x	x	x	504	504	BD	BD	BD	BD	BD
b.	do łącznego wytwarzania ciepła i energii elektrycznej	x	x	x	313	313	BD	BD	BD	BD	BD
c.	w procesach mineralogicznych, elektrolitycznych i metalurgicznych oraz do redukcji chemicznej	x	x	x	45	45	BD	BD	BD	BD	BD
d.	przez zakłady energochłonne do celów opałowych	x	x	x	114	114	BD	BD	BD	BD	BD
8.	Wyroby gazowe²²¹ zużywane:										
a.	przez gospodarstwa domowe, organy administracji publicznej, jednostki Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, szkoły, przedszkola i inne podmioty systemu oświaty, żłobki i kluby dziecięce, szpitale, przychodnie i inne podmioty lecznicze, jednostki organizacyjne pomocy społecznej, organizacje pożytku publicznego	x	x	x	x	BD	BD	BD	BD	BD	BD
b.	do łącznego wytwarzania ciepła i energii elektrycznej	x	x	x	x	BD	BD	BD	BD	BD	BD
c.	w procesach mineralogicznych, elektrolitycznych i metalurgicznych oraz do redukcji chemicznej	x	x	x	x	BD	BD	BD	BD	BD	BD
d.	przez zakłady energochłonne do celów opałowych	x	x	x	x	BD	BD	BD	BD	BD	BD
2. ROLNICTWO											
9.	Wyroby węglowe ²²² zużywane w pracach rolniczych, ogrodniczych, w hodowli ryb, oraz w leśnictwie	x	x	x	21	21	BD	BD	BD	BD	BD

²²¹ Zwolnienia dotyczą okresu listopad-grudzień 2013 r.

²²² Dane za 2012 r. i 2013 r. stanowią wartości szacunkowe.

10.	Wyroby gazowe ²²³ zużywane w pracach rolniczych, ogrodniczych, w hodowli ryb, oraz w leśnictwie	x	x	x	x	BD	BD	BD	BD	BD	BD
11.	Obniżenie stawki na cydr i perry	x	x	x	x	BD	BD	BD	BD	BD	BD
3. ZDROWIE											
12.	Napoje alkoholowe nieprzeznaczone do konsumpcji:										
a.	Zwolnienie od akcyzy alkoholu etylowego używanego do celów medycznych	61	5	3	2	3	2	3	2	2	2
b.	Zwolnienie od akcyzy alkoholu etylowego pochodzącego z przepadku	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0
c.	Zwolnienie od akcyzy napojów alkoholowych zużywanych jako próbki do analiz, niezbędnych prób produkcyjnych lub celów naukowych, do badań naukowych oraz do procesów produkcyjnych, pod warunkiem że produkt końcowy nie zawiera alkoholu	41	107	59	45	38	53	44	41	53	43
13.	Wyroby tytoniowe nieprzeznaczone do konsumpcji	4	9	3	1	2	2	2	4	4	4
14.	Zwolnienie od akcyzy samochodów osobowych (ambulanse)	x	x	x	x	x	x	BD	BD	BD	BD
4. TRANSPORT I OCHRONA ŚRODOWISKA											
15.	Wyroby węglowe²²⁴ zużywane:										
a.	do przewozu towarów i pasażerów koleją	x	x	x	0	0	BD	BD	BD	BD	BD

²²³ Zwolnienia dotyczą okresu listopad-grudzień 2013 r.

²²⁴ Dane za 2012 r. i 2013 r. stanowią wartości szacunkowe. Wartość preferencji dotycząca wyrobów węglowych jest przyjęta do celów analitycznych z 2012 r.

b.	przez podmioty gospodarcze, w których wprowadzone zostały w życie systemy prowadzące do osiągania celów dotyczących ochrony środowiska lub do podwyższenia efektywności energetycznej	x	x	x	63	63	BD	BD	BD	BD	BD
16.	Wyroby gazowe ²²⁵ zużywane do przewozu towarów i pasażerów koleją	x	x	x	x	BD	BD	BD	BD	BD	BD
17.	Biokomponenty przeznaczone do paliw ciekłych lub biopaliw ciekłych	0	0	0	x	x	x	x	x	x	x
18.	Paliwa z zawartością biokomponentów	1 048	1 143	357 ²²⁶	x	x	x	x	x	x	x
19.	Biokomponenty stanowiące samoistne paliwo	183	273	121 ²²⁷	x	x	x	x	x	x	x
20.	Energia elektryczna	126	196	185	225	239	229	95	212	398	284
21.	Zwalnia się od akcyzy zużycie energii elektrycznej w procesie produkcji energii elektrycznej i ciepła w skojarzeniu	104	106	100	99	97	89	92	78	61	67
22.	Zwalnia się od akcyzy energię elektryczną wykorzystywaną do celów redukcji chemicznej oraz w procesach elektrolitycznych, metalurgicznych i mineralogicznych (ujęty również w pkt 4)	x	x	x	x	x	x	x	201	210	220
23.	Olej opałowy do prób silników dla morskich jednostek pływających (ujęty również w pkt 5)	x	0	0	0	BD	BD	BD	BD	BD	BD
5. INNE											
24.	Zwolnienie dla oleju smarowego	51	106	102	93	98	118	119	138	97	183
25.	Zwolnienie w podróży	1	1	1	1	1	4	1	1,2	1	2,3

²²⁵ Zwolnienia dotyczą okresu listopad-grudzień 2013 r.

²²⁶ Dane te dotyczą okresu styczeń-kwiecień 2011 r. tj. okresu, w którym zwolnienie to obowiązywało.

²²⁷ Dane te dotyczą okresu styczeń-kwiecień 2011 r. tj. okresu, w którym zwolnienie to obowiązywało.

26.	Wyroby akcyzowe poddane zniszczeniu	110	26	127	122	82	199	175	202	168	249
27.	Zwolnienie od akcyzy nafty	0,9	0,7	0,4	0,6	0,5	0,5	0,9	0,6	2,3	0,2
28.	Zwolnienie od akcyzy napojów alkoholowych, wyrobów tytoniowych, płynów do papierosów elektronicznych i wyrobów nowatorskich	10	13	10	14	14	14	9	28	21	32
29.	Stawka akcyzy na płyn do papierosów elektronicznych i wyroby nowatorskie	x	x	x	x	x	x	x	x	x	75
30.	Inne zwolnienia dotyczące wyrobów energetycznych (zawiera sumę zwolnień z poz. 6 i 27 oraz zwolnienie olejów napędowych oznaczonych kodem CN 2710 19 41, wykorzystywanych na cele olejów elektroizacyjnych - transformatorowych oraz olejów procesowych – technologicznych, które obowiązywało do 31 grudnia 2015 r.)	46	19	9	8	6	14	31	1,2	3	0,5

IV. Preferencje podatkowe w podatkach lokalnych

Preferencje podatkowe w podatkach lokalnych ²²⁸											
Nr	Opis	Wartość preferencji									
		(mln zł)									
		2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
1. GOSPODARKA											
1.	Specjalne strefy ekonomiczne (art. 10 ustawy o zmianie ustawy o SSE) ²²⁹	_230	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. ROLNICTWO											
2.	Zwolnienie dla budynków gospodarczych lub ich części położonych na gruntach gospodarstw rolnych, służących wyłącznie działalności rolniczej (art. 7 ust.1 pkt 4 lit. b ustawy o podatkach i opłatach lokalnych)	1 591	1 616	1 807	1 772	1 843	1 859	1 867	1844	1828	1897
3.	Zwolnienie dla budynków i budowli zajętych przez grupę producentów rolnych (art. 7 ust. 1 pkt 13 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych)	BD	40	42	5	5	5	5	5	5	5
4.	Obniżona stawka dla budynków lub ich części zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie obrotu	10	10	10	12	13	13	14	14	15	11

²²⁸ Wartość poszczególnych preferencji oszacowano na podstawie: danych Głównego Urzędu Statystycznego, właściwych resortów i instytucji oraz informacji przekazanych przez gminy w badaniu ankietowym. Szacując preferencje w podatku od nieruchomości zastosowano przeciętne stawki tego podatku stosowane w gminach nieróżniących stawek tego podatku w 2012 r. po ich waloryzacji wskaźnikiem inflacji, lub zwaloryzowano o wskaźnik inflacji dane podane przez gminy i instytucje za 2012 r. w przypadku podatku rolnego i leśnego zastosowano ustawowe stawki tych podatków lub przeszacowano dane wskaźnikiem zmiany stawki w 2015 r. w stosunku do 2012 r. w tabeli oddzielnymi przypisami wyróżniono preferencje rekompensowane gminom oraz wartości preferencji wynikające ze sprawozdawczości budżetowej gmin. Począwszy od 2018 r. w przypadku preferencji w podatku od nieruchomości wartość preferencji podatkowych została oszacowana przy zastosowaniu stawek efektywnych w podatku od nieruchomości wyliczonych na podstawie danych ze sprawozdania podatkowego w zakresie podatku od nieruchomości, podatku rolnego i podatku leśnego (sprawozdanie SP-1).

²²⁹ Zwolnienie jest rekompensowane gminom z budżetu państwa: za 2009 r. w wysokości 14 mln zł, za lata 2011-2012 w wysokości ok. 15 mln zł, w roku 2013 w wysokości 14,2 mln zł, w roku 2014 r. 13,7 mln zł i za 2015 r. w wysokości 12,3 mln. zł. W 2016 r. ok. 12 mln zł, w 2017 r. ok. 8 mln zł, w 2018 r. ok. 2 mln zł.

²³⁰ Znak „-” oznacza, że preferencja istniała w danym roku lecz jej wartość nie została uwzględniona w kwocie utraconych przez gminy dochodów. Uzasadnieniem dla nieuwzględnienia wartości preferencji w kwocie utraconych dochodów jest otrzymanie przez gminy rekompensaty z budżetu państwa.

	kwalfikowanym materiałem siewnym (art. 5 ust. 1 pkt 2 lit. c ustawy o podatkach i opłatach lokalnych)										
5.	Zwolnienie dla użytków rolnych klasy V, VI i VIz oraz gruntów zadrzewionych i zakrzewionych:										
a	Zwolnienie dla użytków rolnych klasy V, VI i VIz (art. 12 ust. 1 pkt 1 ustawy o podatku rolnym)	183	112	124	244	249	228	202	177	173	172
b	Zwolnienie gruntów zadrzewionych i zakrzewionych ustanowione na użytkach rolnych (art. 12 ust. 1 pkt 1 ustawy o podatku rolnym)	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	6	6	7
6.	Zwolnienie dla gruntów objętych melioracją (art. 12 ust. 1 pkt 3 ustawy o podatku rolnym)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7.	Zwolnienie dla gruntów przeznaczonych na utworzenie nowego gospodarstwa rolnego lub powiększenie już istniejącego do powierzchni do 100 ha (art. 12 ust. 1 pkt 4 ustawy o podatku rolnym)	BD	36	40	39	40	36	32	28	27	28
8.	Zwolnienie dla gruntów powstałych z zagospodarowania nieużytków (art. 12 ust. 1 pkt 5 ustawy o podatku rolnym)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9.	Zwolnienie dla gruntów rolnych otrzymanych w drodze wymiany lub scalenia (art. 12 ust. 1 pkt 6 ustawy o podatku rolnym)	0	0	0	1	1	1	1	0	0	0
10.	Zwolnienie dla użytków rolnych na których zaprzestano produkcji rolnej (art. 12 ust. 1 pkt 7 ustawy o podatkach rolnym)	65	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11.	Ulga inwestycyjna (art. 13 ust. 1 ustawy o podatku rolnym)	53	33	36	48	50	45	40	35	34	34
12.	Ulga żołnierska (art. 13a ust. 1 i 2 ustawy o podatku rolnym)	0	0	x	x	x	x	x	x	x	x
13.	Ulgi dla gruntów położonych na terenach podgórskich i górskich (art. 13b ust. 1 ustawy o podatku rolnym)	BD	15	17	33	34	31	27	24	23	23
14.	Ulga związana z wystąpieniem klęski żywiołowej (art. 13c ust. 1 ustawy o podatku rolnym) ²³¹	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

²³¹ W latach 2009-2014 nie ogłoszono stanu klęski żywiołowej.

15.	Ulgi po okresie zwolnienia (art. 12 ust. 6 ustawy o podatku rolnym)	BD	12	14	14	14	13	11	10	10	10
16.	Uprawnienie rad gmin do obniżania ceny skupu żyta stanowiącej podstawę obliczania stawek podatku rolnego (art. 6 ust. 3 ustawy o podatku rolnym) ²³²	433	40	78	692	652	466	291	138	116	111
3. ZATRUDNIENIE											
17.	Zwolnienie dla prowadzących zakłady pracy chronionej oraz zakłady aktywności zawodowej.²³³										
a	Zwolnienie na podstawie art. 7 ust. 2 pkt 4 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
b	Zwolnienie na podstawie art. 12 ust. 2 pkt 4 ustawy o podatku rolnym.	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-
c	Zwolnienie na podstawie art. 7 ust. 2 pkt 4 ustawy o podatku leśnym.	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. EDUKACJA NAUKA KULTURA SPORT											
18.	Zwolnienie dla nieruchomości lub ich części na potrzeby prowadzenia przez stowarzyszenia statutowej działalności wśród dzieci i młodzieży w zakresie oświaty, wychowania, nauki, techniki, kultury fizycznej i sportu (art. 7 ust.1 pkt 5 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych)	14	16	16	17	18	18	18	18	18	19
19.	Zwolnienie dla uczelni, federacji podmiotów szkolnictwa wyższego oraz placówek naukowych PAN:										
a	Zwolnienie uczelni (art. 7 ust. 2 pkt 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych)	BD	69	72	81	85	85	86	80	80	84
b	Zwolnienie uczelni (art. 12 ust. 2 pkt 1 ustawy o podatku rolnym)	BD	1	1	2	2	2	2	2	2	2
c	Zwolnienie uczelni (art. 7 ust. 2 pkt 1 ustawy o podatku	BD	0	1	0	0	0	0	0	0	0

²³² Dane sprawozdawczości budżetowej jednostek samorządu terytorialnego.

²³³ Zwolnienie rekompensowane przez PFRON w łącznej wysokości: w 2009 r. - 165 mln zł, w 2010 r. - 167 mln zł, w 2011 r. - 32 mln zł, w 2012 r. - 44 mln zł, w 2013 r. - 50 mln zł, w 2014 r. 51 mln zł, w 2015 r. - 51 mln zł, w 2016 r. - 53 mln zł, w 2017 r. 48 mln zł, w 2018 r. 47 mln zł.

[illegible]

21.	Zwolnienia dla gruntów i budynków wpisanych do rejestru zabytków oraz muzeów:										
a	Zwolnienie gruntów i budynków wpisanych indywidualnie do rejestru zabytków, pod warunkiem ich utrzymania i konserwacji, zgodnie z przepisami o ochronie zabytków, z wyjątkiem części zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej (art.7 ust.1 pkt 6 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych)	BD	50	52	54	56	57	57	57	56	60
b	Zwolnienie gruntów wpisanych do rejestru zabytków, pod warunkiem ich zagospodarowania i utrzymania zgodnie z przepisami o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (art.12 ust.1 pkt 11 ustawy o podatku rolnym)	BD	0	0	0	0	0	0	0	0	0
c	Zwolnienie gruntów i budynków we władaniu muzeów rejestrowanych (art. 7 ust. 1 pkt 7 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych)	4	11	11	8	8	8	8	8	8	8
22.	Instytuty i centra badawczo -rozwojowe.²³⁴										
a	Zwolnienie instytutów badawczych (art. 7 ust. 2 pkt 5 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych)	BD	17	18	12	13	13	13	17	17	17
b	Zwolnienie instytutów badawczych (art. 12 ust. 2 pkt 5 ustawy o podatku rolnym)	BD	2	2	3	3	3	3	2	2	2
c	Zwolnienie instytutów badawczych (art. 7 ust. 2 pkt 5 ustawy o podatku leśnym).	BD	0	0	0	0	0	0	0	0	0
d	Zwolnienie przedsiębiorców o statusie centrum badawczo-rozwojowego (art. 7 ust. 2 pkt 5a ustawy o podatkach i opłatach lokalnych).	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
e	Zwolnienie przedsiębiorców o statusie centrum badawczo-rozwojowego (art. 12 ust. 2 pkt 5a ustawy o podatku rolnym).	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

²³⁴ Zwolnienie dla przedsiębiorców o statusie centrum badawczo-rozwojowego rekompensowane gminom z budżetu państwa w latach 2009-2012 w wysokości ok. 1 mln zł, w roku 2013 w wysokości 1,5 mln zł, a w latach 2014 i 2015 w wysokości 1,4 mln zł. W latach 2016-2018 ok. 1 mln zł.

[illegible]

27	Zwolnienie z podatku od nieruchomości żłobków i klubów dziecięcych oraz prowadzących je podmiotów, w zakresie nieruchomości zajętych na prowadzenie żłobka lub klubu dziecięcego (art. 7 ust. 2 pkt 2a ustawy o podatkach i opłatach lokalnych).	x	x	x	x	x	x	x	x	x	BD
8. TRANSPORT I OCHRONA ŚRODOWISKA											
28.	Zwolnienie budowli kolejowych i zajętych pod nie gruntów (art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych)	985	1 262	1 106	993	995	1 032	1101	1018	1240	1433
29.	Czasowe zwolnienie gruntów, budynków i budowli pozostałych po likwidacji linii kolejowych (art. 7 ust. 1a ustawy o podatkach i opłatach lokalnych)	4	4	3	5	6	7	6	136	141	159
30.	Zwolnienie budowli infrastruktury portowej i zajętych pod nie gruntów:										
a	Zwolnienie budowli infrastruktury portowej, budowli infrastruktury zapewniającej dostęp do portów i przystani morskich oraz zajętych pod nie gruntów (art. 7 ust.1 pkt 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych)	40	44	16	48	48	48	102	66	81	82
b	Zwolnienie gruntów, które znajdują się w posiadaniu podmiotu zarządzającego portem lub przystanią morską (art.7 ust.1 pkt 2a ustawy o podatkach i opłatach lokalnych)	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0
31.	Zwolnienie budynków, budowli i zajętych pod nie gruntów na obszarze części lotniczych lotnisk użytku publicznego (art. 7 ust. 1 pkt 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych)	42	47	48	57	78	85	79	110	111	117
32.	Zwolnienie dla inwestycji drogowych (art. 22 ustawy z 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych)	15	23	28	7	15	13	15	15	16	18

33.	Zwolnienie dla nieruchomości w parkach i rezerwach przyrody (art. 7 ust. 1 pkt 8 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych) ²³⁵	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
34.	Zwolnienie użytkowników ekologicznych²³⁶:										
a	Zwolnienie użytkowników ekologicznych (art. 7 ust.1 pkt 10 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych).	68	72	90	92	96	99	102	BD	BD	BD
b	Zwolnienie użytkowników ekologicznych (art. 12 ust.1 pkt 8 ustawy o podatku rolnym).								2	2	2
c	Zwolnienie użytkowników ekologicznych (art. 7 ust.1 pkt 3 ustawy o podatku leśnym).								1	1	1
35.	Zwolnienie dla lasów z drzewostanem w wieku do lat 40 (art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy o podatku leśnym)	92	82	86	101	102	94	103	105	105	108
36.	Zwolnienie dla lasów wpisanych indywidualnie do rejestru zabytków (art. 7 ust. 1 pkt 2 ustawy o podatku leśnym).	BD	0	0	0	0	0	0	0	0	0
37.	Obniżona stawka dla lasów wchodzących w skład rezerwatów i parków narodowych (art. 4 ust 3 ustawy o podatku leśnym)	60	56	64	71	79	73	83	6	6	6
38.	Uprawnienie rad gmin do obniżania ceny sprzedaży drewna (art. 4 ust. 5 ustawy o podatku leśnym) ²³⁷	2	1	2	3	2	1	2	2	1	2
9. INNE											
39.	Grunty pod jeziorami i sztucznymi zbiornikami (art. 7 ust. 1 pkt 8a ustawy o podatkach i opłatach lokalnych) ²³⁸	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
40.	Wały ochronne i zajęte pod nie grunty:										

²³⁵ Zwolnienie to jest rekompensowane gminom z budżetu państwa w latach 2009-2010 w wysokości 7 mln zł, w 2011 r. w wysokości 4 mln zł, w 2012 r. w wysokości blisko 5 mln zł, w 2013 r. i 2014 r. w wysokości 6 mln zł, w 2015 r. w wysokości 11 mln zł, w 2016 w wysokości 11 mln zł, w 2017 w wysokości 5 mln zł, w 2018 w wysokości 4 mln zł.

²³⁶ Od 2016 r. w oparciu o dane z krajowego zestawienia gruntów przyjęto, że użytki ekologiczne ustanawiane są na gruntach rolnych i leśnych.

²³⁷ Dane sprawozdawczości budżetowej jednostek samorządu terytorialnego.

²³⁸ Zwolnienie rekompensowane gminom przez wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej w latach 2009-2010 w wysokości 1,6 mln zł, w 2011 r. w wysokości 1,5 mln zł, a w 2012 r. 1,4 mln zł, a w 2013 r. w wysokości 1,5 mln zł, w 2014 r. i w 2015 r. w wysokości 1,6 mln zł. W 2016 r. ok. 2 mln zł, w 2017 r. i 2018 r. ok. 1 mln zł.

a	Zwolnienie budowli wałów ochronnych, gruntów pod wałami ochronnymi i położonych w międzywałach, z wyjątkiem zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej przez inne podmioty niż spółki wodne, ich związki oraz związki wałowe (art. 7 ust. 1 pkt 9 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych)	26	27	33	33	34	35	35	34	34	39
b	Zwolnienie gruntów pod wałami przeciwpowodziowymi i gruntów położonych w międzywałach (art. 12 ust. 1 pkt 10 ustawy o podatku rolnym)										
41.	Zwolnienie dla gruntów zajętych przez zbiorniki wody służące do zaopatrzenia ludności w wodę (art.12 ust.1 pkt 9 ustawy o podatku rolnym)	BD	0	0	0	0	0	0	0	0	0
42.	Grunty położone w pasie drogi granicznej (art. 12 ust. 1 pkt 2 ustawy o podatku rolnym)	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1
43.	Zwolnienie dla nieużytków (art. 7 ust. 1 pkt 10 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych)	975	1 012	1 248	1 245	1 287	1 296	1294	1271	1250	1442
44.	Zwolnienie dla gruntów zadrzewionych oraz gruntów zakrzewionych (art. 7 ust. 1 pkt 10 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych)	492	536	689	703	756	788	799	335	352	308
45.	Zwolnienie budynków gospodarczych lub ich części służących działalności leśnej rybackiej oraz zajęte na prowadzenie działów specjalnych produkcji rolnej (art. 7 ust 1 pkt 4 lit. a i c ustawy o podatkach i opłatach lokalnych)	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD
46	Zwolnienie z podatku od nieruchomości gruntów i budynków lub ich części, stanowiących własność gminy, z wyjątkiem zajętych na działalność gospodarczą lub będących w posiadaniu innych niż gmina jednostek sektora finansów publicznych oraz pozostałych podmiotów (art. 7 ust. 1 pkt 15 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych).	x	x	x	x	x	x	x	BD	BD	BD
47.	Zwolnienia uchwalane przez rady gmin:²³⁹										

²³⁹ Dane sprawozdawczości budżetowej jednostek samorządu terytorialnego.

[illegible]